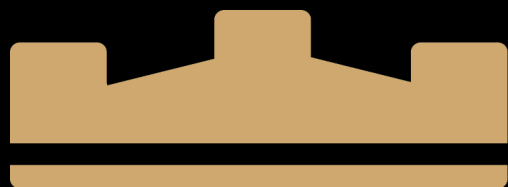

JOHN BEVERE

**ÚCTA
PRINÁŠA
ODMENU**

**Objavenie potenciálu
tejto zabudnutej cnosti**

Drahý priateľ,

aj napriek tomu, že sa nám môže zdať, akoby v našej generácii úcta už úplne vymrela, ukrýva v sebe moc dotknúť sa nášho najvnútornejšieho ja a inšpirovať naše životy. Je paradoxom, že na jednej strane sme nadšení a plní obdivu z deja filmových trhákov, ktoré sa točia práve okolo tematiky cti, no v našich životoch by sme tento tak dôležitý kľúč pre odomknutie plnosti Božieho plánu hľadali len ťažko.

Postoj úcty býva bohato odmenený; sú to požehnania, ktoré ti Pán tak veľmi túži darovať. Avšak na to, aby si mohol prijať všetko, čo naplánoval a zamýšľa pre tvoj život, potrebuješ čerstvé zjavenie práve ohľadom tejto už dávno zabudnutej cnosti.

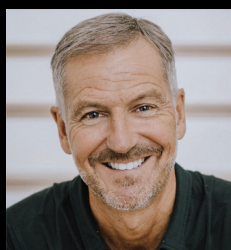
Ak naozaj porozumieš tomu, ako úcta funguje, prijmeš tieto princípy do svojho srdca a budeš sa nimi riadiť, odomkneš tajomstvá Božieho charakteru a budeš sám premenený na obraz Toho, ktorý je Pôvodcom všetkého, čo je cnostné.

Rád by som ťa taktiež povzbudil k študovaniu a zdieľaniu sa s multimediálnymi materiálmi, ktoré sa touto tematikou zaoberajú na [MessengerX.com](https://messengerx.com).

Kráčaj teda v Pánovom povolaní a odhaľuj všetky tie veľké veci, ktoré do teba vložil!

V Pánovi,

John

[MessengerX.com](https://messengerx.com)

John Bevere
JohnBevere@ymail.com

MESSENGER
INTERNATIONAL
[MessengerInternational.org](https://messengerinternational.org)

Kniha *Úcta prináša odmenu* pomôže čitateľovi si zreteľne uvedomiť nesmierny dôraz, ktorý náš Pán kladie práve na túto cnosť, ktorou by mali byť srdcia nás ako kresťanov naplnené.

- JOYCE MEYER

Prečítanie knihy *Úcta prináša odmenu* od Johna Bevera nás nepochybne nabáda uctiť si aj jej samotného autora, nakoľko tento je nielen inšpirovaným učiteľom Písma, ale aj zručným „majstrom pera“. John nám vykresľuje úctu ako vec srdca, pričom svojho čitateľa pozýva na cestu, na ktorej mu dáva možnosť stretnúť sa s rôznorodými ľudskými vzťahmi a zároveň ho inšpiruje k životu, ktorý tento tak dôležitý duchovný princíp, ktorý so sebou prináša hojnú odmenu, odzrkadľuje.

- BRIAN HOUSTON

Keď som po prvý raz čítal knihu *Úcta prináša odmenu*, nadobudol som zrazu pocit, že som narazil na majstrovské dielo, ktoré v sebe nesie úžasný potenciál silno ovplyvniť cirkvi, manželstvá, rodiny a podnikateľov. Práve táto hodnota je totiž kľúčom, ktorý má schopnosť odomknúť dvere k povýšeniu, priazni a úspechu, a to nielen v tomto pozemskom živote, ale i v tom, ktorý nás ešte len čaká. Dovolím si preto bez akéhokoľvek preháňania tvrdiť, že toto je bezpochyby doposiaľ najlepšie dielo od Johna Bevera.

- JENTENZEN FRANKLIN

ÚCTA PRINÁŠA ODMENU

JOHN BEVERE

**ÚCTA
PRINÁŠA
ODMENU**

Objavenie potenciálu tejto zabudnutej cnosti

Honor's Reward, Slovak, by John P. Bevere
© 2021 Messenger International
MessengerInternational.org
Originally published in English as *Honor's Reward*
ISBN 978-1-937558-22-2 (paperback edition)
ISBN 978-1-937558-23-9 (electronic edition)

Additional resources in Slovak are available for
free download and video streaming at **MessengerX.com** and on the **MessengerX app**

To contact the author : JohnBevere@ymail.com

This book is a gift from Messenger International and is
NOT FOR SALE

Printed in EU

Úcta prináša odmenu, John P. Bevere
© 2021 Messenger International
MessengerInternational.org
Pôvodne vydané v anglickom jazyku ako *Honor's Reward*
ISBN 978-1-937558-22-2 (paperback edition)
ISBN 978-1-937558-23-9 (electronic edition)

Doplňujúce zdroje v slovenskom jazyku sú dostupné na bezplatné sťahovanie a prehrávanie
videí na **MessengerX.com** a v aplikácii **MessengerX**

Autora knihy môžete kontaktovať na adrese: JohnBevere@ymail.com

**Táto kniha je darom organizácie Messenger International
a je NEPREDAJNÁ.**

© 2021 Syloam pre slovenky jazyk

Vydavateľ: SYLOAM – Kresťanská medzinárodná misia
Černyševského 11,
851 01 Bratislava
www.syloam.eu

Preklad: Mgr. Miroslava Miškovicová
Jazyková úprava: Mgr. Martina Ficová
Redaktor vydavateľstva: Miroslav Fic
Grafika: Syloam.eu (multimedia@syloam.eu)
ISBN:

Pokiaľ nie je vyznačená inak, citáty Písma sú prevzaté
z Ekumenického prekladu Biblie.
©Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2008

App Store is a trademark of Apple Inc., registered in the U.S. and other countries.
Google Play and the Google Play logo are trademarks of Google LLC.

Sadržaj

1. Odmeny 1
 2. Scenár čiastočnej a žiadnej odmeny 15
 3. Plná odmena 27
 4. Na služobníkovi záleží len naozaj veľmi málo 39
 5. Autorita 53
 6. Tvrdá autorita 73
 7. Úcta voči politickým autoritám 87
 8. Úcta voči spoločenským autoritám 107
 9. Úcta voči autoritám v rodine 121
 10. Úcta voči duchovným autoritám 143
 11. Dvojnásobná úcta 163
 12. Úcta voči našim rovesníkom 187
 13. Úcta voči našim podriadeným 205
 14. Úcta v domácnosti – deti 223
 15. Úcta v rodine – manželka 239
 16. Úcta voči všetkým ľuďom 255
 17. Úcta voči Bohu 265
- Dodatok : *Spasenie je dostupné pre všetkých* 283

1

Odmeny

Úcta. Paradoxom je, že i napriek tomu, že sa nám môže zdať, akoby táto cnosť v našom 21. storočí z nášho sveta takmer úplne vymizla, stále ešte v sebe nesie moc dotknúť sa nášho najvnútornejšieho ja. Napríklad česť, ktorá je vykreslená vo forme odvahy či obetí hrdinov vo filmoch, nás vie dojať až k slzám. Len si spomeň na tie najväčšie trháky všetkých čias a nepochybne prídeš k záveru, že ich dej je celý popretkávaný tematikou cti. Ja sa však pýtam: „Nie je to zvláštne, že cti, ktorá je predstavená na striebornom plátne s nadšením tlieskame, ale v našich každodenných životoch ju len tak ľahko nenájdeme?“ S lútosťou si musíme priznať, že naša generácia sa myšlienke, že by sme náš bežný život mali žiť v súlade s princípmi úcty až príliš odcudzila.

Je mojou hlbokou túžbou uvidieť, ako sa táto pravda znova hlboko zakorení v životoch Božích detí. Nepriateľ našich duší si je totiž veľmi dobre vedomý skutočnosti, že je to práve život v súlade s princípmi úcty, ktorý nám otvára dvere pre Božie požehnanie, a tak sa snaží jej význam zdegradovať. Pravdou je, že ak preukazujeme úctu druhým, prináša to do nášho života úžasné požehnania – tie požehnania, ktoré Ti Boh túži darovať.

A je to práve úcta voči druhým, čo má moc posunúť Tvoj život na vyššiu úroveň.

Už onedlho sa spolu vydáme na cestu, ktorá, ako pevne verím, ťa privedie bližšie k Božiemu srdcu, keďže Boh sám je Pôvodcom úcty. Je mojou najúprimnejšou modlitbou, aby tieto zjavenia ovplyvnili tvoj život hlbokým a zároveň veľmi praktickým spôsobom. Mnohí sa, žiaľ, tieto lekcie naučili vo svojom živote až oveľa neskôr. Toto je aj dôvod, prečo nás apoštol Ján v jednom zo svojich listov naliehavo vyzýva:

„Dávajte si pozor, aby ste nestratili to, na čom ste pracovali, ale aby ste dostali úplnú odmenu.“

- Druhý Jánov list 8

Ján bol starý muž, ktorý mal za sebou už takmer sto rokov života, keď napísal nasledovné slová (*Clarke's Commentary*, Abingdon Press (1977) – Accordance 6.6). Kvôli nášmu úžitku sa s nami zdieľa so svojou neľahko nadobudnutou múdrosťou, ktorá je ukrytá práve v týchto slovách. Je to múdrosť, ku ktorej dospeli aj tí mužovia a ženy, ktorí išli pred nami a prežili naplnené a na dni bohaté životy. Takýto úspešný koniec je pripravený pre všetkých, ktorí verne nasledujú svoje povolanie od Pána v plnosti istoty a moci. Je to niečo, čomu hovorím *pomazanie prarodičov*. Tí, ktorí majú rozumné srdce, budú vždy s hlbokým očakávaním počúvať na ich slová.

Vo svojom živote som mal viacero požehnaných chvíľ, kedy som dostal možnosť sa s niektorými z takýchto mužov a žien stretnúť. Môžeme povedať, že sú pre nás akoby svetlými príkladmi tých, ktorí prežili plnohodnotný život, a keď sa teraz na jeho konci obrátia späť, už dospeli do bodu, kedy do hĺbky rozumejú dobrým rozhodnutiam, ktoré počas svojej cesty na tejto zemi urobili a vidia ich úžitok. Môžeme ich vlastne považovať za „ostrieľaných veteránov“, v ktorých pri bližšom skúmaní

objavíme isté spoločné vlastnosti, ktoré ich charakterizujú. Rád by som spomenul aspoň tri z nich. Ich prvým znakom je, že vedia inštinktívne určiť podstatu veci. Nechodia len tak okolo horúcej kaše, ani nemárnia čas s nepotrebnými vecami. Po druhé, vedia povedať veľa len s pomocou mála slov. Ďalšou z ich charakteristík je, že to, čo vyrieknu, má zvyčajne veľkú výpovednú hodnotu. Ich trochu sporá komunikácia má nepochybne väčšiu váhu než tie isté slová prednesené niekým, kto na rozdiel od nich neprežil taký plnohodnotný život naplnený životnými skúsenosťami. Po tom, čo som s týmito ľuďmi strávil čas, uvedomil som si, že som bol schopný premýšľať mesiace len nad jednou či dvoma vetami, ktoré vyšli z úst týchto ostrieľaných veteránov.

Vo svetle týchto skutočností si zrazu uvedomíme, že apoštol Ján sa v tomto verši s nami zdieľa s niečím veľmi dôležitým. Inšpirované slová uvedeného textu zamestnávali moju myseľ niekoľko rokov, a stále nemôžem povedať, že som im porozumel v plnosti. A boli to práve ony, ktoré stáli aj za napísaním mojich dvoch kníh – tej, ktorú práve držiš v ruke a *Ži s perspektívou večnosti* (pozn. titul vyšiel v anglickom origináli pod názvom *Driven by Eternity*).

Rozoberme si teda toto Jánovo napomenutie rad za radom.

Nestrať svoju odmenu

Ján svoju výzvu začína slovami „Dávajte si pozor.“ Inak povedané, týmto nás povzbudzuje k tomu, aby sme *sa mali na pozore, skúmali sa a boli obozretnými*. V jeho slovách je obsiahnutá urgentnosť, a teda to, čo nám tu chce povedať, by sme nemali brať len tak na ľahkú váhu, ale práve naopak - mali by sme o tom dôkladne premýšľať.

Pokiaľ totiž nemáme stratiť veci, pre ktoré sme doposiaľ tvrdo pracovali, musíme im venovať zvýšenú pozornosť. Keď si

uvedomíme, že vlastne môžeme prísť o všetko to, čo sme v živote tak ťažko získali, malo by nás to priviesť k momentu vytriezvenia... Skúsme si teraz na chvíľu predstaviť farmára, ktorý tvrdo drie na svojom poli. Pracuje za páľavy dňa, aby zbavil pôdu kameňov a pňov, ktoré by inak mali negatívny vplyv na úrodu. Potom pôdu vyčistí, poorie a obrobí zem, aby bola pripravená na rozosiatie semena. A za krátko nato, ako je pole obsiate, pokračuje vo svojej snahe, aby pre zasiaté osivo zabezpečil ideálne podmienky, aby dobre rástlo, a tak ho hnojí, odstraňuje burinu a neustále ho zavlažuje. Keď rastlinky vyrastú, jeho práca stále pokračuje, keďže teraz chráni pole pred škodcami a zničením. Avšak potom, len zopár týždňov pred žatvou, je zrazu unavený a rozhodne sa to vzdať. Ach, čo sa to stalo? Všetko jeho úsilie vyšlo nazmar a v jednom momente stratil celú úrodu práve kvôli tomu, že v tejto neskoršej fáze farmárčenia je vyčerpaný. Alebo povedzme, že možno čelil hrozbe búrky, avšak i napriek tomu, že si bol tohto nebezpečenstva vedomý, nezareagoval a to ho stálo celú úrodu. Aký výstižný príklad mrhania časom, peniazmi, námahou a zdrojmi, a to všetko práve kvôli jednému zaváhaniu!

Alebo si zoberme iný príklad - podnikateľa, ktorý roky namáhavo pracuje na vybudovaní svojej spoločnosti a potom zrazu na konci o všetko príde kvôli zopár zlým rozhodnutiam, ktoré urobí. Opäť... tragické následky. V obidvoch prípadoch požehnanie namáhavej práce vyšlo nazmar v jednom jedinom momente, a to práve kvôli zlým rozhodnutiam.

Toto je dôvod, pre ktorý nás Písmo neustále vyzýva, aby sme skončili dobre: „Kto však *vytrvá až do konca*“ (Mt 10:22; 24:13; Mk 13:13). Alebo: „Veď máme účasť na Kristovi, pravda, len ak si *zachováme až do konca* také pevné rozhodnutie, aké sme mali na začiatku“ (Heb 3:14) a opäť: „Tomu, kto *zvíťazí a až do konca zachová* moje skutky, tomu dám vládu nad národmi“ (Zj 2:26, dôraz pridaný autorom), a tento zoznam by mohol pokračovať. V tomto zmysle môžeme povedať, že kresťanstvo nie je nejaký

šprint, ale je to beh na dlhé trate. To v praxi znamená, že nie je ani tak dôležité, ako začneme, ale ako náš beh dobehneme. A to, ako našu pozemskú púť dokončíme, závisí okrem iného od rozhodnutí, ktoré urobíme. Musíme si uvedomiť jednu vec a totiž, že naše rozhodnutia sú silno ovplyvnené vzorcami správania, ktoré si postupne vytvárame počas celého nášho života.

Rozhodujúce životné okamihy

Raz sa jeden z mojich synov rozhodol urobiť určitú vec, s ktorou som nesúhlasil a dostali sme sa tak do konfliktu. Keďže však môj názor na túto vec dobre poznal a bol taktiež vo veku, kedy by už mal znášať dôsledky svojich rozhodnutí, dal som mu v tejto oblasti plnú slobodu.

Ako však čas bežal, zistil som, žiaľ, že sa rozhodol práve v rozpore s mojou radou. Neskôr sme sa stretli, aby sme jeho rozhodnutie prediskutovali. Vysvetlil som mu: „Rozhodnutie v tejto veci som nechal na teba a teraz by som rád využil túto možnosť, aby si si z tejto situácie zobral do budúca ponaučenie. Teraz by som ti rád rozpovedal tento skutočný príbeh:

Bol raz jeden mladý kráľ, ktorý sa volal Rechabeám. Krátko nato, ako nastúpil na trón, obrátili sa naňho jeho poddaní s požiadavkou: ‘Tvoj otec strpčoval naše životy skrze mnohé bremená, ktoré na nás uvažoval. Urob teraz naše jarmo ľahším a my ti budeme s radosťou slúžiť.’

Mladý kráľ nariadil, aby sa ľudia vrátili o pár dní a vypočuli si jeho rozhodnutie. Radcovia jeho otca mu povedali: ‘Ak sa len staneš služobníkom tohto ľudu tým, že si budeš všímať ich potreby, zahrnieš ich milosrdenstvom a sľúbiš im nápravu, urobia pre teba všetko, čo si len budeš priať’. (1Křľ 12:7, preklad The Message).

I napriek tomu, že toto bola dobrá a múdra rada, mladý kráľ ju zavrhol a namiesto toho sa s prosbou o radu obrátil na svojich rovesníkov. Títo mu povedali: ‘Títo ľudia, ktorí sa sťažujú: „Tvoj otec bol na nás príliš tvrdý; uľahči naše jarmo“ - povedz im toto: Môj maliček je hrubší ako sú bedrá môjho otca. Ak sa vám teda zdá, že život za vlády môjho otca na vás ťažko doliehal, tak ja vám ho ešte priťažím. Môj otec vás švihal bičmi; ja vás však budem šľahať až do krvi korbáčmi ! (v. 10-11, preklad The Message).

Na tomto príklade je zreteľne vykreslené, ako mladý kráľ Rechabeám poslušol radšej radu svojich priateľov s tragickými následkami. A tak kráľovstvo, ktoré jeho otec Šalamún vybudoval, sa rozdelilo, keď sa desať z dvanástich izraelských kmeňov, čo predstavovalo až päť šestín Izraelského kráľovstva, kvôli jeho „tvrdej pästi“ od neho natrvalo odtrhlo. Takto jedno jeho zlé rozhodnutie malo nedozerané následky až do konca jeho života.“

Potom som povedal svojmu synovi: „Teraz sa na to pozrime späť. Možno roky princ Rechabeám a jeho priatelia v skrytosti zosmiešňovali alebo dokonca zavrhovali radu jeho otca Šalamúna či jeho starších. Možno sa chechtali nad pohármi vína a v skrytosti potriasali hlavami vo svojich kráľovských komnatách nad takouto radou, ktorú sami považovali za bláznivú a zastaralú. Môžeme len predpokladať, ako sa podobné márnivé myšlienky prehánali Rechabeámovou hlavou: *Pokiaľ som princom, nebudem sa tým vôbec znepokojovať, avšak akonáhle sa stanem kráľom, nebudem už viac počúvať týchto starých bláznivých mužov.* A skutočne, predtým ako nastúpil na trón, nemalo jeho rozhodnutie ignorovať a brať na ľahkú váhu múdrosť starších, žiadny katastrofálny dôsledok. To, čo si však neuvedomil, bolo, že týmto vlastne urobil zásadné rozhodnutie pre svoju budúcnosť, a že raz iste príde deň, kedy sa napriek tomu, že sa bude považovať za múdreho, stane bláznom. A keď potom aj naozaj prišla jeho *rozhodujúca životná chvíľa*, doplatil na to, že si nevybudoval životný štýl, ktorý by v jeho živote postavil pevný základ, nevyhnutý pre robenie tých správnych rozhodnutí.“

Nato som môjmu synovi povedal: “Každý z nás má svoje *rozhodujúce životné okamihy*. Sú to akoby chvíle, ktoré by sme mohli prirovnať k tzv. „skúške z otvorenej knihy“, keď má žiak dovolené počas jej priebehu používať učebnice a ostatné študijné pomôcky. A vlastne skutočnosť, že sme skúšku absolvovali, zistíme až po ukončení takéhoto testu. Syn môj, rozhodol si sa neriadiť sa mojou radou a tento raz ťa to nestálo nič. Avšak ver tomu, že raz príde do tvojho života deň, kedy sa ocitneš tvárou v tvár *rozhodujúcemu životnému okamihu*. Pokiaľ si si však už predtým rozvinul vzor načúvania múdrym radám, budeš úplne prirodzene nasledovať ich ponaučenie a prijmeš za to bohatú odmenu.“

Nechajme teraz príklad môjho syna a pozrime sa na iný príklad. Izraeliti si nevytvorili vzor poslúchať Božie Slovo. Hoci ich Hospodin vyslobodil z otroctva, neustále sa sťažovali a neposlúchali. Boli obdobia, kedy si takéto ich správanie vyžiadalo minimálnu cenu a kedy to vyzeralo, že to so sebou nenesie ani žiadny následok. Avšak počas tohto procesu sa v ich živote vytvoril istý vzorec správania. A ani sa nenazdali a zrazu nastal ich *rozhodujúci životný okamih*. Dvanásť zvedov bolo poslaných do Kanaánu preskúmať zem, ktorú im Boh zaslúbil do dedičstva. Po ukončení tejto misie sa špehovia vrátili späť so sťažnosťami a negatívnou správou, čím ovplyvnili celé zhromaždenie. Celý zbor Izraelitov sa začal sťažovať práve tak, ako to veľaokrát robieval aj predtým, len s tým rozdielom, že v tomto prípade ich to vyšlo až príliš draho. Tým najzávažnejším dôsledkom bolo, že nikdy nemali vojsť do zaslúbenej zeme a po zbytok svojho života sa budú musieť potulovať po púšti. Za malý okamih tak stratili všetko, o čo sa až dovedy tak tvrdo snažili. A najtragickejšie na tom je, že táto skutočnosť sa v ich prípade už nedala nijako zvrátiť. Aj napriek tomu, že im túto zem Boh osobne zaslúbil dať do dedičstva, nikdy sa jej nezmocnili, presne tak ako aj Rechabeám, ktorý už nikdy viac nezískal späť desať kmeňov, ktoré sa od neho odtrhli.

V tomto sa ukrýva dôležitá lekcia pre mladých i starých: kľúčom nie je totiž snažiť sa o to, aby sme Boha vo všetkom automaticky poslúchali; to, čo je najdôležitejšie, je porozumieť Jeho srdcu. Len vtedy totiž vypozerujeme tú nekonečnú múdrosť, ktorá je ukrytá v Jeho príkazoch. Potom ich nebudeme vnímať už len akoby súbor nejakých suchých obmedzení či zákonov. Videli sme, že mladý princ Rechabeám nikdy neporozumel srdcu svojho otca či jeho starších. Podobne staršia generácia Izraelitov nikdy plne neporozumela tomu, čo Boh koná, nepoznali dobrotivosť Jeho srdca k nim, a tak vlastne všetko stratili.

Pozrime sa teraz aj na tú druhú, pozitívnu stranu mince. Písmo je totiž aj plné príkladov, keď jednotlivci dostali milosť poznať Božie srdce, na základe toho si potom aj vytvorili múdre modely pre svoje životné rozhodnutia. A keď potom jedného dňa čelili nepredvídateľným *rozhodujúcim životným okamihom*, zareagovali správnym spôsobom a boli za to bohato odmenení.

Ak by sme to chceli dať do praktickej roviny, tak môžeme povedať, že pravdepodobne ten najjednoduchší spôsob, ako nestratiť to, pre čo sme pracovali, je vytvoriť si také vzorce správania a životných rozhodnutí, ktoré sú nekompromisne závislé na Božom Slove. Každý jeden deň sme totiž konfrontovaní s nutnosťou rozhodovať sa. Veľakrát však až spätne zistíme, ktoré z rozhodnutí, ktoré sme spravili, boli vlastne *tými rozhodujúcimi*, avšak keď sme si už dopredu vytvorili zbožné vzorce správania, budeme vždy nasledovať to, čo je správne a časom sa nám dostane aj hojnej odplaty.

Rozdielna miera odplaty

To nás privádza k druhej časti 8. verša Druhého Jánovho listu, pričom sa pre ľahšiu referenciu znova pozrieme na celý verš: „Dávajte si pozor, aby ste nestratili to, na čom ste pracovali, ale aby ste dostali úplnú odmenu.“ On *odmeňuje*. (Heb 11:6).

Je potrebné, aby sa táto pravda v našich srdciach hlboko zakorenila. Pravdou je, že náš Pán miluje odmeňovať. Ako sa to vlastne predstavil Abrahámovi? „Po týchto udalostiach zaznelo Abrahámovi vo videní Hospodinovo slovo: Neboj sa, Abrahám, ja som tvoj štít, tvoja hojná odmena“ (Gn 15:1, dôraz pridaný autorom).

Pán povedal: „Ja som... *Tvoja hojná odmena.*“ Aký úžasný spôsob predstavenia sa, a to obzvlášť, keď sa jedná o Všemohúceho Boha! Žalm 19:9-11 sa nesie v tom istom duchu: „Hospodinove príkazy sú pravdivé a spravodlivé... kto ich zachováva, má hojnú odmenu“ (preklad The Amplified Bible, Classic Edition, dôraz pridaný autorom). Podobne čítame v treťom verši 57. Žalmu: „K Bohu volám k Najvyššiemu, ktorý ma zachráni a *odmení ma* [ktorý uskutočňuje v mojom živote svoje zámery] (preklad The Amplified Bible, Classic Edition, v citovanom anglickom preklade uvedené ako 2. verš, dôraz pridaný autorom).

Boh je odplatiteľom, ktorý miluje odmeňovať svoje deti! Keďže sám som otcom štyroch synov, aspoň sčiasťky som mal možnosť zažiť potešenie z odmeňovania. Milujem napríklad pozorovať, ako sa ich oči zrazu rozžiaria vďačnosťou a pocitom naplnenia z dobrého rozhodnutia, keď vidia ovocie, ktoré to prinieslo. Na druhej strane ma to naučilo, aké nemúdre je odmeňovať zlé správanie. Ak totiž odmeňuješ tých, ktorí si to buď nezaslúžia, alebo pre odmenu nepracovali, tak vlastne pri nich pozastavuješ moc motivácie – a motivácia je veru dobrá vec. Moji chlapičia vedia, že ich milujem, avšak v priebehu rokov sa naučili rozlišovať medzi láskou k nim a tým, čo mi spôsobuje radosť. Boh taktiež hlboko miluje každého jedného z nás, pričom Jeho láska je dokonalá. To však automaticky neznamená, že sa všetci niekedy neocitneme v obdobiach, kedy nemôžeme povedať, že sa Bohu plne páčia naše skutky či rozhodnutia. Boh odmeňuje tých, v ktorých má zaľúbenie, a to sú tí, ktorí zachovávajú Jeho nariadenia.

Všimnime si, že Ján hovorí: „aby sme prijali úplnú odmenu“. Ako som tak nad týmto výrokem premýšľal, akoby slovko „*úplnú*“

na mňa zrazu z týchto riadkov vyskočilo. Prinútilo ma to logicky premýšľať nasledovne, *ak teda jestvuje úplná odmena, musí existovať aj čiastočná, prípadne žiadna odmena.* (Tu je potrebné zdôrazniť, že tento text nepojednáva o spasení, ale o odmene za to, ako sme žili.) Ako som nad tým premýšľal o trochu hlbšie, prišiel som k záveru, že to, čo tu Ján hovorí, má dve vysvetlenia. Prvým z nich je súdna stolica Kristova. Pavol píše veriacim: „Sme však plní dôvery a chceme radšej odísť z tela a bývať u Pána“ (2Kor 5:8).

Po prečítaní tohto textu nám musí byť okamžite zrejmé, že to, čo tu Pavol má na mysli, nie je ľudstvo ako také, keďže z Písma vieme, že neveriaci, ktorí opustia stánok tohto fyzického tela nie sú s Pánom, ale v pekle. Akokoľvek tvrdo nám takéto poslanstvo môže znieť, zostáva pravdivým. Ježiš neprišiel na tento svet, aby ho odsúdil – práve naopak, aby ho spasil. Svet bol totiž už dávno odsúdený skrze Adama, ktorý nás zapredal večnej smrti (Jn 3:17-18). A teda jedine tí, ktorí prijímú Ježiša a plne sa mu odovzdajú, budú po tom, ako opustia svoje pozemské telá, spolu s Pánom. Pavol pokračuje vo svojom poslanstve kresťanom takto:

„Preto či sme doma a či mimo domu t. j. v tele alebo mimo neho, usilujeme sa, aby sme sa mu páčili. Všetci sa totiž musíme ukázať pred Kristovým súdnym stolcom, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele — či dobré, alebo zlé.“

- Druhý list Korinťanom 5:9-10

Každý veriaci sa raz postaví pred Kristovu súdnu stolicu. V ten deň každý z nás prijme odmenu podľa toho, ako sme žili počas nášho krátkeho času na tejto zemi. Preklad Good News doslovne hovorí: „každý z nás dostane to, čo si zaslúži“. Nebudeme súdení za naše hriechy, keďže krv Ježiša Krista odstránila večné odsúdenie, ktoré sa spája s hriechom. Ale budeme odmenení alebo utrpíme stratu na základe toho, ako sme ako veriaci žili. Vo svetle Jeho

Slova budú preskúmané naše skutky, slová, myšlienky a dokonca i motívy našich činov. Dočasné veci, na ktorých sme stavali naše životy, budú pohltené. To budú stratené príležitosti, a to večné zase prinesie večnú odmenu (1Kor 3:14-15).

Miera straty či odmeny bude mať takú širokú škálu, že v tom negatívnom zmysle slova všetko, čo sme vykonali, zhorí a len sami sa zachránime, ale len ako cez oheň – až po druhý pozitívny extrém, ktorý nám zaslubuje výšiny panovania s Kristom na veky (1Kor 3.15; Zj 3:21). Toto nepochybne predstavuje veľmi široké spektrum. Prvá možnosť nám poslúži ako príklad pre situáciu „žiadnej odmeny“; pričom tá druhá možnosť je zase vynikajúcim príkladom situácie „plnej odmeny“ a čiastočnú odmenu by sme našli zrejme niekde uprostred.

Tieto rozhodnutia súdnej stolice Kristovej sa nazývajú aj „večnými súdmi“ (Heb 6:1-2), čo znamená, že ich verdikt nebude možné nijakým spôsobom meniť, pozmeňovať či nejako inak upravovať. Z toho je zřejmé, že to, čo urobíme s krížom Kristovým, určí, *kde* našu večnosť strávime, a to, ako následne ako veriaci žijeme, zase určí, *ako* ju strávime.

Preto je múdre podrobne skúmať, čo Písmo hovorí o večných súdoch a odmenách. Toto poznanie sa opisuje ako základné učenie o Kristovi. Podobne ako na základnej škole sa základy budujú prostredníctvom rozličných predmetov, ktoré na seba nadväzujú, ako sú napríklad čítanie, písanie, počítanie a pod. Vedel by si si predstaviť napríklad pokračovať v štúdiu na strednej či vysokej škole bez zvládnutia čítania, písania, sčítavania či odčítavania? To by bolo absolútne nemožné! Avšak príliš veľa veriacich sa snaží budovať svoje kresťanské životy bez tohto základného učenia o Kristovi. Urgentnosť tejto dilemy ma primäla k napísaniu knihy *Ži s perspektívou večnosti*, ktorá sa do hĺbky touto problematikou zaoberá, a preto ti týmto vrelo odporúčam, aby si si ju prečítal spoločne s posolstvom tejto knihy.

Tento život

Už sme predtým uviedli, že zbožný spôsob života sa spája so zaslúbenou odmenou pred Kristovou súdnou stolicou, avšak tieto požehnania nás ovplyvňujú aj v tomto živote. V Prvom liste Timotejovi čítame nasledovné: „Telesné cvičenie je totiž málo užitočné, ale zbožnosť je užitočná na všetko, lebo má prislúbenie pre terajší *aj budúci život*“ (1Tim 4:8, dôraz pridaný autorom).

Náš Otec nás túži odmeniť nielen potom, až prídeme k Nemu domov, ale i teraz, počas toho, ako počúvame na Jeho radu. Bolo nám povedané: „Spravodlivý dostane odplatu tu na zemi“ (Prís 11:31, preklad New American Standard Bible). Nielen v nebi, ale už v tomto živote. A opäť na inom mieste Písmo hovorí: „Spravodliví dostanú ako odmenu dobré veci“ (Prís 13:21, preklad Good News Translation). V tom istom duchu píše apoštol Jakub vo svojom liste tieto slová: „Nemýľte sa, bratia moji milovaní. Každý dobrý údel a každý dokonalý dar pochádza zhora od Otca svetiel, v ktorom niet premeny ani tieňa zmeny“ (Jk 1:16-17).

Takže len dobré veci pochádzajú od Boha. Nepripisuj Mu teda nič, čo je zlé a na škodu; On je totiž darcom dobrého. Božou túžbou je ťa odmeniť svojimi požehnaniami (benefitmi) už tu na tejto zemi a potom raz v nebi. Jeho odmeny v sebe neskrývajú nič zlého. On sám hovorí: „Hospodinovo požehnanie obohacuje a neprináša nijaké trápenie“ (Prís 10:22). A opäť: „Spoľahlivý človek dostane bohatú odplatu“ (Prís 28:20, preklad New Living Translation). Bohatá odmena je plná odmena.

Uvažujúc ďalej nad slovami apoštola Jána som dospel k presvedčeniu, že *ak chceme argumentovať tým, že raz vo večnosti dostaneme buď úplnú, čiastočnú, prípadne žiadnu odmenu, musí to isté platiť aj o našom terajšom pozemskom živote*. Toto je zrejmé, ak sa pozrieme napríklad na život Pána Ježiša Krista. Počas toho, ako kráčal po tejto zemi a stretával sa s ľuďmi, tu boli tí, ktorí dostali čiastočnú odmenu, iní úplne nič a na stránkach

Písma čítame aj o tých, ktorí za svojho života dostali odplatu, ktorá bola úplná. Pozrime sa teraz spoločne na príklady každej z týchto možností, aby sme tak objavili princípy, ktoré ich spájajú a zároveň našli Božiu vôľu aj pre naše vlastné životy.

2

Scenár čiastočnej a žiadnej odmeny

Ludia v mestečku Nazaret úzkostlivo očakávali príchod zaslúbeného Mesiáša; boli v prorockom očakávaní, nakoľko podľa predpovedí mal prísť práve v tomto čase. Mohli by sme ich prirovnať tak trochu k dnešným kresťanom, keďže väčšina z nás si je veľmi dobre vedomá toho, že žijeme v období tesne pred Jeho druhým príchodom. Ježiš nám zaslúbil, že rozpoznáme obdobie alebo generáciu, kedy sa tak stane, avšak nebudeme poznať konkrétny deň či hodinu. Preto nie je na tom nič zvláštne, že aj Izraeliti poznali obdobie Jeho prvého príchodu. Prorok Daniel vo svojich proroctvách vrhá na túto oblasť svetlo, keď nám približuje obdobie, kedy by sa tak malo stať (Dan 9:24-26), a taktiež starozmluvní znalci vtedajšej doby povedali mudrcom, kde narodeného Ježiša nájdú (Mt 2:4). Obyvatelia Nazareta rozpoznali, že prišiel ich čas, a teda je pre nás o to viac zarážajúce, že v momente, keď k nim Mesiáš naozaj prišiel, zareagovali na túto skutočnosť veľmi zvláštne:

„Nemohol tam vykonať nijaký mocný čin, iba čo na niektorých chorých položil ruky a uzdravil ich.“

- Evanjelium podľa Marka 6:5
(dôraz pridaný autorom)

Všimnime si dobre nasledovné slová „*nemohol tam vykonať nijaký mocný čin*“.

Keď som čítal tento verš pred pár rokmi, veľmi ma tento výrok prekvapil. Premýšľal som nasledovne: Počkaj, nehovorí sa tu predsa: „*Nevykonal tam nijaký mocný čin*,“ ale špecificky, že „*Nemohol tam vykonať nijaký mocný čin*.“ Pokiaľ by povedal to prvé, vôbec by som sa nad tým ani nijako nezamýšľal, bolo by to predsa zvrchované rozhodnutie Jeho vôle. Avšak „*nemohol vykonať*“ znamená, že i napriek svojej ochote ten zázrak urobiť, tu bolo niečo, čo tomu zabránilo. Takéto porozumenie je zdôraznené a vysvetlené aj v iných prekladoch Písma; anglický preklad The Amplified Bible, Classic Edition napríklad hovorí, že „*Nebol schopný urobiť*.“

Toto nás vedie k nasledovnej otázke, *čo bolo teda dôvodom toho, že Ježiš v Nazarete nemohol vykonať žiadny mocný čin?* Čo bolo to, čo mu v tom bránilo? Ved' boli mestá, v ktorých činil veľké divy; slepí videli, hluchí počuli, chromí zrazu chodili, mŕtvi boli kriesení. A okrem toho si musíme uvedomiť, že toto všetko je len zlomok toho, čo máme zaznamenané. Na mnohých miestach v evanjeliách čítame, že uzdravoval všetky nemoci a choroby. V čom bol teda rozdiel? Prečo na tomto mieste zrazu čítame len o hŕstke uzdravených? Odpoveď nájdeme vo veršoch, ktoré tomuto textu Písma predchádzajú, priamo z úst samotných Nazaretčanov:

„Keď nadišla sobota, začal učiť v synagóge. Počúvalo ho množstvo ľudí, ktorí sa s úžasom pýtali: „Odkiaľ to ten človek má? Aká je to múdrosť, ktorej sa mu dostalo? Aké mocné činy sa dejú jeho rukami! Nie je to ten tesár, syn Márie a brat Jakuba, Jozesa, Júdu a Šimona? A nežijú jeho sestry u nás?“ I pohoršovali sa nad ním. Nato im Ježiš povedal: „Prorok nie je *bez cti*, iba ak vo svojej domovine, medzi svojimi príbuznými a vo vlastnom dome.“

- Evanjelium podľa Marka 6:2-4
(dôraz pridaný autorom)

Pozrime sa teraz spoločne na to, čo sa tu vlastne stalo. Ježiš sa vracia do svojho rodného mestečka a pripája sa k Božiemu ľudu, ktorý sa zhromaždil sláviť sobotu. Všetci sa zišli v miestnej synagóge. Tu zrazu Ježiš povstal a začal čítať nasledovný text: „Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal...” (Lk 4:18).

Zhromaždení veľmi dobre vedeli, aké slová budú teraz nasledovať, keďže toto slovo Písma poznali veľmi dobre. Túto pasáž z knihy proroka Izaiáša už totiž počuli nespočetne veľakrát; veď okrem iného to bola aj hlavná prorocká kniha, ktorá predpovedala príchod Mesiáša. Bolo to presne také isté, ako keby sa dnes niekto postavil a začal čítať Blahoslavenstvá alebo Modlitbu Pánovu; bezpochyby by sme presne vedeli, čo bude nasledovať.

Ježiš pokračoval: „zvestovať chudobným evanjelium... uzdravovať skrúsených srdcom. Poslal ma vyhlásiť zajatým prepustenie, slepým vrátiť zrak, utláčaných prepustiť a vyhlásiť milostivý rok Pána” (v. 18-19).

V tomto momente prebiehala myslou týchto obyvateľov len jediná otázka: prečo len namiesto ich skúseného rabína číta Písmo tento nevzdelaný mladík? A aby toho nebolo dosť, tento zrazu zvinie zvitok a povie niečo, čo ich úplne dorazí: „Dnes sa splnilo Písmo, ktoré ste práve počuli“ (v. 21) – vlastne akoby inými slovami povedal: „Ja som Mesiáš.“ Následne pokračuje vymenovaním veľkých a mocných činov, ktoré konal v iných mestách; a nakoniec zakončí silným prorockým posolstvom.

Čože? To naozaj myslí vážne? Rozumeli skutočne správne? Či naozaj povedal, že On je tým, o ktorom prorokoval prorok Izaiáš? Čo je toto za nezmysel! Šialené! S absolútnym pohoršením sa zhovárajú medzi sebou. „Toto je Ježiš! Čo to len prepánajána, robí? Čo nám to tu tára za hlúposti?“

Viem si úplne predstaviť, ako jedna matka hovorí inej: „To nie je možné! Veď predsa chodil na hodiny štúdia Božieho zákona k môjmu synovi!“

A v úplnom ohromení tá druhá dodáva: „Jeho rodina predsa býva vedľa nás. A zvykol sa hrať aj s naším malým Benjamínom!“

No a potom tu boli tí, čo si ho pamätali ešte celkom čerstvo: „To je ten, čo nám vyrobil stôl, na ktorom zvykneme pravidelne večerať! A vyrobil aj naše stoličky! Je to syn stolára. Čo to má znamenať: ‘Duch Pána je nado mnou?’ Kto si myslí, že je?“

Dnes by sme sa mohli pridať: „Veď hrával futbal s mojím synom!“ Alebo „Študoval matematiku v tej istej triede ako moja dcéra!“

Na základe svojho porozumenia starozmluvným textom Písma si tak vytvorili presnú predstavu o tom, ako by ich Mesiáš mal vyzerat’:

Lebo chlapec sa nám narodil, daný je nám syn, na jeho pleciach bude spočívať vláda a jeho meno bude Obdivuhodný radca, Mocný Boh, Večný Otec, Knieža pokoja. Miera jeho vlády a pokoj nebude mať konca na Dávidovom tróne a v jeho kráľovstve, ktoré upevní a posilní právom a spravodlivosťou odteraz až naveky. Horlivosť Hospodina zástupcov to urobí.

- Izaiáš 9:5-6

Títo obyvatelia očakávali slávneho Kráľa, ktorý by bol naplnený nadprirodzenou múdrosťou, a taktiež i mocným dobyvateľom. Tento by ich totiž rýchlo vyslobodil spod rímskej nadvlády a učinil ich národom, ktorý by nemal vo svete páru. Znova by sa zmocnil Dávidovho trónu a kraľoval by naveky vekov. Avšak skutočnosť, že Ježiš prišiel ako jeden z nich, bol vzdelávaný v ich školách, šantil na ich uliciach, vyrábala nábytok pre ich domácnosti a teraz ho obklopovala aj izraelská mafia (colníci) a prostitútky, ich úplne zaslepila. Nemohli to pochopiť. „Počkaj!“ volali vo vnútri a aj navonok. „Toto nie je predsa spôsob, aký sme čakali, že náš

Mesiáš príde!“ Avšak títo miestni obyvatelia mestečka si vôbec neuvedomili, že medzi prvou časťou výroku „Syn nám je daný“ a jeho úplným zviditeľnením a fyzickým naplnením v slovách: „Miera jeho vlády a pokoj nebude mať konca“ musí ešte ubehnúť zopár tisíc rokov.

Táto a podobná udalosť, ktoré nám Písmo zaznamenáva, v sebe ukrýva pravdu, ktorej je zväčša len ťažko porozumieť a to, že „*Pán nám veľakrát pošle to, čo potrebujeme, zabalené do obalu, ktorý sa nám nemusí na prvý pohľad pozdávať.*“ Prečo je tomu tak? Možno jedným z dôvodov je aj skutočnosť, že On je Boh a my Ho nemôžeme len tak ľahko odhadnúť. A teda nie je dostačujúce, ak odpovede na naše otázky hľadáme len prostredníctvom nášho intelektu; ale je nevyhnutné, aby sme hľadali Jeho tvár a požehnania srdcom. Písmo nemôžeme vysvetľovať len tak prostredníctvom nášho obmedzeného ľudského porozumenia. Potrebujeme k tomu dych Božieho Ducha. Len On totiž dáva múdru radu a správne porozumenie.

Ostrý kontrast

Pozrime sa spolu ešte na jeden príklad. Farizeji takisto očakávali mocného Mesiáša - dobyvateľa, akéhosi národného hrdinu, ktorý by vyslobodil Boží ľud spod rímskej nadvlády. Títo nedočkavo čakali na Jeho príchod a nádejali sa, že budú pod Ním aj oni sami vládnuť v Jeho novom kráľovstve, ktoré ustanoví v Jeruzaleme. A preto nás vôbec neprekvapuje, že keď zrazu na scénu prichádza Ježiš ako jednoduchý a nevzdelaný Galilejec, posmievali sa Mu. A, samozrejme, vôbec nezapadal ani do ich predstavy Mesiáša.

V jednom z ich mnohých vyšetrotaní Ježiša, ktoré máme v Písme zaznamenané, čítame: „Keď sa ho farizeji pýtali, kedy príde Božie kráľovstvo, odpovedal im: ‚Príchod Božieho kráľovstva sa nedá spozorovať.‘ Ani nepovedia: ‚Hľa, tu je!‘ alebo: ‚Tamto je!‘ Lebo Božie kráľovstvo je medzi vami” (Lk 17:20-21).

Tak isto, ako tomu bolo v predchádzajúcom prípade, aj títo farizeji vzťahovali Izaiášovo proroctvo na Mesiášovo pozemské kráľovstvo. Presne takisto vyčkávali Mesiáša na základe ich rozumovej argumentácie Písom, namiesto toho, aby sa spoľahli na vedenie Svätého Ducha. Boha poznali na základe svojej vlastnej rozumnosti a nie prostredníctvom svojho srdca.

Písmo nám však dáva aj úplne opačný príklad muža, ktorý taktiež očakával Mesiáša. Jeho meno je Simeon. Lukášovo evanjelium ho opisuje nasledovne:

V Jeruzaleme vtedy žil človek menom Simeon. Bol to človek spravodlivý a zbožný, očakával potechu Izraela a *Duch Svätý* bol s ním. *Duch Svätý* mu zjavil, že nezomrie, kým neuvidí Pánovho Mesiáša. Z vnuknutia Ducha prišiel do chrámu. A keď rodičia prinášali dieťa Ježiša, aby splnili, čo predpisoval Zákon, aj on si vzal dieťa do náručia a velebil Boha slovami ...

- Evanjelium podľa Lukáš 2:25-28
(dôraz pridaný autorom)

Ak by sme zosumarizovali to, čo tu Simeon vyriekol nad Ježišom, zistíme, že Ho vlastne vyhlásil za Mesiáša už ako 30-dňové bábätko. Nie je to zaujímavé? Na jednej strane tu máme muža, ktorý rozpoznať, že Ježiš je Mesiáš, a to keď bol ešte len mesačným bábätkom a na druhej strane máme obyvateľov Nazareta, ktorí to nerozpoznajú a farizejov, ktorí sa Mu posmievajú, a to i napriek tomu, že už má niečo po tridsiatke a činí divy a zázraky, ktoré dovtedy žiadny človek nečinil. Prečo to bolo tak? Znova musíme zdôrazniť skutočnosť, že Boh je Duch a tí, ktorí chcú poznať Jeho a Jeho cesty, tak to môžu urobiť len skrze Jeho Ducha, ktorý vovádza do každej pravdy. Je zásadný rozdiel medzi Simeonom a tými ostatnými; a teraz sa na toto zjavenie pozrieme bližšie. Táto skrytá pravda nám pomôže porozumieť tomu, prečo nie všetci prijímú od Pána plnú odplatu.

Úcta

Na začiatok si pripomeňme slová, ktoré Ježiš vyhlásil ohľadom reakcie svojich krajanov na Jeho službu: „Nato im Ježiš povedal: Prorok nie je *bez cti*, iba ak vo svojej domovine, medzi svojimi príbuznými a vo vlastnom dome“ (Mk 6:4, dôraz pridaný autorom).

Kľúčovým slovom tu je práve *úcta*. Neprejavili mu úctu.

Grécky výraz pre úctu je *timē* (čítaj „ti-mé“). Podrobne som študoval toto slovo a aj jeho synonymá. Naštudoval som si mnohé slovníky, komentáre a iné publikácie novozmluvnej gréčtiny. Okrem toho som na túto tému podrobne diskutoval s dvomi plynule hovoriacimi Grékmi. Jeden z nich žije v Grécku (jeho rodina je už štvrtou generáciou pastorov); a ten druhý je pastorom vo Veľkej Británii. Takže významy tohto slova, ktoré uvádzam nižšie, sú vlastne súhrnom všetkých týchto zdrojov.

Zjednodušená a doslovná interpretácia významu slova *timē* (úcta) je „ceniť si niečo/niekoľo“. Keď rodený Grék počuje výraz *timē*, automaticky si predstaví niečo *hodnotné, vzácne, niečo, čo má cenu*, ako napríklad zlato. Len sa nad tým zamysli – zlato, ktoré vlastníš, nemáš pravdepodobne uložené v zásuvke s nepotrebnými vecami; ale máš preň vyčlenené čestné miesto. Ďalšie významy slova *úcta* sú *cenenie si niekoho/niečoho, hodnota, priazeň či rešpekt*.

V niektorých prípadoch nám pomôže lepšie určitému slovu porozumieť, keď zistíme jeho antonymum. V našom prípade je protikladom slova *úcta* *neúcta*. V gréčtine je to *atimía*. Tento výraz by sme mohli definovať nasledovne: *neprejsaviť niekomu rešpekt či neuznať jeho hodnotu, jednať s ním s bežným, normálnym či podradným*. Ak Grék počuje výraz *neúcta*, tak si predstaví niečo, čo je bežné, brané na ľahkú váhu a čo sa ľahko vytratí, ako napríklad para. Ak by sme išli ešte ďalej, tak potom *neúcta* znamená, že iných svojím správaním zahanbíme či dokonca ponížime.

Prostredníctvom štúdia gréckych slovníkov a komentárov som si uvedomil, že úctu je možné prejaviteľ rôznymi spôsobmi, a to či už skutkom, slovom alebo dokonca aj myšlienkami. Pričom skutočná úcta vychádza zo srdca. Toto je i dôvod, prečo Boh hovorí vo svojom Slove: „Pretože sa mi tento ľud chce stať blízkym iba svojimi ústami a *ctí si ma iba svojimi perami, no jeho srdce je ďaleko odo mňa a jeho bázeň voči mne je naučeným ľudským príkazom*“ (Iz 29:13, dôraz pridaný autorom).

Všimnime si, že Boh tu hovorí: „ich bázeň voči mné“. Teda skutočná úcta prúdi zo srdca, ktoré je naplnené zbožnou bázňou. Je veľmi dôležité, aby sme týmto princípom porozumeli, a teda sa nimi budeme zaoberať aj v ďalšej kapitole tejto knihy.

Ježiš povedal, že obyvatelia Nazareta Mu neprejavili úctu, ktorá by Mu právom náležala. Títo malomeštiaci s Ním nejednali ako s hodnotným a vzácnym. Nerozpoznali, že práve On je Tým, od Boha poslaným naplniť Božiu vôľu. Videli v Ňom len niekoho obyčajného, miestneho mladého muža. Toto bol teda ten primárny dôvod, prečo prijali len čiastočnú odplatu. Ježišovi tak bolo zabránené, aby vykonal nejaké väčšie divy. Neudialo sa ani nič nezvyčajné; pravdepodobne bolo uzdravených len zopár ľudí s bolesťami hlavy, možno artritídou alebo s problémami chrbta.

Len si to predstav. Ježiš – Boží Syn a zároveň Syn človeka, ktorý bol plný Ducha Svätého bez miery – poslaný uzdravovať všetkých chorých a liečiť všetkých, ktorí boli utláčaní od diabla; avšak nie je toto svoje poslanie schopný naplniť, a to ani nie tak z dôvodu, že by nebolo Božou vôľou uzdraviť všetkých ľudí v tomto meste, ale preto, že Mu v tom zabránili tým, že Mu neprejavili úctu. Správali sa k Nemu ako k bežnému miestnemu človeku. A teda prijali len veľmi malú, čiastočnú odmenu (len zopár z nich bolo uzdravených).

Príklad žiadnej odplaty

V evanjeliách nachádzame opísanú aj inú udalosť, kedy je Pán Ježiš v dome, kde vyučuje zástup učiteľov a znalcov Písma. Títo služobníci sa zhromaždili zo všetkých galilejských a judských miest len preto, aby Ho počúvali. Čítame: „Pánova moc bola s ním, aby ich uzdravoval“ (Lk 5:17, dôraz a výraz pridaný autorom).

Dobre si teraz všimnime slovko *ich* – nie je pochyb, že sa to vzťahuje na tých, ktorí tu boli zhromaždení. Rád by som teraz urobil jedno vyhlásenie: Boh nikdy ničím nemrhá. Len si skús spomenúť na príbeh, keď Ježiš nasýtil najprv zástup štyritisíc a neskôr päťtisíc mužov. V obidvoch týchto prípadoch jasne prikázal, aby pozbierali všetky omrvinky, aby tak nič nevyšlo nazmar. Všetko to, čo by sme možno my dnes odhodili alebo zahodili do smetí, to On zhromaždil. *Toto je princíp, ktorým sa Boh riadi* a ktorý je zreteľne viditeľný v celej Biblii. Pán nič zo svojich zdrojov nenecháva vyjsť nazmar.

Takže ak čítame, že tam s Ním bola prítomná Božia moc uzdravovať farizejov a zákonníkov, znamená to, že tam bol minimálne jeden z nich, avšak oveľa pravdepodobnejšie viacerí, ktorí potrebovali byť uzdravení. Poznám to z vlastnej skúsenosti. Povedzme, že by sa niečo podobné udialo dnes. Verím, že nikto z nás nepochybuje, že ak zhromaždíme skupinu niekoľko stovák ľudí do jednej miestnosti, že medzi toľkým zástupom sa nájde minimálne desať, avšak s najväčšou pravdepodobnosťou aj niekoľkonásobne viac tých, ktorí trpia nejakou fyzickou nemocou. Avšak i napriek tomu, že tam je prítomná Božia moc uzdraviť všetkých z nich, nie je uzdravený ani jeden.

Na inom mieste čítame, ako nejakí muži priniesli svojho ochrnutého priateľa na nosidlách. Keďže ich pokus dostať sa dnu cez vchodové dvere zlyhal kvôli veľkému zástupu, vyskúšali iný spôsob. Namiesto toho, aby sa len tak ľahko vzdali, vyniesli ho na strechu, kde urobili otvor do stropu a spustili ochrnutého do

stredom miestnosti priamo pred Ježiša. Príbeh pokračuje slovami: „Keď videl ich vieru, povedal: „Človeče, odpúšťajú sa ti hriechy.“ Zákonníci i farizeji začali uvažovať a hovorili si: „Kto je to, že sa takto rúha? Kto môže odpustiť hriechy okrem Boha?“ (v. 20-21).

Ak si text všimneme pozornejšie, uvidíme, že Lukáš tu píše, že farizeji „začali uvažovať a hovorili si...“ Poďme ešte hlbšie. Znamená to, že si títo vodcovia len tak niečo šeptali so svojimi kamošmi, ktorí k nim boli najbližšie? Alebo sa zišli v malých skupinkách, aby prediskutovali Ježišove slová? Pre objasnenie sa musíme pozrieť do záznamu evanjelistu Matúša. Tento píše, že: „Vtom si však niektorí zákonníci *povedali...*“ (9:3, dôraz pridaný autorom). Je teda zrejmé, že títo učitelia znevážili Ježiša len vo svojich myšlienkach. Hovorili si sami v sebe. Nebolo tomu tak, že by nahlas vyslovovali posmešné, kritické či znevažujúce slová, práve naopak, uvažovali nad nimi len vo svojich myšlienkach. Podobne píše aj Marek, že: „vo svojom vnútri uvažovali...“ (2:6). Aká však bola Ježišova odpoveď na ich myšlienky?

Ježiš hneď svojím duchom spoznal, že takto uvažujú a povedal im: „Prečo takto uvažujete vo svojom vnútri? Čo je ľahšie? Povedať ochrnutému: ‚Odpúšťajú sa ti hriechy‘ alebo povedať: ‚Vstaň, vezmi si lôžko a choď!‘? Aby ste však vedeli, že Syn človeka má moc odpúšťať na zemi hriechy“ — povedal ochrnutému: „Hovorím ti: Vstaň, vezmi si lôžko a choď domov!“

- Evanjelium podľa Marka 2:8-11

A hneď ten porazený vstal, zobral si lôžko a vyšiel z toho domu, a to všetko priamo pred očami všetkých týchto služobníkov. Biblia nám zaznamenáva, že všetci títo duchovní vedúci a učitelia „žasli, velebili Boha a hovorili: „Čosi také sme ešte nikdy nevideli“ (v. 12).

Paradoxom je, že všetci z nich sa divili, ale ani jeden z nich nebol uzdravený, a to i napriek skutočnosti, že Božia moc tam bola prítomná práve z toho jediného dôvodu, aby uzdravovala! *Nedostali odplatu len kvôli skutočnosti, že znevážili Krista svojím spôsobom myslenia!* A tak v tomto konkrétnom prípade to nebolo ani kvôli ich skutkom, ani kvôli ich slovám, avšak práve kvôli nevysloveným myšlienkam. Pamätaj, že či už je to úcta, alebo na druhej strane zneváženie, je možné prejavíť ich prostredníctvom skutku, slova či myšlienky, pričom pravá a nefalšovaná úcta vychádza zo srdca človeka. A teda myšlienky sú nesmierne dôležité!

Nie je žiadnym prekvapením, že mnohí z týchto vedúcich sa už dávnejšie rozhodli ísť cestou znevažovania Krista. Už predtým sa Mu nespočetnekrát posmievali a pohrdali Ním, a mnoho ráz sa Ho taktiež snažili aj verejne zosmiešniť. Je napísané, že: „Zákonníci a farizeji striehli na Ježiša... aby našli niečo, z čoho by ho mohli obžalovať“ (Lk 6:7). A zase na inom mieste čítame nasledovné slová: „Striehli na neho a poslali sliedičov, ktorí predstierali, že sú spravodliví, aby ho podchytili v reči“ (v. 20:20). A toto sú len dva z mnohých príkladov, ktoré by sme mohli uviesť. Zreteľne tu vidíme, ako títo muži prešli od situácie, kedy Ježišovi neprejavili úctu, až do štádia, keď Ho otvorene znevažovali.

Z vyššie uvedeného môžeme logicky vyvodiť nasledovný záver: keďže obyvatelia Nazareta Ježišovi neprejavili úctu, dostali len malú alebo len *čiastočnú odplatu*. Duchovní vodcovia Ho znevážili vo svojich myšlienkach, a tak *nedostali žiadnu odplatu*. Poďme sa však teraz pre porovnanie pozrieť na príklady tých, ktorí *oddržali plnú odmenu* a snažme sa všímať si, či to má nejakú súvislosť s princípom úcty.

3

Plná odmena

Na začiatku svojej služby, hneď nato, ako Ježiš vstúpil do Kafarnaumu, stretol rímskeho dôstojníka, vlastne to bol stotník, ktorý Ho prosil, aby uzdravil jeho porazeného služobníka, ktorý nesmierne trpel. Ježiš mu odpovedal nasledovne: „Prídem a uzdravím ho“ (Mt 8:7).

Na čo mu stotník povedal: „Pane, *nie som hoden*, aby si vošiel pod moju strechu“ (v. 8, dôraz pridaný autorom).

Počkaj, prečo hovoríš „nie som hoden“? Veď ty si predsa *okupant* a zhováraš sa so svojím *poddaným*! V tomto období bol totiž Izrael pod rímskou nadvládou. Prečo potom tento dôstojník povedal židovskému stolárovi: „Nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu?“ Je to presne to isté, ako keby plukovník amerického námorníctva povedal irackému inštalatérovi: „Nie som hoden prísť k tebe domov.“ Už vidíš, ako si tento muž Ježiša váži? Pozri, tento rímsky dôstojník si je plne vedomý skutočnosti, kým tento stolár v pravde je. Správa sa k nemu ako k veľmi dôležitej osobe, vzdáva mu úctu, ktorá Mu náleží. Tento vojak potom pokračuje vo svojom vysvetľovaní: „Ale povedz iba slovo a môj sluha ozdravie. *Veď aj ja* som podriadený človek a mne sú

zase podriadení vojaci. Keď poviem jednému: „Chod!“, tak ide, a druhému: „Pod!“, tak príde, a svojmu sluhovi: „Urob to!“, tak to urobí“ (v. 8-9).

Pozrime sa teda najskôr bližšie na hodnosť tohto dôstojníka. Rímska légia pozostávala zo šesťtisíc vojakov, nad ktorými bol jeden veliteľ. V rámci tejto šesťtisícovej légie bolo potom šesťdesiat tzv. stotníkov, ktorí mali nad sebou svojho veliteľa a každý z nich mal pod sebou sto vojakov.

Takže v týchto slovách Ježišovi vysvetľuje, ako a prečo si je úplne istý tým, že rozkaz, ktorý vydá, bude vyplnený. Jeho vojaci si ho vážili a poslúchali aj práve kvôli tomu, že aj on si uctil svojho veliaceho dôstojníka a bol plne podriadený jeho autorite. Bol si vedomý toho, že za ním stojí nadriadený dôstojník a že za týmto je následne rímska moc. Inými slovami hovorí toto: „Ja mám autoritu kvôli tomu, že si ctím svoju krajinu a nadriadených tým, že rešpektujem ich autoritu. Preto všetko, čo potrebujem spraviť, je len vysloviť jedno jediné slovo a tí, čo sú mi podriadení, moje príkazy okamžite vyplnia.“ Ak by sme to ešte o trochu viac zjednodušili, v podstate komunikuje niečo v zmysle: „To, že ja mám autoritu, je práve z dôvodu, že aj ja sám som podriadený autorite.“

Všimni si, ako začína: „Veď *aj ja*.“ Okamžite nám musí byť jasné, že toto svoje vyhlásenie vzťahuje aj na samotného Pána. Plne si uvedomuje, že Jeho autorita vychádza zo skutočnosti, že aj On sám je podriadený autorite (poznámka: na mnohých miestach v evanjeliách sme svedkami Ježišových vyhlásení o Jeho podriadenosti Otcovi). Je až dych berúce, že tento rímsky vojak rozpoznal na Ježišovom živote Božiu autoritu a uvedomoval si, že Ježiš má teda autoritu aj v neviditeľnom duchovnom svete, presne tak, ako on sám vykonával svoju autoritu v tom vojenskom. Toto je aj dôvod, pre ktorý si bol plne istý tým, že všetko, čo je v tejto situácii potrebné, je len jednoduchý príkaz a každá nemoc sa

musí skloniť. Nevidel žiaden rozdiel medzi tým, ako tí pod ním promptne reagovali na jeho vlastné príkazy. Pozrime sa teraz na Ježišovu reakciu:

„Keď to Ježiš počul, začudoval sa a povedal tým, čo išli za ním: „Amen, hovorím vám, že u nikoho v Izraeli som nenašiel takú veľkú vieru.“

- v. 10

Aké úžasné slová! Môžeme povedať, že v podstate tu Ježiš hovorí, že tento rímsky dôstojník má väčšiu vieru ako dokonca sám Ján Krstiteľ! Skús sa nad tým trochu hlbšie zamyslieť. Ježiš Jána Krstiteľa „našiel“ v Izraeli. Ak by sme išli ešte ďalej; tak potom tento dôstojník mal väčšiu vieru ako Mária, matka Ježišova. Ježiš vyhlásil, že viera tohto muža prevyšuje akúkoľvek inú vieru, s ktorou sa v Izraeli za svojho viac ako 30-ročného života vlastne stretol... A to si musíme uvedomiť, že Ježiš nikdy nepreháňal! Dochádza ti to vôbec, aké silné slová tu Ježiš používa? V podstate to najvyššie ocenenie za vieru dostáva rímsky občan a dôstojník okupačných ozbrojených síl v Izraeli.

Ja som mužom viery a pevne verím, že aj ty, lebo bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu (Heb 11:6). Tak ako Písmo hovorí: „Teda viera je z počutia, počutie však skrze Kristovo slovo“ (Rim 10:17). Stavil by som sa o to, že Ján Krstiteľ počul určite oveľa viac Božieho Slova ako tento rímsky dôstojník, avšak i napriek tomu mal tento väčšiu vieru. A domnievam sa tiež (a nepochybne mám pravdu), že Mária – matka Ježišova, dvanásť učeníci a mnohí ďalší v Izraeli, s ktorými sa Ježiš stretol, určite počuli neporovnateľne viac Božieho Slova ako práve tento rímsky dôstojník, čo však nič nemení na skutočnosti, že mal viac viery ako ktokoľvek z nich. Čo teda bolo to, čo spôsobilo, že jeho viera bola tak úžasne veľká? Bola to práve symbióza úcty, ktorú prejavil Ježišovi, s jeho porozumením princípom, ako autorita funguje a jeho podriadenie sa tejto autorite. (Lukáš 17:5-10 nás usmerňuje,

že viera nie je len z počutia Božieho Slova, ale počutie Božieho Slova sa musí dopĺňať aj s úctou a podriadenosťou autorite.)

Tak tento muž obdržal *úplnú odplatu* práve kvôli skutočnosti, že si vážil úctu a rozumel autorite. To, že si cenil autoritu, odhalilo pevne vybudovaný základ pre rešpekt v jeho srdci. A tak koreňom pre motiváciu jeho správania bola práve úcta.

Žena, ktorá v nijakom prípade nemohla odísť len tak naprázdno

V siedmej kapitole Markovho evanjelia sa stretávame so ženou Grékyňou, rodenou Sýrofeničankou, ktorá k Ježišovi prichádza s prosbou o pomoc. V Písme čítame, že sa dožadovala u Ježiša oslobodenia svojej dcéry z démonickej moci. Toto naznačuje, že Ježiš zrejme neodpovedal na jej prvú, druhú či mnohonásobnú prosbu. S najväčšou pravdepodobnosťou sa na ňu ani vôbec nepozrel. Ona Ho však neprestala prosiť. Nedala sa nijako odradiť, až zrazu počula tieto slová: „Dovoľ, aby sa najskôr nasýtili deti. Nie je dobré vziať chlieb deťom a hodiť ho šteňatám“ (v. 27).

V poriadku, vyber si z toho, čo len chceš, vychádza to však vždy narovnať – Ježiš ju nazýva psom! Som veľmi rád, že táto žena nebola Američankou. Inak by si toho v tejto chvíli od nej vypočul zrejme až-až. Mohla naňho len tak vyhrnúť: „Čože? Tak ty ma nazývaš psom? Čo si to vlastne za služobníka? Ako si vôbec dovoľuješ takto ma urážať. Poprosila som ťa o pomoc a toto je to, ako sa mi odvdáčaješ? Určite je to rasovo podfarbené... však? Keďže ja som Grékyňa a Ty Žid, myslíš si, že ma len tak beztriestne môžeš nazvať psom! Toto je absolútne neprípustné. Ty si tu len tak sedíš so svojimi spolupracovníkmi a absolútne ignoruješ úbohú ženu, ktorá ťa prosí o pomoc pre svoju dcéru. Kde je vlastne tá tvoja láska, o ktorej tak vehementne kážeš? Aha, už to mám, keďže tu teraz nie sú zhromaždené žiadne zástupy, ale si tu len sám so svojimi spolupracovníkmi, tak si sa ukázal v tom pravom svetle. Ty pokrytec, toto mi už úplne stačí... Odchádzam.“

Možno takto nejako by vybuchla a jej dcéra by nebola uzdravená. Avšak táto žena sa takto nesprávala. Práve naopak, na Jeho zdôvodňovanie zareagovala spôsobom, ktorý ju akoby predurčil na prijatie jej odplaty: „Iste, Pane, lenže aj šteňatá sa živia pod stolom omrvinkami po deťoch.“ Povedal jej: „Pre toto slovo choď, démon tvoju dcéru opustil“ (v. 28-29).

Akoby som v tejto chvíli zreteľne videl, ako sa zrazu na Ježišovej tvári objavil úsmev a ako uznanlivo pokyvuje hlavou, keď obdivuje vieru tejto ženy, pohanky. Ako by ju teda mohol odmietnuť? Hovorí jej, že démon, ktorý jej dcéru mučil, je preč a naozaj, keď sa táto matka vrátila domov, zistila, že jej dcéra bola úplne vyslobodená!

Pokiaľ zoberieme do úvahy možnosť, že by sa len tak pasívne prizerala alebo sa poľahky urazila, stratila by akúkoľvek nádej na odplatu. Veľmi dobre vedela, kým Ježiš je a neprestala Mu prejavovať úctu, a to najskôr svojou húževnatosťou a následne tým, že sa nepobúrila a nevzdala to, a to dokonca i vtedy, keď sa zdalo, že ju urazili a pohanili. Bolo to práve kvôli svojmu predsavzatiu, že dostala *úplnú odmenu*.

Nepochybne stojí za zmienku, že obidva tieto príklady úžasnej viery boli z radov pohanov, teda tých, ktorí nemali podiel na Abrahámovej zmluve. Stotník, ako i žena Grékyňa priviedli Ježiša k tomu, že sa divil ich viere. Jednoducho porozumeli princípom, ktoré sú dnes tak častokrát opomínané... úcta prúdila z ich životov i napriek ich zúfalej situácii, a obaja prijali úplnú odmenu.

Princíp úcty

Keď prechádzaš stránkami evanjelií, nepochybne narazíš na iných, ktorí dosiahli buď čiastočnú, úplnú alebo žiadnu odmenu. Každý z týchto prípadov jedinečným spôsobom odzrkadľuje ich postoj k úcte. Ľudia sa ku Kristovi správali naozaj rôzne - jedni k

Nemu pristupovali bez štipky úcty, druhí so srdečným rešpektom a nájdeme aj takých, ktorí Ho dokonca otvorene znevažovali. A aj keď nie vždy je vo všetkých týchto textoch princíp úcty zrejmý, tento vzor zostáva nezmenený; je to aj duchovný zákon, keďže Boh vo svojom Slove vyhlasuje:

„Uctím si len tých, čo si uctia mňa. Tých, čo si nevážia mňa, nebudem si vážiť ani ja.”

- Prvá Samuelova kniha 2:30

Úcta je taktiež kľúčová vtedy, keď chceme prijať niečo z neba. Vyššie citovaný verš zvyknem nazývať aj ako „princíp úcty“. Tí, ktorí ctia Boha, budú za to odmenení. Takto to jednoducho v živote funguje. Každý, kto Ježišovi v čase Jeho pozemského života prejavil úctu, bol tiež odmenený podľa miery úcty, ktorú Mu preukázal. Len sa nad tým zamysli... nielenže boli kvôli tomuto svojmu jednaniu uzdravení sluha tohto dôstojníka a dcéra pohanskej ženy, ale ich rozhodnutia a vieru si stále pripomíname ešte aj dnes!

Tento princíp je obzvlášť zdôraznený pred samotným umučením Krista. Ježiš sa nachádzal v dome Šimona Malomocného v Betánii. Ako sa tak nakláňal nad stolom, podišla k Nemu zrazu žena s alabastrovou nádobou naplnenou vzácnou nardovou masťou. Cena tejto vonnej masti zodpovedala bežnej ročnej mzde. Po tom, čo svojimi slzami umyla Ježišovi nohy a poutierala ich svojimi vlasmi, rozbila nádobu s masťou a pomazala ňou Ježišovu hlavu.

Uctila si Krista tým, že Ho bohato pomazala, avšak nie všetci sa z tohto skutku tešili: „Niektorí namrzene šomrali: 'Načo také plytvanie olejom? Veď tento voňavý olej sa mohol predať za viac ako tristo denárov a peniaze sa mohli dať chudobným.' A osopovali sa na ňu“ (Mk 4:4-5).

Ak by sme ich námietky vytrhli z kontextu, tak sa nám môžu zdať bezpochyby logické či dokonca až ohľaduplné. Súviseli totiž s tým, ako má kresťan myslieť na chudobných, avšak akosi im úplne unikol širší obraz. Toto bol totiž veľmi príznačný moment. Vyskytla sa tu zrazu príležitosť uctiť si Boha nebies i zeme tým, že prejavíme úctu Jeho Synovi, Ježišovi. Len si vypočujme príkre pokarhanie nášho Majstra, ktoré im adresoval:

Nechajte ju; prečo ju trápate? Učinila mi dobrú a nádhernú vec [chvályhodnú a úctyhodnú vec]. Chudobných však máte so sebou vždycky a kedy len chcete im môžete dobre činiť; avšak Mňa nebudete mať so sebou navždy. Ona urobila to, čo mohla... A istotne vám hovorím, kedykoľvek sa bude po celom svete hlásať dobrá správa (evanjelium), bude sa na jej pamiatku spomínať aj to, čo urobila.

- Evanjelium podľa Marka 14:6-9
(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Oj, všimli ste si, ako ju tu Pán vyzdvihol? Hoci počas Ježišovej služby na tejto zemi mnohí činili veľké veci, nikto neprijal takúto chválu. Ježiš tu prorocky povedal, že tento jej dobrý a nádherný skutok úcty sa bude spomínať všade tam, kam až evanjelium dosiahne, a to nielen počas ich života, ale po všetky generácie, ktoré ešte len prídu!

Túžbou tejto ženy bolo prejaviť úctu jej Majstrovi, avšak skrze tento akt pomazania sa dostala na miesto, kde sama od Neho prijíma úctu. *Princíp úcty* zostane v platnosti navždy. Hospodin hovorí: „Tých, ktorí si Mňa uctia, si uctím aj ja, avšak tí, ktorí Mnou pohŕdajú, budú *ohrdnutí*“ (1Sam 2:30, preklad New International Version, dôraz pridaný autorom). Na druhej strane musíme poznamenať, že tí, ktorí Mu úctu neprejavajú, budú sami braní na ľahkú váhu. Avšak anglický NIV preklad tu používa špecifický výraz *ohrdnutí*, čo by sme v podstate mohli inak vyjadriť ako „pocit, že niekto je nehodný toho, aby sme mu prejavili svoj

rešpekt“. Boh považuje teda tých, ktorí Ho zneuctia, za tých, ktorí nie sú hodní Jeho pozornosti. V praxi to znamená, že nevenuje svoju pozornosť ich potrebám či modlitbám.

Pozrime sa teraz na nasledovné Ježišove slová: „Amen, amen, hovorím vám: Kto prijíma toho, koho ja pošlem, mňa prijíma, a kto mňa prijíma, prijíma toho, ktorý ma poslal“ (Jn 13:20). V kontexte povedaného z toho vyplýva, že niekoho prijať znamená v podstate to isté, ako mu prejať úctu. Ježiš tu vlastne hovorí, že: „Ten, kto si uctí Mňa, si tak vlastne ctí aj môjho Otca, ktorý Ma poslal.“ Vôbec nás teda v tejto oblasti nenecháva na pochybách, keďže hovorí: „Kto si nectí Syna, nectí si ani Otca, ktorý ho poslal“ (Jn 5:23).

Toto nás vedie k vysvetleniu v tom zmysle, že vlastne tí, ktorí prejavili úctu Ježišovi, si bez toho, aby si to uvedomili, uctili aj Otca. Ježiš na inom mieste hovorí: „Slávu od ľudí neprijímam“ (Jn 5:41); môžeme teda s istotou tvrdiť, že Jeho srdce a myseľ tak boli plne zamerané na vzdávanie úcty Otcovi. Musíme si však na druhej strane uvedomiť aj skutočnosť, že toto bolo ešte v čase, kedy nebol oslávený. Následne nato, ako sa tak stalo, vzťahujú sa na Neho nasledovné výroky, ktoré o Ňom vyriekol Nebeský Otec: „Nech sa mu klaňajú všetci Boží anjeli!“ (Heb 1:6), a taktiež: „Tvoj trón, Bože, je na veky vekov a žezlo tvojho práva je žezlom tvojho kráľovstva“ (Heb 1:8, pozri taktiež Flp 2:8-10). Takže tu vidíme, že po tom, ako prijal slávu, je oslavovaný presne tak, ako je oslavovaný aj Otec.

I napriek tejto skutočnosti musíme mať na zreteli, že počas času, ako Ježiš kráčal po tejto zemi, žil a slúžil ako *Syn človeka*. Preklad Amplified Bible, Classic Edition prekladá text z Listu Filipanom 2:6-7 nasledovne: „Ktorý, hoci vo svojej podstate bol rovný Bohu a mal Božiu formu.... Vzdal sa [všetkých privilégií a hodnosti, ktoré Mu právom náležali], prevzal na seba podobu služobníka (otroka), čím sa stal podobný ľuďom a narodil sa ako človek.“

A ako človek neprestajne odovzdával vo svojom srdci všetku slávu, ktorú počas tohto času prijal, svojmu Otcovi. Toto je aj dôvod, prečo neustále hovoril tým, ktorých uzdravil, nasledovné slová: „Nie aby si o tom niekomu hovoril. Chod' však, uká' sa kňazovi a obetuj dar, ako prikázal Mojžiš — im na svedectvo“ (Mt 8:4). A na inom mieste zase čítame: „Ježiš ich prísne varoval: Dbajte o to, aby sa to nikto nedozvedel“ (Mt 9:30); pričom evanjeliá sú podobných výrokov plné.

Môžeme povedať, že počas času, kedy náš Pán chodil po tejto zemi, bol akýmsi mostom k nebeskému Otcovi; a tak môžeme argumentovať tým, že hmatateľným spôsobom, ako ľudia mohli za Jeho dní prejať úctu Otcovi, bolo práve to, ako sa správali voči Synovi. Toto je pravdepodobne aj dôvod, prečo Ježiš nepokarhal tú bezmennú ženu za to, že si uctila Ježiša – Syna tým, že Ho pomazala svojou drahocennou masťou. Vlastne nikde v Písme nevidíme, žeby náš Pán nejako káral tých, ktorí Mu prejavili úctu; práve naopak – pochválil ich za to, že sa týmto spôsobom vlastne priblížili k Otcovi. Prosím, rozumej tomu, že On nehľadal svoju vlastnú slávu, ale Jeho zámerom bolo na svojom živote prakticky ukázať *princíp úcty* tým, ku ktorým bol poslaný.

Nebeský prúd úcty

Počas Veľkého týždňa vyslovil Pán veľmi hlboké slová ohľadom pokračovania svojej služby po svojom odchode:

„Veru hovorím vám, nevidíte ma znova, až dovtedy, kým nevyznáte: ‘Požehnaný, kto prichádza v mene Pánovom.’“

- Evanjelium podľa Lukáša 13:35
(preklad New International Version)

Inými slovami: „Nevidíte ma znova, pokiaľ nerozpoznáte tých, ktorých posielam, tým, že poviete: ‘Požehnaný, kto prichádza v mene Pánovom.’“ Alebo: „Nespoznáte alebo nevidíte ma až

pokiaľ nevzdáte *úctu* tým, ktorých posielam v mojom mene.“ Zastav sa teraz na malú chvíľu a skús premýšľať o týchto slovách. Ježiš hovorí, že vyjaví sám seba vtedy, keď budeme žehnať a ctiť si tých, ktorých On posielal. Čo je toho príčinou? Odpoveď nachádzame na iných miestach Písma. Jeden text hovorí: „Amen, amen, hovorím vám: Kto prijíma (*ctí si*) toho, koho ja pošlem, mňa prijíma (*si ctí*), a kto mňa prijíma (*ctí si*), prijíma (*ctí si*) toho, ktorý ma poslal“ (Jn 13:20, slová v zátvorke sú pridané autorom).

Vo svetle povedaného sa teraz pozrime na ďalšie Ježišove výroky ohľadom praktickej aplikácie princípu úcty v každodennom živote:

„Kto vás prijíma, mňa prijíma, a kto mňa prijíma, prijíma toho, ktorý ma poslal. Kto prijíma proroka ako proroka, dostane odmenu proroka. Kto prijíma spravodlivého ako spravodlivého, dostane odmenu spravodlivého. A kto by dal piť jednému z týchto maličkých čo len za pohár studenej vody, pretože je to učeník, amen, hovorím vám, nepríde o svoju odmenu.“

- Evanjelium podľa Matúša 10:40-42

A teraz mi dovoľ, bez toho aby som pozmenil význam tohto textu, vymeniť každý výraz *prijíma* a *dáva* v týchto veršoch za slovo *úcta*.

„Kto si *uctí* vás, *uctí* si Mňa a kto si Mňa *uctí*, *uctí* si Toho, ktorý Ma poslal. Kto si *uctí* proroka ako proroka, dostane odmenu proroka. Kto si *uctí* spravodlivého ako spravodlivého, dostane odmenu spravodlivého. A kto by si *uctil* jedného z týchto maličkých tým, že mu dá čo len za pohár studenej vody, pretože je to učeník, amen, hovorím vám, nepríde o svoju odmenu.“

Pokiaľ máme zohľadniť všetky potrebné súvislosti, musíme sa zamerať na dva hlavné body, ktoré tieto vyššie uvedené verše

rozoberajú. Prvým z nich je princíp Božieho kráľovstva, ktoré je vlastne vybudované na základe autority. Táto autorita vychádza od Otca a prúdi k Synovi, ktorý je Tým, ktorého On sám poslal a ktorému dal každú autoritu pod nebom. Vzkriesený Pán vyhlásil: „Daná mi je všetka moc na nebi aj na zemi“ (Mt 28:18). On je Hlavou cirkvi a raz nastane Deň, kedy odovzdá kráľovstvo naspäť svojmu Otcovi a kedy si všetko, čo sa proti Nemu vzmáha, podmaní pod svoje nohy (1Kor 15:24-26).

Ďalší, kto v tomto autoritatívnom modeli kráľovstva stojí za zmienku, je „prorok“. V tejto chvíli si musíme uvedomiť, že Ježiš hovoril svoje slová k ľuďom, ktorí nemali k dispozícii text Novej zmluvy, ktorý máme k dispozícii my dnes. Okrem toho, títo nemohli porozumieť výrazom či spôsobu života, ktoré sú bežné pre nás, a tak k nim prehováral spôsobom, ktorý im bol blízky.

V Starej zmluve plnili proroci úlohu akéhosi Hospodinovho hovorcu (Ex 4:16; 7:1). Prvá kapitola Listu Hebrejom nám to približuje ešte o trošku viac a síce vo veršoch 1 a 2: „Mnoho rás a rozličným spôsobom hovoril kedysi Boh otcom ústami prorokov. V týchto posledných dňoch prehovoril k nám v Synovi, ktorého ustanovil za dediča všetkého a cez ktorého stvoril aj svet.“ A v posolstve Novej zmluvy sa toto odzrkadľuje v akte Pánovho slávneho vzkriesenia a Jeho nanebovstúpenia: „A on ustanovil jedných za apoštolov, iných zase za prorokov a iných za zvestovateľov evanjelia, iných ustanovil za pastierov a učiteľov“ (Ef 4:11).

Pokiaľ by chcel toto posolstvo Pán odovzdať nám, kresťanom dnešnej doby, tak by to možno vyjadril nejako takto: „Ten, kto si uctí apoštola, pretože je apoštolom, prijme odmenu apoštola; ten, kto si uctí pastora, pretože je pastorm, prijme odmenu pastora“ - a to isté samozrejme platí o prorokoch, evanjelistoch alebo učiteľoch.

V desiatej kapitole Matúšovho evanjelia Ježiš prechádza od témy prejavovania úcty prorokovi (prípadne tým, ktorí sú vo vedúcej pozícii v službe) k spravodlivému mužovi a končí pri „týchto maličkých“. Mohli by sme povedať, že sa prakticky dotkol všetkých podstatných faktov, čo sa týka fungovania autority a vysvetlil jej štruktúru, ktorá zahŕňa tých, ktorí sú nám autoritou nadradení, tých, čo sú na rovnocennej úrovni s nami a napokon tých, ktorí nám boli zverení do starostlivosti a autoritu sme im delegovali. Každý jednotlivec, s ktorým prideme do kontaktu, bezpochyby zapadá do niektorej z týchto kategórií štruktúry autority.

A toto nás privádza k nášmu druhému dôležitému bodu. Pokiaľ si ctíme tých, ktorí sú našimi nadriadenými... prijmeme odplatu. Pokiaľ sa správame úctivo k tým, čo sú rovnocenní s nami (naši rovesníci)... prijmeme odplatu. A napokon tým, že prejavujeme úctu tým, ktorí sú nám zverení a sú nám v autorite podriadení... takisto prijmeme odplatu. Len si krátko pripomeňme už predtým parafrázovaný text: „Neuvidíte ma znova, pokiaľ si *neuctíte* tých, ktorých pošlem v Mojom mene.“ A ak tento výrok pridáme k veršom z Matúšovho evanjelia, zistíme, že každá z týchto troch úrovní nesie v sebe potenciál nebeskej odplaty. Okrem toho tieto odmeny sú nerozlučne spojené s potenciálom prijatia hlbšieho zjavenia o tom, kým vlastne Kristus je. A práve touto témou sa budeme zaoberať vo zvyšku našej knihy.

4

So služobníkom to súvisí naozaj len málo

V prvých troch kapitolách sme prechádzali mnohými veršami Písma, aby sme dostatočne zreteľne podčiarkli pravdu, akú nesmierne dôležitú úlohu pri prijímaní od Pána zohráva práve úcta. V krátkosti zhrniem, apoštol Ján nás učí, aby sme sa usilovali žiť tak, aby sme prijali *plnú odmenu*. Keďže vo svojom Liste špecificky používa výraz „plná odmena“, jestvuje s najväčšou pravdepodobnosťou aj možnosť prijať od Pána len čiastočnú alebo dokonca žiadnu odmenu. Takisto v Ježišovej službe môžeme pozorovať tých, ktorí prijali plnú, čiastočnú či žiadnu odmenu; pričom tento výsledok spočíval v tom, ako Ho prijali (ako si Ho uctili).

Pred svojím odchodom do neba Ježiš povedal: „Ja odchádzam a nevidíte Ma znova až do času, kedy si uctíte Toho, ktorého pošlem v Mojom mene“ (autorova parafráza textu z Lukáša 13:35). Ďalej rozvádza, že pokiaľ prejavíme úctu vodcovi, prijmeme odmenu, ktorú Boh skrze neho dáva; pričom tento princíp sa vzťahuje aj na našich rovesníkov; a taktiež na tých, ktorí sú v hierarchii autority pod nami. Teraz sa pozrieme bližšie najskôr na tých, ktorí sú nám v pozícii autority nadradení a dve zostávajúce úrovne rozoberieme podrobnejšie v ďalších kapitolách.

Príklady z dneška

Som dobrým priateľom viacerých svetoznámych cestujúcich kazateľov Božieho Slova. Rád by som spomedzi nich vyzdvihol aspoň zopár z tých najšpeciálnejších. Prvým z nich sú manželia - služobníci, T. L. a Daisy Osborn. V čase, keď píšem túto knihu, sú už obidvaja pri Pánovi. Spomínam si však na časy v polovici osemdesiatych rokov, kedy som mal možnosť im viackrát spolu s mojou manželkou Lisou poslúžiť. V tomto období som slúžil v cirkvi, ktorá mala okolo osemtisíc členov; pričom náplňou mojej práce bolo postarať sa o všetkých hosťujúcich kazateľov. A keďže manželia Osbornovci boli naším zborom pozvaní slúžiť veľa krát, mali sme možnosť spolu stráviť veľa času. Veľmi sme sa zblížili, veľa sme si písali a viedli dlhé rozhovory po telefóne. Dokonca mi brat Osborn dvakrát poslal aj krabice so svojím oblečením; keďže sme mali tú istú veľkosť. On je nepochybne jedným z mojich hrdinov viery.

V tomto období priviedli spoločne Dr. Osborn a Daisy milióny duší k spaseniu. Podľa niektorých odhadov to mohlo byť aj viac ako 50 miliónov ľudí, ktorí prijali Krista prostredníctvom ich služby. Toto sa nedialo prostredníctvom televízie, ale cez evanjelizačné ťaženia na voľnom priestranstve, ktoré sa konali po celom svete. Väčšina z nich bola organizovaná v Afrike. Zvyklo ich navštevovať 50 000 - 250 000 ľudí.

Na každom z týchto zhromaždení bol mnohým slepým prinavrátený zrak. Tí, ktorí prišli úplne slepí, tak teraz odchádzali ako vidiaci! Toto je však len vrchol ľadovca. Stovky hluchých uší sa otvorili; rany po nevyliciteľných nemociach boli zrazu uzdravené; mnohí chromí, ktorí boli na zhromaždenia prinesení na nosidlách, teraz odchádzali domov na vlastných nohách a sami si niesli lôžko. Brat Osborn napísal viacero knižných titulov, v ktorých opisuje neuveriteľné zázraky uzdravenia, ktoré sa počas rokov udiali na ich zhromaždeniach, a to prevažne v Afrike.

Pravdepodobne najviac sa ma dotkol príbeh, ktorý s nami zdieľali. Išlo o ženu, ktorá ho rozpovedala Daisy počas prestávok medzi jednotlivými evanjelizačnými zhromaždeniami, ktoré usporiadali v Afrike. Na svojich rukách držala mŕtve dieťaťko. Celé jeho telíčko vrátane tváre bolo zabalené v látke. Matka odovzdala bábätko Daisy a pomocou prekladateľa sa na ňu obrátila s prosbou, aby sa pomodlila za navrátenie života do jeho tela. Daisy teda zobrala do náručia zavinutú mŕtvolku a vyslovila jednoduchú modlitbu. Už o malú chvíľu si všimla, že sa dieťa pohlo a počula spod plachtičky, v ktorej bolo zabalené, zvuky pripomínajúce kašeľ a kýchanie. Keď plachtu pootvorila, z otvoru na ňu hľadel živý chlapček.

Daisy teda dieťa znova zabalila a odovzdala ho matke. Po tom ako ho táto vybalila a uvidela jeho tváričku, začala kričať radosťou.

Daisy bola udivená. Nechápala totiž, prečo matka chlapčeka nereagovala už vtedy, keď ho držala na svojich rukách, a ten kašľal a kýchal. Prečo prejavila svoju radosť až potom, ako ho odokryla a uvidela jeho tvár?

Daisy sa teda na túto záhadu rozhodla matky spýtať prostredníctvom tlmočníka. Nato matka odpovedala nasledovne: „Môj chlapček sa narodil len s jedným očkom. Mal deformáciu tváre; namiesto jedného oka mal len prázdnu očné jamku. Avšak keď som ho uvidela teraz, uprene na mňa hľadel obomi svojimi nádhernými očami!“

Jestvuje nespočetné množstvo ďalších príbehov úžasných divov, ktoré skrze nich vykonal náš Pán Ježiš Kristus, vzkriesený Spasiteľ.

Mám taktiež aj iného priateľa, ktorý organizuje početné ťaženia v Afrike, a to špecificky v Etiópii a Sudáne. Zúčastňuje sa ich obvykle päťdesiat – dvesto päťdesiatistisícový zástup. Počas týchto

zhromaždení takisto videl stovky slepých a hluchých, ktorým bol prinavrátený zrak a sluch. Videl chromých chodiť, mnohé nemoci uzdravené, a to, ako sa zmenšujú a miznú celé rakovinové nádory.

Pred pár rokmi so mnou zdieľal jeden úžasný príbeh. V oblasti Afriky, v ktorej práve robil svoje evanjelizačné ťaženie, žil muž, ktorého miestni prezývali „Opičí muž“. Bol posadnutý démonickou mocou až do takej miery, že ho nikto nemohol skrotiť. Zvykol žiť v korunách stromov a chodiť po štyroch. A teda nielen jeho nohy, ale i ruky boli plné otlakov.

Našlo sa zopár miestnych obyvateľov, ktorí sa mu snažili pomôcť a priviedli ho na jedno zo zhromaždení. Môj priateľ začal rozprávať: „John, práve som kázal veľkému zhromaždeniu, keď som si zrazu všimol muža, ktorý sa vznášal vo vzduchu – bol som si istý, že bol vo výške minimálne 2,5 metra a zrazu dopadol na zem. Keďže sa vôbec nehýbal, domnieval som sa, že je mŕtvy. Na druhý deň však vydával v obleku pred všetkými svedectvo o tom, ako ho Boh oslobodil; a nebol to nikto iný ako ‘Opičí muž.’“

Ako pokračoval vo svojom príbehu, zmienil sa o tom, že zrazu sa počet ľudí na jeho ťaženiach zvýšil z desaťtisícov na státisíce, keďže „Opičí muž“ bol v tejto oblasti veľmi známy. A tieto zástupy sa zhromaždili počuť Slovo Boha, ktorý vyslobodil tohto zajatca z démonických mocností.

Mohol by som menovať nespočet príbehov mužov a žien, ktorí sú svedkami takýchto mocných zázrakov, a to hlavne v Afrike. Čo chcem však na týchto príkladoch ukázať, je práve ten rozdiel, keď sa presne títo istí služobníci vrátia späť do Ameriky či iných krajín Západného sveta a slúžia tam; aj napriek tomu, že ide presne o tú istú osobu, identické poslanstvo, rovnaké pomazanie, totožné metódy služby, je v týchto prípadoch uzdravených len zopár ľudí s bolesťami hlavy, chrbta, prípadne artritídou. Prečo je tomu tak? Rozdiel spočíva práve v postoji *úcty*! Priatelia, ktorých som tu

teraz spomínal, sú v týchto rozličných národoch veľmi vážení. Ľudia ich prijímajú ako mužov a ženy, ktorých k nim posielala sám Boh a z tohto titulu sa k nim správajú naozaj kráľovsky.

„A či ty nie si Boží muž?“

Osobne som mal v minulosti tiež možnosť slúžiť v niektorých afrických krajinách, ako napríklad Keňa, Zimbabwe, Angola a ďalšie. Musím povedať, že veľakrát sa cítim až nepríjemne, keď vidím, ako ma tu prijali (nie je to samozrejme ich chyba, jedná sa viac-menej o môj nepríjemný pocit). Správajú sa ku mne totiž ako ku kráľovi. Ubytujú ma v dobrom hoteli, a to i napriek tomu, že veľmi dobre viem, ako ich to veľmi finančne zaťažuje. Nedovolia mi nič nieš, dokonca ani moju osobnú Bibliu. Varia pre mňa tie najvyberanejšie jedlá a obsluhujú ma tí najdôležitejší ľudia spomedzi nich.

Obzvlášť si spomínam na jednu udalosť, keď ma zobrali späť do klimatizovanej izby po tom, ako som kázal mnohotisícovému zástupu (tu musím pripomenúť, že len hŕstka ľudí na týchto zhromaždeniach niekedy v živote vôbec klimatizáciu videla). Jedna zo žien, ktoré sa o mňa starali, ku mne podišla, so sklonenou hlavou pokľakla, ponúkla mi veľkú misu, pričom druhá držala krčah s vodou, aby mi pomohli umyť si ruky. Keď mi umyla ruky, zase iná žena zobrala uterák a utrela mi ich. Obetovali mi to najlepšie; týmto spôsobom mi prejavili úctu.

Musím priznať, že keď táto žena predou mnou pokľakla, cítil som sa veľmi nepríjemne. Pomyslel som si: *Môžem si predsa ruky umyť sám; nemusíš mi ich umývať ty.* Krátko nato som však pocítil niečo ako varovanie od Ducha Božieho: „Nech ti ani nenapadne ich odmietnuť. Len ich nechaj, nech ti poslúžia.“

Je však nepochybne rozdiel medzi úctou a uctievaním. Naveky vekov budeme uctievať *jedine* nášho Boha, Pána a Kráľa.

Akokoľvek, vždy máme preukazovať aj česť tomu, kto jej je hoden. Toto je totiž protokol, ktorým sa riadi Božie kráľovstvo.

Spomínam si na prípad z deväťdesiatych rokov, kedy som dostal príležitosť zhovárať sa s istým dobre známym apoštolom. Ide o služobníka, ktorý má v cirkvách, ktoré spravuje, viac ako päť miliónov členov. Tieto sú roztrúsené v osemnástich rôznych afrických štátoch. Každý rok vo februári zvykne zhromaždiť všetkých svojich šesťtisíc hlavných pastorov (bez pomocných pastorov) a počas tohto času požiada, aby k nim prehovorili rozliční kresťanskí služobníci z Ameriky a iných svetadielov. Bez zaváhania môžem povedať, že počas tohto času som v mojej službe zažil to najmocnejšie pomazanie, aké si v tomto období deväťdesiatych rokov pamätám. Doslova som kázal, akoby som bol niekým z úplne iného sveta. Božia prítomnosť bola úchvatná.

Medzi jednotlivými zhromaždeniami sa slúžiaci ku mne správali veľmi podobným spôsobom, ako som to opísal už vyššie. Po tom ako sa raz osoba, ktorá ma obsluhovala, vzdialila, obrátil sa na mňa tento vedúci so slovami: „Všimol si si, kto ti vlastne poslužil? Táto žena je vo vedení Ústrednej spravodajskej služby (americká organizácia CIA, pozn. prekladateľa) pre celý národ.“

Úplne ma tým šokoval. Keď už som sa ako-tak spamätal, zamrmlal som neveriacky: „A toto pre mňa urobila takáto služobníčka?“ Vôbec mi to nešlo do hlavy, ako je to vôbec možné, že dôležitá Božia služobníčka mohla vykonávať takúto podradnú službu. Bol by som poctený už len tým, ak by som vôbec mohol byť v jej prítomnosti a nieto ešte, aby ma tu obsluhovala.

Nato sa na mňa tento veľký apoštol na chvíľu udivene zahľadel a povedal mi: „A či ty nie si Boží muž?“ Nato som si pomyslel: *Pre nás Američanov sú tieto veci akosi nad naše pochopenie.*

Spôsob, akým je posol prijatý

Vo svojom živote som cestoval a slúžil Božím Slovom počas viac ako 35-ročného obdobia. Za tento čas som si všimol, že existujú miesta, na ktorých sa mi slúži akoby najľahšie (kde vidím najväčšie výsledky a zázraky; kde sa mi najľahšie káže; a taktiež kde zažívam Božiu prítomnosť najsilnejšie) sa nachádzajú práve v rôznych rozvojových krajinách, vo väzeniach či vojenských základniach. A čo je tým dôvodom? Je tomu tak bezpochyby preto, že ľudia na týchto miestach vedia, ako preukázať úctu a vážia si autoritu. Ak by sme to obrátili, tak potom tie najnáročnejšie miesta na službu sú práve kresťanské stredné školy a cirkvi, ktoré neuznávajú Božskú autoritu.

Veľmi dobre si spomínam na udalosť, kedy som si obzvlášť uvedomil, že to nemá nijakú súvislosť so mnou ako Božím služobníkom, ale skôr s tým, ako moju službu ľudia prijímú. Bol som pozvaný kázať v istom zbore na juhovýchode Spojených štátov. V tejto komunite sa nachádzalo aj najprísnejšie strážené väzenie tohto štátu, ktoré bolo dočasným domovom pre asi päťsto väzňov. Hlavný pastor tej cirkvi bol aj pomocným väzenským kaplánom. Spýtal sa ma, či by som sa mohol väzňom aspoň nakrátko prihovoriť počas nedeľného rána. Ich pobožnosť začínala o ôsmej hodine ráno a hlavné zhromaždenie zboru bolo naplánované až na jedenástu hodinu dopoludnia; čo znamenalo, že sme mali dostatok času na obe zhromaždenia. A ja som, samozrejme, s radosťou súhlasil.

Na toto ranné nedeľné zhromaždenie prišlo viac ako sto väzňov. Chvála a uctievanie boli úchvatné; títo muži chválili Pána z celého srdca. Akoby som zrazu úplne zabudol na fakt, že sa jednalo o väznicu s najvyšším stupňom bezpečnosti; toto som si uvedomil až po zhromaždení, keď som vedúcemu chválospevovej skupiny položil otázku, na koľko rokov bol odsúdený. Mal také jasné oči a vyzeral tak šťastne; nazdával som sa teda, že odpovie, že tak na dva či tri roky.

Pohliadol na mňa a s neuveriteľným pokojom a pokorou povedal: „Pane, som tu na tri doživotia.“ Nemusím Vám asi ani vysvetľovať, že som zostal v úplnom šoku. Správal sa však ku mne s najväčším rešpektom. A rešpekt som silno vnímal aj z postoja ostatných zúčastnených. Títo väzni sa divili, že k nim prišiel Boží služobník, ktorý nie je z ich mesta, aby im povedal o Ježišovi. Úcta, ktorú mi prejavili, bola enormná. To, ako ma prijali, ma zároveň aj veľmi pokorilo.

Od chvíle, ako som v to ráno zobral do ruky mikrofón, okamžite som začal vyučovať a kázať ako niekto z úplne inej dimenzie. Bolo tam prítomné také silné pomazanie, cítil som ohromnú silu, behal som hore-dole ako futbalový tréner, ktorý pripravuje svoj tím na majstrovský zápas. Títo muži s nadšením pokrikovali; mali sme naozaj úžasný čas!

Prihovárал som sa k nim asi hodinu a potom na nás do sály, kde sme boli zhromaždení, zostúpil Duch Boží a asi ďalšiu hodinu a pol sa tam diali úžasné veci. Mnohí z týchto mužov boli spasení, naplnení Svätým Duchom, uzdravení či dokonca povolani do služby na plný úväzok.

Môj spolupracovník, ktorý ma počas tejto cesty sprevádzal, zobral na konci zhromaždenia do ruky mikrofón a so slzami, ktoré sa rinuli po jeho lícach, povedal precítene: „Ak by som žil v tejto komunite, tak potom by toto bol určite môj domáci zbor.“ Nato sa strhol veľký pokrik; títo muži takmer šaleli od radosti.

Bolo už pol jedenástej, keď sme toto väzenie opúšťali. Pastor, môj pomocník a takisto aj ja sme boli naplnení Božou mocou. Všetci sme sa so vzrušením a očakávaním rozprávali o tom, aké úžasné zhromaždenie nás v cirkvi tohto pastora očakáva. Spomínam si, ako som povedal: „Toto zhromaždenie bude určite po tom, čo sme dnes ráno zažili, veľkolepé.“ Bol som si úplne istý tým, že hneď ako prídeme na zhromaždenie, začne v tom zbore prúdiť Božia sláva, ktorá na nás v tej chvíli silno spočívala.

Pravdepodobne nikdy nezabudnem na to, čo sa potom stalo. Hneď nato, ako som začal slúžiť, uvedomil som si, že môžem len s veľkou námahou otvoriť ústa. Atmosféra na tom zhromaždení bola taká ťaživá a ubíjajúca, že ma načisto počas celého môjho kázania brzdila. Premýšľal som: *Počkaj, veď ani nie pred dvomi hodinami som hovoril a slúžil ako niekto z úplne inej dimenzie. Čo sa to tu teraz vlastne deje? Vôbec som tomu nerozumel. Nevedel som ani ako to zmeniť, alebo ako sa ešte viac roznieť počas mojej služby. Ako keby ma táto atmosféra dusila. Pomazanie, ktoré mám na svojom živote, bolo akoby obmedzené. V tomto čase som ešte nerozumel tomu, ako funguje princíp úcty. Ešte som sa totiž týmto veciam len učil. Avšak teraz je mojou túžbou, aby sa o týchto dôležitých princípoch dozvedeli všetci!*

Pozrime sa teraz bližšie na veľkosť toho, čo sa udialo v tom väzení. O šesťnásť rokov neskôr ma pozvali kázať do jednej veľkej cirkvi v meste Omaha, v americkom štáte Nebraska. Vtedy som ešte ani v tom najtajnejšom kútiku svojej duše netušil, aké úžasné veci tu zažijem. Počas prvého zhromaždenia, ktoré som viedol, som zistil, že vlastne muž, ktorý bol zamestnaný v tejto cirkvi na plný úväzok a slúžil za mixážnym pultom, bol ten istý muž, ktorý kedysi pred rokmi viedol chvály v tom väzení, kde som práve v to nedeľné dopoludnie kázal. Keď som to zistil, tak ma to na jednej strane šokovalo, ale zároveň aj povzbudilo. Spýtal som sa ho: „Ako si sa dostal von? Bol si predsa odsúdený na tri doživotia, a to bez možnosti prepustenia na kauciu.“

Začal mi teda podrobne opisovať zázrak, ako ho prepustili na slobodu, čo tu teraz, žiaľ, kvôli obmedzenému priestoru nemôžeme rozoberať. Ale pripomenul mi prorocké slovo, ktoré som nad ním pred šesťnástimi rokmi vyslovil uprostred toho zhromaždenia, keď sa Duch Boží tak silno dotýkal týchto mužov. Keďže sa zhromaždenie vo väznici nahrávalo, tak si mohol zapísať všetko, čo bolo povedané. Celé roky to mal zapísané vo svojom denníku. Podal mi svoj denník a ja som si začal čítať slová, ktoré som pred

rokmi nad ním vyslovil. Podľa toho slova mu Boh prisľúbil, že mu zverí vo svojom kráľovstve službu na plný úväzok a že služba za štyrmi múrmi väznice je pre neho vlastne len akousi prípravou na to, čo ešte len príde. A toto som mu povedal ešte skôr, ako som vedel, že je odsúdený na tri doživotia. Som aj celkom rád, že som to počas zhromaždenia nezistil; nepochybne by bolo potom pre mňa oveľa ťažšie do jeho života takéto slová prehovoriť, ak by som si bol vedomý závažnosti jeho trestu.

Toto je len ďalším dôkazom toho, ako mocne sa Duch Boží na tomto zhromaždení v tejto väznici hýbal, a aj napriek tomu, ani nie hodinu nato, bola atmosféra na zhromaždení v cirkvi ťaživá a ja sám som sa cítil pod tlakom. Len s ťažkosťami sa mi darilo kázať. V ten deň som si uvedomil, že to nemá žiadnu súvislosť s mojou osobou, ale s tým, ako ma ľudia prijímajú ako Božieho služobníka. Títo väzni si ma cenili, uctili a vážili. Na strane druhej mi ľudia v tom zbore rečou svojho tela dávali najavo: „Toto už predsa vieme. Už sme si vypočuli mnohých hosťujúcich služobníkov; čo je teda na tom, čo nám hovoríš ty, špeciálne?“ A teda na tomto príklade zreteľne vidíme, že to, koľko ľudia prijímajú, závisí od jednej jedinej veci, a tou je úcta.

A čo úcta v prípade, keď nás niekto urazí?

Dovoľ mi na základe Písma ďalej ešte ukázať, že to má naozaj len veľmi málo dočinenia so samotným služobníkom ako takým a že to najdôležitejšie je to, ako je kresťanský vedúci prijatý. V Starej zmluve nachádzame muža menom Elkana. Tento mal dve ženy, Annu a Peninnu. (osobne som veľmi rád, že dnes už toto nie je bežnou praxou, som totiž šťastný, že som ženatý len s jednou ženou.)

Peninna mala na rozdiel od Anny, ktorá bola neplodná, deti. Obyčajom v tých dňoch bolo dať ako dôkaz lásky manželovi potomka, a to hlavne mužského rodu. Prečo? Hlavný dôvod bol veľmi prozaický - pokračovanie rodu.

Podľa svojej obyčaje prichádzala táto rodina do Šila, aby tam obetovali Hospodinovi. Zatiaľ čo počet Peninniných detí sa neustále za tie roky zväčšoval, Anna nemala ani jedného potomka, ktorého by na tomto mieste, tak ako to bolo zvykom, predstavila Hospodinovi. Táto situácia bola pre Annu veľmi zahanbujúca a aby toho nebolo dosť, Peninna sa jej neprestajne posmievala. Písmo nám to vykresľuje veľmi pestrofarebne: „Jej sokyňa ju ustavične urážala a trápila, lebo Hospodin jej uzavrel lono“ (1Sam 1:6). Možnože jej „rýpanie“ do Anny vyzeralo nejak takto: „Počúvaj, vieš kto skutočne nášho manžela miluje? Pozri, to ja som mu darovala všetky tieto deti. A počkaj, kde sú tvoje detičky? Aha, tak to vyzerá, že ty nie si vlastne ani spolovice ženou. Alebo že by to bolo tým, že by ťa náš manžel v spálni odmietal? Asi nie si pre neho dosť atraktívna. No už je to raz tak, že miluje len mňa.“ A takto stále dokoola...

Jeden rok sa to však vyhrotilo natolko, že Anna si povedala: „A dosť!“ Urobila rozhodnutie ísť do svätostánku a hľadať Hospodinovu útechu ďaleko od svojej sokyne. Bola veľmi nešťastná a popri tom, ako sa modlila k Pánovi, horko plakala.

Anna si vylievala pred Hospodinom svoje srdce; nahlas žiadne slová nevyslovovala, len jej pery sa pohybovali. Urobila pred Pánom takýto sľub; ak „otvorí jej život“ a dá jej potomka, daruje ho späť Hospodinovi, aby Mu bol plne odovzdaný po zbytok celého jeho života.

Medzitým Eli, ktorý bol veľkňazom, sedel neďaleko nej a všimol si jej zvláštne správanie. Domnieval sa, že je s najväčšou pravdepodobnosťou opitá, a teda jej povedal: „Dokedy budeš opitá? Vytriezvi!“ (1Sam 1:13-14).

A opäť musím na tomto mieste s úľavou poznamenať, že som veľmi rád, že Anna nebola Američanka. Inak by to Eli poriadne „schyťal“. Zaiste by sa veľmi rozhnevala a pomyslela si: *Brrr, čo*

je toto len za pastora? Zatiaľ čo ja si tu vylievam svoje srdce pred Pánom a modlím sa, on ma ešte obviní z opilstva. Toto určite nie je možné, asi zle počujem. Asi sa mi to všetko len zdá. Nie, nie, on to naozaj vyslovil. Čo je toto za kruté, bezbožné a netaktné jednanie. Je to fakt „hlupák“. A rada by som naozaj vedela, ako je to len vôbec možné, že vedie tento zbor? Musí byť okamžite z tohto miesta vyhodенý a v žiadnom prípade nemôže vo svojej službe pokračovať!

A hneď nato mohla odseknúť niečo v zmysle: „Takže ak som dobre počula, tak si povedal, že som opitá. Tak ja sa postím a vylievam svoje srdce pred Hospodinom, aby vypočul moju prosbu a ty ma ešte obviníš z opilosti. To už ani nerozpoznáš, keď niekto z celého srdca hľadá Božiu tvár? Čo si to vlastne za pastora? Aká je toto cirkev? Určite o tom poviem môjmu mužovi a z tohto zboru nadobro odchádzame. A aby si vedel, pridáme sa k inej cirkvi, tu na druhej strane ulice!“

Ak by sa Anna správala podľa tohto scenára, nikdy by svoju odmenu neprijala. Svoje dieťa by nedostala a s najväčšou pravdepodobnosťou by aj zanevrela na Boha. A odišla by na večnosť s presvedčením, že Boh modlitbu nevypočúva. *Veď i napriek tomu, že som sa postila, modlila z celej svojej sily, mi Boh neodpovedal.* Toto však nie je to, čo Anna urobila. Len počujme, ako odpovedala duchovnému vedúcemu, ktorý ju vážne urazil: „Nie tak, môj pane, som žena, ktorá vo svojom duchu veľmi trpí. Nepila som ani víno či iný opojný nápoj, ale vylievala som si dušu pred Hospodinom. Nemysli si teda, že tvoja služobnica je naničhodnica“ (1Sam 1:15-16, preklad The Amplified Bible, Classic Edition).

Tu vidíme, že mu svojím správaním prejavila hlbokú úctu. Začína tým, že ho oslovuje slovami „môj pane“. A následne seba nazýva jeho „služobnicou“. Všetko, čo povedala, bolo v súlade s najvyšším rešpektom. Uctila si ho. Potom jej Eli povedal: „Choď v pokoji a nech Ti Boh Izraela splní to, o čo si Ho prosila“ (v. 17, preklad The Amplified Bible, Classic Edition).

A len asi o tri mesiace nato Anna otehotnela a o rok neskôr porodila Samuela. A práve skrze neho Boh priniesol prebudenie do celého národa. Zaujímavosťou však je, že až vtedy Anna dostala to, po čom tak silno túžila a za čo sa mnoho rokov modlila, až keď prejavila úctu kňazovi, ktorý ňou pohrdol. Tento príbeh je však o to zaujímavejší, že tento kňaz je mužom, o ktorom sám Boh neskôr povedal: „Varoval som ho pred večným súdom nad jeho domom, lebo jeho synovia sa rúhajú Bohu a nepotrestal ich za to. Preto som slúbil, že nikdy hriechy Eliho a jeho synov neodpustím“ (1Sam 3:13-14, preklad New Living Translation).

Ach jaj! Toto určite nie sú slová, ktoré by si chcel počuť od Pána, či už o tvojom vlastnom živote, alebo o tvojej rodine. Žiadne odpustenie - nikdy! Ale i napriek týmto skutočnostiam bola Anna schopná prijať od Hospodina požehnanie preto, že tomuto mužovi prejavila úctu. Malo to len nepatrnú súvislosť s Eliho skutkami, všetko záviselo od toho, ako Anna prijala toho, kto zastával pozíciu autority. To nás privádza k tomu, že pokiaľ preukazujeme úctu voči našim nadriadeným, prijmemo požehnanie, ktoré je s ich úradom spojené.

5

Autorita

Ešte predtým, ako sa v nasledujúcich riadkoch zameriame na tému odmeny proroka či služobníka, je nevyhnuté, aby sme si najskôr vysvetlili, aká je vlastne autorita dôležitá a cenná. Lebo len vtedy, keď sa táto pravda hlboko zakorení v našich srdciach, budeme aj sami schopní si z hĺbky nášho srdca ctiť našich nadriadených.

Pre lepšie porozumenie si teda na začiatok pripomeňme našu definíciu cti, tak ako sme ju už prv špecifikovali; t.j. ako si ceníť „niečo/niekoho, vidieť niečo/niekoho ako hodnotné a vzácne“. A pokiaľ má byť naša úcta smerovaná voči osobe, ktorá má vysoké postavenie, čo je aj oblasť, o ktorej budú pojednávať aj ďalšie kapitoly tejto knihy, môžeme slovu „úcta“ v tomto prípade pripísať významový odtieň vážnosti či dokonca hlbokkej dôstojnosti. Americký *Websterov výkladový slovník* (vydanie z roku 1828) definuje *úctu* nasledovne: „hlboká dôstojnosť či vážnosť; *správať sa voči niekomu s poddajnosťou a podriadenosťou a následne si plniť všetky povinnosti, ktoré z tohto titulu vyplývajú*“. Na základe takéhoto vysvetlenia môžeme zreteľne vidieť, že podriadenosť autorite je nepochybne jedným zo znakov nefalšovanej úcty.

To na druhej strane znamená, že pokiaľ tvrdíme, že si vážime autoritu, avšak v praxi sa jej nepodriadujeme a ani ju neposlúchame, tak vlastne tým sami seba, akoby zavádzame. Veď úcta voči akejkoľvek autorite ide ruka v ruke s podriadenosťou; čo znamená, že potom musí aj v negatívnom zmysle slova platiť, že v prípade, ak sa nepodriadime, konkrétnej autorite vlastne prejavujeme neúctu. Spomeň si na nášho dôstojníka rímskej armády; tento vo svojom živote autoritu rozpoznával, uznával a podriaďoval sa jej. Bola to akási jeho „DNA“; postoj, ktorý vychádzal z hĺbky jeho srdca. A na základe tohto svojho životného štýlu podriadenosti, keď sa potom neskôr stretáva s Ježišom, tak Mu vyjadruje hlbokú úctu, za čo je potom aj bohato odmenený.

Štyri rôzne druhy autorít

V dnešnej spoločnosti čelíme vážnemu nebezpečenstvu, ktorým je to, že kvôli nesprávne pochopenému princípu, ako Boh vo svojom kráľovstve poveruje určité osoby autoritou, môžeme veľmi ľahko sklznúť do stavu, kedy si authority budeme ceniť buď veľmi málo a v extrémnom prípade vôbec. Preto je veľmi dôležité, aby sme pevne v tejto pravde stáli. Božie Slovo nám to sumarizuje takto:

„Každý nech sa podriadi vrchnosti. Lebo niet vrchnosti, ak len nie od Boha, a tie, ktoré sú, ustanovil Boh. A tak kto sa stavia proti vrchnosti, protiví sa Božiemu ustanoveniu, a tí, čo sa protivia, priťahujú si odsúdenie.“

- List Rimanom 13:1-2

V prvom rade si musíme po prečítaní tohto textu uvedomiť, že tieto verše nie sú napísané vo forme akéhosi odporúčania. Nie je to len užitočná rada pre nás; je to zreteľný príkaz. Všimnime si taktiež slovo „každý“. Teda nie je tu priestor pre žiadne výnimky. Každý teda, kto vzýva Meno Pánovo, by sa týmto príkazom mal riadiť.

Spýtajme sa teraz, kto je vlastne tou „vrchnosťou“, o ktorej sa táto pasáž zmieňuje. Na tomto mieste Písma to Pavol vzťahuje na občianske či politické authority. No i napriek tomu môžeme tvrdiť, že toto napomenutie sa netýka výsostne len našich politických predstaviteľov, ale zahŕňa aj ostatné oblasti, ktoré sa týkajú všetkých, ktorým bola zverená pozícia authority.

Nová zmluva rozdeľuje tých, ktorí sú poverení autoritou do štyroch rôznych kategórií, a to nasledovne: občianske/politické, cirkevné, rodinné a spoločenské authority. Pre objasnenie tejto poslednej kategórie – ja osobne do skupiny spoločenských autorít zahŕňam zamestnancov, šéfov, učiteľov, trénerov a pod. A Nová zmluva nám prináša aj špecifické odporúčania pre ich fungovanie, avšak na druhej strane sa týchto kategórií nemusíme nejako skostnatene pridržať, keďže všetky sa aj tak vzájomne prelínajú.

Len si spomeň napríklad, keď Pán hovorí o prijímaní proroka v mene proroka, hneď vedľa toho nám uvádza príklad „spravodlivého“ a nakoniec „toho maličkého“. A ako sme si už vysvetlili skôr, môžeme vidieť na tomto príklade tri rôzne úrovne vzťahov, s ktorými sa počas života bežne stretávame: našich vedúcich, našich rovesníkov a tých, ktorí nám boli zverení do starostlivosti. Čo sa týka vedúcich, tak i napriek tomu, že tu Písmo hovorí o „prorokovi“, ktorý vlastne predstavuje duchovnú autoritu v cirkvi, prekračujú tieto princípy ohľadom autorít hranice a navzájom sa prelínajú. Potvrdzujú to aj nasledovné verše:

To je aj dôvod, prečo platíte dane, lebo vrchnosť, keď si plní svoje povinnosti, vlastne pracuje pre Boha. Platte im teda to, čo im dlhujete; platte im osobné dane a aj dane z nehnuteľností a *preukazujte im všetkým rešpekt a úctu.*

- List Rimanom 13:6-7
(preklad The Good News Translation,
dôraz pridaný autorom)

Čo sa teda týka občianskych/politických autorít, tak tieto sú od Boha a pracujú pre Neho. A teda tým, že si ich ctíme, ctíme si zároveň aj Toho, kto ich ustanovil; a na oplátku nás za to Pán odmení. Takto teda nejako funguje princíp úcty.

O spoločenskej autorite čítame:

Všetci, ktorí sú služobníci pod jarmom, nech považujú svojich pánov za hodných všetkej úcty.

- Prvý list Timotejovi 6:1
(preklad The American Standard Version, dôraz pridaný autorom)

Ak by boli napísané tieto slová pre nás, ľudí dnešnej doby, tak by zneli možno nejako takto: „Nech všetci zamestnanci považujú svojich zamestnávateľov a šéfov za hodných všetkej cti.“ Prípadne: „Nech všetci študenti považujú svojich učiteľov za hodných všetkej cti.“ A toto, samozrejme, platí i vo vzťahoch vedúci tímu – členovia tímu, športovci – tréneri a v im podobných vzťahoch medzi nadriadenými a podriadenými. O autorite v rodine napríklad čítame:

„ Cti svojho otca a svoju matku — to je prvé prikázanie s prisľúbením — aby sa ti dobre vodilo a dlho si žil na zemi..“

- List Efežanom 6:2-3 (dôraz pridaný autorom)

Tu je teda odmena za to, že našim rodičom prejavíme úctu, spojená aj s príkazom. Na túto skutočnosť sa zameriame neskôr aj trochu hlbšie. A napokon ohľadom autorít, ktoré boli ustanovené v cirkvi, čítame:

Drahí bratia a sestry, *uctíte* si tých, ktorí sú vašimi predstavenými v Pánovej službe. Pracujú medzi vami ťažko

a zachovávajú vás pred všetkým zlom. Zmýšľajte teda o nich vysoko a preukážte im lásku z čistého srdca.

- Prvý list Tesaloničanom 5:12-13
(preklad New Living Translation, dôraz pridaný autorom)

Je nepochybne oveľa viac miest Písma zaoberajúcich sa každým z týchto jednotlivých typov autorít, pričom tieto budeme citovať neskôr. Čo však vyplýva z povedaného, je skutočnosť, že Boh nám prikazuje vážiť si každú jednu autoritu a keď to robíme, vzťahuje sa na nás princíp úcty. Budeme odmenení; veľkosť našej odmeny, či už čiastočná alebo úplná, však závisí od miery do akej si naše autority ctíme.

Kráľovstvo

Nezabúdajme na skutočnosť, že význam výrazu „Božie kráľovstvo“ musíme interpretovať doslovne, teda ako „kráľovstvo“. Riadi sa princípmi hodnoty, poriadku a poverenia autoritou. Za roky v Pánovej službe, kedy som kázal evanjelium po celom svete a na každom svetadieli (samozrejme okrem Antarktídy), som si uvedomil jednu vec a to, že najťažšie sa mi s Božími vecami zdieľalo práve v našom Západnom svete. Prečo? Odpoveď je veľmi jednoduchá.

Sme totiž tými, ktorí sa snažia porozumieť princípom Božieho kráľovstva prostredníctvom pravidiel demokracie.

Kráľovstvo Božie však nefunguje ako demokratická spoločnosť. A teda platí, že keď sa snažíme porozumieť Bohu s naším demokratickým premýšľaním, tak, žiaľ, neuspějeme. Nebudeme mať ani Jeho ochranu a čo je ešte horšie, môžeme ľahko zísť na scestie. A ja sa zároveň pýtam: „Mohol by to byť zároveň aj dôvod, pre ktorý, ako to Pán predpovedá, budú mnohí v našej generácii zvedení?“ Dnes totiž viac ako kedykoľvek predtým znevažujeme

v našej kultúre autority; a čo je na tom ešte viac zarážajúce, je skutočnosť, že to nie je len problém našej spoločnosti ako takej, ale dokonca sa tak deje aj medzi znovuzrozenými kresťanmi. Vždy musíme mať na pamäti, že každá ustanovená autorita pochádza od Boha a je nám daná za účelom ochrany, požehnania a pokoja.

Toto „západné“ nastavenie je tiež hlavnou príčinou rozdelení v amerických zboroch a toho, že zástupy veriacich opúšťajú cirkev a radšej sa stretávajú na bohoslužbách doma. Títo znovuzrození kresťania tak nie sú ochotní podriaďiť sa autorite, ktorá bola ustanovená samotným Pánom Ježišom Kristom. Možno namietneš, *ale John, čo to tu hovoríš, veď predsa čínska cirkev je tiež založená práve na modeli domácich skupín*. Uznávam, je tomu naozaj tak, avšak s tým rozdielom, že k takémuto typu bohoslužieb boli prinútení vonkajšími okolnosťami, keďže nemali dovolené sa verejne zhromažďovať. A mimochodom, ich zbory sa striktne riadia princípmi Písma. Ovocím toho je, že na ich životoch vidíme postoj silného podriadenia sa autoritám.

Pred pár rokmi som mal možnosť stretnúť sa s piatimi členmi podzemnej čínskej cirkvi. Títo muži mali na starosti dohliadať na desiatky miliónov členov. V podzemnej cirkvi zastávajú vedúcu pozíciu ako starší. Sú veľmi disciplinovaní, a keď im napríklad naša organizácia poslala takmer päťstotisíc kníh ako dar pre ich cirkev, boli schopní ich rozdať až do posledného kusu len v priebehu pár dní. Okrem toho je spôsob fungovania ich zborov v pevnom súlade s princípmi biblickej autority.

Toto však, žiaľ, nemôžeme povedať o mnohých domácich cirkvách, ktoré dnes v Amerike rastú ako „huby po daždi“. Chýba im však novozmluvný spôsob fungovania zborov a transparentná zodpovednosť voči autoritám.

V Pavlových listoch vyvstáva rovnaký princíp, keď Pavol neustále prikazoval apoštolom po zboroch, pre príklad tu spomeňme

Títa či Timoteja, aby ustanovili starších, ktorí by potom mali za úlohu naprávať, kárať, napomínať a budovať cirkevné zbory. Vidíme tu princíp transparentnosti či zodpovedania sa, ktorý je zabezpečený pomocou jednotlivých autorít, ktoré Ježiš ustanovil. A takéto niečo naozaj len veľmi zriedkavo nájdeme na domácich skupinkách v našom národe. Skôr tu vidíme mnoho veriacich, ktorí majú pocit, že im bolo nejako ublížené alebo ich iní urazili a to spôsobilo ich rozčarovanie z cirkvi ako takej a pocit hlbkej iritácie pri akejkoľvek zmienke o poriadku či autorite. Toto sa teda pre nich stalo dôvodom, že sa uchýlili k akejsi nezávislej domácej duchovnej skúsenosti, aby takto mohli svoje zhromaždenia usporadúvať bez nutnosti sa niekomu zodpovedať.

Nesmieme zabudnúť v prvom rade na skutočnosť, že cirkev bola založená Ježišom a nie človekom. (A len si pripomeňme, že cirkev nebola ani nikdy dokonalá – stačí, ak si prečítaš Pavlove listy.) Ak si prečítaš Skutky apoštolov, tak uvidíš, že veriaci sa stretávali *spoločne* a v každom dome. Pochop ma, prosím, správne, nie je nijaký problém v tom, ak sa stretávame po domoch, avšak je dôležité, aby tu bol systém. Mali by ich viesť zrelí starší a za to, ako fungujú, by sa tiež tieto spoločenstvá mali niekomu zodpovedať.

Rozumej mi dobre, v žiadnom prípade nebrojím za odstránenie všetkých domácich spoločenstiev. Po svete totiž jestvuje množstvo živých domácich cirkví. Avšak tieto spoločenstvá sa považujú za súčasť širšieho Kristovho tela. Ich zámerom nie je izolovať sa z dôvodov, ako napríklad sklamanie, bolesť či rozkol.

Môžeme veľmi ľahko opomenúť dôležitú skutočnosť, že zámer cirkvi ako jedinej organizácie na zemi je ten, že tu vlastne existuje pre nečlenov. Namiesto toho sme z nej urobili obeť konzumného spôsobu života, a to i napriek tomu, že jej zámerom nikdy nebolo stať sa ďalším miestom, ktoré má výsostne slúžiť nášmu osobnému pohodliu. Zámerom cirkvi je primknúť nás bližšie k ľuďom, pričom toto nepochybne zahŕňa aj našich duchovných vodcov,

ktorých úlohou je okrem iného poukázať na rozličné „zabehané chodníčky“ v našich životoch a povzbudzovať nás v úžasnej ceste s Pánom.

Každá právoplatná autorita pochádza od Boha

Vráťme sa teraz na chvíľu do Listu Rimanom, v ktorom sa hovorí, že každý z nás má byť poddaný vrchnosti. A prečo by sme to vlastne mali robiť? No preto, „lebo niet vrchnosti, ak len nie od Boha“ (Rim 13:1). Každá právoplatná autorita vo vesmíre má svoj pôvod v Božej vláde. Ak si sa skutočne narodil z Božieho Ducha, tak potom rozpoznáš a budeš si autoritu vážiť. Alebo povedzme to takto, ukáž mi niekoho, kto si neváži autoritu a ja ti ukážem osobu, ktorá nie je Božím dieťaťom. Keď sa stretneš s Bohom, tak sa vlastne automaticky stretávaš s fenoménom autority, nakoľko Boh a Jeho autorita sa nedajú od seba odlúčiť. Je potom úplne jedno, že sa takýto človek v minulosti modlil modlitbu hriešnika a pravidelne chodí do cirkvi. Ten, kto si vo svojom srdci nectí autoritu, nie je ani skutočným veriacim.

Už akoby som počul, ako sa ma v tomto momente pýtaš: „John, ako môžeš mať vôbec odvahu takéto niečo vyhlásiť?“ Ježiš však hovorí, že pravých veriacich poznáme na základe ich ovocia a nie podľa toho, že sa modlia nejaké predpísané modlitby. A teda osoba, ktorá v pravde pozná a miluje Pána, je zároveň osobou, ktorá uznáva Jeho autoritu, veď poznať Boha zároveň znamená aj porozumieť tomu, ako autorita funguje.

V Liste Rimanom Pavol píše: „Lebo niet vrchnosti, ak len nie od Boha“ (Rim 13:1). Všimol si si, že sa tu nehovorí, že by autority boli volené či vyberané ľuďmi? Nie, je to Boh sám, ktorý ich ustanovuje. Výraz *ustanovený* je vlastne odvodený z gréckeho slova *tassó*, čo znamená „dať za úlohu, určiť, vymenovať“. Nenecháva nám to teda nijakú možnosť pre interpretáciu v zmysle „náhodou“. Môžeme to preložiť v zmysle ako priame vymenovanie. A keďže

je to Boh, kto každú z autorít ustanovil, tak si môžeme zároveň dovoliť tvrdiť, že v prípade, že sa im odmietneme podriaďiť alebo ich nejakým spôsobom znevažujeme, tak tým vlastne odmietame tu najvyššiu zvrchovanú Autoritu, ktorá za nimi stojí. A tak sa teda, či už vedome, alebo nevedome stavíme proti Božiemu nariadeniu či pravidlám. V prípade, že sa búrime voči Bohom danej autorite, stavíme sa proti Nemu samotnému. Preto apoštol v ďalšom verši pokračuje: „A tak kto sa stavia proti vrchnosti, protiví sa Božiemu ustanoveniu, a tí, čo sa protivia, priťahujú si odsúdenie“ (Rim 13:2).

Dobre si spomínam na udalosť, kedy som si po prvý raz uvedomil túto pravdu. V roku 1992 bol za prezidenta Spojených štátov amerických zvolený Bill Clinton. Keď som sa dozvedel o výsledku volieb, tak som bol takmer tri dni nesmierne rozhorčený a v depresii. Zrazu som však s pomocou Ducha Svätého pochopil, že nikto sa nedostane do úradu bez toho, aby On o tom vedel. A tak práve kvôli tomuto zjaveniu v mojom srdci som zmenil môj dovtedy kritický postoj voči prezidentovi Clintonovi a začal som si ho namiesto toho vážiť, modliť sa za neho a ďakovať Bohu za jeho život. Pán nám prostredníctvom apoštola Pavla hovorí: „Predovšetkým teda žiadam, aby sa konali prosby, modlitby, príhovorné modlitby, vďaka za všetkých ľudí, za kráľov a všetkých vysokopostavených, aby sme mohli žiť nerušeným a pokojným životom vo všetkej zbožnosti a dôstojnosti“ (1Tim 2:1-2).

Všimni si, že podmienkou pokojného života je práve úcta voči autoritám. Toto je jedna z odmien od Boha pre tých, ktorí authority rešpektujú. V prípade, že si ako veriaci nectíme tých, ktorí sú vo vysokom postavení, dostaneme sa zaiste do problémov.

Prenasledovanie môže byť dvojaké. Je prenasledovanie, ktoré si zvyčajne privodíme sami; a to druhé je „pre spravodlivosť“. Apoštol Peter opisuje obidve z nich; o tom prvom píše nasledovne: „Nie je žiadnou poctou, keď znášate trest za to, čo si plne zasluhujete“ (1Pet 2:20, preklad The Message).

Zjednodušené povedané, ak konáme to, čo nie je správne, budeme za to potrestaní. Poviem to ešte jasnejšie, ak krátko nato, čo si nezastavil na stopke, spozoruješ v spätnom zrkadle blikajúce modro-červené svetlá, neobviňuj, prosím, za to diabla. Prečo? Toto je jeden z dôvodov, prečo Boh ustanovil authority: „Lebo authority tu nie sú na zastrašenie tých, čo činia, čo je správne, ale majú zastrašiť tých, ktorí činia zlé veci. Preto poslúchajte, čo vám hovoria a budete s nimi zadobre“ (Rim 13:3, preklad New Living Translation). Takže prenasledovaniu, ktoré si obvykle privodíme sami, sa môžeme veľmi ľahko vyhnúť; úplne totiž stačí, ak budeme poslúchať authority.

A ten iný druh prenasledovania je prenasledovanie „pre spravodlivosť“. V tomto prípade sme autoritami potrestaní i v prípade, že to, čo konáme, je správne. Peter hovorí: „Ak je však s vami nakladané zle, aj keď konáte dobre, avšak pokračujete sa aj napriek tomu správať ako dobrý služobník, to je niečo, čo si Boh cení. Toto je život, k akému ste boli pozvaní, život, ktorý žil aj Kristus“ (1Pt 2:20-21, preklad The Message). Tá najhlbšia úcta sa v našich životoch prejaví práve vo chvíľach, kedy neprestaneme byť dobrými zamestnancami, študentmi, občanmi, členmi zboru a podobne, len kvôli tomu, že sa k nám druhí zachovali nespravodlivo. Avšak aby sme si mohli aj naďalej vážiť tých, ktorí nám nejakým spôsobom ublížili, potrebujeme byť naplnení Božou bázňou.

Skutočnosť je však taká, že namiesto toho, aby sa riadili podľa uvedených slov, tak mnohí ešte namietajú: „Ja som predsa slobodný človek, tento nezmysel predsa nemusím vôbec prijať!“ Áno, to že si slobodný, je naozaj pravda, avšak pamätaj na slová Písma: „Lebo vy ste povolaní pre slobodu, bratia. Len aby sloboda nebola zámienkou pre telesnosť, ale navzájom si slúžte v láske“ (Ga 5:13). A my sme povolaní žiť život, keď sa zoči-voči akejkoľvek nespravodlivosti, ktorá sa v našom živote deje, zachováme správne. Pozri sa na to, čo ďalej Peter hovorí: „Ale

ešte aj k tomuto ste boli povolani [nedá sa to od vášho povolania odlúčiť]. Ved' aj Kristus trpel za vás, zanechajúc vám [svoj osobný] príklad, aby ste nasledovali Jeho šlapaje!“ (1Pt 2:21, preklad The Amplified Bible, Classic Edition).

A čo vlastne bolo tým Kristovým príkladom? Bola to skutočnosť, že authority Ho potrestali za zlé činy i napriek tomu, že Jeho skutky boli len a len dobré. Tu sa nám nastoľuje pradávna otázka: *Mali by sme sa podriaďiť či dokonca ctiť si bezbožné authority, a zvlášť vtedy, ak tieto s nami jedajú nespravodlivo?*

Bezbožná autorita?

Na takéto slová mi na znak protestu mnohí povedali: „Ale John, osobne poznám veľmi tvrdé a dokonca bezbožné authority. Chceš mi tu teda nahovoriť, že aj tieto sú od Boha? Alebo že sa im mám dokonca podriaďiť? Nemali by tu byť len predsa nejaké tie výnimky?“

Áno, uznávam. Sú mnohé authority, ktoré sú zlé, tyranské a nespravodlivé; aj v Písme ich nachádzame až-až. Musíme však pamätať na to, čo hovorí Božie Slovo. A to je pravda, že *každá autorita je od Boha, avšak nie, že každá autorita je aj zbožná.*

Keď nám náš Nebeský Otec prostredníctvom autorov Novej zmluvy prikázal podriaďovať sa autoritám, tak nepochybne vedel, že sa stretne aj s autoritami, ktoré budú bezbožné. Písmo nám tiež uvádza viaceré takéto príklady. Pozrime sa napríklad na faraóna. Tento tvrdo nakladal s potomkami Abraháma, ktorí boli v zmluve s Bohom. Utláčal ich, bil a dokonca vraždil ich dietky.

A odkiaľ získal faraón svoju autoritu? Podľa Písma to bol Boh, ktorý faraónovi povedal: „Ale práve preto som ťa postavil“ (Ex 9:16, ROH). Toto potvrdzuje v jednom zo svojich listov aj apoštol Pavol (Rim 9:17), a vieme, že každé svedectvo stojí na dvoch

svedkoch (Jn 8:17). Niet teda nijakých pochybností o tom, že to nebol diabol či človek, ale samotný Boh, kto pozdvihol faraóna do jeho úradu. Toto súvisí s vyhlásením: „Každý nech sa podriadi vrchnosti. Lebo niet vrchnosti, ak len nie od Boha“ (Rim 13:1).

Alebo si zoberme babylonského kráľa Nebukadnesara. Tento zničil územie Judska, vyraboval chrám a olúpil takmer celý Boží ľud. Vládal impériu, ktoré zasahovalo celý vtedy známy svet. Božím cestám sa protivil natoľko, že počas jedného obdobia svojej vlády stratil zdravý rozum a bol vyhnaný spomedzi ľudí. Býval na poli s divou zverou a jedol trávu ako dobytok; telo mu zvlažovala ranná rosa a narástli mu také dlhé vlasy, že vyzerali ako orlie perá a nechty, ktoré sa podobali vtáčim pazúrom (Dan 4:33). No i napriek tomu Boh zreteľne o ňom hovorí: „Hľa, pošlem a privediem babylonského kráľa Nebukadnesara, *môjho služobníka*, aby som postavil jeho trón“ (Jer 43:10, dôraz pridaný autorom). Boh ho nazýva menom „Môj služobník,“ lebo ako sme už povedali skôr, „tí, ktorí majú vysoké postavenie, boli do neho dosadení Bohom“.

Prípadne sa pozrime na kráľa Saula. Počul som ako mnohí kazatelia hovorili: „Pre Saula sa rozhodli ľudia, ale Dávida si vybral Boh.“ Takýto záver je v každom prípade nesprávny a nezodpovedá s Božím Slovom. Podobné výroky vznikajúce z nevedomosti môžu privodiť Božiemu ľudu aj škodu, lebo by sme to potom mohli pochopiť tak, že niektorí z tých, ktorí sú v pozícii autority, tam môžu byť dosadení aj ľuďmi a nie Bohom. To má potom za následok, že im neprejavia úctu, nepodriadia sa im a v konečnom dôsledku si tak ublížia. Vypočujme si teda slová, ktoré o tomto bláznivom a bezbožnom vodcovi trpiacom nízkym sebavedomím hovorí sám Boh: „Lutujem, že som Šaula ustanovil za kráľa, lebo sa odo mňa odvrátil a moje príkazy nesplnil“ (1Sam 15:11).

Všimni si, že Boh vyhlasuje: „Ustanovil som Saula za kráľa.“ Teda neboli to ľudia, ktorí to urobili, ale bol to sám Boh. A znova toto je v súlade s výrokom, že „niet vrchnosti, ak len nie od Boha“.

Dávid, o ktorom sa Písmo ako o jedinom vyjadruje ako o „mužovi podľa Božieho srdca“, bol postavený pod Saulovu autoritu. A to sa stalo až potom, čo Boh povedal, že trpkó oľutoval, že Saula ustanovil za kráľa. Takže toto nebola len nejaká náhoda, ale skôr Boží plán.

Spočiatku, pokiaľ Dávid slúžil jeho účelu, sa Saul k nemu správal milo a prejavoval mu priazeň. Avšak v momente, kedy ho začal vnímať ako prekážku svojej bezpečnosti, začal ho zrazu hlboko nenávidieť, žiarliť na neho, pričom dokonca hľadal spôsob, ako ho zahubiť, takže Dávid musel pred ním utiecť do ústrania, aby si zachránil holý život .

To znamenalo, že ďalších štrnásť rokov žil Dávid v jaskyniach, divočine, iných opustených miestach a dokonca i v cudzine. Pouvažuj nad tým: Od svojich šesnásťich až do svojich tridsiatich rokov sa Dávid nemohol vrátiť domov, a to ani na krátku návštevu. Žil vo vyhnanstve, ďaleko od svojej rodiny a priateľov z detstva. Nebolo mu už dovolené tráviť čas s najlepším priateľom Jonatánom, lebo by ho to vystavilo nebezpečenstvu zabitia Saulom. Všetko, čo mu ako mládencovi bolo drahé: akékoľvek istoty, potešenia a miesta, ktoré si užíval vo svojom detstve, mu boli zrazu odňaté na celých štrnásť rokov, a to všetko kvôli mužovi, ktorý bol nad ním ustanovený. Ako len mohol Boh toto vlastne služobníkovi podľa Jeho vlastného srdca urobiť?

Dokonca aj po tom, čo Boh povedal, že oľutoval, že Saula učinil kráľom, si ho Dávid vážil a podriaďoval sa mu. Opakovane Saulovi dokazoval svoju nevinu, čo však nič nezmenilo na skutočnosti, že Saul neprestajne striehol na jeho život. Po pár rokoch prežitých vo vyhnanstve sa v jednej chvíli naskytila Dávidovi jedinečná príležitosť skoncovať s týmto trápením, ktorého autorom bol práve jeho nadriadený. Stalo sa tak na púšti Ěn-Gedi, kde ho mohol zabiť. Kráľ sa spolu s vojskom nachádzal neozbrojený v jaskyni a vôbec nevedel o tom, že Dávid spolu so

svojimi ozbrojenými mužmi je práve v tej istej chvíli na konci jaskyne. Dávidovi služobníci ho povzbudzovali, aby Saula zabil; a neváhali na to použiť prekrútené Božie Slovo, keď ho nabádali slovami: „Toto je deň, o ktorom ti vravel Hospodin: ‚Vydám ti do moci nepriateľa.‘ Nalož s ním, ako sa ti páči!“ (1Sam 24:5).

V podstate ho inými slovami žiadali: „Dávid, predsa kráľ Saul je blázon, ktorý ničí náš národ, dokonca zavraždil nevinné rodiny a deti. Naš mocný prorok Samuel ťa predsa pomazal za ďalšieho vodcu Izraela; veď aj sám Hospodin ti to zaslúbil. Ak ho teda nezabiješ ty ako prvý, zabije on teba. Toto je akt sebaobrany, ktorýkoľvek súd to predsa uzná a oslobodí ťa ako nevinného!“ Boli to všetko naozaj rozumné reči, voči ktorým sa nedalo prirodzene nič namietat a ani nemuseli spomenúť to, čo bolo všetkým zrejmé: že Saulove neopodstatnené obvinenia a útoky voči Dávidovi im aj Dávidovi veľmi strpčovali životy. Ich nátlak však Dávída neobmäkčil, no inšpiroval ho k nasledovnému plánu. Ak by predsa teraz odrezal cíp Saulovho pláštá, tak pred ním navždy dokáže svoju nevinu. A teda, keď Saul bude mať jasný dôkaz o tom, že ho Dávid so svojimi mužmi mohol poľahky zabiť, avšak neurobil tak, nebude sa už viac obávať toho, že by ho jedného dňa Dávid jeho postavenia zbavil a prestane sa usilovať o jeho život.

Vo chvíli, keď odrezal cíp pláštá svojho nadriadeného, nám Písmo odkrýva skutočnosť, že jeho srdce bolo ustarostené a mal zlé svedomie. Zneuctil svojho kráľa. Ako len niečo také mohol vôbec vykonať? Veľmi rýchlo sa zháčil a okamžite prísne svojim mužom prikázal: „Prestaňte tárať takéto hlúposti. Saula nenapadneme. Považujem ho za svojho kráľa a modlím sa k Hospodinovi o to, aby ma ochránil od toho, aby som nejakým spôsobom ublížil Jeho vyvolenému kráľovi (v. 6-7, preklad Contemporary English Version).

Ale keďže cíp kráľovho pláštá bol už odrezaný, rozhodol sa teda, že to riskne a presvedčí ho o svojej nevine. Z diaľky teda na neho zavolať:

„Prečo dbáš na reči ľudí, ktorí tvrdia, že Dávid ťa chce zabiť. Práve v tento deň si sa presvedčil na vlastné oči, že ťa dnes v jaskyni vydal Hospodin do mojej moci. Muži naliehali, aby som ťa zabil, no ja som ťa ušetril. Povedal som si: ‚Nepovstanem proti svojmu pánovi, lebo je to Hospodinov pomazaný.‘ Otče môj, len sa dobre pozri na cíp svojho pláštá, čo mám v ruke. Z toho, že som ho odrezal a teba nezabil, sa môžeš presvedčiť, že ti nechcem škodiť ani ublížiť. Neprehrešil som sa proti tebe, ty však sliediš po mne, aby si ma pripravil o život.“

- Prvá Samuelova kniha 24:9-12

Ak si takéto jednanie žiadalo odplatu, a veru že si žiadalo, tak Dávid v tejto oblasti plne dôveroval Bohu. Avšak svojím správaním vzdal Saulovi úctu. A aby toho nebolo málo, tak muža, ktorý mu takto strpčoval život, oslovuje slovami „môj otec“.

Saul, ktorého Dávidova dobrota značne zaskočila, mu zakričal naspäť: „Ty si spravodlivejší než ja, lebo ty si mi preukázal dobro, ale ja som sa ti odplácal zlom“ (v. 18). Nato sa Saul aj so svojimi mužmi odtiaľ vzdialil.

Pravdepodobne najnáročnejšia skúška Dávidovej úcty

Takže keď teraz Dávid dokázal svoju nevinu, mohli by sme sa mylne domnievať, že ho Saul prestane prenasledovať. To však v žiadnom prípade o tomto tvrdom vládcovi neplatilo. Len o chvíľu neskôr sa totiž Saul dopyčul, že sa Dávid skrýva na kopci Chachila. Tu Saul opäť zobral so sebou tritisíc svojich najlepších bojovníkov, aby chytil a zahubil Dávida.

Vieš si vôbec predstaviť to sklamanie, ktoré v tejto chvíli naplnilo Dávidovo srdce? Veď to predsa bolo len pred nedávnom, čo dokázal Saulovi svoju nevinu a Saul ho stále chcel zabiť. To bolo len zreteľným potvrdením skutočnosti, ktorú si Dávid

odmietal pripustiť: jeho nadriadený bol chladnokrvný vrah. Tak toto ho mohlo už naozaj rozzúriť. *Prejavil som svojmu vodcovi úctu tým, že som vo chvíli, keď som mu polahky mohol zobrať život v sebaobrane, tak neurobil a toto je to, čo som dostal za všetku úctu, ktorú som mu preukázal?* Mnohí by sa určite sarkasticky zaprisahali: „Dobre, ale teraz mi za toto všetko draho zaplatíš!“

Zakrátko nato sa Dávid dopyčul, že Hospodin uviedol na Saulovu armádu tvrdý spánok (1Sam 26:12). Spýtal sa teda svojich mužov, či sa nájde niekto, kto by sa prešmykol do Saulovho tábora. Dopredu predstúpil ten, čo sa na túto úlohu hodil výborne, Abišaj, ktorý bol mladším bratom Joába (prezývali ich aj krvilační bratia).

A tak sa Dávid a Abišaj v noci vybrali na miesto, kde táborilo Saulovo vojsko. Našli Saula v najtvrdšom spánku ležať v strede tábora vedľa Abnéra. Tu Abišaj povedal Dávidovi: „Boh ti dnes vydal do moci tvojho nepriateľa. Dovoľ teda, aby som ho jednou ranou pribodol kopijou na zem“ (v. 8).

Ako by som videl Dávidovo zaváhanie. Premýšľal možno takto: *Naskytla sa mi príležitosť, keď môžem skoncovať so všetkým mojím príkorím, a to nielen mojím, ale aj mojich mužov a celého národa. Stojí tu predou mnou jeden z mojich služobníkov, ktorý mi je plne oddaný a žiada ma, aby som urobil len to, čo je úplne logické, a to nielen kvôli mne samotnému, ale aj kvôli tým, ktorí ma nasledujú. Títo verní muži majú túžbu opäť sa stretnúť so svojimi rodinami. Prečo by som mal byť namiesto mojich mužov oddaný Saulovi? Saul ma predsa oklamal. Znevážil moju povest pred národom, keď o mne rozšíril nepravdivé správy o tom, že som zradca. Obral ma o moje synovské privilégia v dome môjho otca a ako príslušníka Izraelského národa. Dokonca ma okradol o moju manželku, ktorú dal inému (1Sam 25:44). A taktiež ma okradol aj o celý môj majetok.*

Z jeho myšlienok ho vyrušil hlas muža, ktorý zasvätil svoj život oddanej službe Dávidovi, Abišaja. „Čo to robíš, Dávid? Prečo mi váhaš dať súhlas k poprave tohto „netvora“?“

A akoby som jasne videl Abišaja pokračovať: „Ani sa mi nesnaž naznačiť, že tak odmietneš urobiť. Veď už nespočetne veľakrát si mu svoju nevinu dokázal. Či si nespomínaš na udalosť v Ěn-Gedi? Mal si ho úplne v rukách, ale i napriek tomu si ho nezabil. Nie je žiadna pochybnosť o tom, že si mu plne preukázal svoju oddanosť a on sa ťa i napriek tomu snaží zabiť. Veď toto je predsa akt sebaobrany; to každý súd bez výhrad musí predsa uznať.“

Dávid však stále neodpovedá.

Teraz akoby som videl, ako Abišaj stráca trpezlivosť. „Dávid, počúvaj, sám veľký prorok Samuel ťa pomazal za kráľa nad Izraelom. Boh si ťa vyvolil, aby si náš ľud vyslobodil od tohto bezbožného vládca. Už si zabudol, ako chladnokrvne zavraždil osemdesiatpäť kňazov v Nóbe vrátane ich žien a nemluvniatok, a to len preto, že nám dali trochu jedla (1Sam 22)? Je to špinavý vrah!“

A nakoniec Abišaj vyprskol: „A, mimochodom, Dávid, čo myslíš, prečo uvrhol Hospodin na celú túto armádu tento hlboký spánok? Nebolo to náhodou preto, aby si vyslobodil náš národ od tohto bezbožného kráľa?!“

Dávid zvažuje radu svojho odovzdaného priateľa. Nech to však znelo akokoľvek rozumne, nemohol si pomôcť, nezдалo sa mu to byť v súlade s Božou vôľou. Preto Dávid odmietol nielen Abišajove slová, ako i vlastné myšlienky na sebaobranu a prísne prikázal: „Neopovážte sa mu nejako ublížiť! HOSPODIN totiž zaiste nenechá bez trestu nikoho, kto vzťahuje svoju ruku na jeho vyvoleného kráľa. A Dávid pokračoval v mene živého

HOSPODINA: 'Viem, že PÁN sám zahubí Saula, a to či už prirodzenou smrťou, keď príde jeho čas, alebo zahynie v boji. Len nech ma HOSPODIN všemožne ochraňuje od toho, aby som ublížil tomu, koho ON urobil kráľom!' (1Sam 26:9-11, preklad Good News Bible).

A tak teda Dávid zadržal svojho služobníka a nato odišli z tábora.

Prečo Pán voviedol armádu do hlbokého spánku? Bolo to preto, aby preskúšal Dávidovo srdce. Aby sa ukázalo, či aj teraz zostane mužom podľa Božieho srdca, alebo zareaguje ako Saul a zoberie veci do svojich rúk.

Pohrdne mužom, ktorého On ustanovil a zneváži tak samotného Hospodina? Toto bol pre Dávida rozhodujúci životný okamih.

Dávid však pokračoval v prejavovaní úcty voči Saulovi, a to i vtedy, keď tento robil všetko preto, aby Dávida zneuctil. Jeho odmena prevyšovala všetky jeho predstavy. Pozrime sa teda, čo Boh hovorí o tomto mužovi, ktorý sa rozhodol vážiť si a rešpektovať tohto tvrdého vodcu:

„Kedysi vo videní si prehovoril k svojim verným takto: Poskytol som pomoc hrdinovi, vyvoleného z ľudu som povýšil. Našiel som svojho služobníka Dávida, pomazal som ho mojím svätým olejom. Pevne ho bude držať moja ruka a posilní ho moje rameno. Nepriateľ ho nezaskočí, nešlachetný ho nepokorí. Rozdrvím pred ním jeho nepriateľov, porazím tých, čo ho nenávidia. Neznasvätim svoju zmluvu, nezmením, čo mi vyšlo z úst. Raz navždy som na svoju svätosť prisahal, že nesklamem Dávida: Jeho rod bude trvať naveky, jeho trón bude predo mnou ako slnko.”

- Žalm 89:20-24, 35-37

Dávid bol schopný hľadiť až za horizont Saulovej bezbožnosti, keď sa namiesto na ňu sústredil na skutočnosť, že na ňom spočíva moc autority. A rozhodol sa vo svojom živote riadiť princípom úcty; ktorý funguje tak, že keď prejavíme úctu tomu, koho nad nami ustanovil Pán, tak vlastne prejavujeme úctu samotnému Bohu. A keď si niekto uctí Boha, potom si Boh uctí jeho. Môžeme vidieť, že vyššie citované verše sú dôkazom nesmiernej úcty, ktorú Boh Dávidovi preukázal. Veru, naozaj prehojná odplata!

A netrvalo dlho a Boh vykonal nad Saulom súd – bol zabitý v bitke s Filištíncami. Vo chvíli, keď sa Dávid dozvedá o jeho smrti, napísal Pieseň o Saulovi a Jonatánovi a naučil ju spievať všetkých obyvateľov Judska. Uctil si tak svojho vodcu aj po tom, čo na vodcu dopadol trest.

Pozreli sme sa bližšie len na zopár príkladov z Písma, ktoré zreteľne potvrdzujú fakt, že to nie je človek či dokonca démonické mocnosti, ale Boh sám, ktorý ustanovuje autority. Nech si už zoberieme akéhokoľvek vodcu v ľudskej histórii, a to či už dobrého alebo zlého, bol to Boh, ktorý ho do tejto pozície dosadil. On alebo ona tam boli postavení nielen tak náhodou, ale so špecifickým zámerom. Dovoľ mi znovu zdôrazniť nemennú pravdu Božieho Slova: „Lebo niet vrchnosti, ak len nie od Boha.“

Takže aj v prípade tvrdého vodcu si môžeme byť istí tým, že bol ustanovený Bohom. Ale na druhej strane musíme povedať, že jeho tvrdé správanie nepochádza od Boha. Tento vodca sa jedného dňa za to bude zodpovedať pred Bohom, avšak do tohto času bude Pán skúšať postoj tých, ktorí sú pod ich autoritou, ako to bolo aj v Dávidovom prípade. Pokiaľ sa budú k svojim autoritám správať s úctou, budú za to hojne odmenení.

Tu sme videli, že je to Boh, kto dosadzuje do pozície autority. A v tej nadchádzajúcej kapitole sa budeme i naďalej zaoberať tou istou otázkou: *Musíme sa podriaďovať dokonca aj tvrdej či bezbožnej autorite?*

6

Tvrdá autorita

Vpredchádzajúcej kapitole sme sa dozvedeli pravdu z Písma, t.j. že každá, a to dokonca i tvrdá autorita, je do svojho úradu dosadená Bohom. Toto nás však privádza k ďalšej dileme. Ako je možné, že Boh niekedy zveruje vysoké postavenie do rúk bezbožných ľudí? Odpoveď je veľmi prostá: Boh je pôvodcom autority, ale nie je pôvodcom bezbožnosti. Je to teda človek, kto je za svoje bezbožné skutky plne zodpovedný, nie Boh. Dobre si zapamätaj nasledovný výrok: *každá autorita je od Boha, avšak nie každá autorita je aj automaticky zbožná.*

Tu sa nám vynára aj ďalšia odveká otázka. Máme sa bezbožnej autorite podriaďiť aj v prípade, že s nami jedná nespravodlivo? Odpoveď nájdeme práve na príklade Dávidovho života. On je dôkazom toho, že Božou vôľou pre nás je podriaďiť sa aj bezbožnej autorite. Podme však ešte ďalej; vypočujme si to na rovinu. Pozrime sa do listu apoštola Petra:

„Sluhovia (zamestnanci, študenti, občania, členovia cirkvi atď.) vo všetkej bázni sa podriaďujte svojim pánom (zamestnávateľom, šéfom, učiteľom, vedúcim zboru,

občianskym autoritám), nielen dobrým a miernym, ale aj hrubým.“

- Prvý Petrov list 2:18

(výrazy v zátvorke pridané autorom)

Je nepochybne úžasné, ak sú naši vodcovia dobrí a láskaví, keďže dôležitou mierou prispievajú k nášmu duchovnému rozvoju a rastu. Avšak Peter nespomína len tých, ktorí sú *dobří a láskaví*, ale špecificky zdôrazňuje poslušnosť voči tým, čo sú k nám *tvrdí*.

Všimni si, že hovorí „vo všetkej bázni“. A práve tento výrok odhaľuje podstatné tajomstvo skryté za jeho požiadavkou. Pripomeňme si na tomto mieste, že skutočná úcta vyviera zo srdca a je tiež akýmsi ovocím Božej bázne v našich životoch. My Američania máme voči autoritám zvyčajne nasledovný postoj: „To, že si ťa budem vážiť a podriadim sa ti, si musíš najskôr zaslúžiť.“ Avšak podľa proroka Izaiáša Boh nejedná na základe toho, čo vidí alebo počuje; ale podľa spravodlivého súdu (Iz 11:3). Z tohto dôvodu Božia bázeň v srdci jednotlivca vypôsobí nasledovný postoj voči vedúcemu: „Uvedomujem si dobre autoritu, ktorá je na tvojom živote a som si vedomý toho, že je od Boha. Preto už v tomto okamihu si ťa vážim a rešpektujem ťa. Nie je to niečo, čo si najskôr musíš zaslúžiť, pretože si vážim tvoje postavenie a nie tvoje správanie.“

Všimni si znova koniec tohto príkazu: „nielen dobrým a miernym, ale aj hrubým“. Ako som tak raz uvažoval nad týmto veršom, pomyslel som si: *Počkaj, tvrdým? Možnože tu anglický preklad New King James Version išiel príliš do extrému. Tak sa na to radšej pozriem v gréckom origináli.*

Nalistoval som si teda *Thayersov slovník*; a čuduj sa svete – zistil som, že grécky výraz pre „tvrdý“ je *skolios*. On toto slovo vysvetľuje ako „*hrbolatý, prevrátený, bezbožný, nespravodlivý* atď.“ Okamžite som vyskočil z kresla so skrytým výkrikom: *No to je predsa ešte*

oveľa horšie! V poriadku, pravdepodobne to nevystíhol celkom správne; pozriem sa inam. Dúfal som, že mi konečne odľahne. Preto som zobral do ruky publikáciu od W. E. Wineho, ktorý je ďalším špecialistom na význam slov v novozmluvnej gréčtine. Ten toto slovo vysvetľuje ako „tyranskí alebo nespravodliví páni (vodcovia)“.

A môj výskum pokračoval ďalej. Našiel som ďalšie preklady, ktoré používali na tomto mieste oveľa tvrdsie výrazy ako New King James. The New Century Version uvádza: „Nielen tým, ktorí sú dobrí a milí, ale aj tým, ktorí sú nečestní.“ The Contemporary English Version hovorí: „Toto čiňte nielen tým, ktorí k vám sú milí a ohľaduplní, ale aj tým, ktorí sú krutí.“ The New American Standard Bible používa výraz „nerozumní“.

Na tomto mieste sa potrebujeme spýtať: „Takže Boh svoje deti týra?“ Nie a zase tisíckrát nie! On je tým najlepším Otcom v celom vesmíre. Nielenže nás miluje, ale On sám je *Láska*. Toto je však naša dilema: skutočne odo mňa ako svojho dieťaťa žiada môj milujúci Nebeský Otec, aby som sa podriadil hrubej, krutej, pokrivenej, prevrátenej, tyranskej, nespravodlivej a nečestnej autorite? A ako je to vlastne možné, že nielenže to žiada, ale mi to dokonca jasne prikazuje? Má to nespočet dôvodov, ktoré by sme vlastne mohli zhrnúť takto: *kvôli môjmu úžitku*.

Ak prejavíme úctu takýmto autoritám, prospeje nám to vlastne trojakým spôsobom. Ako prvý z týchto úžitkov môžeme spomenúť skutočnosť, že pokiaľ je s nami zle zaobchádzané, svojím postojom ochoty podriaďiť sa vlastne odovzdávame náš prípad do rúk samotného Pána, ktorý je spravodlivým Sudcom (1Pt 2:21-23). Naopak, ak sa rozhodneme zobrať veci do svojich vlastných rúk, Boh sa stiahne a my sa ocitneme v tejto situácii celkom sami, čo je veru nepochybne veľmi zlé miesto, nevynímajúc fakt, že nakoľko jednáme s tými, ktorí sú vo vysokom postavení, sme to aj tak vo väčšine prípadov my, kto ťahá za kratší koniec. Áno, viem, sú aj

zriedkavé prípady, keď boj vyhráme, avšak za cenu, že to v našom srdci zanechá jazvu či horký koreň, ktorý nepochádza od Krista a v budúcnosti môže otráviť naše vzťahy a spôsobiť mnoho ťažkostí.

Po druhé, ak sa za nespravodlivé jednanie odplácame druhým tak, že im prejavíme rešpekt alebo im žehnáme, deje sa podľa apoštola Petra v našom živote nasledovné: „Neodplácajte sa zlým za zlé, ani zlorečením za zlorečenie. Práve naopak, odplaťte za zlé požehnaním (*úctou*), lebo k tomuto ste aj boli povolani aby ste zdedili požehnanie“ (1Pt 3:9, preklad New International Version, výraz v zátvorke pridaný autorom).

Sme povolani k tomu, aby sme na nespravodlivé zaobchádzanie odpovedali úctou (tým, že si budeme daného človeka vážiť, podriadime sa mu a budeme mu žehnať), a to i vtedy, keď sa k nám správa zle. A prečo sme k tomuto povolani? Aby sme mohli dostať požehnanie (odmenu). Pamätaj na to, že pokiaľ sa druhí (obzvlášť tí v pozícii autority) k tebe správajú nespravodlivo, mal by si sa vlastne radowať. Ich jednanie ti totiž ponúka možnosť prijať od Pána odmenu!

Povýšenie ako odmena

Rád by som sa s vami na tomto mieste zdieľal s príbehom, ktorý som uverejnil aj v jednej z mojich brožúrok, ktoré som napísal v minulosti. Tento príbeh je veľmi dobrým príkladom toho, ako nás Pán pripravuje na prijatie odmeny, pokiaľ sa rozhodneme pokračovať v prejavovaní úcty tým, ktorí nám ubližujú.

Al Brice je pastor a môj blízky priateľ. Pred pár rokmi bol pastorom istého zboru v Dallase a v jednu nedeľu kázal z textu Prvého Petrovho listu. Keď Al kázanie dokončil, jeden z členov zboru (volajme ho Brian) k nemu podišiel s páľčivou otázkou: „Pastor Brice,“ začal „pracujem ako mladší vedúci pracovník v istej veľmi významnej poisťovni. Roky som si budoval svoju

kariéru tvrdou prácou a splňal som naozaj všetky predpoklady pre pozíciu viceprezidenta. O tom, že si toto miesto zaslúžim, nepochyboval ani žiadny zo zamestnancov našej spoločnosti. Keď sa však odrazu toto miesto uvoľnilo, bol naň dosadený úplne iný zamestnanec.“

„Aký by to mohlo mať dôvod?“ spýtal sa pastor Al.

„Je to preto, že ten, koho vybrali, je beloch, ale ja som černocho. Pastor, to je diskriminácia. A dokonca to viem aj dokázať. Uvažoval som aj nad tým, že sa v tejto veci budúci týždeň obrátim na súd. Avšak dnes ráno si kázal toto posolstvo a celkom ma to zmiatlo!“

Pastor Brice sa zahľadil na Briana a povedal: „V poriadku, chceš teda zareagovať Božím spôsobom alebo podľa svojej múdrosti?“

Nato Brian bez akéhokoľvek zaváhania odpovedal: „Pastor, milujem Pána z celého srdca. Samozrejme, že sa chcem zachovať Božím spôsobom; a to je vlastne aj ten dôvod, prečo som za tebou prišiel. Mohol by si sa prosím za mňa pomodliť?“

Al odpovedal: „Samozrejme.“ Potom so sklonenými hlavami odovzdali túto situáciu do rúk Boha Otca, ktorý súdi spravodlivo.

Tak nasledujúce ráno išiel Brian do práce so zámerom, aby ako prvý zablahoževal mužovi, ktorého povýšili. Vošiel do jeho kancelárie, natiahol svoju ruku a s veľkým úsmevom na tvári povedal: „Rád by som vám zablahoževal pri príležitosti vášho povýšenia a zároveň vás taktiež uistil o tom, že sa budem snažiť, aby som bol tým najlepším pracovníkom vášho tímu.“ Určite si vieš predstaviť, ako sa ten človek v tejto situácii cítil nepríjemne, keďže sám dobre vedel, že to nebol on, kto mal byť v tejto funkcii. Ak by sa totiž nestalo to, čo sa stalo, práve Brian by bol teraz jeho šéfom a sedel by za jeho stolom.

Prešlo zopár týždňov bez toho, aby sa niečo špeciálne udialo. Uvedom si, že takto to veľakrát funguje. Boží súd alebo záchrana s určitou prídou, avšak veľakrát sa tak stane až oveľa neskôr, ako by sme si to my sami priali! No Brian sa nerýpal v tom, ako veľmi mu bolo ukrivdené. Namiesto toho sa rozhodol pre cestu úcty. A tak svoju prácu vykonával aj naďalej pokiaľ možno čo najsvedomitejšie.

Jedného dňa zavolať Brianovi zástupca veľkej konkurenčnej spoločnosti, ktorá mala jednu zo svojich pobočiek aj v Dallase. Muž na druhom konci povedal: „Sledovali sme, ako sa správate k svojim klientom. Urobilo to na nás nesmierny dojem. Chceli by sme vám navrhnúť, či by ste nechceli pracovať pre nás.“

Na takúto ponuku však Brian zareagoval takmer okamžite so slovami: „Nemám záujem. Nechcem zmeniť zamestnávateľa. Pre túto spoločnosť som pracoval dlhé roky. Mám tu aj značné zamestnanecké výhody a vybudovanú solídnu klientelu. Moji zákazníci a spolupracovníci dobre poznajú moju povesť a charakter. Všetko je v najlepšom poriadku a nechcem na tom naozaj nič meniť. Veľmi pekne vám za túto ponuku ďakujem, avšak musím ju odmietnuť.“

Zástupca konkurenčnej spoločnosti sa však nemienil len tak ľahko vzdať. „Dovoľte nám aspoň pozvať vás na obed, aby sme sa pozhovárali. Na tom nie je predsa nič zlé?“

Teraz Brian postoj vyjadril ešte o čosi zreteľnejšie. „Prepáčte, ale hovorím vám, že len zbytočne mrháte časom. Naozaj o toto miesto nemám záujem.“

Zdalo sa, akoby muž na druhom konci stíchol: „Ale predsa! Dovoľte nám aspoň pozvať vás na ten obed.“

Takmer s pocitom frustrácie teda Brian odpovedal: „V poriadku, stretnime sa.“ Dohodli si teda termín a potom

prišiel čas spoločného obeda. Po tom, čo sa Brian s ostatnými privítal, objednali si jedlo. Tu jeden z výkonných riaditeľov tejto veľkej poisťovne začal: „Brian, sledovali sme vás už dlhší čas, a to, ako pracujete, na nás zanechalo veľký dojem. Niektorí v našej spoločnosti hovoria: ‘Boli by sme veľmi šťastní, keby tento muž pracoval pre nás.’“

Na to však Brian len potriasol hlavou. „Už som predsa svoj názor vyjadril telefonicky. Mrháte časom. Nemám v pláne meniť zamestnanie. Cením si stabilitu. Mám tu veľké benefity. Do mojej spoločnosti som už aj veľmi veľa investoval. Naozaj nemám o túto ponuku záujem.“

„V poriadku, Brian. Radi by sme vás však požiadali o jednu vec. Chodte teraz domov a poraďte sa s manželkou. Dohodnite sa na sume výplaty, ktorú požadujete. No a potom sa o týždeň zase stretnime a preberme to.“

Takmer proti svojej vôli sa Brian nadýchol a povedal: „V poriadku.“

Prišiel domov. Nič z toho, o čom hovorili, nebral však príliš vážne. Celú pravdu povedal manželke až večer tesne pred tým plánovaným obedom. Ako tak nezáväzne konverzovali, vypadlo z neho: „Naozaj nemienim v žiadnom prípade meniť prácu. Požiadali ma však o cifru na výplatnej páske. Už toho mám naozaj dosť. Navrhнем im niečo neslýchané. Poviem im, že chcem sumu, ktorá trikrát prevyšuje môj súčasný plat! So smiechom ma vyprevadia z reštaurácie, a tým budú naše rozhovory navždy ukončené.“

Napísal krátky list, v ktorom zmienil požadovanú výšku jeho finančnej odmeny, ktorá trikrát prevyšovala sumu, ktorú dostával v súčasnosti. Teraz si uvedom, že jeho mzda v spoločnosti, pre ktorú pracoval, už bola aj tak veľmi vysoká. Zvýšiť teda už aj tak dosť vysokú sumu sa zdalo ako úplne absurdné.

Nasledujúci deň išiel Brian na spoločný obed. Po tom, čo si objednali jedlo, sa na neho výkonný riaditeľ poisťovne obrátil s otázkou, či si zadal požiadavku na sumu výplaty.

„Áno, zadal,“ bola Brianova odpoveď. Siahol do vrečka, aby vybral lístok, na ktorom bola uvedená navrhovaná suma, keď ho zrazu riaditeľ zastavil so slovami. „Nie, nie, počkajte. Predtým ako nám vy povieť o vašej požiadavke, radi by sme vám my povedali, akú sumu vám máme v pláne ponúknuť!“

Muž sa teda nahol a podal mu ponad stôl list. Brian si ho zobral a po prečítaní pár riadkov sa zdalo, že odpadne. Suma, ktorú mu navrhovali, bola štyrikrát vyššia ako suma, ktorú v súčasnosti zarábal! Briana to zaskočilo natoľko, že takmer stratil reč. Len tam tak sedel a neveriacky hľadel na list. To si však zástupca konkurenčnej spoločnosti vysvetlil po svojom a nazdával sa, že suma, ktorú mu navrhli, je pod jeho úroveň. Tak ju ešte navýšili a pridali k nej aj ďalšie zamestnanecké výhody!

Keď sa už Brian ako-tak spamätal, povedal: „Vážení páni, som veriaci, a tak by som si rád vašu ponuku zobral domov, aby som sa za to modlil spolu s mojou manželkou. Až následne sa k tomu vyjadrím.“

„Samozrejme, vezmite si na rozmyslenie tolko času, koľko len potrebujete,“ zareagovali.

Brian sa teda pobral domov a všetko rozpovedal svojej žene. Spoločne sa za to modlili a Duch Boží k nim prehovoril: „Môj synu, zveril si svoj prípad do mojich rúk. Ja som sa ťa zastal. Toto je moje povýšenie. Zober to!“

Dnes už od tejto udalosti uplynulo veľa rokov a Brian už viac nežije v Dallase. Stal sa totiž výkonným riaditeľom tejto gigantickej poisťovne v ich medzinárodnom sídle v americkom

štáte Virgínia. Spoločnosť, pre ktorú Brian kedysi pracoval a kde sa k nemu zachovali nespravodlivo, keď ho nepovýšili, je v porovnaní s jeho súčasným zamestnávateľom len veľmi malým „hráčom“.

Takže aké ponaučenie si z tohto zobrať? Nie je žiadnej pochybnosti o tom, že Brian sa mohol brániť a dokonca si vydoberť aj určité zadosťučinenie. Mal plné právo pohnať túto záležitosť na súd a prípad aj vyhrať, keďže bol znevážený a bolo mu ukrivdené. Avšak ak by sa aj tak stalo, nebol by tam, kde sa nachádzal dnes. Minul by totiž požehnanie, ktoré na neho čakalo! Rozhodol sa však ctiť si autority, a to i napriek nespravodlivému jednaniu. Vybral si Božiu cestu, keď svoj prípad vložil do Božích rúk, čo ho predurčilo na prijatie úplnej odmeny!

Podriadenie sa verzus poslušnosť

No a tretím dôvodom pre podriadenie sa tvrdým autoritám je to, že keď si namiesto toho, aby sme sa hájili, radšej zvolíme plne dôverovať Bohu, buduje sa náš charakter. Peter pokračuje: „Keď teda Kristus prešiel utrpením v tele, aj vy sa vyzbrojte takým istým zmýšľaním: Kto prešiel utrpením v tele, skoncoval s hriechom“ (1Pt 4:1).

V kontexte tejto epištoly predstavuje „utrpenie Kristovo“ zlé jednanie zo strany autorít. Potrebujeme sa obrniť tým istým zmýšľaním. Prečo? Sme totiž povolání vážiť si tých, čo sú vo vysokom postavení, a to dokonca aj vtedy, keď s nami jedajú nespravodlivo.

Peter píše, že vtedy prestaneme hrešiť. Alebo inak povedané, že tým dosiahneme duchovnú dospelosť. To isté potvrdzuje aj apoštol Pavol, keď píše nasledovné slová: „Keď sa stretávame s problémami a skúškami, môžeme sa taktiež radovať, lebo vieme, že tieto sú pre nás prospešné – pomáhajú nám vytrvať.“

A vytrvalosť buduje v nás silu charakteru“ (Rim 5:3-4, preklad New Living Translation). A tak ako sa buduje náš charakter, je potom pre nás, čím ďalej tým ľahšie vážiť si tých, pre ktorých je úcta len akoby „vzduchom“. Takýmto jednaním budeme mať väčšiu mieru bázne pred Hospodinom, následkom čoho budeme aj hojnejšie odmenení.

V tejto chvíli však musíme dať všetko zatiaľ tu povedané do rovnováhy s posolstvom Písma. Biblia nás učí podriadiť sa bez výhrad autorite; čo však automaticky neznamená ju aj bezhranične poslúchať.

Je totiž rozdiel medzi podriadením sa a poslušnosťou. Podriadenie sa týka nášho postoja a poslušnosť zase našich skutkov. Preto nám Hospodin hovorí: „Ak budete ochotne poslúchať, budete jesť dobré dary zeme“ (Iz 1:19). Spomínam si, ako ma raz Duch Svätý zastavil. V mojom živote som práve v tom čase prechádzal obdobím, kedy som bol sklamaný z toho, že sa veci nevyvíjali podľa toho, ako by som si to prial. Už dlhých šesť mesiacov som mal pocit, že v mojom zbore neprijímam od pastora žiadnu duchovnú stravu. Počas toho, ako som sa modlil, mi Pán ukázal na toto miesto Písma ako na dôvod toho, prečo nie som od neho schopný prijímať.

Protestoval som: „Ale veď ja som poslušný! Robím všetko, čo odo mňa pastor a starší žiadajú!“

Duch Svätý však rýchlo reagoval: „Nepovedal som predsa: ‘Ak budete poslúchať, tak budete jesť dobré veci zeme,’ ale že ‘ak budete ochotne poslúchať, budete jesť dobré veci zeme.’ Poslušnosť ide ruka v ruke so skutkami; ochota zase s твоjím postojom. A problémom je práve tvoj postoj!“

Až teraz som si uvedomil, ako nesmierne dôležitý je práve postoj môjho srdca. Znova podotýkam, že srdce predstavuje

miesto, kde prebýva Božia bázeň a úcta vlastne vyviera z posvätej bázne.

Vidíme to zreteľne v posolstve Novej zmluvy. Pavol píše: „*Poslúchajte tých, čo vás vedú, a podriaďujte sa im, lebo oni bdejú nad vašimi dušami a budú sa za ne zodpovedať*“ (Heb 13:17, dôraz pridaný autorom). Všimni si, že tu zmieňuje dve veci, a to poslúchať a podriaďovať sa tým, čo sú vo vysokom postavení. Poslušnosť súvisí s naším jednaním; podriadenosť zase s naším postojom voči autorite. A znova, všimni si, pokiaľ si tých, ktorí sú nad nami ustanovení, nevážime, nemá to negatívne dôsledky na nich, ale na naše vlastné životy. Pripraví nás to o našu odmenu.

Len pre zopakovanie, Biblia nás učí bezpodmienečnej podriadenosti autorite, nie však bezpodmienečnej poslušnosti. Nachádzame tu len jednu zmienku – opakujem jednu jediná zmienku – kedy nemusíme autoritu poslúchať; a to je v prípade, že nás nabáda k hriechu (niečomu, čo je v rozpore s písaným Božím Slovom).

Biblia nám uvádza veľa takýchto príkladov; pozrieme sa však len na jeden z nich. Babylonského kráľa. Nebukadnesar napísal dekrét, podľa ktorého sa mali všetci ľudia v momente, keď počuli zvuk hudobných nástrojov, skloniť a uctievať zlatú sochu, ktorú urobil. Neuposlušnutie tohto nariadenia malo byť okamžite potrestané hodením previnilca do rozžeravenej pece.

V tomto čase sa v jeho kráľovstve nachádzali traja židovskí mladíci, konkrétne to boli Šadrach, Mešach a Abéd-Nego. Kráľ si ich obľúbil kvôli ich múdrosti a obdarovaniu. Títo traja mladí muži sa báli Hospodina a uvedomili si, že nariadenie ich vodcu bolo vlastne v priamom rozpore s druhým Božím prikázaním Desatora, ktoré dal Boh Mojžišovi.

A teda sa rozhodli ho vedome neuposlušnúť. Teraz bolo už len otázkou času, kedy sa o tomto akte neposlušnosti dozvie samotný

Nebukadnesar. Vôbec nás neprekvapuje, že ho ich jednanie nesmierne rozgnevalo a rozkázal ich priviesť na vypočutie. Pozrime sa na ich odpoveď: „Ó, Nebukadnesar, nepotrebujeme sa pred tebou nijako hájiť. Pokiaľ nás hodiš do rozpálenej pece, tak nás náš Boh, ktorému slúžime, má moc zachrániť. Zachráni nás z tvojej moci, vaša kráľovská výsosť. Ak by tak však aj neurobil, chceme, aby si vedel, vaša kráľovská výsosť, že nikdy nebudeme slúžiť tvojim bohom alebo uctievať zlatú sochu, ktorú si postavil“ (Dan 3:16-18, preklad New Living Translation).

Takto sa pevne držali Pánovho príkazu na jednej strane, no na druhej hovorili s kráľom s najväčšou úctou. Oslovili ho ako „Vaša kráľovská výsosť“; nepovedali nič v zmysle: „Ty kráľ - tyranský pes, nikdy neposlúchneme tvoj príkaz!“ Ak by hovorili takýmto znevažujúcim spôsobom, vlastne by tým osočili samotného Hospodina, ktorý ho do tohto úradu dosadil. Preto sa máme podriaďiť (ctiť si) autoritu, hoci sú prípady, keď nemáme povinnosť jej príkaz uposlúchnuť.

Šadrach, Mešach a Abéd-Nego si uctili Boha aj kráľa. Najskôr zo všetkého prejavili úctu svojmu Bohu tým, že odmietli zhrešiť, hoci vedeli, že za to budú potrestaní a hodení do rozpálenej ohnivej pece. A po druhé si uctili aj kráľa tým, že sa podriadili jeho postaveniu autority a oslovili ho s rešpektom, hoci on k nim prehovárал s nenávisťou. Neodplatili sa mu za to tak, že by s ním hovorili posmešným tónom alebo sa mu vyhrážali. Riadili sa princípom úcty. Dostali veľkú a úplnú odplatu, hoci to tak na začiatku vôbec nevyzeralo.

Kráľ okamžite prikázal, aby boli vhození do ohnivej pece. Dokonca bol na nich tak rozzúrený, že prikázal, aby ohnivá pec bola rozžeravená sedem ráz viac, ako bolo bežné. Potom prikázal udatným mužom zo svojho vojska, aby týchto troch židovských mládencov zobrali, spúťali a vhodili ich do pece.

Ohnivá pec bola rozžeravená až do takej miery, že usmrtila aj mužov, ktorí ich priniesli k jej otvoru. Potom čítame:

Traja muži, Šadrach, Mešach a Abéd-Nego však zviazaní padli do ohňom rozpalenej pece. Nato sa kráľ Nebukadnesar preľakol, rýchlo vstal a spýtal sa svojich radcov: „Či sme nehodili do horiacej pece troch zviazaných mužov?“ Odpovedali kráľovi: „Isteže, kráľ!“ Ten však povedal: „Hľa, vidím uprostred ohňa chodiť štyroch nezviazaných mužov, ktorí neutrpeli nijakú ujmu, a vzhľad toho štvrtého je podobný synovi bohov.“ Vtedy Nebukadnesar pristúpil k dverám rozpalenej pece a povedal: „Šadrach, Mešach a Abéd-Nego, služobníci Najvyššieho, Boha, vyjdite von!“ Potom Šadrach, Mešach a Abéd-Nego vyšli spomedzi plameňov. Satrapovia, predáci, veľmoži a kráľovskí radcovia sa zhromaždili a hľadeli na týchto mužov, nad ktorých telami plameň nemal moc, ktorým sa ani vlas na hlave nespálil, ani ich odev nepodľahol zmene a neprešiel na nich pach ohňa.

- Daniel 3:23-27

Títo traja muži teda nielenže unikli z mučivých plameňov ohňa, ale pridali sa k nim aj nebeský spoločník. Dnu boli vhození zviazaní, avšak vo vnútri pece sa prechádzali úplne slobodne. Povrazy na ich rukách a nohách jednoducho zhoreli, avšak bez toho, aby sa ich odev akokoľvek poškodil. A keď z pece vyšli, nebolo na nich cítiť ani najmenší zápach dymu. Ich odmena bola zrejmá, len čo vyšli von. Čítame o nich nasledovné slová:

„Potom kráľ povýšil v babylonskej provincii Šadracha, Mešacha a Abéd-Nega.

- v. 30

Áno, presne tak - boli povýšení! Ak niekto v postavení autority s nami jedná nespravodlivo, avšak my sa k nemu i naďalej

správame úctivo, budeme za to odmenení, presne ako sa to udialo aj v prípade toho riaditeľa pobočky poisťovne či troch židovských mladíkov. Je to duchovný zákon: tým, že si ctíme tých, ktorých Boh nad nami ustanovil, ctíme si vlastne Boha samotného; a za odmenu si potom Boh uctí nás. Takže ak budeme schopní vidieť až za naše súčasné okolnosti a zameriame sa namiesto toho na tento duchovný zákon, s určitosťou nebudeme nikdy sklamaní.

Toto je aj dôvod, prečo Peter v tretej kapitole svojho Prvého listu pokračuje týmito slovami: „Ktože vám uškodí, ak budete horliť za dobro?“ (1Pt 3:13).

Inými slovami, až sa raz tento princíp úcty zahniezdi hlboko v našom srdci, ako ti potom vlastne môže niekto ublížiť? Akákoľvek nespravodlivosť, a to obzvlášť zo strany tých, ktorí sú tvojimi nadriadenými, ťa vlastne predurčuje na povýšenie či odmenu, pokiaľ sa i napriek tomuto nespravodlivému jednaniu rozhodneš zachovať správne. Tu sa nám zároveň vynára aj nasledovná otázka: koľko odmien či povýšení nám ušli práve kvôli tomu, že sme sa v našom živote nesprávali podľa tohto princípu cti?

7

Úcta voči politickým autoritám

Tí, čo dobre činia sa nemusia báť vládcov, ale tí, čo činia zle. Chceš, aby si sa nemusel báť vrchnosti? Potom teda rob to, čo je správne a dostane sa ti pochvaly, lebo sú *Božími služobníkmi* na tvoje vlastné dobro. Ale ak zle robíš, potom sa ich boj, lebo majú moc potrestať ťa. Sú *Božími služobníkmi* a boli ustanovení trestať tých, čo zle činia. Preto musíš poslúchať authority – nielen kvôli strachu pred Božím trestom, ale aj kvôli svedomiu. Preto aj platíte daň, lebo authority tým, že si plnia svoje povinnosti, *pracujú pre Boha*. Zaplať im teda to, čo im dlhuješ; osobné dane a aj dane z nehnuteľností a *všetkým preukazuj rešpekt a úctu*.

- List Rimanom 13:3-7
(preklad The Good News Bible,
dôraz pridaný autorom)

V tomto texte sú politické authority nazvané „Božími služobníkmi“ a našou povinnosťou je im teda preukazovať úctu a rešpekt, ktoré im právoplatne náležia. Všimnime si, že Pavol zdôrazňuje výraz

všetkým, teda nielen niektorým z nich. Kedykoľvek stretnem policajta, hasiča, člena správnej rady, primátora, štátneho zákonodarcu, guvernéra štátu, sudcu, kongresmana, senátora alebo iného člena vlády, naplní ma taký zvláštny pocit. Vnímam, ako vo mne prúdi rešpekt a úcta napríklad vždy vtedy, keď idem na návštevu do mestského, štátneho či národného úradu. Zistil som, že tento zvláštny pocit je vlastne Božia bázeň v mojom srdci.

Spomínam si, ako som sa nedávno ponáhľal na jednu dôležitú poradu so zamestnancami. Práve v ten týždeň sa už začal školský rok; dovtedy som mohol počas dva a polmesačných letných prázdnin jazdiť rýchlou 56 km za hodinu cez oblasť, kde bývam. Avšak počas trvania školského roka je v určitých hodinách na týchto miestach povolená rýchlosť len 32 km za hodinu. Ako som sa ponáhľal na stretnutie, akosi som prehliadol dopravné značenie, ktoré oznamovalo vodičom, že sa nachádzajú v oblasti s obmedzenou rýchlosťou, a tak som týmto miestom prebehol obvyklou 56 km rýchlou. Ihneď som si všimol, ako policajt, ktorý sa dovtedy ukrýval v kroví na svojej motorke, zapol húkačku a nariadil mi odstaviť moje vozidlo na krajnici.

Výraz jeho tváre bol vážny a prísny, taký typický pre väčšinu policajtov, keď si pýtajú vaše doklady. Správal som sa k nemu s rešpektom a okamžite som s poľutovaním priznal, že som si veľmi dobre vedomý dôvodu, pre ktorý ma zastavil. Následne sme o tom diskutovali. Nato poznamenal, že väčšina ľudí, ktorú zastaví, sa vyhovára a reptá.

Ja som však povedal: „Uznávam, že som vinný, pane.“

Oznámil mi, že prekročenie povolenej rýchlosti v školskej zóne je pokutované zvyčajne vo výške 220 dolárov (okolo 185 EUR, pozn. prekladateľa). Avšak zrazu mi na moje veľké prekvapenie podal moje doklady so slovami: „Prajem vám príjemný deň,“ a vykročil smerom k svojej motorke.

V šoku som za ním zavolať: „A kde je moja pokuta?“ Nato sa len pousmial a zamával mi. Odchádzal som naplnený úžasným pocitom odpustenia. Povedať, že som bol vďačný, je podhodnotené.

Aby som však bol spravodlivý, musím priznať, že nie vždy to malo pre mňa takýto dobrý koniec. Počas rokov som už totiž musel zaplatiť mnohé pokuty, a to i napriek tomu, že som sa aj k ostatným policajtom správal s rovnakým rešpektom. Obzvlášť sa mi vynára jeden prípad, keď som viezol na letisko nášho nového zamestnanca. Akosi som zabudol sledovať moju rýchlosť a policajt mi prikázal zastaviť. Tiež to bolo v mojom susedstve. Môj asistent, ktorý si myslel, že sa mi tým zapáči, povedal niečo hrubé a znevažujúce na adresu tohto policajta predtým, ako sa tento vôbec pri našom aute objavil. Bol na neho veľmi rozčúlený, lebo rýchlosť som prekročil naozaj len o pár kilometrov; ktorýkoľvek iný policajt by nad tým pravdepodobne prižmúril oči.

Takže znova pripomínam, že som sa k nemu správal milo a s rešpektom, ale ani zďaleka nebol taký milý či mierny ako ten, o ktorom som sa zmienil pred chvíľou. Práve naopak, bol veľmi prísny a rozhodol sa vyrúbiť mi pokutu v plnej výške. Zámerne som počkal, kým mi pokutu vypíše a potom som sa na neho obrátil so slovami: „Vážený pane, naozaj veľmi ľutujem to, čoho som sa dopustil; plne si svoju vinu uvedomujem. Veľmi vám ďakujem za to, že si svoju prácu konáte svedomito a slúžite našej pospolitosti.“ (Vedel som, že pokiaľ už bola pokuta raz zaznamenaná na elektronickom zariadení, ktoré držal v ruke, znamená to, že nie je možné ju nijako anulovať.)

V tejto chvíli sa akoby správanie tohto policajta úplne zmenilo, a aj tón jeho hlasu bol zrazu prívetivejší. To, že som preukázal úctu voči jeho postaveniu, ho celkom obmäkčilo. Správal sa zrazu tak, že by pokutu najradšej vymazal, hoci obaja sme veľmi dobre vedeli, že to nie je možné. Chcel som požehnať tohto muža, ktorého nám List Rimanom predstavuje ako služobníka Božieho. Rozlúčili sme sa v priateľskom rozhovore.

Potom čo nás policajt prepustil, obrátil som sa na svojho zamestnanca s nasledovnými slovami: „Pokiaľ si sa domnieval, že si u mňa šplhneš tým, že tohto policajta očierniš, tak si potom dosiahol pravý opak.“ Nato som sa mu to snažil vysvetliť.

Už o malú chvíľu si uvedomil, že tento postoj, ktorý považoval za úplne normálny, má vlastne korene v jeho výchove, ktorá nepreferovala takéto úctivé správanie sa k policajtom a že vlastne jeho postoj je v priamom protiklade s tým, čo nás učí Božie Slovo vo vzťahu k občianskym či politickým autoritám. Táto udalosť mu pomohla porozumieť princípu úcty voči nim.

Odmena občianskej authority

Teraz by som sa s tebou rád zdieľal so svedectvom, ktoré obzvlášť dobre zachytáva aspekt odmeny za to, ak preukazujeme úctu občianskym či politickým autoritám. Koncom osemdesiatych rokov som začal slúžiť ako cestujúci kazateľ. Na začiatku som viackrát slúžil v istom zbore, ktorý sa nachádza na stredozápade Spojených štátov. Tento zbor mal vtedy okolo 150 členov a vôbec nerástol. Navštevoval som ich každoročne, avšak vôbec nič sa v ich prípade nemenilo. Nakoniec som tam prestal cestovať. O pár rokov nato som však jedného dňa dostal pozvanie na ich každoročnú konferenciu (tú predtým organizovať nezvykli). Zistil som, že tam budú účinkovať viacerí známi služobníci a dozvedel som sa, že svoju účasť zatiaľ potvrdilo až okolo osemsto ľudí. Toto ma nesmierne prekvapilo.

Úplne ma zožierala zvedavosť. Po tom, ako som sa za to modlil, povedal som svojej asistentke, aby moju účasť potvrdila. Tak som sa opäť vybral do ich mesta, a hneď ako som zaparkoval pred ich novou budovou, uvedomil som si, že parkovisko je preplnené autami. A keď som vstúpil do sály, bol som úplne ohromený, keď som tu videl zhromaždených okolo osemsto či deväťsto ľudí. Božia prítomnosť tu bola prítomná oveľa silnejšie, ako som to tu doposiaľ zažil a mali sme úžasné zhromaždenie.

Po skončení, hneď ako som s pastorom osamel, položil som mu otázku: „Čo sa to stalo? Veľa rokov ste vôbec nerástli – ako je teda možné, že sa tento zbor tak rýchlo rozrástol? Sú to len tri roky, čo som vás nenavštívil.“

Bez zaváhania mi pastor povedal, čo spôsobilo tento zásadný rozdiel. Začal: „John, už som nemohol počúvať, ako sa moji členovia zboru sťažujú na platenie daní a na politické authority, tak som sa to rozhodol zmeniť. Ako som sa teda za to modlil, dal mi Pán aj konkrétny plán.“

Vybral sa za predstaviteľmi mesta a spýtal sa ich, čo potrebujú najviac. Povedali mu, že ich hasiči by potrebovali špeciálne masky, v ktorých by mohli vidieť aj cez dym. Väčšina obetí pri požiaroch totiž zahynie nie kvôli popáleninám, ale práve kvôli vdýchnutiu splodín. Problémom pre hasičov je v hustom kúdoli dymu vidieť osobu, ktorá je od nich vzdialená možno len pol metra. Takéto špeciálne masky by im teda umožnili nájsť obeť požiaru veľmi rýchlo a zachrániť ich. Toto bola najväčšia potreba ich mesta, avšak prevyšovalo to ich rozpočet. Cena len jednej takejto masky bola okolo dvadsaťpäťtisíc dolárov (zodpovedá sume okolo 21 000 EUR, pozn. prekladateľa).

Tento pastor sa teda nasledujúcu nedeľu postavil za kazateľnicu a kázal z trinástej kapitoly Listu Rimanom. V láske napomenul svojich členom za sťažnosti voči predstaviteľom mesta.

Svojmu zboru komunikoval, že oni sú vlastne Božími služobníkmi a že veriaci nemôžu byť pozhnaní pokiaľ sa snažia obchádzať platenie daní a znevažujú Bohom ustanovené politické authority. Keď už položil pevné základy z Písma, pokračoval tým, že im oznámil, čo je najväčšou potrebou mesta, a to dymová maska a vyhlásil špeciálnu zbierku, ktorá by išla mestu na jej nákup. Povedal im, že toto je jeden zo spôsobov, ako prejaviť úctu tým, ktorých im Pán dal, aby im slúžili.

Zbor na to zareagoval pokáním zo svojho postoja a potom vyzbierali tých dvadsaťpäťtisíc. Pastor zavolať primátorovi a požiadal ho, aby v ten týždeň zhromaždil svojich vedúcich, lebo ich zbor by im rád odovzdal finančný obnos na nákup tejto masky. Na radnici zostali pastor a jeho vedúci v šoku, keď uvideli to množstvo hodnostárov a pracovníkov, ktorí si ich prišli vypočuť a zažiť tento akt úcty.

Predtým ako pastor odovzdal primátorovi šek na uvedenú sumu, prečítal text z trinástej kapitoly Listu Rimanom a zdieľal sa s nimi s tým, ako veľmi si členovia jeho zboru mestských predstaviteľov a zamestnancov vážia a že ich považujú za Božích služobníkov. Poďakoval im za všetko, čo robia pre ochranu a službu ľuďom ich pospolitosti. Všetci prítomní boli veľmi dojatí mierou úcty a štedrosti, ktorú voči nim táto cirkev prejavila. (Úcta sa v mnohých prípadoch prejavuje finančným dávaním. Pripomeňme si, že úcta znamená vážiť si. Svoje financie zvykneme totiž investovať do toho, čo si vážime, kde vidíme nejakú hodnotu.)

Potom tento pastor pokračoval: „O pár mesiacov neskôr sme mali vysvätenie našej novej cirkevnej budovy. Zúčastnilo sa jej množstvo zástupcov, zamestnancov a predstaviteľov mesta. Mnohí z nich boli spasení a rozhodli sa pripojiť k nášmu zboru. Takže toto je to tajomstvo, ktoré spôsobilo, že naša komunita sa nám otvorila.“

Musíme si pripomenúť, že Pán Ježiš povedal: „Ten, kto prijíma (ctí si) proroka, pretože je prorok, prijme odplatu proroka.“ Tu hovorí špecificky o duchovnej autorite, avšak nezabúdajme, že duchovné princípy autority sa veľakrát vzájomne prelínajú. Dalo by sa teda tiež povedať: „Ten, kto si ctí politické a občianske autority kvôli úradu, ktorý reprezentujú, prijme požehnanie, ktoré je s ich inštitúciou spojené.“

A čo je vlastne tou ich odplatom? Odpoveď znie – otvorenie dverí do našej spoločnosti. Oni sú akýmisi prirodzenými strážcami

brán našich mestečiek, miest, štátov a národov; toto pochádza od Pána. Koľko len komunít a národov by sa mohlo doširoka otvoriť pre evanjelium, ak by sa len všetky cirkvi rozhodli uctiť si svojich vládnych predstaviteľov namiesto toho, že ich kritizujú alebo sa snažia vyhnúť svojim daňovým povinnostiam.

Renovácia

Danny je môj dobrý priateľ. V minulosti bol pastorem veľkého zboru v meste Adelaide, v Austrálii (neskôr tento zbor odovzdal úžasnému vedúcemu, a dnes cestuje a buduje mladých služobníkov). Keď som slúžil po prvý raz na jeho konferencii, rozpovedal mi jeden neuveriteľný príbeh. Raz predstúpil pred svoj zbor a vyjadril svoju hlbokú túžbu prejsť úctu predstaviteľom mesta, ktorí slúžia a chránia jeho občanov. Ako tak intenzívne premýšľal a modlil sa za konkrétny spôsob, ako by to mohli urobiť, vnímal, že by sa mali zamerať na stredoškolský vzdelávací systém. Našiel teda v meste tú najzanedbanejšiu strednú školu; ktorej budova a areál boli príšerne ošarpané. Potom sa vybral za vedením a spýtal sa, či by mohli v jednu sobotu prísť členovia jeho zboru a začať s veľkou „renováciou“. Vedenie s radosťou súhlasilo.

Následne sa postavil pred zbor a zdieľal s nimi víziu prejsť úctu ich mestu. Poprosil všetkých stolárov a remeselníkov, aby v ten konkrétny deň priložili ruku k dielu. Potom požiadal členov zboru, aby sa taktiež pridali. Počas nasledujúcich pár týždňov robili cirkevní vedúci veľké prípravy. Nakúpili materiál a zaistili potrebné vybavenie, aby táto škola mohla vyzeráť ako nová.

Potom mi ukázal videozáznam z tohto veľkého dňa. Sledoval som, ako stolári strhli staré obloženie a ostatné schátrané a opotrebované časti; pracovníci odstránili skrinky a vymenili ich za nové; množstvo mužov a žien bolo vidno, ako obrusujú, lepia a maľujú priestory. Pozoroval som, ako umiestnili nové školské lavice, nainštalovali nové zariadenie, ďalší vyrovnali

povrch a umiestnili umelý trávnik, zasadili stromy, kríky a kvety. Pre porovnanie nahrali video, ktoré dokumentovalo stav školy predtým, ako renovácia prebehla a druhé na druhý deň po nej. Bolo to úžasné; škola vyzerala naozaj celkom ako nová.

Členovia zboru boli nadšení z toho, že mohli poslúžiť svojmu mestu. Jedno je zrejme: jestvuje radosť, ktorá naplní tvoje srdce, keď prejavíš úctu tým, čo to od teba neočakávajú. Cítili, že ich odmenou je pocit zadostučinenia z toho, že boli schopní svojmu mestu pomôcť v mene Pána Ježiša Krista. Avšak čakala ich ešte jedna oveľa väčšia odmena. John Howard, ktorý bol v tom čase premiérom Austrálie, sa dopočul o tom, čo táto cirkev urobila, aby požehnala svoje mesto a ohlásil, že ich navštívi, aby im osobne vyjadril svoju vďačnosť. Pozeral som si to video, ktoré zachytávalo predstaviteľa národa, ktorý sa prišiel tejto cirkvi poďakovať. Následkom takéhoto zviditeľnenia je táto cirkev pravdepodobne tou najväzenejšou v celom meste. Ich meno a vplyv sa výrazne dostali do povedomia celej komunity a aj národa.

Toto však ešte nie je všetko! Malo to viacnásobné prekvapujúce dôsledky od momentu, ako sa pastor Danny začal s týmto príbehom renovácie zdieľať. Následkom toho sa aj mnohé ďalšie cirkvi týmto príkladom inšpirovali a začali podobné projekty – k dnešnému dňu už bolo takto zrenovovaných v Austrálii, Veľkej Británii, Švédsku, Singapure a Malajzii viac ako 200 škôl.

Cirkev pastora Dannyho pokračovala vo svojom zameraní sa na ich komunitu tým, že zrenovovala aj miestne ženské väzenie. Počas tohto projektu si vybudovali pracovné vzťahy s nápravno-výchovným oddelením, čoho výsledkom bolo, že väzenkyne majú povolené „vychádzky“ za účelom návštevy zboru – mnohé z týchto žien sú dnes spasené a usporiadávajú kresťanské zhromaždenia vo väznici.

Dobrá povest'

Možno sa ti v tejto chvíli vynára otázka, prečo je také dôležité mať dobrú povest' v tvojom meste. Dôvod je veľmi jednoduchý. V prvom rade je to biblické. Apoštol Pavol píše, že duchovní vedúci „musia mať dobrú povest' a tí, čo sú mimo [cirkev] majú o nich dobre zmýšľať, aby sa nestali obeťami ohovárania a výčitiek, a tak nepadli do diablovej pasce“ (1Tim 3:7, preklad The Amplified Bible, Classic Edition). Škodíme samotnému evanjeliu, pokiaľ nemáme dobrú povest' medzi tými, čo sú mimo cirkev; keďže toto brzdi napredovaniu evanjelia, čo je vlastne diablova pasca.

Jeden rímsky nekresťan opísal kresťanov prvého storočia takto: „Žijú na tejto zemi, sú však občanmi neba. Poslúchajú predpísané zákony a zároveň ich svojimi životmi prevyšujú“ (List Diognetovi, 5. kapitola).

Podobne aj kniha Skutky apoštolov opisuje jeruzalemský zbor nasledovne: „Ludia (*mimo cirkev*) si ich veľmi vážili a chválili a mali ich vo veľkej úcte“ (Sk 5:13, preklad The Amplified Bible, Classic Edition, výraz v zátvorke pridaný autorom). Prečo si ich občania tak veľmi vážili? No práve kvôli ich vyššiemu životnému štýlu. Jedným zo znakov skutočnej svätosti je schopnosť, akoby zdvihnúť latku a žiť podľa princípov kráľovstva.

Nieko z vás mi možno teraz položí otázku: „John, máme robiť kompromisy s evanjeliom len preto, aby sme si ctili a zasiahli občianske authority?“ V žiadnom prípade nie! Ján Krstiteľ varoval Heroda pred jeho bezbožným konaním, keďže tento mal pomer s manželkou svojho brata. Toto bolo aj dôvodom toho, že bol sťatý.

Poznám služobníka, ktorý sa stretol s prezidentom Clintonom počas jeho času v úrade a varoval ho pred súdom, ktorý postihne nielen jeho, ale aj celý národ, pokiaľ bude on a ďalší predstavitelia pokračovať v schvaľovaní zákonov, ktoré povoľujú zabíjanie nevinných detí (potraty). Tento služobník to robil takým

spôsobom, že prezident si ho preto nesmierne vážil, presne tak ako aj kráľ Herodes Jána.

Herodes sa Jána obával ako proroka. Mnohí však pristupujú k tým, ktorí zastávajú nejaký úrad, skôr s akýmsi postojom nadradenosti, kritiky či odsudzovania – čo sú znaky, ktoré v žiadnom prípade nekorešpondujú s postojom úcty. Šadrach, Mešach a Abéd-Nego hovorili s kráľom s najvyššou úctou, zároveň sa však otvorene postavili proti modloslužbe.

Ostrý protiklad

Raz mala moja manželka sen, na ktorý nikdy nezabudnem. Počas obdobia, kedy bol prezident Clinton v prezidentskom kresle, ma raz zobudila uprostred noci celá roztrasená. Povedala: „John, musím ti rozpovedať sen, ktorý sa mi sníval.“ (Pán k Lise pravidelne hovorí prostredníctvom snov.)

Pokračovala: „Ty a ja sme boli spolu v sále a počúvali sme kázeň. Nepamätám si už presne, kto kázal, len viem, že je to známy služobník v kresťanskom svete. Hovoril proti prezidentovi Clintonovi a ohováral ho. Stále dookola opakoval, aký je to zlý človek. Väčšina zboru s nadšením pokrikovala: ‘Amen’, čím s jeho slovami súhlasila. Avšak my dvaja sme z toho mali veľmi nepríjemný pocit.“

Nato pokračovala. „Zrazu som hmlisto zazrela muža, ktorý sa postavil a odišiel na koniec tej veľkej sály. Vnímala som, že ho mám nasledovať. Ako som teda vyšla na chodbu tej budovy, zrazu sa muž otočil a pozrel sa na mňa; nebol to nikto iný ako prezident Clinton! Vyzeral nesmierne zronený a smutný, úplne zdevastovaný; potom padol na zem.“

Nato mi povedala: „John, v mojom sne som videla, že prišiel do tej cirkvi, aby tu našiel tak prepotrebnú podporu a pomoc. Cirkev

ním však pohrdla; nenašiel tu, žiaľ, ani štipku lásky či zľutovania. Pán mi ukázal, že toto prispelo k zatvrdeniu jeho srdca a rozhodol sa nejednať s vecami, s ktorými mal jednať, a to či už na osobnej alebo celonárodnej úrovni.“

Porovnajme teraz tento sen so skúsenosťou môjho priateľa, ktorý bol v minulosti pastorom veľkého zboru na západnom pobreží Ameriky. V hlavnom meste takisto viedol Národné modlitebné centrum. Robil to mnoho rokov, keďže Pán položil na jeho srdce, aby slúžil Senátu, Snemovni reprezentantov a iným vodcom Washingtonu. Do hlavného mesta Washingtonu D. C. zvykol cestovať aspoň dvadsaťdva týždňov v roku, pričom aj stále úspešne viedol svoj niekoľkotisícový zbor.

Toto je to, čo so mnou zdieľal: „John s týmito ľuďmi sa stretávam za jedným jediným účelom: aby som im vyjadril vďačnosť za to, že slúžia nášmu národu a aby som im ponúkol v prípade záujmu modlitbu.“

Povedal mi, že častokrát musel vysvetľovať pastorom a zástupcom cirkví, ako sa majú správať k vládnym predstaviteľom počas toho, ako k nim prídu na návštevu. Veľakrát bolo nevyhnutné, aby predtým, ako sa so svojimi politickými lídrami stretli, korigoval silný postoj súdenia, ktorí voči nim zaujímali; považovali ich za „liberálov“, a preto nemohli nijako pochopiť, že je Božím príkazom, aby si ich ctili a modlili sa za nich.

Hovoril, že skupiny z cirkvi boli znovu a znovu prekvapené z toho, ako milo a otvorene sa k nim títo predstavitelia správali. Bolo to výsledkom toho, že veriaci k nim prišli za účelom prejavíť im úctu, nie ich o niečo žiadať alebo im dávať nejaké rady. Rád by som v nasledujúcich riadkoch s vami zdieľal dve zo svedectiev, ktoré mi rozpovedal. Počas toho, ako ich budeš čítať, nezabudni, že dvaja konkrétni politickí predstavitelia, o ktorých sa tu pojednáva, sú považovaní za veľmi liberálnych vo svojej politickej orientácii.

S týmto kongresmanom som sa už predtým niekoľkokrát stretol. Mali sme v zbere skupinu mladých hudobníkov a raz nás tento kongresman pozval do svojej kancelárie, kde na nás čakal aj s niektorými zo svojich zamestnancov. Náš rozhovor plynul úplne štandardne, čo zahŕňalo napríklad naše poďakovanie za jeho vernú službu nielen v jeho spádovej oblasti, ale aj celému nášmu národu.

Potom s nami zdieľal nejaké veci a položil nám zopár otázok.

Nato som sa ho spýtal, či by mal niečo proti tomu, ak by sme zaspievali pár piesní a pomodlili sa za neho. S radosťou súhlasil.

Ako sme začali spievať, pomazanie v tej miestnosti zreteľne rástlo a onedlho mali všetci v očiach slzy. Po tom, ako sme zaspievali národnú aj duchovnú pieseň, sme zakončili modlitbou. Bolo to tak mocné, že po skončení nebol nikto schopný slova, vrátane tohto kongresmana.

Potom sa na mňa pozrel a svojím jazykom sa snažil vyjadriť to, čo cítil a ako veľmi bol dotknutý. Vôbec sa mu to však nedarilo. Nakoniec povedal: „Pastor, mám doma dve malé deti. Musím ich za každú cenu dostať do cirkvi.“

A následne nám poďakoval za našu návštevu.

A tu je druhý príbeh o inom kongresmanovi:

Keď som sa s ním stretol po prvýkrát, boli sme do jeho kancelárie uvedení so skupinou asi pätnástich modlitebníkov zo zboru, vrátane pastora. Reč jeho tela vyjadrovala otáznik, prečo sme za ním prišli, keďže sme z cirkvi a z Národného modlitebného centra.

Bol k nám však veľmi láskavý a spýtal sa, čo môže pre nás urobiť. Tak som začal tým, že som povedal, že sme za ním neprišli

preto, aby sme ho o niečo žiadali, jednoducho sme mu prišli poďakovať za službu nášmu národu a predtým, ako odídeme, sa zaňho chceme v krátkosti pomodliť.

Uvoľnil sa vo svojom kresle a povedal: „Toto je pre mňa naozaj dar.“ Potom nám vysvetlil, čo musí každý deň zažiť, keď za ním dennodenne chodia ľudia pýtať finančné prostriedky. Povedal, že na stene má digitálnu čítačku, ktorá aktualizuje číslo sumy, o ktorú ho denne ľudia žiadajú. Potom sa na nás obrátil so slovami: „Avšak vy ste mi prišli niečo dať. To sa ešte nikdy nestalo.“

Potom sme sa zaňho pomodlili, a keď sme skončili, povedal: „Mohli by ste sa, prosím, pomodliť aj za mojich zamestnancov?“ Tak sa aj oni zhromaždili, aby sme sa za nich pomodlili.

Keď sme skončili, pozrel sa na hodinky a povedal: „Mal som naplánované stretnutie, ale práve som sa dozvedel, že je zrušené. Čo by ste povedali na to, že by som vás teraz previedol budovou Kapitolu?“ (Toto nie je niečo bežné, čo kongresman robí. Toto robia internisti, prípadne zamestnanci na nižšej úrovni.)

Zobral nás teda do Kapitolu, kde nám spravil asi polhodinovú exkurziu. Potom sme si s kongresmanom vymenili vizitky a rozišli sa.

Avšak asi o dva týždne som mal bláznivý, no nadšený hovor od tohto pastora. Rozprával mi, že mu práve volal uvedený kongresman s otázkou, či by mohol cez víkend prísť na bohoslužby. Rozprávali sme sa trochu o tom, ako by to mal zvládnuť a čuduj sa svete, naozaj sa tam v nedeľu ten kongresman objavil spolu s manželkou a jedným z vedúcich zamestnancov.

Po chválach pastor jeho a jeho manželku predstavil zboru a dal im na chvíľu slovo. Nato sa za nich zhromaždenie pomodlilo a oni boli nesmierne dojatí. Toto všetko bolo výsledkom prejavenia úcty a modlitby za kongresmana v jeho kancelárii.

A môj priateľ pastor má zásobu podobných svedectiev. Možno sa opýtaš: „Máme našim vodcom hlásať pravdu?“ Áno, presne tak, ako to urobil aj Ján Krstiteľ, služobník, ktorý varoval prezidenta Clintona a ďalší, ktorí tak ešte len urobia. Na druhej strane však zostáva pravdou, že naši vodcovia nebudú vnímať cirkev ako spoločenstvo tých, ktorí kráčajú v láske a milosrdenstve Ježiša Krista, pokiaľ nebudú vyjadrovať voči ich úradu skutočnú úctu, čo znamená, že nás nebudú vôbec počúvať. Áno, musíme hovoriť pravdu, avšak v láske a bázni Pánovej.

Nepochybne však nastanú aj situácie, keď Boh pošle svojho služobníka za politickými autoritami so silným posolstvom, presne ako tomu bolo aj v prípade niektorých kráľov v Starej zmluve. Aký je však prospech z toho, keď našich vodcov kritizujeme doma, na našich domácich skupinkách, spoločenstvách či zhromaždeniach a podporujeme tých, čo robia podobne? Toto nie je nič iné ako ohováranie. To, čo hovoríme v skrytosti, musíme byť totiž ochotní povedať s postojom lásky a úcty aj priamo do tváre našich vodcov. Ak nie, tak otrávime nášho ducha a v prítomnosti našich vodcov sa aj tak ukáže naša pravá tvár.

Kráľa ctite

Vypočujme si, čo hovorí apoštol Peter. Píše, že „Boha sa bojte, kráľa si ctite!“ (1Pt 2:17).

Inými slovami tu Peter hovorí: „Ako to, že hovoríte, že sa bojíte Boha, ktorého nevidíte, keď nie ste schopní ctiť si authority, ktoré vidíte a ktoré nad vami Boh ustanovil?“ Pokiaľ si ctíme Boha, budeme si ctiť aj vodcov, a to či už občianskych, spoločenských, rodinných či duchovných.

Ako sme už v jednej z predchádzajúcich kapitol opísali, vysielame my Američania k našim autoritám posolstvo v zmysle: „Môj rešpekt si musíš zaslúžiť.“ Na druhej strane však Božia

bázeň hovorí: „Vidím autoritu, ktorú ti Boh dal, preto už môj rešpekt máš.“

Študoval som trochu, o ktorom kráľovi to tu vlastne Peter píše. Samozrejme, Písmo nie je len nejakou súkromnou záležitosťou; hovorí ku všetkým veriacim všetkých čias, aby si ctili vedúcich predstaviteľov svojho národa. Vládca, o ktorom tu Peter píše, nebol nikto iný ako Herodes Agrippa I., veľmi skorumpovaný a egoistický vládca.

Moci sa ujal v roku 37 n.l. po Ježišovom vzkriesení. Na trón sa dostal svojou prefíkanosťou a taktickým manévrom. Jeho strategické myslenie mu pomohlo využiť každý prostriedok na svoje povýšenie. Veď nepochybne bolo kľúčovým politickým manévrom po zavraždení cisára Kaligulu pomôcť získať trón Klaudiovi. Klaudius ho za tento šikovný politický „ťah“ aj náležite odmenil tým, že mu potvrdil jeho vládnucu pozíciu a pridal mu do správy aj oblasti Judska a Samárie. Vládol tak nad kráľovstvom, ktorého rozloha zodpovedala približne rozlohe kráľovstva spravovaného jeho starým otcom, Herodom Veľkým.

Počas svojej vlády bol Herodes Agrippa I. nútený zaujať jasné stanovisko v nepokojoch medzi Judaizmom a „kresťanskou sektou“. Bez akéhokoľvek otáľania sa tak postavil do roly surového prenasledovateľa kresťanov. V Novej zmluve čítame: „V tom čase kráľ Herodes [Agrippa I.] položil ruky na niektorých z cirkvi a robil im zle. Mečom zahubil Jánovho brata Jakuba a keď videl, že sa to Židom páči, dal chytiť aj Petra“ (Sk 12:1-3). Tento vládca sa k veriacim správal veľmi tvrdo práve z dôvodu, že to slúžilo jeho politickým záujmom a zabezpečilo mu to veľkú obľubu u Židov. Zavraždil napríklad Jakuba, ktorý bol jedným z troch najbližších Ježišových učeníkov a plánoval zabiť aj Petra.

Agrippove plány popraviť Petra boli však prekazené skrze modlitby a poslušnosť cirkvi (v. 5-19). Toto vyslobodenie veriacich

veľmi posilnilo. Odmena za ich poslušnosť je v Písme zmienená nasledovne: „Božie slovo však rástlo a rozmáhalo sa“ (v. 24).

Neutíchajúce modlitby svätých a ich poslušnosť ctiť si authority malo aj hlbší dosah na udalosti, ktoré nasledovali. Ďalej čítame o tom, že kráľ Herodes Agrippa I. určil istý deň, kedy predstúpil pred ľud v celej svojej kráľovskej sláve a hovoril k ľudu: „A ľud neprestával volať: „Hlas boha, nie človeka!“ V tej chvíli ho však zasiahol Pánov anjel za to, že nevzdal Bohu slávu“ (v. 22-23).

Prišiel na neho súd, avšak nie prostredníctvom Božieho ľudu, ale mečom Pánovým. Boh je Ten, ktorý nad autoritami vykonáva súd. My máme príkaz si ich ctiť a modliť sa za ne. Ak je potrebné vykonať súd, máme ho odovzdať Bohu. Na druhej strane zdržiavame prísľub Jeho spravodlivého súdu, keď sa kvôli našej neposlušnosti odmietame za týchto vodcov modliť a ctiť si ich. Takže v podstate ochudobňujeme náš národ či komunitu o to, čo najviac potrebujú – Boží zásah.

Príklad z dnešnej doby

V súčasnosti sa niečo veľmi podobné udialo aj v Nigérii. Bezbožný vodca, Sani Abacha, sa v roku 1993 ujal moci tým, že anuloval národné voľby a uväznil víťaza volieb, Moshood Abiolu. Potom zavraždil viacerých demokratických vodcov a začal obdobie svojej diktatúry. Počas jeho vlády boli mnohí nevinní ľudia zabití a asi tri milióny dolárov spreneverených na jeho súkromných európskych účtoch.

Mark, ktorý je pastorom a mojím blízkym priateľom, často do Nigérie cestuje. Priateli sa s dvoma známymi nigérijskými pastormi, E. A. Adeboyeom a biskupom Davidom Oyedepom, ktorí vedú veľké kresťanské hnutie v tomto národe. Ich pravidelné mesačné modlitebné zhromaždenia bežne navštevuje aj milión veriacich. Okrem toho majú dvakrát do roka ešte zvláštne

modlitby, pričom jedny sa konajú v júni a druhé v decembri a na každé prichádza viac ako dva milióny ľudí.

Môj priateľ, ako i ostatní, ktorí túto krajinu pravidelne navštevujú, mi povedal, že veriaci v Nigérii rešpektujú a vysoko si svoje politické authority cenia. Zároveň sa za svojich vodcov vytrvalo modlia s prianím, aby v ich národe zavládla spravodlivosť.

Pastor Mark mi povedal, že počas jedného z týchto modlitebných zhromaždení na začiatku roka 1998 videl ďalší dobre známy nigérijský pastor zo severu, pastor Emmanuel Kure, ako sa rozostúpili oblaky a na nebi sa objavili dvaja obrovskí anjeli s veľkými mečmi. Boh mu ukázal, že Abachove dni sú spočítané; a dokonca predpovedal, že sa tak stane do troch mesiacov. Pokiaľ neučiní pokánie, tak v žiadnom prípade Božiemu súdu neunikne.

To, čo pastor Kure hovoril, sa dostalo až k samotnému prezidentovi, ktorého sa toto slovo týkalo. A tak prezident Abacha poslal veľký finančný obnos ako „obeť pokoja“, aby toto proroctvo zmenil. Pastor Kure povedal Markovi, čo mu vtedy Pán povedal: „Nedotýkaj sa toho, aby na teba neprišlo [Abachovo] malomocenstvo.“ Pastor Kure mu poslal posolstvo o tom, že musí urobiť pokánie a obrátiť sa k Pánovi.

Pán otvoril dvere pre vedúceho modlitebného stretnutia, E. A. Adeboyeho, aby prehovoril k prezidentovi Abachovi. Zároveň ho varoval pred tým, že pokiaľ sa nebude kajať, bude odstránený a o svoj úrad príde.

Počas jedného ich veľkého modlitebného stretnutia v júni 1998, tri mesiace nato, čo Kure mal toto videnie anjelov, pastor Adeboye povedal zhromaždeným, aby sa obrátili k niekomu a zapriali si navzájom „šťastný nový rok“. Prítomných to prekvapilo. Povedal im, že jarmo bolo zlomené a že budú tancovať na uliciach.

O dvadsaťštyri hodín nato zomrel prezident neočakávane na infarkt. Správy hovorili (našiel som na internete): „Podľa BBC, ktoré citovalo miestne správy, Nigérijčania po celej krajine oslavovali jeho smrť na svojich uliciach.“ Tak až potom si tí, ktorí boli na tomto modlitebnom zhromaždení, zrazu uvedomili, že Adeboye jarmom myslel jarmo diktátorovej vlády.

Zakrátko nato bola Nigéria požehnaná kresťanským prezidentom, ktorý nastúpil do úradu a týchto dvoch vedúcich pastorov si vybral za svojich duchovných poradcov. Celý národ zažil mocné Božie hnutie. Evanjelista Reinhard Bonke nemal za vlády režimu Abachu povolený vstup do krajiny. Po jeho smrti však nový prezident, Olusegun Obasanjo, pozval Reinharda na svoju inauguráciu. Počas tejto návštevy mu prezident dvere pre svoj národ otvoril.

Reinhard Bonnke usporiadal v tejto krajine svoje prvé evanjelizačné ťaženie v októbri roku 1999. A v októbri 2006 jeho ťaženia v tomto národe zaznamenali štyridsaťdva miliónov tých, čo prijali Pána Ježiša za svojho Pána a Spasiteľa. Toto číslo potvrdzujú aj karty rozhodnutia, ktoré boli zozbierané a potvrdil mi ho osobne priateľ, ktorý v tom čase pôsobil ako výkonný riaditeľ Bonnkeho služby.

V roku 2000 mala Nigéria 123 337 822 obyvateľov. To znamená, že štyridsaťdva miliónov obrátení predstavuje jednu tretinu celého národa! Toto číslo nezahŕňa ani ovocie miestnych pastorov, iných evanjelistov a ďalších jednotlivých veriacich, ktorí v tomto národe slúžili od roku 1999 (je zaujímavé, že obyvatelia Nigérie predstavujú až jednu štvrtinu obyvateľstva celého afrického kontinentu). Nazval by som to úžasnou žatvou duší. Pripomeňme si, čo hovorí Písmo po tom, čo Herodes zomrel: „Božie slovo však rástlo a rozmáhalo sa“ (Sk 12:24). Prečo zomrel? Znova, príčinou bolo to, že svätí kráčali v Božej bázni (čo zahŕňa aj úctu voči vodcom) a to, že sa celá cirkev modlila.

Keď si teda my ako Boží ľud budeme ctiť tých, ktorí sú vo vysokom postavení, modliť sa za nich a kráčať v poslušnosti Božiemu Slovu, uvidíme hojné vyliatia Hospodinovho Ducha na naše mestečká, mestá a národy.

Na čo teda ešte vlastne čakáme?

8

Úcta voči spoločenským autoritám

Tí však, ktorí sú služobníkmi pod jarmom, nech majú svojich pánov vo všetkej úcte, aby sa nerúhali Božiemu menu a učeniu.

- Prvý list Timotejovi 6:1

(preklad American Standard Version)

V tomto verši Pavol píše o spoločenských autoritách. Do tejto kategórie autorít môžeme zahrnúť napríklad našich zamestnávateľov, šéfov, učiteľov, trénerov a pod. Ako sme už rozoberali v predchádzajúcej kapitole tejto knihy, pre lepšie porozumenie by sme mohli tento text upraviť nejako takto: „Nech všetci, ktorí sú zamestnancami, považujú svojich zamestnávateľov alebo šéfov za hodných všetkej cti.“ Alebo: „Nech všetci študenti považujú svojich učiteľov za hodných všetkej cti.“ A toto, samozrejme, platí aj o športovcoch a tréneroch a prípadne iných vzťahoch medzi podriadeným a nadriadeným.

Všimnime si, že Pavol tu udáva špecifický dôvod, pre ktorý máme spoločenským autoritám preukazovať úctu, t.j. aby sa ľudia „nerúhali“ Božiemu menu a zvesti evanjelia. Preklad

The Amplified Bible prekladá: „Aby meno Božie a učenie [o Ňom] neboli *znevažované* a aby sa im *nerúhali*“ (dôraz pridaný autorom). Výraz *znevaženie* môže byť vysvetlený aj ako „stav, keď je niečo verejne považované za hodné nízkej úcty a slovné spojenie *rúhanie sa zase* ako „správať sa voči Bohu alebo svätým veciam bez rešpektu“.

Ak by sme oba tieto výrazy spojili do jedného, môžeme si všimnúť, že v prípade, že ak ako veriaci zabúdame vyjadrovať potrebnú úctu našim zamestnávateľom, učiteľom alebo iným spoločenským vedúcim, bude to mať za následok, že naša spoločnosť si bude len veľmi málo ceniť Božie kráľovstvo; čo môže dospieť až do bodu, keď sa ľudia budú voči Bohu a svätým veciam správať bez akéhokoľvek rešpektu.

Čo to vlastne znamená v praxi, ak povieme, že sa spoločnosť k Božím veciam správa bez akéhokoľvek rešpektu? No napríklad to, že na našich školách nie je už viac dovolené sa verejne modliť; zo súdnych siení bolo odstránené Desatoro; veľká časť našej zábavy je nemravná či dokonca ateistická; väčšina z nášho hudobného umenia nehanebne uráža Boha; a aby toho nebolo málo, tak náš vzdelávací systém dáva tým, ktorí veria v kreacionizmus nálepku čiernobieleho myslenia či dokonca nepriateľov vzdelania; a tento zoznam by mohol pokračovať. Spýtajme sa teda nasledovnú otázku: „Mohli sme my veriaci vlastne tým, že sme si dostatočne nevážili spoločenské authority, aktívne podporovať bezbožnosť spoločnosti, v ktorej žijeme? Súdiac podľa toho, čo Pavol píše vo vyššie citovanom texte Písma, tak toto je presne to, čo sa deje, pokiaľ nežijeme v súlade s princípom nefalšovanej úcty.“

Veľmi nešťastná prezentácia evanjelia

Tieto tvrdenia by som samozrejme vedel podložiť mnohými príkladmi, avšak asi ten najlepší z nich, ktorý ilustruje to, čo tu Pavol píše, sa mi stal pred pár rokmi. Nastúpil som do lietadla,

ktoré ma malo dopraviť do istého veľkého mesta v Spojených štátoch a kvôli tomu, že mám privilégiá pravidelného cestovateľa, tak som bol povýšený do prvej triedy. Sedadlo sa mi ušlo vedľa pekne oblečeného podnikateľa, ktorý si uchlipkával z alkoholického nápoja. Cítil som potrebu sa s ním zoznámiť a zdieľať s evanjeliom, a tak som sa s ním ihneď bez okolkov pustil do debaty. Veľmi dobre sme si rozumeli; prebiehal medzi nami podnetný a plynulý rozhovor. V krátkosti, super.

Tento muž bol veľmi bystrý a bez toho, aby som sa ho na to spýtal, som vedel, že pracuje vo vedúcom postavení. Zaujímal som sa teda o jeho prácu, na čo som sa dozvedel, že je majiteľom druhej najväčšej taxi služby v meste. Potom som sa informoval na spôsob, akým svoju spoločnosť riadi. Keď sme sa už nejaký čas rozprávali o jeho práci, spýtal sa teraz on mňa, aké je moje zamestnanie. Odpovedal som mu: „Pracujem pre Pána ako služobník evanjelia.“

Jeho priateľská tvár sa ihneď zachmúrila a s povzdychom sa odvrátil. Bol som v šoku. Tento muž, ktorý sa ku mne až doposiaľ správal tak priateľsky, ma zrazu akoby provokuje a správa sa, akoby som mnou nechcel mať nič spoločné. Avšak naša doterajšia konverzácia bola taká dobrá, že som vedel, že si môžem dovoliť sa ho na dôvod jeho zvláštneho správania spýtať. Tak som sa ozval odľahčeným tónom: „Oj, nejako sa vás to dotklo. Ak sa môžem spýtať, prečo?“

Obrátil sa ku mne a s vážnym výrazom v tvári mi povedal: „Viete, keďže som si vás obľúbil, tak vám teda poviem, prečo nemám v láske kresťanských služobníkov a vôbec kresťanov ako takých.“

A teraz som už bol naozaj veľmi zvedavý.

Povedal: „Malsomjednu pracovníčku. Bola ten 'znovuzrodený'

typ [bol som ticho]. Táto strávila veľa hodín pracovného času každodenne tým, že kázala mojim zamestnancom o nutnosti prijať 'spasenie'. A nielenže nebola produktívna, ale malo to za následok aj zníženie výkonnosti ostatných.

„Nakoniec sa s nami rozhodla rozviazať pracovný pomer, pričom si so sebou zobrala aj veci, ktoré patrili firme a na rozlúčku mi ešte aj zanechala účet za medzinárodné hovory v hodnote osemtisíc dolárov, ktoré pretelefonovala so svojím synom, ktorý žil v Nemecku.“ (Toto bolo ešte v polovici deväťdesiatych rokov, keď medzinárodné hovory boli veľmi drahé.)

Úplne ma to zronilo. Je nepochybné, že všetci v tejto spoločnosti budú odteraz oponovať Božiemu Slovu, keďže ono bolo jej správaním poškvrnené. Znevážila tohto majiteľa a zamestnancov tým, že kázala v pracovnej dobe a tým, že kradla. Práve ona mala byť tou naj dôveryhodnejšou pracovníčkou. Preto Pavol zamestnancov nabáda:

[Povedz] otrokom, aby sa podriaďovali svojim pánom, aby sa im ľúbili a všemožne ich uspokojili. [Varuj ich] od toho, aby odvrávali či protirečili, alebo kradli, tým, že si vezmú veci malej hodnoty, ale aby sa dokázali oddanými a celkom dôveryhodnými a úplne vernými, aby vo všetkom mohli byť ozdobou a vážili si učenie [ktoré je] od a o Bohu, našom Spasiteľovi.

- List Títovi 2:9-10

(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Táto žena v podstate zdiskreditovala práve to, čo sama kázala. (Naše životy totiž hovoria oveľa hlasnejšie ako naše slová.) Spôsobila, že sa ľudia rúhali evanjeliu. Ak by sa namiesto toho bola správala v súlade s Božím Slovom, teda ctíla si svojho zamestnávateľa, bolo by jej jednanie úplne odlišné. Ctiť si znamená ceniť si, podriadiť sa, považovať za niečo cenné. Jej

postoj a správanie by boli diametrálne odlišné, pokiaľ by mala vo svojom srdci postoj úcty. Bola by motivovaná si svoju prácu vykonávať svedomito; a pokiaľ by k tomu pridala aj bezúhonnosť, prispelo by to k šíreniu evanjelia na jej pracovisku.

Zvyšok nášho rozhovoru s týmto mužom sa potom už niesol len v duchu ospravedlňovania sa za jej správanie. Vypočul si ma, ale to bolo všetko. Škoda, ktorú táto pracovníčka napáchala, bola príliš enormná a dala sa napraviť len veľmi ťažko. Silno to ovplyvnilo aj zbytok našej konverzácie počas letu.

O pár rokov neskôr som tento príbeh zdieľal v jednej z mojich kázní. Jeden náš finančný partner si toto posolstvo vypočul neskôr na zvukovej nahrávke bohoslužby a požiadal našu službu o láskavosť. Prosil nás o názov a adresu spoločnosti, ktorú tento muž vlastnil. Túžil mu napísať ospravedlňujúci list a zároveň tomuto zamestnávateľovi poslať aj šek na osemtisíc dolárov ako prejav Božej lásky.

Osobne som bol z požiadavky tohto muža túto vec napraviť a kontaktovať tohto majiteľa tak nadšený, že som si to sám zobral na starosť. Keď som však predmetnú firmu kontaktoval, bolo mi oznámené, že majiteľ zomrel pred šiestimi mesiacmi na infarkt. Veľmi ma to zdrvilo. Premýšľal som, či si pamätal to, o čom som sa s ním počas toho letu rozprával, avšak úprimne povedané som ani nemal možnosť zdieľať s ním evanjelium, lebo sa predomnou úplne uzavrel. Len som teda dúfal, že sa možno stretol s nejakým iným služobníkom, ktorý ho získal pre Krista. Pomerne dlho som premýšľal o tom, *či sa zmieril s Bohom skrze Ježiša Krista*. S istotou som však vedel, že to by sa naozaj bol musel stať zázrak práve kvôli tomu, čo mu táto zamestnankyňa spôsobila.

O čo jednoduchšie by bolo kázať tomuto podnikateľovi počas letu, pokiaľ by si jeho a spoločnosť táto žena vážila. Bol by zaiste veľmi otvorený. Prečo? Pravdepodobne by povedal: „John, veľmi

dobre rozumiem tomu, o čom hovoríš. Moji najlepší pracovníci boli vždy kresťania. Môj život je v neporiadku. Potrebujem, aby mi Ježiš daroval večný život. Áno, rád by som sa spolu s tebou modlil.“

Stretol som sa však aj so svetlými príkladmi, keď mi neveriaci šéfovia rozprávali o znaku pravého kresťanstva, ktoré vidia na svojich zamestnancoch, nie preto, že kážu, ale preto, že odzrkadľujú Kristov charakter v zložitých situáciách a prostredníctvom svojej svedomitej práce. Povedali mi: „Títo pracujú oveľa tvrdsie ako ostatní moji zamestnanci,“ alebo „Sú tými najčestnejšími a naj dôveryhodnejšími z mojich pracovníkov,“ či „Oni sa nikdy nehádajú, nestážujú či neodvrávajú.“

Čo teda uschopňuje týchto kresťanov správať sa v práci tak odlišne od ženy, ktorú sme tu spomenuli? Odpoveď je jednoduchá – Božia bázeň, ktorá pôsobí nefalšovanú úctu v našich srdciach voči tým, o ktorých sa Boh zaujíma a ktorých miluje.

V univerzitnej posluchárni

Počas môjho života som si už vypočul nespočet správ a príbehov o tom, ako veriaci buď prispeli k vyzdvihnutiu alebo naopak zneváženiu evanjelia tým, že preukázali úctu alebo neúctu autoritám v prostredí, v ktorom žijú. Z obidvoch scenármi som sa stretol ešte počas štúdia.

Ježiša som prijal v mojom univerzitnom spolku počas štúdia na Purdueovej univerzite (angl. Purdue University, pozn. prekladateľa). Vyrastal som ako katolík, ktorý pravidelne navštevoval omšu, avšak potreboval prijať spasenie. Spomínam si, ako si jeden mladík, ktorý bol členom môjho univerzitného spolku, získal moju pozornosť. To, čo som si na jeho živote všimol ako prvé, bolo to, že bol síce láskavý, ale zároveň sa vyznačoval silným charakterom a sebavedomým správaním. Bol vynikajúcim

športovcom a žil veľmi disciplinovaným spôsobom života. Spozoroval som, že na oslavách, ktoré náš spolok pravidelne poriadal, vždy zostane len na začiatok a odíde, hneď ako sa veci vymknú spod kontroly a zvyšok z nás sa spije až do nemoty. S ostatnými sa vždy zhováral veľmi milo a pokojne, pričom nepil žiadny alkohol, len minerálku či kolu.

Mňa videl ako rebela, ktorý je ďaleko od Pána. A tak sa najskôr stal mojim priateľom a po nejakom čase zaklopal v jeden večer na dvere mojej izby. Počas toho, ako so mnou zdieľal Božie Slovo, sa ma spýtal: „John, povedz mi niečo o prezidentovi Spojených štátov.“

Moja odpoveď znela: „Jasnačka, je to Jimmy Carter, jeho manželka sa volá Rosalynn. Je bývalým guvernérom štátu Georgia a ešte predtým bol farmárom, ktorý sa venoval pestovaniu arašidov.“

Odpovedal mi: „V poriadku. To stačí. A čo vieš o Ježišovi?“

Začal som: „Narodil sa z Panny, jeho pestún sa volal Jozef, mal dvanástich učeníkov a umrel na kríži.“

Povedal: „Dobre. Povedz mi teraz, či poznáš prezidenta Cartera tak dobre ako tvoju mamu?“

Moja prekvapená odpoveď znela: „Nie.“

Nato sa ma spýtal, aký je v tom rozdiel.

Povedal som: „No ona je predsa moja matka. Takže ju poznám osobne.“

A čo sa týka prezidenta Spojených štátov amerických, tak toho som nikdy osobne nestretol.“

Nato mi povedal: „To teda znamená, že so svojou mamou máš osobný vzťah, avšak i napriek tomu, že máš mnoho informácií o prezidentovi, tak ho vlastne vôbec nepoznáš; nemáš s ním osobný vzťah.“

Moja odpoveď znela: „Presne tak.“

Nato on reagoval: „A poznáš Ježiša spôsobom, akým poznáš tvoju matku?“

Zostal som ako ohromený. Sedel som tam bez slova. Nato mi priblížil celý Boží plán poslať Ježiša nie preto, aby sme chodili do cirkvi, ale aby sme s Ním mali osobný vzťah, lebo po nás túži a miluje nás. Úplne ma to dostalo, keď som si uvedomil ten skutočný dôvod, pre ktorý som bol stvorený.

Celý nasledujúci rok som strávil veľa času štúdiom Písma. Dychtil som poznať stále viac a viac. Tak veľmi som teraz túžil poznať Božie Slovo. Predtým ako som svoj život odovzdal Ježišovi, som Bibliu čítal ako súbor príbehov a pravidiel. Teraz sa pre mňa však táto Kniha stala osobným Božím Slovom, ktoré akoby v mojom srdci odrazu ožilo.

Keďže som sa na tejto univerzite pripravoval na dráhu inžiniera, mal som možnosť vybrať si z rôznych povinne voliteľných predmetov. Tento zoznam obsahoval aj kurzy, ktoré ponúkala Univerzita Notre Dame a jeden z jej profesorov vyučoval aj na mojej univerzite. Vybral som si teda Starú zmluvu, kurz číslo 101. Dôvodom tejto mojej voľby bola skutočnosť, že ako čerstvý veriaci som mal problém porozumieť niektorému z učení Starej zmluvy, a teda som chcel získať celkovú perspektívu v tejto oblasti.

Náš kurz sa stretával v pondelky na tri hodiny. Môj profesor ma šokoval hneď na prvej hodine, keď pred nás predstúpil s

tvrdeniami, že v Písme je minimálne šesťsto protirečení, Ježišovo vzkriesenie sa nedá vlastne nijako historicky podložiť a že Mojžiš a Izraeliti neprešli stredom mora, ale len akousi plytkou mokradou. Biblia vraj túto udalosť až priveľmi dramatizuje a boli to vlastne ľudia, ktorí z plytkej vody urobili more. Najskôr bol tento príbeh totiž odovzdávaný len ústnym podaním z generácie na generáciu, a ľudia pri jeho prerozprávání prehánali, čím ďalej tým viac, až napokon spravili z plytkiny hlboké more a takto to máme aj v Písme zaznamenané.

Zrejme vám ani nemusím vysvetľovať, aký príšerný semester ma čakal. Spomínam si na mnohé konfrontačné rozhovory, ktoré som neúnavne viedol, či už s týmto profesorom alebo inými študentami. Počas jednej lekcie sme s profesorom prediskutovali dve z troch plánovaných hodín. Po celý čas, ako som s ním rozprával, som to robil s plným presvedčením o Božích pravdách, no zároveň som sa snažil zachovať si postoj rešpektu voči nemu ako pedagógovi.

Na začiatku roka sme dostali za úlohu vypracovať rozsiahlu esej, ktorá mala byť odovzdaná na konci semestra. Mala hodnotu tretiny našej výslednej známky. Na eseji som pracoval naozaj zodpovedne. Na našej poslednej hodine nám potom náš profesor odovzdal ohodnotené práce. Keď mi vrátil tú moju, nebola tam žiadna známka, len veľké písmeno „I“. Prinajmenšom ma to zaskočilo. Keď som za ním na koniec hodiny zašiel, povedal mi: „Dostavte sa do mojej kancelárie a tam vám vysvetlím, čo moje hodnotenie znamená.“

O pár dní neskôr som za ním teda prišiel do kancelárie. Stretnutie začal slovami: „John, vy a ja žijeme v dvoch rôznych svetoch. Z tohto dôvodu som mal pocit, že vašu prácu nemôžem ohodnotiť. Preto som ju označil písmenom „I“, čo v podstate znamená, že nijakým spôsobom neovplyvní vaše záverečné hodnotenie. Takže vašu výslednú známku vypočítam z priemeru známok, ktoré ste dostali za dva už absolvované testy.“

Potom pokračoval slovami: „John, za roky som mal na mojich hodinách už nespočet ‘fundamentalistov’ a títo mi spôsobujú najväčší ‘hlavybôľ’. Takmer všetci sa dopúšťajú aspoň jednej z týchto troch vecí: vytvárajú na mojich hodinách chaos, kurz nedokončia a niektorí dokonca upustia od niektorých svojich presvedčení.“

Potom mi už s jemnosťou v hlase povedal: „Ale vy, John, sa od nich líšite. Od svojich presvedčení ste neupustili ani o chlp. Pevne ste sa držali toho, čomu veríte a zároveň ste sa ku mne správali vždy s rešpektom. Takisto ste si vybudovali rešpekt aj u ostatných spolužiakov. Som veľmi vďačný za vašu odvahu a úctu, ktoré ste na našich hodinách preukázali.“

Počas nášho rozhovoru mi Boh niečo ukázal. Pokiaľ stojíme pevne na zjavení Božieho Slova spôsobom, ktorý vyjadruje voči našim vedúcim rešpekt, uvidíme, ako sa Boh postaví za svoju pravdu. Tí ostatní ‘fundamentalisti’, o ktorých hovoril, boli s najväčšou pravdepodobnosťou znovuzrodení veriaci. Avšak ich svedectvo na hodinách bolo v úplnom protiklade s tým, čo bolo ich cieľom: zdieľať sa s Ježišom so spolužiakmi a učiteľom. To, čo mojím rozporuplným a pohrdavým správaním vlastne dosiahli, bolo, že len prispeli k zlej reputácii evanjelia v očiach profesora a spolužiakov, čo malo za následok zmätok na hodinách, o ktorom môj vyučujúci hovoril. A tak zase jedná úžasná príležitosť zostala nevyužitá, lebo sa neriadili princípom úcty.

Nikdy by sme nemali robiť kompromisy v oblasti posolstva Božieho Slova. Máme zostať pevne stáť v pravde. Avšak tých, ktorí nám protirečia, máme naprávať v duchu krotkosti a pokory. Či už sa jedná o našich šéfov, trénerov alebo učiteľov, máme im ukazovať Kristov príklad. A keď sa nám naskytne príležitosť, tak máme otvoriť aj svoje ústa a hovoriť pravdu v postoji lásky a rešpektu voči našim autoritám.

Úcta voči spoločenským autoritám

Akým spôsobom môžeme preukázať úctu voči spoločenským autoritám? Pozrime sa opäť na definíciu úcty. Znamená to vážiť si, jednať s niečím/niekým ako vzácnym a hodnotným, jednať s úctivosťou, podriaďiť sa a poslúchnuť pokiaľ to len nie je v protiklade s Písmom.

Ak sa rozhodneme nad touto definíciou meditovať a modliť sa, tak potom takéto správanie pozitívne ovplyvní naše pracoviská, triedy či športoviská. Keď poprosíme Pána, aby naplnil naše srdcia úctou voči spoločenským autoritám, budeme sa k nim aj v súlade s tým správať. Namiesto toho, aby sme bojovali za svoje vlastné práva, uprednostníme ich ciele pred tými našimi. Budeme sa snažiť o to, aby boli úspešní bez ohľadu na to, či to spozorujú alebo nás za to náležito odmenia. Ako to teda môžeme urobiť? Písmo nám hovorí:

Otroci (zamestnanci), poslúchajte svojich pozemských pánov (zamestnávateľov alebo šéfov) s hlbokým rešpektom a bázňou. Úprimne im slúžte tak ako Kristovi. Snažte sa ich neprestajne ľubiť, a to nielen vtedy, keď vás vidia. Ako Kristovi otroci, čiňte Božiu vôľu celým svojím srdcom. Pracujte s nadšením, tak ako by ste pracovali pre Pána a nie pre ľudí. Pamätajte, že Pán za dobré každého z nás odmení.

- List Efezanom 6:5-8
(preklad New Living Translation,
výrazy v zátvorke pridané autorom)

Dobre si všimnime nasledovné slovné spojenie „Pracujte s nadšením, tak ako by ste pracovali pre Pána.“ Ak sa takýto postoj nachádza v našom srdci, tak potom už nebudeme otrokmi, ale služobníkmi. Možno si povieš: „Ale ja nie som predsa nijaký otrok.“ Dovoľ mi však predtým, ako na mňa nahnevane

vyprskneš, aby som ti vysvetlil jeden podstatný rozdiel medzi otrokom a služobníkom. Otrokom robí len absolútne minimum toho, čo sa od neho vyžaduje; služobník však na druhej strane naplňa svoj maximálny potenciál. Od otroka je výsledok vyžadovaný, služobník dáva slobodne; otrok musí, služobník má možnosť. Služobník hľadá rozličné možnosti namiesto toho, aby len pasívne čakal na rozkazy. Už dopredu vidí potreby svojho pána a automaticky ich naplňa i bez toho, aby ho o to požiadali.

Pokiaľ máš pocit, že šéf s tebou jedná až príliš tvrdo či dokonca nespravodlivo, mal by si sa k danej situácii postaviť aktívne, a nielen na ňu pasívne reagovať. Ak totiž na vzniknutý stav len pasívne reaguješ, poväčšine sa sťažuješ na nespravodlivé zaobchádzanie alebo dokonca upadneš do akéhosi stavu apatie, strácaš tak svoju produktivitu. No v prípade, že vedome zaujmeš aktívny postoj, dobrom zvíťazíš nad zlom (Rim 12:21). Potom budeš schopný napríklad prísť za šéfom, ktorý sa k tebe nespráva milo a povedať niečo v tomto zmysle: „Pane, vidím, že tu je extra práca, ktorú treba urobiť, tak by som vám rád oznámil, že budúci týždeň prídem do práce o dve hodiny skôr, aby som to dokončil a vy mi nemusíte zaplatiť nič navyše.“

Pokiaľ budeš riešiť konfliktné situácie týmto spôsobom, tak ti s istotou garantujem, že si získaš obľubu u Boha a nakoniec aj u ľudí. Ako to môžem vedieť? Príslovia 3:3-4 nám hovoria, že keď si priviažeme na krk a napíšeme na tabule našich srdiec milosrdenstvo a pravdu, tak potom si „získame priazeň a dobrú povesť v očiach Boha a ľudí“.

V prípade, že by si aj takýmto úctivým spôsobom priazeň v očiach svojho šéfa nedosiahol, tak ti Boh zaiste otvorí dvere na inom mieste, kde sa tak stane, presne tak ako tomu bolo v prípade riaditeľa pobočky poisťovne, o ktorom hovorila naša predchádzajúca kapitola. Tento si uctil svojho zamestnávateľa aj napriek tomu, že oni tak neurobili. A tak Pán napokon pre neho

otvoril dvere do väčšej spoločnosti a teraz kráča v plnej odmene ako jeden z jej výkonných riaditeľov.

Toto je zákon. Pokiaľ si ctíš spoločenské authority vo svojom živote, Boh si uctí teba a dostane sa ti plnej odplaty. Možno to nepríde zo strany tvojho šéfa, učiteľa či trénera, ale zaiste sa tak stane. Boh totiž bdie nad svojím Slovom, aby ho splnil.

9

Úcta voči autoritám v rodine

Zamerajme teraz našu pozornosť na oblasť rodiny. Začneme deťmi. Písmo nás v Liste Efezanom nabáda: „Cti svojho otca a svoju matku — to je prvé prikázanie s prisľúbením, aby sa ti dobre vodilo a dlho si žil na zemi“ (Ef 6:2-3).

To, aby sme si našich rodičov ctili, nám Pán nehovorí len vo forme akéhosi odporúčania; je to Jeho prikaz. Alebo či sme už akosi pozabudli na skutočnosť, že dodržiavanie Božích prikázaní je stále v platnosti aj pre nás, novozmluvných veriacich? A nie je to vlastne dôkazom toho, že Božia láska v nás v pravde prebýva? Ježiš povedal: „Kto prijal moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje. A kto mňa miluje, toho bude milovať aj môj Otec; aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého“ (Jn 14:21). A apoštol Ján vo svojom Druhom liste Jeho slová len potvrdzuje: „A to je láska: žiť podľa jeho prikázaní. To prikázanie, ktoré ste počuli od začiatku, je, aby ste žili v láske“ (2 Jn 6).

Vo chvíli, keď do nášho srdca prijmem Ježiša Krista ako nášho osobného Pána, stane sa niečo nečakané; osoba, ktorou sme až do tejto chvíle boli, už viac nejestvuje. Doslova a do písma sa

teraz stávame novým stvorením. Pán nám daruje nové srdcia, v ktorých prebýva Jeho láska a bázeň. Túžby nášho „nového ja“ sa teraz zameriavajú na nášho Pána, ktorému sa odteraz chceme vo všetkom ľúbiť. To, o čo sa teraz z celej sily snažíme, je „zachovávanie Jeho prikázaní“ (1Kor 7:19).

A naopak zase musí platiť aj to, že tí, čo sa vo svojom živote Božími prikázaniami neriadia, sa, žiaľ, skutočne s Ježišom Kristom skrze Ducha Svätého nestretli. Možnože sa aj ku kresťanstvu hlásia, avšak to, čo ich prezradí, je práve spôsob ich života; čo nám potvrdzujú aj Ježišove slová (Mt 7:20). Pokiaľ totiž ignorujú alebo berú Božie prikázania na ľahkú váhu, tak potom nemajú Jeho zmysľanie. Ján píše: „Kto hovorí: „Poznám ho (*Ježiša Krista*)“, ale nezachováva jeho prikázania, je klamár (*podvedený*) a niet v ňom pravdy“ (1Jn 2:4, výrazy v zátvorke pridané autorom). Ján nám tu zreteľne hovorí, že takýto človek nie je Božím dieťaťom; je vlastne podvedený. Áno, môže sa domnievať, že je spasený, avšak v skutočnosti tomu tak nie je.

Pripomeňme si význam výrazu úcta: ceniť si, vážiť si, rešpektovať, jednať s priazňou, vysoko si vážiť. Ak by sme to mali aplikovať na náš postoj k rodičom, tak by to znamenalo, že s nimi budeme komunikovať s rešpektom a láskou. Už prv sme spomenuli, že úctu je možné vyjadriť rozličnými spôsobmi, a to skutkom, slovom či dokonca aj myšlienkou, pričom skutočná úcta vyviera zo srdca. To, že sme dnes bežne svedkami toho, ako mladí ľudia so svojimi rodičmi komunikujú drzým, ľahkovážnym a neúctivým spôsobom, len navonok odzrkadľuje postoj, ktorý voči nim vo svojom srdci prechovávajú. Veď z plnosti srdca hovoria ústa (Mt 12:34). Ich neúcta sa takisto môže prejavíť aj inými príznakmi, ako je napríklad tón hlasu, prevracanie očí, znechutený výraz tváre, schválne pomalé vykonanie ich rozkazu, sťažovanie sa a podobne.

V Amerike je neúcta voči rodičom bežným trendom. Naša spoločnosť je touto rakovinou úplne rozožratá. Televízne

kanály nám ponúkajú naozaj nespočet obľúbených „rodinných televíznych seriálov“, ktoré som však pri najlepšej vôli nemohol mojím deťom povoliť sledovať. Niektoré z nich sú dokonca klasifikované ako „vhodné pre širokú verejnosť“ a odvysielané „dôveryhodnými spoločnosťami“. Teda by sme ich normálne považovali za celkom bezpečné. A aj ich dej je obvykle veľmi zaujímavý. Avšak spôsob, akým deti rozprávajú so svojimi rodičmi, to už je iná parketa! Správajú sa k nim ako k nejakým hlupákam, ktorí sú „úplne mimo“. Deti sú v týchto filmoch vykreslené ako hrdinovia, ktorí vytrvalo ignorujú rady svojich rodičov a správajú sa k nim s opovrhnutím, a napokon aj tak dosiahnu to, čo chceli. Možnože sa ti zdá, že to už naozaj preháňam, avšak vypočujme si na tomto mieste Božie Slovo: „Prekliaty je každý, kto si neváži svojho otca alebo svoju matku. A všetok ľud nech povie, Amen“ (Dt 27:16, preklad The Amplified Bible, Classic Edition).

Uf! Uvedomuješ si vôbec váhu výrazu „*prekliaty*“? Ak je niekto prekliaty Bohom, tak je to s ním potom naozaj veľmi vážne. Očakávali by sme skôr slová: „Prekliaty nech je ten, čo vraždí, kradne, dopúšťa sa sexuálnej nemorálnosti alebo čarodejníctva.“ Avšak Pán nám hovorí, že prekliaty je ten, kto si neuctí svojho otca alebo matku. Pripomeňme si, čo výraz neúcta znamená: „Jednať s niekým ako s bežným, normálnym či podradným. Alebo tvrdšie povedané, správať sa k inej osobe zahanbujúco alebo ponižujúco.“

Prekliatie, ktoré zasiahlo viacero generácií

Písmo nám zaznamenáva niekoľko príkladov, keď si ľudia na seba privolali kľatbu práve tým, že si nevážili svojich rodičov. Jeden z tých najvýstižnejších je zrejme prípad Noachovho najmladšieho syna, Cháma.

Po potope sa Noach začal živiť farmárčením. Jedného večera sa opil. Prečo to spravil? Nevieme presne, no je možné, že bojoval s depresiou, veď v tom čase bol jediným žijúcim otcom

na zemi; prípadne hľadal potešenie po ťažkej celodennej práci - veď začať po potope budovať všetko úplne od základu nebolo zaiste jednoduché. Akokoľvek, bolo toho naňho pravdepodobne priveľa, a teda hľadal nejakú úľavu, avšak na tom nesprávnom mieste. Po tom, čo sa opil, dotackal sa do svojho stanu, vyzliekol sa celkom donaha a zamdlel.

Keď Chám vstúpil do stanu, v ktorom ležal jeho otec, všimol si, že je nahý, zhlboka sa nadýchol, vybehol von a „vytrúbil“ to všetkým vo svojom okolí (v tom čase žil z mužov len Šém a Jefet). Ako by som ho videl chichotať sa a s posmeškom v hlase povedať: „Chlapi, tomuto určite neuveríte; tatko je spitý na mol a holý ako ho Pán Boh stvoril! To naozaj musíte vidieť, len sa poďte pozrieť!“

Avšak vo chvíli, kedy Šém a Jefet počuli od svojho brata tieto posmešné správy, zareagovali úplne inak, akoby sme čakali. Schytili rúcho, ktoré si položili na ramená a vošli do stanu pospiatky, aby tak prikryli Noachovu nahotu. Nechceli sa pozeráť na „hanbu“ svojho otca.

Keď sa potom druhý deň Noach prebudil a zistil, ako sa Chám zachoval, tak čítame tieto slová:

Potom preklial potomkov Kanaána, syna Chámovho:

„Nech sú Kanaánci prekliatí! Nech sa stanú tými najpodradnejšími služobníkmi Šéma a Jefeta.“ Potom Noach povedal: „A Šéma nech požehná Hospodin môj Boh; a Kanaán nech je však jeho služobníkom. Nech Hospodin rozšíri Jefetovo územie a nech sa mu darí presne tak ako aj Šémovi; a Kanaán nech je jeho sluhom.“

- Genezis 9:25-27

(preklad New Living Translation)

Toto prorocké slovo, ktoré vyšlo z Noachových úst, ovplyvnilo niekoľko generácií. Z histórie totiž vieme, že Chámovi potomci, Kanaánci, boli pod Božou kliatbou a Izrael si ich neskôr podrobil.

Chám si teda tým, že znevážil svojho otca, vlastne na svoj život a životy svojich potomkov privolal kliatbu. Či to nie je zaujímavé, že Chámovo konanie malo ďalekosiahle následky, avšak o následkoch Noachovej opilosti sa nikde v Písme nedočítame? Ba čo viac, jedenásta kapitola Listu Hebrejom uvádza Noacha v zozname „hrdinov“ viery – áno, presne tak, muža, ktorý sa spil až do nemoty. Z tohto môžeme predpokladať, že zo svojho hriechu učinil pokánie a Boh mu odpustil. O Chámovi však na druhej strane táto kapitola veľikánov viery mlčí; ba čo viac, jeho meno sa už ani nikde inde v Písme v pozitívnom zmysle slova nespomína.

Morálne zlyhanie Noacha sa tak stalo akýmsi „testom cti“ pre jeho troch synov; vlastne ukázalo, čím sú naplnené ich srdcia. Jednému chýbal postoj úcty a bol plný vzbury; tí dvaja sa správali s rešpektom a rozhodli sa nesúdiť to, čo oni nezavinili. Áno, Noachovo správanie nebolo v žiadnom prípade zbožné, no bolo Božou zodpovednosťou zobrať ho za to na zodpovednosť, nebola to úloha jeho synov. A tak tí dvaja, ktorí to pochopili, mu aj naďalej z hĺbky srdca preukazovali úctu; avšak syn, ktorý sa rozhodol zobrať súd za činy svojho otca do vlastných rúk, upadol do postoja neúcty a bol za to prekliaty.

Inou zaujímavou vecou v tomto prípade je skutočnosť, že čo sa týka pravdivosti správy, tak Chám mal úplnú pravdu. Jeho otec bol naozaj opitý a nahý, avšak to, kde to Chám minul, bol práve jeho postoj. Z logického hľadiska bolo to, čo spravil, úplne v poriadku: veď len zopakoval presne to, čo videl; chcel len akoby povedať „pravdu“. Avšak jeho skutok bol v rozpore so zásadami úcty a fungovania autority v Božom kráľovstve.

Neúcta sa časom ešte zväčšuje

Ďalším mužom, o ktorom nám Písmo hovorí, že sa správal voči svojmu otcovi s neúctou, je Rúben. Rúben bol Jákobov prvorodený syn; jeho matka sa volala Lea. A akým spôsobom vlastne Rúben svojmu otcovi nepreukázal úctu? No tým, že mal pomer s jednou z otcových konkubín, Bilhou.

Nech už je to akokoľvek, muselo tam byť určite aj niečo viac, ako len mať pohlavný styk so ženou, ktorá vlastne patrila jeho otcovi. Jákob mal dve hlavné ženy, Leu a Ráchel, ktoré boli zároveň sestrami. Bilha bola Ráchelinou slúžkou. Ráchel a Lea medzi sebou neustále súťažili. Ich rivalita sa len a len zväčšovala kvôli tomu, že Ráchel bola Jákobovou obľúbenkyňou. Správal sa k nej takto od samotného začiatku ich manželstva, a to až do Ráchelinej smrti.

Keď Hospodin uvidel, že Leu manžel nemiluje, „otvoril jej život“, a tak počala a porodila Rúbena. Po tom, ako sa narodil, povedala: „Hospodin zhliadol na moje utrpenie; môj muž ma už teraz bude milovať“ (Gn 29:32).

O nejaký čas nato porodila aj druhého syna. Počas pôrodu vyhlásila: „Hospodin počul, že som zanedbávaná, preto mi dal aj tohto.“ Dala mu meno Šimeón (znamená „*vypočul*“)“ (v. 33, slová kurzívou pridané autorom).

A zakrátko porodila aj tretieho syna. Svoju frustráciu pri jeho pôrode vyjadrila nasledovnými slovami: „Teraz sa už môj muž pritúli ku mne, lebo som mu porodila troch synov.“ Preto ho nazvali Lévi (znamená „*primknúť*“)“ (v. 34, slová kurzívou pridané autorom).

Ako teda Ráchel pozorovala šťastie svojej sestry a videla, že jej samej sa otehotnieť nedarí, vytvorila plán, aby tak predišla uprednostňovaniu svojej sestry práve kvôli deťom, ktoré ich

spoločnému manželovi darovala. Dala teda Jákobovi svoju slúžku so slovami: „Tu je moja slúžka Bilha; choď k nej, nech porodí na moje kolená a tak z nej budem mať aj ja synov” (30:3). Keď táto porodila, Ráchel povedala: „Boží boj som bojovala so svojou sestrou a zvíťazila som!” (v.8).

To len nasvedčuje tomu, že Rúben ako prvorodený bol svedkom všetkých svárov a hádok medzi svojou matkou a Ráchel. Už bol dosť starý na to, aby si všimol bolesť svojej matky z toho, že ju jeho otec zanedbával. Jedného dňa sa Rúben vybral na pole a priniesol svojej matke mandragorové jabĺčka (mandragora je asi 30 cm vysoká rastlina so sýto žltými plodmi v tvare jablka, ktoré sa používali ako silné afrodiziakum, pozn. prekladateľa). Ráchel na to žiarlila a rozhodla sa ich sama získať. Svojej sestre navrhla, že pokiaľ jej ich dá, tak jej dovolí stráviť noc s Jákobom.

Keď sa potom večer vrátil Jákob z poľa, Lea mu vyšla oproti so slovami: „Príď ku mne, lebo som si ťa najala za plody mandragory svojho syna!” (v. 16). Z tohto môžeme usudzovať, že väčšinu noci Jákob pravdepodobne trávil s Ráchel a jediný spôsob, ako sa to mohlo zmeniť, bol, že si ho Lea musela „kúpiť“.

Rúben s bolesťou pozoroval všetky tieto nedobré veci v rodine. Niet žiadnej pochybnosti o tom, že začal stále viac nenávidieť otcovo nepriateľské a nemilé správanie sa k jeho vlastnej matke.

Nskončilo to však len pri tom, čo sa odohralo „v spálni“. Prejavilo sa to vlastne vo všetkých oblastiach. Ako tak čas bežal, Jákobovi sa narodilo desať synov, a nakoniec aj Ráchel porodila svojho prvorodeného syna, Jozefa. Rúbenova nenávisť sa len prehĺbila, keď pozoroval, ako Jákob Ráchelinho jediného syna miluje. Jozef bol v tejto rodine uprednostňovaný, otec ho miloval viac ako ostatných bratov, čo aj všetkým vyjavil, keď mu daroval pestrofarebný plášť.

Keď potom rodina od Lábana, ktorý bol Leiným a Rácheliným otcom, ušla, dopočuli sa, že Ézav im ide oproti so štyristo mužmi. V tejto chvíli Jákoba zachvátil strach, lebo si pripomenul sľub, ktorým sa jeho brat zaprisahal a totiž, že ho zabije kvôli tomu, že mu ukradol právo prvorodenstva.

Aby si teda Jákob zachránil život a potomstvo, svoju rodinu rozdelil. Dal ich do skupín, ktoré mali ísť pred ním v ústrety Ézavovi. Plán bol ten, že ak by aj Ézav prvé skupiny zabil, mohol Jákob zachrániť aspoň seba a svojich najbližších. Pozrime sa teraz na to, ako svoju rodinu rozdelil: „Dopredu umiestnil konkubíny a ich deti, za nimi Leu a jej deti a nakoniec Ráchel a Jozefa“ (33:2, preklad The Amplified Bible, Classic Edition). Vieš si predstaviť tú bolesť a hnev, ktoré Rúben v tej chvíli cítil? On je spolu s mamou poslaný popredu pred Ráchelou na istú smrť a otec raz zase uprednostnil Ráchel a jej syna, keď ich pridelil do poslednej skupiny, v ktorej bol aj on sám.

Ako tak čas bežal, rástla aj jeho nenávisť. Počas pôrodu druhého syna Ráchel umiera. Jákob ju veľmi oplakával a umiestnil dokonca aj pamätný stĺp na jej hrob, ktorý tam mal byť ako akýsi pamätník pre ďalšie generácie. Len pre zaujímavosť, nikde o podobnom stĺpe pre Leu nečítame. Zaiste niet žiadnych pochyb o tom, že tento náhrobný monument bol veľký a slávny. A s najväčšou pravdepodobnosťou v tejto chvíli Rúbenom lomcovala poriadna zlosť.

Hneď po Ráchelinej smrti čítame, že „Rúben odišiel a spal s Bilhou, konkubínou svojho otca“ (35:22). Rúben žil v agónii, keď videl všetku tú rivalitu, ktorá medzi nimi po roky vládla. Nenávidel, ako jeho otec uprednostňoval Ráchel, no jeho matku neľúbil. Môžeme sa teda právom domnievať, že za Rúbenovým pomerom s Bilhou nestála len sexuálna pohnútko, ale aj túžba po odplate za zlé správanie svojho otca voči jeho matke. Svojím jednaním uviedol totiž na Ráchelinu domácnosť potupu.

Pozrime sa teraz na to, čo Hospodin hovorí o Rúbenovi dávno potom, ako boli všetci bratia mŕtvi: „Najstarší Izraelov syn bol Rúben. Avšak preto, že znevážil svojho otca tým, že spal s jednou z otcových konkubín, bolo jeho prvorodenstvo dané synom jeho brata Jozefa. Preto nie je Rúben v rodokmeňoch spomínaný ako prvorodený“ (1Krn 5:1, preklad New Living Translation, dôraz pridaný autorom).

Čo však je na celej tejto veci ešte zaujímavejšie, je skutočnosť, že Jákobovo správanie nebolo vôbec správne, keďže samo Písmo nám predsa prezrádza, že Ráchel miloval a Leu zanedbával. Dokonca to bolo nesprávne v Hospodinových očiach a čítame: „Keď Hospodin videl, že Lea je zanedbávaná, otvoril jej lono. Ráchel však zostala neplodná“ (Gn 29:31). Anglický preklad The Amplified Bible, Classic Edition hovorí: „Keď Hospodin videl, že Lea bola opovrhnutá,“ Hospodin požehnal Leu i napriek utrpeniu, ktoré jej spôsobil vlastný manžel.

Rúben mal v podstate pravdu. Otcovo správanie si len tak jednoducho nevymyslel. Avšak to, že dovolil, aby sa v jeho srdci zakorenil takýto negatívny postoj, ho napokon aj otrávil. vzdal sa postoja úcty, ktorý Boh prirodzene vložil do srdca každého dieťaťa a namiesto toho sa otvoril nenávisti, ktorá neskôr vyprodukovala v jeho živote ovocie neúcty. Dovolil, aby to dospelo až do bodu, keď si ospravedlňoval svoje neúctivé správanie voči otcovi. Veľmi draho za to zaplatil. Stratil svoje právo prvorodeného.

Len si spomeň, ako sme v jednej z predchádzajúcich kapitol rozoberali Annin príbeh. I napriek tomu, že ju kňaz Eli urazil, nedovolila, aby jeho neúctivé správanie spôsobilo to, že by sa vzoprela Hospodinovmu príkazu ctiť si autority. Anna dostala úplné požehnanie. Na druhej strane však Rúben o to svoje prišiel – stratil právoplatné dedičstvo. Hoci mal stopercentnú pravdu v zhodnotení danej situácie, bola jeho reakcia od základu nesprávna.

Nikdy sa nenechaj ovplyvniť zlým správaním druhých

Stále viac a viac som si za posledné roky uvedomoval, že v žiadnom prípade nemôžeme dovoliť, aby nám zlé správanie iných zamedzilo konať to, čo je správne, pokiaľ sme o tom plne presvedčení. Táto pravda je napríklad výborne viditeľná na živote Božieho muža Mojžiša.

Izraeliti sa podobne ako aj Jákob neprestajne správali tak, ako sa Bohu neľúbilo. V Jákobovom prípade to bolo pohrdanie jeho ženou; v ich prípade to bolo zase neprestajné sťažovanie sa. A podobne ako tomu bolo v prípade Rúbena, aj Mojžiš ich zlým správaním trpel. Štyridsať rokov nemohol vojsť do zaslúbenej zeme a musel blúdiť po púšti práve kvôli ich skutkom.

A teraz sa sťažovali opäť, keďže nemali vodu. Hospodin hovoril s Mojžišom a povedal mu, aby prehovoril ku skale a z nej vyjde voda. Avšak Mojžiš už bol z ich správania natoľko rozhorčený, že zvolal Izraelitov a zakričal na nich: „Počujte, vzbúrenci! Máme vám z tejto skaly vyvieť vodu? Mojžiš zodvihol ruku a palicou dvakrát udrel skalu. Vyrazil z nej silný prúd vody, takže sa napila celá pospolitosť i dobytok“ (Nm 20:10-11).

To, čo urobil, spôsobilo, že stratil privilégium priviesť tento národ do zaslúbenej zeme. Pozrime sa, čo o tom napísal žalmista oveľa neskôr: „Rozhnevali ho pri meribských vodách; aj Mojžiš pre nich zle pochodil, tak ho rozčúlili, že jeho ústa vyriekli nerozvážnosť“ (Ž 106:32-33).

Ich zlé správanie Mojžiša veľmi rozhnevalo. A to až natoľko, že zareagoval v rozpore s Božím Slovom. A zaplatil za to naozaj veľkú cenu! Pri tomto verši som si urobil v mojej Biblii nasledovnú poznámku: „Svoje zlé správanie si nemôžeme ospravedlňovať chybami iných ľudí.“ Toto je veľmi dôležitá lekcia pre každého z nás.

Správanie Rúbenovho otca voči jeho matke nebolo v žiadnom prípade morálne ospravedlniteľné, čo však nijako nezľahčuje Rúbenov znevažujúci postoj a správanie sa voči otcovi. Boh nám prikazuje ctíť si našich rodičov, a to bez toho, či sa nám oni alebo ich správanie páči alebo nepáči.

Na tomto mieste musím uviesť poznámku v súvislosti s dôležitým princípom, ktorý sme rozobrali v predchádzajúcej kapitole. Autority si máme ctíť, podriaďovať sa im a poslúchať ich vždy; s výnimkou, ak by nám nariadili správať sa v rozpore s Božím Slovom. Ako príklad spomeňme, ak napríklad rodič nabáda svoje dieťa klamať učiteľovi, potom môže s rešpektom dieťa odpovedať: „Mami, ocko, naozaj si ťa vážim, avšak nemôžem klamať, lebo to je hriech voči Bohu.“ Alebo v oveľa vážnejšom prípade, ak otec dieťa sexuálne zneužíva, musí sa ono obrátiť na zodpovedné orgány. To sa v žiadnom prípade nedá kategorizovať ako prejav neúcty, ak tak urobí a vlastne vyhľadá pomoc nielen pre seba, ale aj otca.

Dvojnásobné požehnanie

Podme sa znova pozrieť do miesta Písma, ktoré sme citovali na začiatku tejto kapitoly: „Cti svojho otca a svoju matku — to je prvé prikázanie s prislúbením, aby sa ti dobre vodilo a dlho si žil na zemi“ (Ef 6:2-3).

Ak prejavujeme úctu druhým, tak potom dostaneme dvojnásobné požehnanie, ako to zreteľne vidíme aj v tomto texte. Tým prvým je to, že sa bude dobre dariť nám samotným. Budeš v živote úspešný, naplnený pokojom, radosťou, láskou a zdravím. Budeš si užívať plnohodnotný život. A to druhé predstavuje to, že budeš mať dlhý život. Božie Slovo ti v tomto prípade zaslubuje, že nezomrieš predčasne, či už kvôli smrteľnej chorobe, autonehode či nejakej nepredvídateľnej nehode.

Možno namietneš: *No ale ja viem o niekom, kto si svojich rodičov ctí a aj napriek tomu zomrel v mladom veku.* Môže to byť pravda. Spýtaš sa ma teda: „Vysvetli mi, ako je potom možné, že sa na nich toto zaslúbenie nevzťahovalo?“ Pre zjednodušenie by som teda na tomto mieste rád uviedol nasledovné: „Božie zaslúbenia nefungujú len tak automaticky; je možné ich obdržať jedine vierou.“ V prípade, že ťa takéto vysvetlenie šokovalo, dovoľ mi to ilustrovať na príklade z Písma.

Boh uzatvoril s Abrahámom zmluvu, prostredníctvom ktorej mu sľúbil, že jeho syn Izák sa stane dedičom zaslúbení a že z neho vzíde aj zaslúbený Záchranca. Špecificky mu hovorí: „Tvoja žena Sára ti porodí syna a dáš mu meno Izák. Uzavriem s ním zmluvu, večnú zmluvu s ním i s jeho potomstvom“ (Gn 17:19). A na inom mieste čítame: „Tvoje potomstvo sa bude menovať a rátať podľa Izákovej línie“ (Rim 9:7, preklad The Amplified Bible, Classic Edition). Aby sa tak mohlo stať, tak potom sa museli Izákovi narodiť deti, však?

Kto vlastne vybral Izákovi ženu? No bol to sám Boh. Len si spomeň, ako sa Abrahámov sluha vybral vyhliadnuť Izákovi ženu spomedzi príbuzenstva svojho pána. Keď dorazil na miesto, modlil sa týmito slovami:

„Hospodin, Bože Abraháma, môjho pána, dopraj mi dnes šťastné stretnutie a preukáž láskavosť môjmu pánovi, Abrahámovi! Pozri, stojím tu pri prameni a dcéry mužov mesta vychádzajú čerpať vodu. Deva, ktorej poviem: ‚Nachýľ svoj džbán, aby som sa napil,‘ nech odpovie: ‚Napi sa a ja napojím aj tvoje ťavy.‘ Nech je to tá, ktorú si *prichystal* svojmu služobníkovi Izákovi. Podľa toho poznám, že si preukázal láskavosť môjmu pánovi“

- Genesis 24:12-14 (dôraz pridaný autorom)

Tak toto bola nepochybne veľmi konkrétna modlitba; čo znamenalo, že akákoľvek náhoda bola takmer úplne vylúčená. O ťavách je známe, že vypijú veľké množstvo vody, a teda aby ich niekto napojil len tak, bolo veľmi nepravdepodobné. Jedine že by konali na Boží príkaz. Abrahámov služobník si chcel byť naprosto istý, a teda dal Bohu takúto presnú a zložitú požiadavku. Okrem toho sa modlil, aby dievčina, ktorá dá jeho ťavám napiť, bola „*tu prichystanou*“, inými slovami, aby ju pre Izáka vybral samotný Hospodin.

A ako sa tak ešte stále modlil, Rebeka, ktorá bola dcérou Abrahámových príbuzných, prichádzala s krčahom na ramene. Abrahámov sluha sa teda poponáhľal a nabádal ju slovami: „Daj sa mi napiť trochu vody zo svojho džbána!“ (v. 17). Všimni si: „Ťavy tu vôbec nespomína ani slovom.“ Použil presne tie isté slová, ktoré predtým zmienil vo svojej modlitbe. Ona s radosťou súhlasí a podáva mu trochu vody. A teraz sa pozrime, čo sa udialo hneď nato: „Keď sa napil, dodala: Aj tvojim ťavám načerpám vody, aby sa dobre napili“ (v. 19).

Stalo sa to presne tak, ako za to Abrahámov sluha prosil. Veľmi sa tomu divil a naplnila ho nesmierna radosť. Tešil sa z toho, ako rýchlo ho Hospodin vypočul.

Avšak jeho úloha nebola v tejto chvíli ešte ani zďaleka dokončená. K Božej voľbe Izákovej nevesty ešte stále niečo chýbalo. Dovolí jej jej rodina odísť s týmto neznámym mužom do krajiny, ktorú ani nepoznajú?

Vo chvíli, keď tento služobník rozpovedal tento príbeh Rebekinej rodine, odvetili mu oní muži: „Vyšlo to od Hospodina a my ti nemôžeme povedať ani áno, ani nie“ (v. 50). A tak jej rodina dovolila odísť hneď na ďalší deň a Abrahámov sluha ju priviedol k Izákovi, ktorému sa stala ženou.

Tu však prichádzame k tomu najúžasnejšiemu jadrú tohto príbehu. Boh vybral Izákovi manželku nadprirodzene. Avšak po svadbe vyšlo najavo, že Rebeka je neplodná a nemôže mať deti. Čože? Ako to, že Boh vybral za manželku pre Izáka neplodnú ženu, keď prisľúbil, že z neho vzíde zaslúbený Záchranca? Naša odpoveď vychádza zo skutočnosti, že Božie zaslúbenia sa nenaplnia automaticky; vždy sa ich musíme zmocniť vierou. Čítame, že „Izák prosil Hospodina za svoju ženu, lebo bola neplodná. Hospodin ho vypočul a jeho žena Rebeka počala“ (Gn 25:21).

Anglický preklad The Amplified Bible, Classic Edition hovorí: „Izák sa za svoju manželku modlil veľa k Hospodinovi, lebo nemohla mať deti; a Pán ho vypočul a jeho manželka Rebeka otehotnela.“ Za čo sa modlil? Volal k Bohu možno nejako takto: „Bože, Ty si predsa zaslúbil, že zo mňa vyjdú národy a králi a že z môjho potomstva vzíde aj zaslúbený Mesiáš. Ako sa to teda stane, keďže moja žena je neplodná? Pane, modlím sa, otvor, prosím jej lono, aby sa mohol z mojich potomkov narodiť tak, ako si to zaslúbil.“

Dôležité duchovné pravidlo

Jestvuje istý duchovný zákon, ktorý si potrebujeme osvojiť a riadiť sa ním. Písmo hovorí: „Hospodin, naveky pevne stojí v nebesiach tvoje slovo“ (Ž 119:89).

Nehovorí sa tu: „Tvoje Slovo je naveky ustanovené v nebesiach a na zemi.“ Nie, zreteľne tu čítame, že Jeho Slovo je naveky ustanovené v nebesiach; nie je tu čo i len zmienka o zemi. A ako je potom Jeho Slovo ustanovené na tejto zemi? Pokiaľ skúmame Písma, narazíme na nasledovné slová: „každý výrok bude založený na výpovedi dvoch alebo troch svedkov“ (2Kor 13:1, dôraz pridaný autorom). Všimni si – deje sa tak na základe výpovede dvoch či dokonca troch svedkov. A teraz sa pozrime na slovo, ktoré nám

zaznamenal prorok Izaiáš: „tak sa stane s mojím slovom, ktoré mi vyjde z úst. Nevráti sa ku mne naprázdno, pretože urobí to, čo som si želal, a dosiahne to, kvôli čomu som ho poslal“ (Iz 55:11, dôraz pridaný autorom).

Ako sa môže k Bohu Jeho Slovo navrátiť? Odpoveď znie – tak, že vyjde z našich úst. Boh je ten prvý; my tí druhí. Teda potom platí, že ak my vyslovujeme slová, ktoré už predtým vyšli z Jeho úst, tak vlastne Jeho Slová, akoby ustanovujeme na tejto zemi. Boh zaslúbil, že „v ňom budú požehnané všetky čelade zeme“, avšak Izák to najskôr musel vysloviť svojimi ústami, aby to ustanovil aj na zemi, vo svojom vlastnom živote i v živote svojej rodiny.

Pán nám v prípade, že si ctíme svojich rodičov, zaslubuje dlhovekosť. Pokiaľ toto Jeho zaslúbenie proklamujeme nahlas *vo viere*, tak potom v našich životoch ustanovujeme len to, čo On už vlastne povedal. Sme akoby akýmisi „druhými ústami“, ktoré to ustanovujú na tejto zemi. Som z toho tak nadšený, akoby som mal už-už vyskočiť z kože! Znamená to totiž, že sa môžeme pozrieť každej nemoci smelo do tváre a vyhlásiť Božie zaslúbenie pre dlhý život a táto sa musí skloniť. S presvedčením môžeme vyhlásovať nad nami bezpečnosť počas cestovania, doma alebo kdekoľvek by na nás mohlo číhať nebezpečenstvo. Môžeme s istotou povedať: „Nebojím sa mnohotisícového zástupu, ktorý ma obkľučuje“ (Ž 3:7), alebo „Nasýtím ho dlhým životom, ukážem mu svoju spásu“ (Ž 91:16).

Podobne môžeme deklarovať aj Jeho zaslúbenie, že sa nám bude dobre dariť. Pokiaľ teda prechádzame ťažkosťami alebo nemožnými či beznádejnými situáciami, môžeme smelo vyznávať: „Ctil som si svojho otca a matku a Boh mi zaslubuje, že sa mi bude dariť dobre! A teda v mene Ježiš prikazujem týmto prekážkam nedostatku, nedorozumenia, depresie, zlých okolností [a podobne], aby odišli.“

Toto môžeme robiť s každým jedným z Božích zaslúbení. Jediný rozdiel medzi tými, ktorí žijú svoj život v plnosti a tými, ktorí ho žijú v nedostatku, je v slovách, ktoré vychádzajú z ich úst. Pán hovorí: „Povolávam dnes nebesá i zem za svedkov proti vám, že som vám predložil život i smrť, požehnanie i prekliatie; vyber si teda život, aby si žil ty i tvoje potomstvo“ (Dt 30:19, preklad The Amplified Bible, Classic Edition). Všimni si, hovorí sa tu, že si máme vybrať život. Prečo? Lebo pokiaľ si nevyvolíme život (zaslúbené požehnanie), budeme aj naďalej pod vplyvom smrti, ktorá už na tejto zemi pôsobí. Ako si teda môžeme vybrať práve život? Znova čítame: „Smrť aj život sú v moci jazyka a tí, ktorí v ňom majú zaľúbenie, sa z neho najedia ovocia“ (Prís 18:21, preklad The Amplified Bible, Classic Edition).

Takže buď budeme súhlasiť s Božími zmluvnými zaslúbeniami, alebo naopak s diablovým prekliatím - nedostatkom, chorobou a smrťou. Keďže táto pravda sa javí ako príliš jednoduchá, mnohí ju opomínajú. Preto Jakub píše:

Všetci sa dopúšťame mnohých chýb, avšak tí, čo majú pod kontrolou svoje jazyky, sú schopní ovládať sa aj v každej ostatnej oblasti života. Veď aj veľkého koňa môžeme poľahky obrátiť a nasmerovať kam chceme len kúskom kovu v jeho papuli.... A tak aj jazyk je malý, avšak je schopný napáchať enormné škody. Malá iskierka môže zapáliť veľký les.

- Jakubov list 3:2-3, 5
(preklad New Living Translation)

Malá iskra môže spáliť aj celý les. Teda aj slová, ktoré vyslovíme zo strachu, môžu naše životy otvoriť skaze. Dobrou správou však je, že Boh nám dal svoje zaslúbenia; a keď si ich úspešne vštepieme do srdca, budú naše ústa vyslovovať slová, ktoré sú s nimi v súlade. Potom Jakub pokračuje tým, že prirovnáva jazyk k vodnému prameňu; nie je možné, aby v tom istom čase z neho vyvierala sladká aj horká voda. To, čo je dôležité, nie je žriedlo, ale

zem, z ktorej vyviera. Toto prirovnanie teda ilustruje, že náš jazyk nie je sám o sebe tak dôležitý ako práve zdroj našich slov – to, čo máme v srdci. Lebo Ježiš hovorí: „Dobry človek vynáša dobro z dobrého pokladu srdca a zlý človek vynáša zlo zo zlého srdca, lebo jeho ústa hovoria to, čím je preplnené jeho srdce“ (Lk 6:45).

Boh povedal, že pokiaľ si ctíš svojich rodičov, budeš sa tešiť naplnenému a dlhému životu. Som presvedčený o tom, že počas toho, ako čítaš tieto slová, tak Duch Svätý ustanovuje v tvojom srdci túto pravdu, čo sa, verím, aj následne odzrkadlí na spôsobe tvojej reči. Nikdy nestavaj svoju vieru v Boha na skúsenostiach iných ľudí, ale len na pravde Božieho Slova. Ja viem, že nezmriem predčasne; toto zaslúbenie je v mojom srdci pevne zakorenené a Boh bdie nad svojím Slovom, aby ho aj splnil.

Žena je povolaná vážiť si svojho manžela

O úlohe ženy čítame nasledovné usmernenie: „Nech sa žena usiluje rešpektovať a vážiť si svojho manžela [tým, že si ho bude všímať, venovať mu pozornosť, ctíť si ho, bude ho uprednostňovať, preukazovať mu hlbokú vážnosť a ceniť si ho; bude ho nasledovať, chváliť ho, milovať a nesmierne si ho ctíť]“ (Ef 5:33, preklad The Amplified Bible, Classic Edition).

Aká komplikovaná fráza! Na tomto verši vidíme, ako Pavol podrobne vysvetľuje, čo to vlastne v praxi znamená, že žena si má svojho manžela vážiť. (Neskôr sa v tejto knihe budem venovať aj tomu, ako si majú muži vážiť svoje manželky.)

Muž je hlavou rodiny. Táto pravda nie je v žiadnom prípade akýmsi výplodom mysle šovinisticky zmýšľajúcich mužov; je to Božia myšlienka. Je úplne nemožné mať doma skutočný pokoj a požehnanie, pokiaľ si žena neváži svojho muža ako „hlavu rodiny“. A naopak, pokiaľ si Božia žena ctí svojho manžela ako vodcu v dome, prijme za to požehnanie. Niekedy sa tak stane priamo od manžela, inokedy zase inými spôsobmi.

Pred nedávnom som slúžil v jednom veľkom európskom zbore. Po zhromaždení mi istá žena povedala: „John, neviem či o tom vieš, ale ty si vlastne dôvodom toho, že som členkou tejto cirkvi.“

Zarazilo ma to. Nato mi rozpovedala svoj príbeh. Pred pár rokmi sa v jej zbore vymenilo vedenie. Keďže bývali ďaleko, museli aj s manželom na zhromaždenia merať dlhú cestu. Domnievala sa teda, že teraz nastal ten správny čas, aby sa rozhodli pre nejakú inú cirkev, ktorá bola bližšie ich bydlisku. Po tom, čo už navštívili viaceré zbory, zapáčilo sa jej jedno spoločenstvo v blízkom susedstve. Avšak jej manžel nevnímal, že toto by mal byť ich zbor; cítil, že by sa mali vrátiť do svojej pôvodnej cirkvi. So zaváhaním sa teda jeho rozhodnutiu podvolila, avšak každý týždeň navštevovala v nedeľu večer aj tento druhý zbor.

Ako čas bežal, zapojila sa aj intenzívnejšie do služby zboru a cítila sa tu viac a viac ako doma. Napokon ju vedúci zboru vyzvali: „Kedy už konečne vyzveš svojho manžela a povieš mu, že musíš poslúchnuť Pánovo vedenie a pripojiť sa k našej cirkvi?“ (Takéto jednanie vedúcich zboru mi naháňa husiu kožu.)

Ich slová s ňou zakývali. Povedala teda svojmu manželovi o rozhodnutí zmeniť zbor; nato si dohodla stretnutie aj s pastormom svojej pôvodnej cirkvi, aby ho informovala o tom, že odchádza i napriek tomu, že jej manžel tu zostane členom aj naďalej. Večer pred týmto stretnutím sa jej dostala do ruky moja kniha *Pod Božou ochranou* (v anglickom origináli *Under Cover*, pozn. prekladateľa), v ktorej vysvetľujem, že autorita pochádza od Boha.

Povedala mi: „John, bola som hore celú noc, aby som ju prečítala. Celý čas som plakala, lebo som si uvedomila svoju vzburu voči Bohu a môjmu manželovi. Na ďalší deň som učinila pokánie pred mojím mužom a aj pastormom.“

Potom sa do svojho pôvodného zboru dobrovoľne vrátila. O pár mesiacov nato jej pastorova manželka predstavila istú

sestru z cirkvi. Vyšlo najavo, že obidve mali veľmi podobnú víziu pre podnikanie, a teda spolu rozbehli biznis. Dnes sa im veľmi darí a dávajú veľké časti zo svojho zisku na Božie kráľovstvo.

Nato mi povedala: „John, pokiaľ by som zostala v tej druhej cirkvi, tak by som zrejme jedného dňa od môjho manžela odišla a nikdy by som ani neodpovedala na Pánovo volanie k podnikaniu, ktoré pre svoj život vnímam.“ Potom mi oznámila, že cirkev, ktorej vedenie ju nabádalo opovrhnuť manželovou autoritou, neskôr zanikla. Teda to, že sa svojmu manželovi rozhodla svojím konaním prejavíť úctu, ju nielen ochránilo, ale aj v konečnom dôsledku požehnalo.

Ženy, ktoré majú neveriacich manželov

Apoštol Peter podobne ako Pavol píše:

Vy, vydaté ženy, podriaďujte sa svojim vlastným manželom [poddajte sa im, považujúc sa za druhoradé a na nich závislé a prispôsobujte sa im], aby aj keď niektorí z nich neposlúchajú Slovo [Božie], aby títo mohli byť získaní nie diskutovaním, ale [zbožnými] životmi svojich žien, keď uvidia vaše čisté a slušné správanie spolu s vašim prejavom vážnosti [pre vášho manžela; ste zodpovedné za to, aby pocítil všetko to, čo hlboká úcta zahŕňa: rešpektovať ho, poslúchať ho, vážiť si ho – prejavovať mu úctu, vážnosť, uznanie, ocenenie a v ľudskom význame si ho ctiť, vážiť, chváliť ho, plne sa mu odovzdať, hlboko ho milovať a tešiť sa zo svojho manžela].

- Prvý Petrov list 3:1-2

(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Na týchto veršoch Peter ukazuje, že dokonca i v prípade, že žena má neveriaceho muža, môže ho svojím úctivým správaním získať. Nebude spasený tým, že mu bude kázať alebo ho vyučovať.

Osobne poznám mužov, ktorí boli získaní pre Pána práve takto. Úžasným príkladom toho je aj Smith Wigglesworth, ktorý je zrejme najväčším Božím mužom, aký kedy na začiatku dvadsiateho storočia v Európe žil.

Wigglesworth sa živil ako inštalatér a postupne sa vo svojom živote zatvrdil voči Bohu. Skresťanstvom nechcel mať nič spoločné. Avšak jeho manželka Polly bola na druhej strane veľmi vydanou kresťankou. A jej horlivosť pre Pána sa neustále prehlbovala. Toto len vrhalo silnejšie a silnejšie svetlo na Wigglesworthov laxný postoj a spôsobilo, že jej prítomnosť ho nesmierne dráždila.

Za jej vieru ju tvrdo prenasledoval a jasne jej zakázal chodiť do cirkvi. Jeho príkaz neuposlúchla, keďže bol v rozpore s Božím Slovom (znova pripomínam, že naše authority sme povinní poslúchať, pokiaľ sa to, čo nám prikazujú, nevzpiera voči Božiemu Slovu).

Vždy mu pripravila večeru a odišla na večernú nedeľnú bohoslužbu. V jednu noc sa však zo zboru vrátila o niečo neskôr ako zvyčajne. Keď vošla do domu, Smith zakričal: „V tomto dome som pánom ja a v žiadnom prípade si neprajem, aby si chodila domov takto neskoro!“

Nato Polly ticho odvetila: „Smith, viem, že si mojím manželom, avšak Kristus je mojím Pánom.“

Toto už Wiggleswortha podráždilo a rozzúrilo natoľko, že otvoril zadné dvere domu, vystrčil ju von a zamkol za ňou. Keď sa nasledujúce ráno zobudil a otvoril dvere, aby si vyzdvihol noviny, Polly padla dnu (celú noc totiž spala opretá o dvere). Ihneď však vstala, štebotavým hlasom povedala: „Smith, čo ti môžem pripraviť na raňajky?“ A hneď sa dala do ich prípravy.

Napokon sa jej predsavzatie poslúchať Boha a ctíť si manžela ukázalo ako to, čo malo na Wiggleswortha nesmierny vplyv.

Prežil hlboké usvedčenie a plne sa odovzdal do služby Ježiša Krista, pričom jeho službu si ceníme a rozprávame o nej stále ešte i dnes. Mnohí boli skrze život tohto muža spasení, uzdravení a dokonca vzkriesení z mŕtvych.

Pokiaľ zohľadníme všetky tie státisíce tých, ktorí boli jeho službou dotknutí, tak potom v súdny deň dostane Polly obrovskú odmenu. Táto žena bola za svoj postoj úcty voči manželovi odmenená nielen tým, že videla jeho premenu, ale príslubom bohatej žatvy potom raz na večnosti.

Začína nám to už pomaly dochádzať? Božie Slovo nás učí riadiť sa postojom úcty nielen kvôli druhým ľuďom, ale aj pre naše vlastné požehnanie, a aj preto, aby sa Božie kráľovstvo rozmáhalo. Na druhej strane, pokiaľ nepreukážeme česť tomu, komu právoplatne náleží, tak prideme o veľa.

10

Úcta voči duchovným autoritám

Ako sme už povedali prv, Božie kráľovstvo je presne tým, čo vyjadruje jeho samotný názov – „kráľovstvo“. Toto je dôvod, prečo vidíme podobnú štruktúru aj v cirkvi – vidíme tu napríklad ustanovených služobníkov, funguje tu istý poriadok a pozície. Tým, že si vážime vedúcich v cirkvi, si vlastne ctíme Ježiša, a tým si následne ctíme aj Boha - Otca (Mt 10:40-41). Spôsob, ako sa voči nim správame, ako s nimi komunikujeme alebo dokonca o nich premýšľame, v konečnom dôsledku odzrkadľuje náš postoj voči Tomu, ktorý ich „poslal“.

Pán hovorí: „Uctím si len tých, čo si uctia mňa. Tých, čo si nevážia mňa, nebudem si vážiť ani ja“ (1S 2:30). To znamená, že náš postoj k Bohu sa prejavuje na našom postoji voči duchovným autoritám, ktoré On sám ustanovil. Nemôžeš teda vyhlásiť, že máš Božiu bázeň, pokiaľ ti chýba rešpekt voči duchovnej autorite.

“Bojím sa Boha a nie človeka“

Nikdy nezabudnem na jednu udalosť, ktorá sa stala počas dlhého obdobia, odkedy slúžim Pánovi. Práve som skončil kázať o dôležitosti prijatia oslobodenia z horkosti po tom, čo nás niekto

urazil. Po skončení som sa modlil za ľudí. Na moju výzvu na modlitbu vyšlo dopredu veľa ľudí. V tomto veľkom zástupe som si však zvlášť všimol jedného mladíka, na ktorom bolo očividné, že si už v živote zažil ublíženia až-až. Pozval som ho teda na pódium, aby som mu poslužil. Ako sa tak predieral zástupom, vyšiel aj iný muž a postavil sa na pódium hneď vedľa neho.

Vlasy mal zopnuté do dlhého chvosta, oblečené rifle a čiernu koženú vestu s tričkom, pričom bolo vidno jeho potetované ruky. Vo svojich očiach mal divoký výraz a bol veľmi rozzúrený. Všimol som si, že mladík, ktorého som pozval na modlitbu, akoby zrazu „zamrzol“ a nebol viac schopný čokoľvek prijať.

Obrátil som sa preto k druhému mužovi a slušne ho požiadal, aby zišiel z pódia dolu.

Zablýskal na mňa očami a drsne povedal: „Nie!“

Keď som sa už ako-tak z jeho reakcie spamätal, povedal som: „Pane, nebudeme v zhromaždení pokračovať, pokiaľ nezídete dolu.“

Na čo mi znovu odvetil: „Nie!“

Teraz sa mi už pod kožu pomaly dostávala frustrácia a zamýšľal som sa vo svojej mysli, ako to, že ho ani uvádzači neodviedli preč. Zrazu som si uvedomil, že sa ho vlastne všetci boja. Keď som si už naplno uvedomil, že mám dočinenia so „vzbúrencom“, ktorý si ani štipku necení autoritu, musel som si pevne za svojím rozhodnutím stáť a dôverovať Bohu. Uvedomil som si totiž, že pokiaľ sa mi nepodarí dostať ho z toho pódia dolu, nebudem môcť mladému mužovi, ktorého som pozval dopredu, poslužiť.

Znova na mňa zazrel a povedal: „Nie!“ Po chvíli trápneho ticha vyprskol: „Bojím sa Boha a nie človeka!“

Je však zrejme, že tento muž sa v žiadnom prípade Boha nebál. Báľ sa akéhosi obrazu Boha, ktorý si vytvoril vo svojej myslí a srdci, čo však nebol pravý Boh neba a zeme. Ak by sa totiž naozaj báľ Boha, tak by mi ako Božiemu služobníkovi prejavil úctu a podriadil sa mojej požiadavke bez odvrávania.

Nemienil som ustúpiť, a tak som sa obrátil o pomoc na Ducha Svätého. Zrazu som vnímal, akoby mi niekto povedal, že tento muž bol otcom toho mladého muža. Spýtal som sa ho na to a on mi to potvrdil. Povedal som: „Pane, pokiaľ chcete, aby Pán vášmu synovi pomohol, musíte odísť z pódia; a uvedomte si, prosím, že pokiaľ tak neurobíte, tak ste zodpovedný za to, že bránite Božej moci vášho syna uzdraviť.“

Vyzeralo to, že tieto slová konečne prerazili jeho „tvrdú škrupinu“ a stačili na to, že pódium aj naozaj váhavo a s blýskavým pohľadom v očiach opustil. Nakoniec sa teda jeho syn znova počas modlitby otvoril a Pán sa ho mocne dotkol. Bolo až neuveriteľné vidieť, čo v jeho živote Boh spravil. Bol celkom zlomený a vzlykal.

Po skončení zhromaždenia som sa v mojej kancelárii stretol s jeho otcom. Dozvedel som sa, že je členom drsného motorkárskeho gangu v meste. Bol to taký typický „frajer“ a aj napriek tomu, že vyzeral tvrdý ako kameň, nevzdal som to. No hoci som sa s ním snažil hovoriť pokojným tónom, naša výmena názorov bola taká intenzívna, až sa v jednom momente zdalo, že ma už-už fyzicky napadne.

Povedal som mu, že nie je možné mať Božiu bázeň bez toho, žeby sme si vážili Jeho služobníkov. Mať Božiu bázeň totiž znamená ctíť si authority, ktoré On ustanovil. Vysvetlil som mu, prečo to, že mi oponoval, keď nechcel pódium opustiť, nebolo správne .

Napokon aspoň trochu „zmäkol“. Tak som aj naďalej pokračoval v neoblomnom vysvetľovaní pravdy z Božieho Slova,

až sa nakoniec zlomil a začal plakať. Vysvitlo, že v minulosti ho hlboko ranil jeho vlastný otec, čo hlboko poznačilo nielen jeho názory na život, ale aj vzťah voči autoritám a Bohu. Keďže svojmu otcovi neodpustil, sám teraz opakoval určité veci z jeho násilného správania voči svojmu synovi. Predtým ako sme sa rozišli, fňukal ako malé bábätko.

Vo chvíli, ako uvidel chybu, ktorej sa dopustil a uznal svoju a pastorovu autoritu tým, že sa nám ospravedlnil, Pán sa ho úžasne dotkol. Iróniou je, že v dôsledku nášho stretnutia sa ku mne teraz správal ako k jednému zo svojich hrdinov. Verili by ste tomu, že ten istý muž, ktorý ma len-len že pred chvíľou nezbil, ma zrazu začal silno milovať.

Len taká „malá“ neúcta

Tento príklad je úplným extrémom; avšak nerest' neúcty je v životoch zakorenená hlbšie, ako sa vôbec nazdávame. Postoj neúcty bol v prípade tohto muža priam do očí bijúci. Neskrýval vôbec nič, a preto ho nebolo ani také ťažké zasiahnúť. Svoj postoj vyjadril na rovinu, no mnohí z tých, ktorí sú s ním takpovediac „na tej istej lodi“, svoj postoj neúcty vyjadrujú rozdielne. Z obavy, že by boli označení za ľudí bez dobrých spôsobov alebo nejakých „neposlušníkov“, nahodia masku spolupráce a v súlade s tým aj hovoria, avšak neúctu ukrývajú hlboko vo svojom srdci. Navonok sa to potom prejaví oveľa miernejšie..

Hovorím tu o tých, ktorí preukazujú úctu svojim duchovným vedúcim len svojimi perami, avšak ich srdcia sú na míle vzdialené prejaviť úctu Božím ustanoveným služobníkom. Navonok sa to prejaví napríklad vtedy, keď je vyhlásená zbierka, vyžaduje sa od nich urobiť niečo inak ako sú zvyknutí alebo ich vedenie o niečo požiada. Napríklad povedzme, že pastor poprosí ľudí v zbore, aby sa zúčastnili nočného uctievania a príde naň len desatina členov. Alebo možno vyhlási pravidelnú mesačnú evanjelizáciu a príde z nich tak jedna dvadsatina.

Navštevujem cirkvi, ktoré majú tisíce členov; a teda poriadajú pravidelne každú nedeľu od dvoch do štyroch bohoslužieb. A takmer každé z týchto zhromaždení je plné ľudí. Avšak ak pastor vyhlási večerné modlitebné stretnutie na pondelok, obvykle sa ho zúčastní len niekoľko stovák veriacich. Prečo? Práve kvôli nedostatku úcty voči pastorovi.

Povieš si: *John, toto už naozaj mierne preháňaš*. Dovoľ mi teda uviesť iný príklad, ktorý ti potvrdí, že tomu tak nie je. Dajme tomu, že pastor v jednu nedeľu povie: „Tento mesiac sa budú konať v pondelky špeciálne večerné modlitebné stretnutia. Ďalšie štyri pondelky sa teda stretieme od siedmej do ôsmej večer v hlavnej sále.“ Teraz sa už tento oznam nepozdáva zhruba osemdesiatim percentám členov – a to najmä preto, že sa to prelína s *večernými pondelkovými futbalovými zápasmi*.

Potom pastor oznámi: „No v posledný večer našich špeciálnych modlitieb odovzdá jedna bohatá žena v našom meste šek na sumu päťstotisíc dolárov (asi štyristodvadsaťtisíc eur, pozn. prekladateľa) každému, kto sa každého z týchto štyroch stretnutí zúčastní.“

Aká bude teda účasť? S najväčšou pravdepodobnosťou sa dnu ani všetci záujemcovia nepomestia. Ľudia prídu oveľa skôr, aby si obsadili miesto v sále z obavy, že by sa im už neskôr nemuselo ujsť.

A ako by si asi zareagoval ty? Nesnaž sa to nijako „prikrášliť“, lebo to len zakryje skutočný postoj tvojho srdca.

Otvorene si polož tieto dve otázky. Prvá z nich znie: „Zúčastnil by si sa na týchto zhromaždeniach aj bez príslubu finančnej odmeny? A druhá: „Prišiel by si na základe sľubu toho pol milióna dolárov? Len si to predstav – mohol by si tak splatiť svoj dom a auto a ešte by ti aj zostalo dosť financií na ďalšie tvoje záľuby.

Pokiaľ si teda odpovedal „nie“ na prvú z otázok a „áno“ na tú druhú, tak sa len potvrdilo, ako veľmi si vážiš pastorovo slovo. Nezabudni, uctiť si znamená vlastne ceniť si.

Pán nás napomína prostredníctvom svojho Slova: „Poslúchajte tých, čo vás vedú, a podriaďujte sa im, lebo oni bdejú nad vašimi dušami“ (Heb 13:17). Toto je Božie usmernenie pre Jeho ľud; svojich vodcov si máme vážiť. Pokiaľ si to úprimne zvážil a dospel si k názoru, že by si poslúchol kvôli finančnej odmene, no nie z obyčajného dôvodu, že ťa o to pastor požiadal, kto je potom tvojím pánom? Ježiš hovorí, že nemôžeme naraz slúžiť dvom pánom; buď slúžime Bohu alebo peniazom (Mt 6:24).

Položme si teraz zopár náročných otázok: Prichádzaš na zhromaždenia načas? Búri sa tvoje vnútro vo chvíli, že sa pastor zmieni o extra zbierke? Ignoruješ neprestajne výzvu svojich vedúcich na pomoc tvojej cirkvi či komunite? Hľadáš výhovorky prečo sa nemôžeš zúčastniť výnimočného nedeľného večerného zhromaždenia? A teraz sa spýtaj, pokiaľ by ti prisľúbili za každé z týchto aktivít pol milióna dolárov, líšila by sa nejako tvoja odpoveď? A ak áno, tak prečo? Dám ti teraz priestor si na túto zložitú otázku odpovedať, avšak prosím ťa o úprimnosť. Ako tak teraz premýšľaš nad svojou odpoveďou, pamätaj, prosím, na Ježišove slová: „Kto vás prijíma, mňa prijíma, a kto mňa prijíma, prijíma toho, ktorý ma poslal“ (Mt 10:40). Alebo inými slovami: „Ten, kto si vás ctí, ctí si mňa a kto si mňa ctí, ctí si Toho, kto ma poslal.“ Keď si teda ceníš slovo svojho pastora, ceníš si zároveň aj Božie Slovo, lebo je to Boh, ktorý Ho poslal.

Teraz už zrejme rozumieš, prečo sa tak mnohým v živote nedarí. V Písme čítame: „Spravodlivý prekvitá ako palma, košatie ako libanonský céder. Tí, čo sú zasadení v dome Hospodina, budú prekvitať na nádvoriach nášho Boha“ (Ž 92:13-14). Pokiaľ sme teda zasadení v cirkvi, bude náš život prekvitať, a to nielen tento pozemský, ale aj tam raz na večnosti. Všimnime si, že žalmista

nehovorí: „Tí, ktorí navštevujú Boží dom.“ Je totiž možné navštevovať zbor bez toho, aby si tam bol zasadený. Byť zasadený znamená, že to je miesto, kde sa obetuješ v službe Pánovi. Je to tam, kde dávaš, slúžiš a poslúchaš vedúcich. Keď sme zasadení, tak si ceníme miestny zbor, presne tak ako aj strom si cení pôdu, z ktorej prijíma živiny.

Nejaké tie výhonky prosperity, úspechu a šťastia môžeš samozrejme zažiť i napriek tomu, že v cirkvi zasadený nebudeš, avšak tieto nebudú mať dlhú trvácnosť. Nemali by sme vlastne ani túžiť po nejakých príležitostných požehnaniach; ale po tom, čo pretrvá a prinesie veľké potešenie a uspokojenie aj v budúcich rokoch nášho života, a predovšetkým raz na večnosti, kde budú všetky veci odhalené.

Pokiaľ si v cirkvi zasadený, budeš si ceniť aj slová svojich duchovných vedúcich. Nič z toho, o čo ťa požiadajú, nebudeš brať na ľahkú váhu. Len vtedy budeš mať totiž Božiu bázeň, a práve kvôli nej si budeš vážiť aj Ním ustanovených vedúcich. A keď si budeš vážiť tých, ktorých On sám ustanovil, prijmeš od Pána plné požehnanie, ktoré pre teba pripravil.

Zmýšľajte o nich vysoko

Písmo nás vyučuje: „Drahí bratia a sestry, uctite si tých, ktorí sú vašimi predstavenými v Pánovej službe. Pracujú medzi vami ťažko a zachovávajú vás pred všetkým zlom. Zmýšľajte teda o nich vysoko a preukážte im lásku z čistého srdca“ (1Tes 5:12-13, preklad New Living Translation).

Za obdobie takmer štyridsať rokov v Pánovej službe, z ktorých som sedem strávil v miestnych zboroch a zbytok cestovaním, som si všimol, že tými najplnšími, najpokojnejšími, najšťastnejšími, najviac prosperujúcimi a najúspešnejšími veriacimi sú práve tí, ktorí o svojich duchovných vedúcich zmýšľajú vysoko, milujú ich

a sú im odovzdaní. Keďže nás Boh učí, aby sme sa takto správali, nie je takýto výsledok len logický? A taktiež to platí v negatívnom zmysle slova.

Za všetky tie roky som stretol mnohých na obidvoch koncoch tejto pomyslenej osi. Videl som tých, ktorí sa domnievajú, že majú tú istú kvalifikáciu ako ich pastor. Svojho duchovného vedúceho trpia vlastne len preto, že zastáva určitý úrad. Domnievajú sa, že tento zbor by viedli prinajmenšom rovnako dobre či dokonca lepšie. Nejako sa snažia teda „pretrpieť“ obdobie, pokým do tejto služby „nepovýši“ Boh ich. Svojho pastora vidia ako niekoho, kto sa dá poľahky nahradiť a správajú sa k nemu presne tak ako k akémukoľvek inému človeku.

Podobne to môže byť niekto, kto nemá túžbu vstúpiť do plnej služby pre Pána; títo ľudia majú bežné zamestnanie a cirkev navštevujú z dôvodu, že sa to vyžaduje. Na rozdiel od tých, ktorých vykresľujem vyššie, vidia pastora ako niekoho, kto má úrad, ktorý môže zaplniť ktokoľvek, zvlášť oni sami, avšak z dôvodu, že sa už rozhodli pre svetskú kariéru, tak to nie je možné. Pastorov vidia ako ľudí s nižším IQ, prečo aj vstúpili do služby.

V obidvoch prípadoch však títo ľudia nedosiahnu svoj plný životný potenciál. Možno sa im aj do určitej miery môže dariť v podnikaní či službe, avšak to je všetko len zlomok toho, čo mohli dosiahnuť, pokiaľ by boli zasadení v cirkvi a rozpoznali svojho pastora ako dar od Boha a ako niečo cenné. Veľmi často napríklad vidíme, že bojujú s ťažkosťami v manželstve a s deťmi, prípadne majú zdravotné, finančné či iné problémy.

Srdcervúci príbeh

Vedel by som uviesť nespočet prípadov veriacich, ktorí si nevážia či dokonca znevažujú svojich duchovných vedúcich (o chvíľu tiež spomenieme pozitívne prípady). Uvediem teraz príbeh, ktorý

tento nebezpečný postoj vykresľuje naozaj bravúrne. Jeho aktérmi sú ľudia, ktorých dobre poznám. Jeden môj priateľ je pastorm istej veľkej cirkvi. Pravidelne u neho zvyknem kázať už viac ako dvadsaťpäť rokov a poznám ho už viac ako tridsaťpäť rokov.

Je uznávaný nielen medzi veriacimi vo svojom zbore, ale aj medzi mnohými národnými a medzinárodnými služobníkmi.

Pár rokov nazad pomohol istému mladíkovi objaviť Boží plán pre jeho život. Tento mladý muž, volajme ho teraz Bill, vyrastal v denominácii, ktorá neverila mnohým z dôležitých právd Božieho Slova. Avšak môj priateľ, nazvime ho Randy, ho viedol k prijatiu krstu v Duchu Svätom a Boh si ho taktiež mocne použil pri jeho vystrojení do plodnej služby.

Krátko nato Bill svoj zbor práve kvôli krstu Duchom Svätým stratil. Pastor Randy spolu s tímom ľudí z cirkvi išiel za ním a pomohol mu zbaliť všetky osobné veci, ktoré mu jeho denominácia vyhodila na ulicu a prenajal pre Billa a jeho rodinu byt.

Napokon sa Bill stal pastorm rastúceho zboru v inom meste. Začal v malom, avšak skrze silný Boží dar, ktorý v jeho živote pôsobil, cirkev rýchlo rástla. Pár rokov nato kúpil kino a presťahoval sa z prenajatých priestorov na prízemí obchodu do zrenovovaného kina. Pozval pastora Randyho, aby mu pomohol so slávnostným odovzdaním budovy na znak vďačnosti za všetko, čo pre neho urobil. Bola to naozaj veľkolepá udalosť.

Cirkev sa stále rozmáhala, avšak Bill trpel istou závislosťou, ktorú sa mu dovtedy darilo utuľtať. Neustále sa to však zhoršovalo, až si jeho závislosť všimli aj starší zboru.

Bill pravidelne telefonoval Randymu a snažil sa mu vysvetliť, že sa svojej pozície pastora vzdá, avšak nikdy neudal ten skutočný dôvod. Pastor Randy Billa i naďalej povzbudzoval, až pokiaľ mu

raz nezavolať jeden zo starších a povedal mu o Billovom probléme. Randy teda okamžite nasadol do lietadla, aby prišiel za Billom a pomohol mu. Je poľutovaniahodné, že starší zboru aj naďalej nútili Billa kázať i napriek tomu, že o jeho probléme dobre vedeli.

Keď Randy počul slová starších, povedal: „Ak sa len pokúsite dovoliť Billovi, aby kázal, zostanem na nedeľnom zhromaždení a otvorene všetkým o jeho situácii poviem. Vôbec sa nestaráte o jeho rodinu, ale len o seba a o cirkev. Avšak ak prijmete jeho demisiu, rád vám pomôžem s ďalšími nevyhnutnými krokmi.“

V ten deň zachránil pastor Randy Billa a jeho rodinu, zaplatil im presťahovanie do blízkosti jeho cirkvi v inom americkom štáte a pomohol nájsť Billovi dobre platené miesto. Po tom, čo sa mu Randy dlhodobo venoval, sa postupne Bill uzdravil.

Randy neskôr dosadil Billa do svojho tímu ako pomocného pastora, aby mu tak pomohol znovu sa dostať do Božieho povolania pre jeho život. Medzičasom viaceré kresťanské knihy publikovali príbehy o Billovom vyslobodení a jeho povest' sa rozšírila práve kvôli tomuto svedectvu. Po nejakom čase dostal Bill ponuku prejsť k inému služobníkovi, s ktorým mal vyučovať a mal možnosť založiť vlastnú službu cestujúceho kazateľa. Pastor Randy však vnímal, že Bill nie je zatiaľ na takýto krok pripravený, a preto mu to neodporúčal. Avšak Bill mal pocit, akoby ho jeho pastor chcel kontrolovať a zdržiavať jeho povolanie, a teda zavrhol Randyho radu a ponuku aj napriek tomu prijal.

Ako teda čas bežal, mal som raz možnosť stretnúť sa s Billom a ďalšími vedúcimi pri večeri. Veľa z nášho spoločného času strávil Bill tým, že sa sťažoval na pastora Randyho. Okrem iného kritizoval spôsob, akým Randy vedie svoj zbor, ako sa k nemu správal ako zamestnancovi, a to, ako jeho bývalý pastor nesúhlasil s jeho odchodom. Veľmi zreteľne si pamätám, ako jeho slová rozozvučali hlučný alarm v mojom srdci. Uvedomil som si, že

práve sklamanie, ktoré vo svojom srdci prechovával, postupne akoby „pokrivilo“ obraz muža, ktorý pre neho toho toľko urobil.

Počas tej večere som sa snažil Randyho brániť, no i napriek tomu som videl, že to aj tak nikam nevedie. Vedel som, že by sme o tých veciach nemali rozprávať, pokiaľ tam nie je osobne prítomný aj Randy, aby mal príležitosť sa brániť a vyjadriť sa k tomu. Nato som náš rozhovor ukončil tým, že som Billovi povedal, že Randy je jeho duchovným otcom, a teda ak sa možno aj mýlil (pričom som si dával veľký pozor, aby som nepovedal, že sa mýli), nebolo správne, že Bill sa o ňom vyjadroval kriticky a neúctivo. Zdieľal som s ním aj ďalšie biblické príklady, ktoré uvádzam aj v tejto knihe, Bill však aj naďalej neúnavne pokračoval vo svojom negatívnom postoji voči pastorovi Randymu.

O pár mesiacov neskôr mi telefonoval pastor Randy. Ešte stále som akoby počul ten úžasný smútok v jeho hlase. Znel akoby mu bol zomrel niekto z jeho blízkych. Bill totiž vydal knihu, v ktorej celú jednu kapitolu venoval téme, ako jednať s kontrolujúcimi cirkvami a služobníkmi. Randy povedal: „John, dovoľ mi, aby som ti prečítal štyri strany z Billovej novej knihy.“ Nato začal čítať Billov ohováračný opis Randyho, ďalších zamestnancov a jeho cirkvi. I napriek tomu, že neuvádzal konkrétne mená, bolo zrejmé o kom to píše. Veď toto bola jediná cirkev, v ktorej v minulosti slúžil na pozícii pomocného pastora a práve kvôli tomu, že Randyho cirkev bola veľmi známa, tak mnohí ihneď vedeli, že sa vlastne jedná o Randyho. Podľa popisu Billovej knihy by si si ľahko mohol myslieť, že pastor Randy bol nejaký silný manipulátor (je zaujímavé, že počas rokov, kedy som Randyho cirkev navštevoval, jeho vysoko postavení zamestnanci sa menili naozaj len veľmi málo. Okrem toho sú mu veľmi odovzdaní a milujú ho.)

Po prečítaní týchto štyroch strán mi Randy povedal: „Osobné obvinenia zvládnem bez problémov, čo ma však bolí, sú členovia

mojej cirkvi [bolo ich tisíce], ktorí to môžu a nepochybne aj budú čítať, keďže tu istý čas aj pôsobil ako pastor zboru. Týmito slovami ich môže ľahko „otráviť“ a zabrániť im v tom, aby aj naďalej boli schopní prijímať v našej cirkvi Slovo od Pána.

Zlomilo ma to. Nemohol som vôbec uveriť tomu, čo som práve počul. Randy zachránil v minulosti Billa z tak delikátnej situácie, v ktorej by sa rýpal naozaj len málokto. Prijal ho, staral sa o neho a prispel k jeho obnove. Ako to teda mohol Bill urobiť? Vedel som, že nakoľko zasial semeno neúcty, tak nezožne dobré veci. Bude to mať nedozerané a katastrofálne následky, pokiaľ len neučiní pokánie.

A naozaj. O pár rokov neskôr sa stal pastorom iného zboru. Opäť, Boží dar, ktorý v jeho živote silno pôsobil, prispel k rastu aj tejto cirkvi. (Dar Boží môže fungovať i v prípadoch, že nie sme v súlade s Božou vôľou.) No žatva nenechala ani v tomto prípade na seba dlho čakať. Znova upadol do starej závislosti. Teraz to bolo ešte oveľa horšie a malo to priamy zničujúci vplyv na inú rodinu. Následky boli viditeľné v jeho cirkvi i komunite. Cirkev ostala zdevastovaná, pričom mnohí z veriacich sa cítili urazení a sklamaní.

Ak by si však bol Bill svojho duchovného otca uctil, som presvedčený o tom, že do služby by bol vyslaný v tom správnom čase a nebol by znova padol do hriechu. Práve naopak - bol by aj naďalej jasným svedectvom o Božej oslobodzujúcej a obnovujúcej moci. Avšak práve v dôsledku svojej neúcty voči duchovnému otcovi vznikla tragédia, ktorej sa v podstate dalo poľahky vyvarovať. Tento príbeh teda píšem tak trochu aj na výstrahu, aby sa niečo podobné nestalo aj mnohým ďalším.

Bill má vo svojom živote úžasný dar vyučovať Božie Slovo. Niekedy som sa až divil nad všetkými zjaveniami, ktoré mu Pán dal. Počul som aj ďalších, ktorí vyrastali pod jeho službou, ako

svedčili o vplyve jeho vyučovania na ich životy. Aké tragické! Pokiaľ by si len bol Bill ctiteľ svojho duchovného otca, bolo by sa darilo jemu a aj tým, ktorí mu boli zverení.

Apoštol Pavol hovorí: „Veď keby ste mali hoci desaťtisíc vychovávateľov v Kristovi, otcov nemáte mnoho, lebo ja som vás splodil v Ježišovi Kristovi skrze evanjelium” (1Kor 4:15). Musíme si pamätať, že pokiaľ si nášho otca nectíme, dostaneme sa pod prekliatie. A toto neplatí len o našich telesných, ale aj o tých duchovných vodcoch. Osobne som presvedčený o tom, že mnohé tragické nehody sa nemuseli udiť, pokiaľ by si len tí, ktorých sa to týkalo, vypestovali v srdciach skutočnú úctu a chránili sa od urážlivosti, pričom toto sa vzťahuje predovšetkým na „duchovných otcov a matky“.

Dvaja, prípadne traja svedkovia

Muž, ktorý ma ako prvý uviedol do služby, prišiel o celý svoj osemtisícový zbor. Táto cirkev už dnes nejestvuje z dôvodu, že pastor opustil svoju manželku kvôli mladšej žene. Jedného dňa svojmu zboru jednoducho oznámil, že odchádza od svojej ženy a pokiaľ sa im to nepozdáva, majú úplnú slobodu odísť a pripojiť sa k inému zboru. Bola to strašná rana. Tragické na tom je to, že zakrátko nato sa aj mnohí iní muži v cirkvi rozviedli.

Mnohí moji spolupracovníci sa v čase, keď som ešte slúžil v tejto cirkvi, k tomuto mužovi stavali veľmi kriticky. A rovnako to bolo aj so mnou. Bol som preto na neho veľmi nahnevaný a z celej situácie veľmi frustrovaný. Úcta, ktorú som voči nemu po roky prechovával ako k svojmu duchovnému otcovi, sa rapídne vytrácala. Túto cirkev som opustil pred piatimi rokmi. Spolu s Lisou nás uvoľnil do služby s požehnaním na nové miesto v inom americkom štáte, no i napriek tomu, že sme už v jeho cirkvi neboli členmi, moja frustrácia a hnev voči nemu rástli aj naďalej.

A zrazu som mal počas dvoch týždňov štyri sny o mojom predchádzajúcom pastorovi. Svoje sny si pamätám naozaj len veľmi zriedkavo. Takže skutočnosť, že som za dva týždne mal štyri sny a všetky si ich aj pamätal, nebola u mňa vôbec bežná. Až sa to hanbím priznať, ale bolo to až po štvrtom sne, keď som si uvedomil, že mi Pán chce niečo naznačiť. Na modlitbe som sa Ho teda spýtal: „Otče, čo mi chceš, prosím, ukázať prostredníctvom týchto snov?“

Hneď som počul prehovoriť prísny hlas: „On je mojím služobníkom. Okamžite ho teda prestaň súdiť!“

Uvedomil som si, že mojou úlohou nebolo kritizovať či akokoľvek súdiť môjho bývalého pastora, ktorý bol aj mojím duchovným otcom. Keď som to zrazu videl v tomto svetle, činil som ihneď pokánie a napísal mu aj ospravedlňujúci list.

Pár mesiacov po jeho rozvode si zobral mladú ženu a krátko nato sa cirkev scvrkla na štyristo členov. I napriek tomu, že sa pokúšal cirkev zachrániť, bolo to len otázkou času, kedy bude koniec. Mal by si odísť zo zboru, kde pastor žije v otvorenom hriechu a nekaja sa z toho? Odpoveď znie: „Jednoznačne áno.“ Pavol píše:

Napísal som vám v mojom [predchádzajúcom] liste nestýkať sa [blízko a pravidelne] s nemravnými [nečistými ľuďmi] – čo neznamená [samozrejme, že by ste sa mali] vyhýbať všetkým nemravným ľuďom po celom svete, alebo chamtivcom a podvodníkom a zlodejom a modloslužobníkom, lebo to by ste museli odísť úplne z tohto sveta a spoločnosti ako takej! Avšak teraz vám píšem, aby ste sa nestýkali s tým, kto nosí meno [Kristovec] brat a zároveň je o ňom známe, že žije nemorálne alebo v chamtivosti alebo je modloslužobník [ktorého duša je vydaná niečomu, čo si nárokuje miesto, ktoré patrí len Bohu], alebo osoba

známa zlou rečou [odvrkuje, zneužíva, rúha sa, osočuje], alebo je pijan alebo podvodník či zbojník. [Nie] s takouto osobou ani nestolujte.

- Prvý list Korintánom 5:9-11
(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Pavol tu zreteľne hovorí, že nemáme mať úzke spoločenstvo s niekým, kto sa nazýva „kresťan“, avšak žije v nemorálnosti. Tým, že sa tento služobník rozviedol, jednal nemorálne a okrem toho to urobil len kvôli tomu, že si so svojou ženou nerozumel, pričom mal v zálohe po celý čas mladšiu ženu, s ktorou sa mienil zosobášiť. Ježiš to hovorí na rovinu: „Hovorím vám, že kto by prepustil manželku, ak nie kvôli smilstvu, a vzal si inú, cudzoloží“ (Mt 19:9).

No a pokiaľ nám Božie slovo zakazuje aj stolovať s „kresťanom“, ktorý žije v otvorenom hriechu, tak zaiste by sme nemali mať podiel ani na ich duchu tým, že budeme skrze takéhoto služobníka prijímať duchovnú potravu. Pokiaľ však učiní pokánie, tak to už je potom iná vec.

Môžeš mi teraz položiť nasledovnú otázku: „John, nie je to vlastne vynášanie súdu?“ Odpoviem ti nasledovne: „Nie, pretože my vlastne súdime ich ovocie, nie ich samotných. Máme súdiť ovocie – skutky ľudí – nie motívy ich srdc. Pavol hovorí: „Mojou úlohou nie je súdiť tých, čo sú vonku, ale je vašou povinnosťou súdiť tých, čo sú v cirkvi, ktorí takto hrešia (1K 5:12, preklad New Living Translation).

Bez toho, aby sme teraz zachádzali do detailov, ja som v tomto prípade súdil motív srdca môjho pastora, a preto ma Pán varoval cez sny. Jedine Pán má totiž právo súdiť pohnútky ľudského srdca. Pavol hovorí:

„Preto nesúďte nič predčasne, kým nepríde Pán. On vynesie na svetlo, čo je skryté v tme, a odhalí zámery (motívy) srdc.

- Prvý list Korintňanom 4:5 (výraz v zátvorke pridaný autorom)

Toto je aj dôvod, prečo mám nádej pre život môjho bývalého pastora.

Aby som to vysvetlil zrozumiteľnejšie: „Raz som sa zhováral s istým služobníkom, ktorý bol pohoršený slovom, ktoré kázal iný Boží služobník počas konferencie. Tento priateľ prechádzal kázňou na svojom telefóne spolu so mnou a spomenul miesto Písma, kde tento urobil vo svojom poslanstve chybu. So všetkým, čo môj priateľ ohľadom tejto kázne povedal, som súhlasil (a iní služobníci sa k tomu tiež pridali). Avšak brat v telefóne dodal: „Domnievam sa, že tento služobník priniesol toto vyučovanie len preto, aby znelo špeciálne a otvorilo mu tak dvere do mnohých veľkých zborov a na veľké konferencie.“

V tomto okamihu som tohto priateľa v telefóne zastavil a povedal som mu: „Teraz už súdiš jeho pohnútky, čo je nesprávne.“

Môjmu priateľovi som potom vysvetlil, že súdiť jeho ovocie bolo v poriadku – slová a skutky, čo bolo v tomto prípade jeho poslanstvo – avšak nie motív. To môže robiť jedine Pán. To je presne to, čoho som sa vo vzťahu k môjmu pastorovi dopustil aj ja a prečo ma potom Boh prísne napomenul.

Tých štyristo členov, ktorí zostali pod autoritou môjho bývalého pastora aj napriek tomu, že si zobral tú mladú ženu, sa dostalo do veľmi zvláštnej situácie. Ich odovzdanosť pastorovi sa totiž nezakladala na Písme. Zotrvali v atmosfére nesprávneho ducha, nie však Ducha Božieho.

Až dodnes si však môjho bývalého pastora vážim, a to i napriek tomu, že nikdy nečinil verejné pokánie (momentálne má už tretiu ženu). Pokiaľ by mal však cirkev, nepodriadil by som sa jeho službe, ale vo svojom srdci si ho budem ctíť až po zbytok môjho života. Len si spomeň, že dokonca po tom, ako Boh vykonal nad Saulom súd, si ho Dávid neprestal ctíť, čo prejavil tým, že nad ním zaspieval žalospev a naučil ho spievať aj ostatných judských mužov.

Môžem zodpovedne vyhlásiť, že pokiaľ by ma dnes môj pastor požiadal o pomoc, pomohol by som mu najlepšie, ako by som vedel a tak rýchlo, ako by som len toho bol schopný. Naučil ma tak mnoho právd z Božieho Slova, z ktorých čerpám ešte aj dnes. Veril mi a dal mi šancu, keď vo mňa nikto iný neveril. Keď som bol ešte celkom neskúsený a nevyformovaný a robil mnohé chyby, vždy mi odpustil a povzbudil ma. Nikdy si ho neprestanem vážiť. Dokonca aj v čase, keď píšem tieto riadky, aby som pomohol aj iným, smútim vo svojom srdci kvôli bolesti, ktorú on a ďalší spôsobili svojimi rozhodnutiami a činmi. Pevne dúfam, že raz učiní pokánie a znova sa stane tým úžasným vodcom, ktorým kedysi bol. Písmo hovorí, že Božia nádej všetko dúfa a všetko vydrží (1Kor 13:7).

Ak sa pozrieme na obrátenú stranu mince, zistíme, že mnohí veriaci dnes svoje zbory opúšťajú ihneď, ako sa dopytujú, že sa ich pastor dopustil hriechu. Nie a tisíckrát nie! Nemáme počúvať na fámy. Písmo nás varuje: „Žalobu na staršieho neprijímaj, iba ak ju potvrdia dvaja alebo traja svedkovia“ (1Tim 5:19).

Svedok je niekto, kto má nevyvrátiteľné dôkazy, ktoré obstoja na súde. Teda nie sú to nejakí dvaja ľudia, ktorí sa spolu sprisahali či skupinka ľudí, ktorí rozširujú nejakú neurčitú správu. Nie, musí sa jednať o dvoch či troch ľudí, ktorí majú nezávislé dôkazy. Prečo to Pavol píše? No aby nás ochránil.

Skús sa nad tým zamyslieť, ak uveríme nejakej negatívnej správe, ktorá sa týka Božieho služobníka, otvára to dvere pre rozličné podozrenia a klamstvá. Naše srdcia tak poľahky naplní neúcta. No a keď si služobníka prestaneme vážiť, nie sme už viac schopní ani prijať požehnanie, ktoré nám Boh cez neho posielal. Toto je aj dôvod prečo mnohí kresťania na Západe nie sú schopní od Pána prijímať. V našej generácii sme zažili už nespočet škandálov služobníkov, čo spôsobilo, že srdcia mnohých veriacich sú naplnené podozrením voči každému služobníkovi, ktorého stretnú. Mnohí sú dnes v cirkvi unavení či dokonca cynickí – čo je postoj, ktorý v žiadnom prípade nie je priaznivý pre rast úcty v našich životoch. Toto je takisto majstrovský plán nášho nepriateľa – držať nás ďaleko od kanálov, cez ktoré prúdi nebeské požehnanie, Božích služobníkov.

Anna bola schopná prijímať od Eliho i napriek tomu, že netrvalo dlho a jeho nenásytný a chamtivý spôsob života vyšiel na povrch, a bol nad ním vyhlásený súd. Svoje srdce chránila od cynizmu, dokonca aj keď vnímala ťarchu skorumpovaného Eliho charakteru vo chvíli, keď ju nazval „opitou“. Avšak namiesto toho, aby reagovala, sa rozhodla konať. A tak podobne aj mnohí dnešní veriaci prirýchlo reagujú na zdrvivúce správy o páde niektorých služobníkov v našich krajinách.

Počas mnohých rokov v službe som si vypočul už nespočet negatívnych správ o Božích služobníkoch, avšak vždy sa snažím riadiť usmernením z textu z Prvého listu Timotejovi. Pokiaľ sa negatívnu správu dozviem len od jednej osoby, alebo pokiaľ nedostanem hmatateľný dôkaz aspoň od dvoch ľudí, tak ju okamžite odhodím. Aby som takejto správe veril, potrebujem aspoň dve úplne nezávislé svedectvá. Pokiaľ by som im totiž pripisoval vážnosť, zabránilo by mi to prijímať od Pána. Všetci služobníci nesú so sebou určité požehnanie z neba. Osobne nechcem prísť o nič z toho, čo Pán pre mňa má a verím, že to isté platí aj o tebe.

Opačná strana spektra

Pokiaľ sa zameriame na opačnú stranu spektra, spoznal som a vážim si veriacich, ktorí si svojich duchovných vedúcich ctia a z celého srdca sa im odovzdali. Niektorí z nich sú zamestnancami zborov alebo partnermi v službe týchto služobníkov.

S potešením som počas rokov sledoval, ako ich Pán povýšil. Niekedy to ani nemusí vyzeráť, že im je zverená väčšia zodpovednosť alebo že sú rýchlo povýšení, ale po tom, čo som ich pozoroval počas desať, dvadsať, tridsať či dokonca štyridsať-ročného obdobia, videl som postupný, avšak neodškriepiteľný rast v každej oblasti ich života.

Spomínam si, ako boli mnohí neveriteľne rozhorčení nad tým, čo urobil môj bývalý pastor, ktorého som tu pred chvíľou spomínal a vypestovali si postoje, ktoré nežičili postojú úcty. Stali sa tak kritickými a mnohí z nich museli znášať rôzne tragické následky. Niektorí z nich sa buď rozviedli, alebo sa ich deťom stali zlé veci a ďalší strádali finančne. Iní prevzali alebo začali svoje vlastné zbory, no i po mnohých rokoch tvrdej práce sa im nepodarilo vybudovať úspešný a rastúci zbor.

Spomínam si na jeden extrémny príbeh ženy, ktorá so mnou pracovala a v televízii otvorene voči tomuto pastorovi vystupovala (tomu, ktorý stratil celý zbor). Dovtedy sa tešila vynikajúcemu zdraviu, avšak o dva mesiace nato zomrela na vydutie mozgovej cievy – tzv. aneurizmu. Bola to len náhoda? Odpoveď pozná len Pán. Avšak viem, že Pavol hovorí, že kvôli tomu, že mnohí veriaci nerozpoznávajú telo Kristovo, je medzi nimi „mnoho slabých a chorých, a mnohí spia (zomierajú predčasne)“ (1K 11:30, ROH, výraz v zátvorke pridaný autorom). Pavol tieto slová napísal v kontexte Večere Pánovej. Avšak tieto pravdy sa vzťahujú nepochybne aj na ostatné oblasti kresťanského života. A „rozpoznávať“ Telo Kristovo znamená určite oveľa viac, ako len piť hroznový mušt a jesť oblátku.

Na druhej strane som videl mnoho veriacich, ktorí si toho od môjho bývalého pastora veľa vytrpeli, avšak aj napriek tomu si zachovali voči nemu postoj lásky a úcty presne tak ako kráľ Dávid. Všetkým z nich sa dnes darí veľmi dobre! Som svedkom toho, ako prosperujú v službe, podnikaní a v osobnom živote. Ich manželstvá zostali silné, ich deti stále milujú Pána a darí sa im. Žijú bohatým a naplneným životom, lebo sa rozhodli pre cestu úcty a integrity. Strážili si svoje srdcia a postavili si k svojim ústam stráž.

Prečo by ktokoľvek nechcel dobrý život, ktorý nám Pán túži dať? Oplatí sa teda byť kritický, cynický či znechutený? Aké ovocie to napokon prináša? Keďže som sám dobre videl, aké negatívne a dlhotrvajúce následky takýto postoj so sebou nesie, za nič na svete s ním nechcem mať čokoľvek spoločné, a to bez ohľadu na to, ako sa ku mne ten-ktorý služobník správal. Nestojí to za to. Avšak ten najdôležitejší dôvod je tento: tí, ktorí si v Biblii ctili svojich vodcov, boli tí, ktorí zostali blízko Božiemu srdcu. Toto je pre mňa tou najväčšou odmenou, porozumieť Jeho srdcu a mať s Ním úzke spoločenstvo. Veď nič väčšie v živote ani neexistuje.

11

Dvojnásobná úcta

Starší, ktorí svoju službu konajú dobre, sú hodní dvojnásobnej odmeny; najmä tí, čo sa usilovne venujú slovu a vyučovaniu. Veď Písmo hovorí: Mlátiacemu volovi nedávaj náhubok a Hoden je pracovník svojej mzdy.

- Prvý list Timotejovi 5:17-18

Toto je v Písme jediné miesto, kde sa v súvislosti s témou autorít používa výraz „dvojnásobná úcta“. Žiada sa tu od nás, aby sme služobníkom evanjelia v porovnaní s ostatnými autoritami prejavovali dvojnásobnú mieru úcty.

Čo to však znamená v praxi? No napríklad to, že sa voči kresťanským služobníkom máme správať a hovoriť s nimi s tým najväčším možným rešpektom. Malo by pre nás byť napríklad samozrejmosťou oslovovať ich ako „pastor“, „pane“, „pán“ alebo „pani“, pokiaľ nám sami nenavrhnú iné oslovenie. Okrem toho by sme s nimi mali nepretržite udržiavať očný kontakt počas nášho rozhovoru a neodísť skôr, ako oni sami rozhovor ukončia.

A pokiaľ kresťanský vedúci vyučuje Slovo Božie, tak by sme mali aj pozorne počúvať. Je to vlastne prejav neúcty, ak našim

myšlienkam dovolíme len si tak voľne „blúdiť“. Pamätaj, úctu je možné prejaviť skutkom, slovom, no aj myšlienkami. Preto nás Pavol napomína: „Kým neprídem, venuj sa predčítavaniu, povzbudzovaniu a vyučovaniu“ (1 Tim 4:13).

Tým, že sa napríklad počas zhromaždenia zhovárame s naším susedom, vlastne znevažujeme toho, kto káže, osobu Ducha Svätého ani nespomínajúc. S akoukoľvek komunikáciou s druhými by sme mali počkať až na koniec zhromaždenia. Nemali by sme byť ani na sociálnych sieťach, posilať sms správy priateľom, používať mobily alebo opustiť zhromaždenie pred jeho koncom. Na stretnutie či zhromaždenie by sme nikdy nemali prichádzať neskoro. Len si predstav, ako by asi reagovali naši zamestnávateľia v prípade, že by sme prichádzali do práce každé ráno o pätnásť minút neskôr? Takéto niečo by nám pravdepodobne ani nenapadlo. Prečo by sme to teda mali robiť na zhromaždeniach, ktorých čas naplánovali naši duchovní vedúci?

Mali by sme sa taktiež snažiť nájsť spôsoby, ako poslúžiť našim pastorm bez toho, aby nás o to vôbec požiadali. A čo takto predvídať veci dopredu a byť pripravení poslúžiť, pokiaľ sa vedúcemu vyskytnú nepredvídané okolnosti či ťažkosti? Vždy by sme sa mali usilovať robiť veci lepšie a na vyššej úrovni. Našou metou by mala byť vždy dokonalosť vo všetkom, čo pre nich robíme a ako ich navonok reprezentujeme.

Pokiaľ ťa napríklad tvoja duchovná autorita požiada niečo vybaviť, snaž sa to urobiť čo najrýchlejšie a najlepšie. Vždy sa vhodne obleč a maj umyté auto. Svojho nadriadeného by si sa mal totiž vždy snažiť reprezentovať čo najlepším spôsobom. Zažil som už neraz, ako ma na letisku vyzdvihli autom, ktoré bolo prepchané nepotrebnými vecami a odpadkami. Pomyslel som si: *Ako by sa asi vedúci tejto služby cítil, ak by vedel, že jeho spolupracovník vyzdvihol jeho hosťa takýmto spôsobom? Týmto neznevážil len mňa, ale aj pastora, ktorý ho poprosil, aby bol mojím hosťom.*

Spolu s Lisou zamestnávame približne päťdesiat úžasných ľudí. Až ma niekedy udivuje spôsob, akým sa ku nám správajú. Keď ráno prídem do kancelárie, vždy ma tam na stole čaká pohár čerstvo prefiltrovanej vody. Veľakrát bez môjho vedomia sa postarajú aj o odloženie kľúčov od auta na bezpečné miesto, odvezú moje auto na čerpaciu stanicu a doplnia pohonné hmoty, a to dokonca aj vtedy, keď je nádrž ešte takmer plná. Zabezpečia, aby moje auto bolo stále umyté a nablýskané. Hoc už roky nemám oficiálne rezervované parkovacie miesto pred našou budovou, postarali sa moji zamestnanci o to, aby sme s Lisou mali vždy k dispozícii tie najlepšie parkovacie miesta.

Keď vstúpim do ich kancelárie či zasadačky, tak vstanú a oslovia ma „pane“. Nič, o čo ich požiadam, mi neodovzdajú bez dôkladného preskúmania danej problematiky.

Už dopredu odhadnú, aké otázky sa ich asi budem pýtať a vedia mi ich bez zaváhania zodpovedať. O čokoľvek ich požiadam, urobia rýchlo a pokiaľ narazia na prekážku či slepú uličku, budú „búchať“ dovedy, kým problém nevyriešia. V prípade, že niečo neurobia, tak jedine vtedy, že to bolo naozaj nemožné. Takýto negatívny výsledok mi oznámia však až potom, keď už vyskúšali naozaj všetko, čo bolo v ich silách a vždy mi navrhnú aspoň nejaké alternatívy riešenia daného problému.

Hlboká úcta voči nám je ich zámerom. Aby som si však nezačal niečo namýšľať, tak si po prvé vždy snažím uvedomiť, že tým, že preukazujú úctu mne, ju vlastne prejavujú samotnému Kristovi. Po druhé som si vedomý toho, že za takéto správanie ich Pán požehná. Za tretie si uvedomujem dôvod, pre ktorý nám vlastne slúžia; to jest, aby naša energia nebola premrhaná na veci, ktoré by nás odviedli od nášho hlavného povolania. O čo viac sa teda s Lisou môžeme sústrediť na veci, ku ktorým nás Pán povolal, tým viac ľuďom môžeme poslúžiť. Všetko sa to vlastne točí okolo služby Božieho kráľovstva, a keď si vážime jeden druhého

(v ďalších kapitolách taktiež rozoberiem to, ako si my vážime našich zamestnancov), potom je pre všetkých aj oveľa ľahšie žiť spôsobom života, ktorý sa líbi Bohu.

Tu však musím podotknúť, že s Lisou si postoj úcty nenárokujeme. Ak totiž vedúci hľadá či vyžaduje úctu, nie je to v súlade s Božou vôľou. Ježiš povedal: „Po žiadnej ľudskej úcte netúžim“ (Jn 5:41, preklad The Amplified Bible, Classic Edition). Jedinú úctu, ktorú hľadal, bola tá od Jeho Otca. Duchovných vodcov tej doby pokáral slovami: „Vôbec sa nedivím tomu, že nemôžete veriť! Keďže sa s radosťou ctíte navzájom, avšak vôbec sa nezaujímate o tú úctu, ktorá pochádza od samotného Boha“ (Jn5:44, preklad New Living Translation). Aby uspokojili svoje ego, pýchu a tendenciu ovládať iných, tak títo vodcovia vyhľadávali chválu a úctu od ľudí. Na druhej strane však nezabúdajme, že tí, ktorí Ježišovi počas Jeho pozemského života preukazovali úctu, nielenže sami prijali požehnanie, ale čo bolo najdôležitejšie - vzdali slávu aj nebeskému Otcovi.

Takisto my veriaci si potrebujeme do hĺbky uvedomiť, že všetku úctu, ktorú prijmeme, musíme v našich srdciach odovzdať naspäť Ježišovi a Otcovi. Zároveň by sme sa mali tešiť z toho, že tí, ktorí nám ju prejavili, budú za to odmenení samotným Pánom. Či nie je radosťou vedieť, že ich náš Nebeský Otec požehná? Tento bod sa nedá ani dostatočne zdôrazniť: bez ohľadu na to, kým si, ak hľadáš úctu od ľudí pre akýkoľvek iný dôvod, tak si vlastne zišiel z cesty, ktorá vedie k životu a zbožnosti.

Dvojnásobné financie

Jestvuje naozaj nespočet možností, ako by som mohol rozobrať, čo to vlastne znamená preukazovať služobníkom evanjelia „dvojnásobnú úctu“. Avšak, keďže som zatiaľ nevysvetlil to, čo Duch Svätý špecificky k tejto téme hovorí skrze apoštola Pavla v Prvom liste Timotejovi v piatej kapitole, vo verši 17 a 18,

musím tak spraviť teraz. Ak totiž pokračujeme čítať tento text, zistíme, že tu vlastne pojednáva o financiách. Pavol svoj výrok zakončuje slovami: „Hoden je pracovník svojej mzdy.“ Anglický preklad The New Living Translation prekladá: „Starší, ktorí si dobre konajú svoju prácu, by mali byť dobre zaplatení.“ A The Contemporary English Version zase: „Cirkevní vedúci, ktorí si dobre konajú prácu, si zaslúžia dvojnásobnú plácu, obzvlášť ak sa namáhajú v kázaní a vyučovaní.“ A v Good News Version čítame: „Starším, ktorí si dobre konajú svoju službu ako vedúci, by mala byť zväžená dvojnásobná pláca.“ A napokon The Amplified Bible hovorí, že starší, ktorí si dobre konajú svoje povinnosti, by mali byť dvojnásobne považovaní za hodných prijať „zodpovedajúcu finančnú podporu“.

Takže opäť môžeme v Ježišových slovách učeníkom objaviť nasledovnú duchovnú zásadu: „Amen, amen, hovorím vám: Kto *si ctí* toho, koho ja pošlem, mňa *si ctí*, a kto *si ctí* mňa, *ctí si* toho, ktorý ma poslal“ (Jn 13:20, výraz prijíma bol zamenený za *ctí si*). Obzvlášť si teraz všimnime slovné spojenie „*koho ja pošlem*“. Vidíme, ako Ježiš tento výrok vzťahuje na konkrétnu osobu. Toto môžeme pozorovať aj na spôsobe, akým Pavol opisuje povolanie a vyslanie do pätnásobnej služby:

A Jeho {Kristove} dary boli [rozdielne; On sám ustanovil a dal nám tých], ktorí sú apoštolmi (špeciálnymi poslami), iní prorokmi (inšpirovaní kazatelia a vykladači), ďalší evanjelistami (kazatelia evanjelia, cestujúci misionári), iní pastormi (pastieri Jeho stáda) a učiteľia.

- List Efezanom 4:11

(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Dobre si všimni nasledovné slovné spojenie: „On sám ustanovil.“ Je to teda sám Pán, kto ustanovuje do pätnásobnej služby. Toto sú starší v Tele Kristovom, „ktorí sa usilovne venujú slovu a vyučovaniu“ (1Tim 5:17). A Pán špecificky hovorí, že si

ich máme ctiť tým, že dostanú „dvojnásobnú plácu“ (preklad Contemporary English Version).

Za tých viac ako tridsaťpäť rokov, čo cestujem ako kazateľ evanjelia, som sa nikdy nestretol s výnimkou z tohto pravidla, pokiaľ tento príkaz neuposlúchneme. Navštívil som mnohé zbory, kde sú hlavný aj vedľajší pastor platení mizerne. Zatiaľ čo mnohí členovia cirkvi žijú v krásnych domoch, jazdia na dobrých autách, ich deti navštevujú vynikajúce školy a podobne. Iróniou však je, že pokiaľ by si skúmal finančnú situáciu týchto členov, zistil by si, že väčšina ich vlastne finančne stráda. Podnikatelia neustále zažívajú rozličné prekážky či dokonca dlhodobé straty. Výsledkom je fakt, že mnohí sú až nad hlavu zadlžení. Mnohé rodiny čelia problémom, ktoré zhltnú všetky ich finančné rezervy. Vyzerá to, akoby nikto nemal nič našetrené, aby ešte zvýšilo podporiť niekoho, kto trie núdzu. Mohol by to byť následok toho, že si neprivlastnili vyššie citovaný Boží príkaz, aby svojich vedúcich finančne požehnali?

Viac svetla nám do tejto problematiky vnesú práve pozitívne príklady. Navštívil som totiž aj cirkvi, kde sú pastor a jeho spolupracovníci ohodnotení dobre. Veľakrát aj ľudia zo zboru pre nich robia veľa ďalších vecí: kupujú im dary, pozvú ich na výbornú večeru či im preukazujú ďalšie láskavé gestá. A pokiaľ by sme sledovali rodiny v takejto cirkvi, všimneme si, že sa im v živote darí a majú úspech. Podnikatelia dostávajú stále nové a nové podnikateľské nápady a veľmi prosperujú. Bez zaváhania ochotne pomáhajú vdovám, slobodným matkám alebo rodinám v núdzi, keďže na takéto účely majú vyhradené finančné rezervy. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že tieto zbory sú schopné toho vykonať oveľa viac, čo sa týka evanjelizácie a dávať na misiu, ako tie, ktoré sme opísali prv. Ešte nikdy som nevidel výnimku z tohto pravidla. Nemalo by nás to vôbec prekvapiť, keďže je to v úplnom súlade s tým, ako vlastne pravidlo úcty funguje.

Skúsme teraz tieto prípady analyzovať: „Prvý typ zborov, o ktorých sa tu zmieňujem, je hrdý na to, že nemrhá svojím rozpočtom, a teda svojho pastora a jeho tím oceňuje naozaj len tou najnevyhnutnejšou čiastkou. Premýšľajú tak, že týmto spôsobom budú schopní obetovať oveľa viac pre Božie kráľovstvo: dávať na misiu, pomáhať chudobným a podobne. Čo si však neuvedomujú je skutočnosť, že tým, že opomenuli Božiu vôľu štedro svojich vedúcich ohodnotiť, paradoxne nie sú schopní pomáhať núdznym ani v takom rozsahu, ako to robia tie druhé spoločenstvá, keďže ich podnikateľom sa nedarí, a teda zbory majú aj nižší príjem. Prečo si odmietame pripustiť, že je to vždy Božia múdrosť, ktorá predchádza každému požehnaniu? Pokiaľ sú však naše rozhodnutia založené skôr na našej vlastnej múdrosti ako na Božom Slove, je to v podstate len znak obyčajnej pýchy - falošnej pokory. Nepriamo tým akoby komunikujeme, že sme múdrejší ako On. Je pravdou, že Boh miluje chudobných, avšak zároveň nám hovorí, aby sme vyplácali „dvojnásobnú“ mzdu tým, ktorí slúžia Jeho Slovom.“

Áno, samozrejme, veľmi dobre si uvedomujem smutnú realitu, že táto pravda bola v Amerike aj do veľkej miery zneužitá niektorými z Božích služobníkov. Vždy ma veľmi zarmúti, keď vidím, ako niektorí z nich nehovoria o ničom inom ako o financiách a materiálnych veciach. Žijú nadštandardne a sú viac zameraní na dočasné veci a užívanie si, ako na zasiahnutie stratených a trpiacich. Úplne sa minuli Božiemu srdcu a zvrhli sa na cestu „nájomníkov“. Ich poslanstvo je veľakrát skreslené a neefektívne. Boh takýmto služobníkom adresuje nasledovné slová:

Ale vodcovia môjho ľudu – strážcovia HOSPODINOVI, jeho pastieri – sú slepí k akémukoľvek nebezpečenstvu. Sú ako nemé strážne psy, ktoré nevarujú pred nebezpečenstvom. Radi polihujú, spia a snívajú. Okrem toho sú chamtiví ako psy, nikdy nemajú dosť. Sú

nerozumnými pastiermi, všetci idú za svojimi cestami a starajú sa len o vlastný zisk.

- Izaiáš 56:10-11

(preklad New Living Translation)

Všimnime si záverečné slová „všetci sa starajú len o vlastný zisk“. Anglický preklad The Contemporary English Version to prekladá: „Ste pastiermi, ktorí sa pre sebecký zisk správajú zle k vlastným ovciam.“ Áno, jestvujú takí služobníci (a som rád, že ich nie je veľa), ktorí zneužili ženy, peniaze či ostatné zdroje cirkvi pre svoje vlastné potešenie. Pravdu o prejavovaní úcty tak celkom prevrátili. Ich myseľ sa zatemnila – pôvodný zámer sa teraz úplne zmenil; Pánovu službu zneužili na svoje vlastné ciele. Vzdialili sa tak od pôvodného zámeru – čo najlepšie slúžiť ľudu Božiemu a zamerať sa na stratených. Pokiaľ sa nezmenia, tak skončia veľmi zle.

Hoci nám história, ako aj Biblia uvádzajú mnohé príklady toho, keď bol Boží princíp fungovania úcty zneužitý, potrebujeme si položiť otázku, či to je pre nás dostatočný dôvod na neuposlušnosť Božieho Slova. Jedno je však zrejme – „dva mínusy“ sa v Božích očiach nikdy nemôžu stať „plusom“.

Obrat až príliš neočakávaný

Na začiatku mojej služby som sa stal svedkom prípadu, ktorý následky vehementného „držgroštvá“ voči našim duchovným vedúcim vyjadruje naozaj veľmi výstižne. Spomínam si, ako sme raz spolu s manželkou išli slúžiť do zboru, ktorý mal okolo stodvadsať členov. Tento zbor už fungoval niekoľko rokov a jeho veľkosť sa konštantne pohybovala v rozmedzí od tridsaťpäť až po stodvadsať. Nejako nevedeli preraziť v evanjelizácii svojej lokality, pričom v ich oblasti žilo až okolo dvestopäťdesiat tisíc obyvateľov.

Mal som v pláne slúžiť tu štyri dni. Pastor sa nás spýtal, či je v poriadku, ak nás ubytuje u seba doma, aby sa tým znížili výdaje

v ich rozpočte za hotel. Bez problémov sme súhlasili, veď okrem iného boli aj našimi osobnými priateľmi ešte dávno predtým, ako sme vlastne začali cestovať.

Pricestovali sme k nim v sobotu večer a po príchode som si uvedomil, že tento manželský pár nežije v rodinnom dome, ale v prenajatom byte. Ich auto už tiež čo-to zažilo, nemali toho veľa, no na druhej strane nám dali k dispozícii všetko, čo vlastnili. Manželka bola neuveriteľne pohostinná a koniec koncov to vlastne boli veľmi milí a dobrosrdeční ľudia. Prekvapilo ma teda, keď som sa dozvedel, že manželka je stále zamestnaná ako letuška istou gigantickou leteckou spoločnosťou. Mimo domu tak pravidelne mesačne trávila až pätnásť a niekedy aj osemnásť dní.

Zhromaždenia dopadli dobre, až na to, že som mal občas pocit, že atmosféra je akási neprirodzené napätá. Nejako sa nám nedarilo preraziť do Božej prítomnosti a zažiť Jeho moc a pomazanie. Akoby niečo neviditeľné bránilo tomu, aby ľudia mohli slobodne prijímať z neba. Avšak všimol som si, že veriaci zo zboru boli srdeční a vyzeralo to, že mnohí Pána naozaj veľmi hlboko milujú. Nerozumel som tomu.

Na tretí deň zhromaždení som teda strávil o čosi dlhší čas na modlitbe. Môj duch bol akýsi podráždený, no nevedel som bližšie určiť, čo sa deje alebo sa toho zvláštneho pocitu nejako zbaviť. Ako som sa tak modlil, myslou mi behala myšlienka, ako tento zbor finančne svoj pastorský manželský pár zanedbal. A zrazu som vnímal, že mi Pán hovorí: „Chcem, aby si o tomto probléme hovoril na dnešnom večernom zhromaždení.“

Spýtal som sa Pána, ako to mám spraviť. Odpovedal mi, že mám vyučovať ľudí o dôležitosti finančného požehnanie svojho pastora. Silno som vnímal, že mám vyhlásiť zbierku, určenú konkrétne na tento účel. No aj tak som nevedel, ako to všetko uskutočniť.

V to popoludnie sa na mňa pastor obrátil so slovami: „John, chcem, aby si dnes večer namiesto mňa ty sám vyhlásil zbierku pre tvoju službu.“

Na čo som sa len pousmial, lebo som vedel, že teraz mám otvorené dvere. Namiesto zbierky pre našu službu, tak vyhlásim zbierku pre tohto pastora a jeho manželku, a bude to. Keď ma potom pastor oficiálne predstavil, povedal mi šeptom: „John, chcem aby si znova vedel, že čo sa týka zbierky, tak ti v tom dávam úplnú slobodu.“

Pri týchto slovách som sa len potutelne usmial. Vedel som totiž, že to, čo urobím, ho nepochybne prekvapí. Postavil som sa za kazateľnicu a požiadal ľudí, aby si nalistovali text z Prvého listu Timotejovi 5:17. Celých ďalších štyridsaťpäť minút som vyučoval na tému, aké dôležité je to, aby sa zbor o svojho pastora dokázal dobre finančne postarať.

Dúfam, že to, čo teraz poviem, nevyznie nejako vystatovačne, no tento zbor som vtedy prísne pokarhal. Pamätám si, ako som povedal: „Ako to, že manželka vášho pastora je nútená byť pol mesiaca preč z domu? Mali by ste byť schopní sa o nich postarať do takej miery, že budú finančne zabezpečení natolko, že bude môcť zostať doma a pomáhať mu v službe.“

V tejto chvíli som videl, ako pastorova tvár červenie viac a viac; takáto konfrontácia ho evidentne dosť znervóznila. Obával sa totiž, že ľudia si pomyslia, že ma na toto naviedol on sám a že kvôli tomu jeho zbor teraz opustí viacero rodín. (Tu by som rád vysvetlil, pokiaľ v nejakej cirkvi vyučujem, tak nikdy nekážem posolstvo, o ktorom viem, že pastor má na vec odlišný názor, samozrejme, pokiaľ sa len nejedná o niektorú zo základných doktrín viery. V tomto prípade som však s určitosťou nevedel, čo si pastor myslí. Počas toho, ako som rozprával, som si všimol len zarazený výraz jeho tváre.)

S radosťou môžem povedať, že to, čo Pán položil na moje srdce, cirkev v ten večer prijala veľmi pozitívne. Na záver kázania som povedal nasledujúci výrok: „Požiadali ma, aby som vybral zbierku pre našu službu. Rozhodol som sa však neurobiť to. Dnešná zbierka bude namiesto toho určená pre pastora a jeho manželku; a tento dar nepodlieha ani daňovej povinnosti. Bol by som rád, keby ste ukázali, ako si veľmi ceníte tento vzácny dar, ktorý vám Pán dal – vášho pastora.“

Potom sme vybrali zbierku a zhromaždenie sa skončilo. Ako som sa však krátko nato zhováral s niekoľkými ľuďmi, neušlo mi, že sa pastor nepozorovane prešmykol do kancelárskych priestorov. Po tom, ako som zistil, že zmizol, vybral som sa ho hľadať. Vo chvíli, keď som ho našiel, spozoroval som, že červená farba jeho tváre sa teraz zmenila na bielu. Hneď som vedel, že má dobré správy. S úškrnom som sa ho spýtal: „Aká suma sa dnes večer vyzbierala?“

Keď mi povedal číslo, takmer som zamdlel. Suma totiž viac ako trikrát prevyšovala najväčšiu čiastku, ktorá sa kedy počas zbierky na nedeľnom zhromaždení vybrala. Vedel som, že výsledok bude dobrý, no to, čo som počul, vysoko prevyšovalo aj moje najsmelšie očakávanie pre zbor takejto veľkosti.

Tento pastor mi potom volal v pondelok. S nadšením mi povedal: „Posielam ti nahrávku nášho nedeľného zhromaždenia.“

Keďže som to nečakal, tak som zareagoval: „V poriadku, vypočujem si tvoje včerajšie posolstvo.“

No on rýchlo upresňoval: „Počkaj, John, ja som vlastne vôbec nekázal. Celé dve hodiny členovia môjho zboru jeden po druhom bežali dopredu na pódium, aby vydávali svedectvá o úžasných finančných zázrakoch, ktoré sa stali v ich rodinách a podnikaniach. Naplnilo ma to úžasom, no neprekvapilo. Vedel som, že Boh bude

konať niečo nádherné, no nevedel som, že sa tak stane až takto neuveriteľne rýchlo.“

Do tejto cirkvi som sa potom vrátil po troch rokoch. Už sa viac nestretávajú v prenajatých priestoroch na prízemí, ale sa presťahovali do priestorov strednej školy, ktorú si sami zrenovovali. A to nie je všetko. Túto budovu si neprenajali, ale odkúpili! Počet návštevníkov zboru sa zvýšil päťnásobne. Pastorova manželka mohla kvôli tomu, že zbor finančne požehnal jej manžela, skončiť pracovať a výsledkom toho bola aj prosperita rodín a podnikateľov v tejto cirkvi.

„Prosím, nikdy nehovor, že sa ti niečo páči“

Táto pravda funguje vždy. Ak totiž budeme prejavovať úctu voči našim duchovným vodcom finančne, bude sa aj nám osobne dariť. Snažím si brať príklad zo života Dr. Dávída Yonggi Choa, ktorý je pastorom jednej z najväčších cirkví v Soule, v Južnej Kórei. Svoj zbor založil pred mnohými rokmi na mieste bývalej skládky a v čase, keď píšem túto knihu, som sa od dvoch členov jeho predstavenstva dozvedel, že vo svojom zbore má viac ako päťdesiatisíc milionárov.

Bol viackrát mojím osobným hosťom, hral som s ním golf a stoloval spolu s ním a jeho spolupracovníkmi v rôznych reštauráciách. Je pre neho bežné, aby ho na cestách sprevádzali viacerí podnikatelia a spolupracovníci. Títo sa starajú o to, aby mu nič nechýbalo; ak niečo potrebuje, kúpia mu to a odpozoroval som, že skôr ako si on sám nesadne za stôl, neposadia sa ani oni. Svojho pastora veľmi rešpektujú. Že by teda dôvodom pre to, že v tejto cirkvi, ktorá začala v takých biednych pomeroch, je dnes toľko bohatých členov, bolo to, ako si členovia zboru vážia svojho pastora?

Al Brice je môj blízky priateľ. Je pastorom úžasného zboru v meste Fayetteville v americkom štáte Severná Karolína. V roku

1980 sa Al, ktorý je zároveň vynikajúcim hráčom golfu, zúčastnil na Amatérskom turnaji Spojených štátov v golfe. Keďže Dr. Cho, ako i mnohí z jeho spolupracovníkov a priateľov golf milujú, tak si Ala obzvlášť obľúbil.

Pri jednej návšteve Spojených štátov mali Dr. Cho a jeho spolupracovníci naplánované zahrať si golf práve s Alom. Jeden z mužov, ktorí Dr. Choa sprevádzali, vystúpil z prenajatého auta a vybral svoje golfové palice. Len pred chvíľkou totiž na Piatej avenue v New Yorku kúpil úplne novú dizajnérsku tašku s golfovými palicami, ktorá stála niekoľko tisíc dolárov. Al sa o nich zo slušnosti pochvalne vyjadril. Na Alove prekvapenie muž zrazu začal zo svojej novej tašky vyberať jednu palicu za druhou. Keď už bola úplne prázdna, tak začal vyťahovať Alove palice a dávať ich zase do svojej tašky. Al rýchlo zvolal: „Prosím vás, dosť, prestaňte! Čo to robíte?“

Na to Kórejec povedal: „Rád by som si vás týmto spôsobom uctil. A teda táto taška patrí odteraz vám.“ Akokoľvek sa ho v tom môj priateľ snažil zastaviť, nepodarilo sa mu to.

O pár mesiacov navštívil Al Kóreu a pripravoval sa zahrať si golf s Dr. Choom a jeho spolupracovníkmi. V profesionálnom obchode zazrel perfektné golfové topánky a povedal: „Ach, aké úžasné topánky!“

Tu jeden z mužov v blízkosti pastora Choa ich okamžite schmatol z regála a bežal s nimi k pokladni. Al povedal: „Nie, nie, žiadne topánky nepotrebujem. Len som chcel podotknúť, aké sú super.“

Nato mu muž povedal: „Nie, pane, keďže si vás hlboko vážim, je mojou túžbou vám ich kúpiť.“

Keď mi o tom neskôr Al rozprával, tak sa smial, až sa za brucho chytal a povedal: „Naučil som sa jednej veci, a to nikdy v

prítomnosti mužov okolo pastora Choa nevysloviť, že sa mi niečo páči, lebo inak mi to hneď kúpia.“ Títo veriaci praktikuju hlboký postoj úcty a sú kvôli tomu požehnaní.

Požehnaný život

Iný môj priateľ, Jack, je už u Pána. Počas svojho života žil veľmi úspešným a plnohodnotným životom. Státisíce ľudí boli skrze jeho službu zasiahnuté.

Keď Jack ešte ako mladý muž rozbiehal svoju službu, mal jeho pastor už vybudovanú silnú cirkev v Spojených štátoch amerických. Po tom, čo svojmu pastorovi pomáhal mnoho rokov, vyslali ho do inej časti krajiny, aby tam pre zmenu začal svoju cirkev aj on.

Len za pár rokov mala jeho cirkev päťtisíc členov. Osobne som u neho v cirkvi kázal veľakrát a strávili sme spolu úžasný čas. Zreteľne si spomínam, ako sa raz so mnou zdieľal s tým, ako veľmi svojho bývalého pastora miluje, cení si ho a váži si ho. Hovoril o ňom ako o svojom duchovnom otcovi. Povedal: „John, vždy keď sa s ním stretnem, tak mu nezabudnem dať šek na sumu tisíc dolárov (zhruba osemstopäťdesiat eur, pozn. prekladateľa).“ Jeho postoj úcty ma zaskočil.

Jeho slová ma taktiež prinútili hlbšie premýšľať o tom, akú veľkú odmenu dostal. Veriaci v jeho zbore ho nesmierne milovali. Jeho pohreb trval vyše štyroch hodín a budova bola naplnená až na prasknutie. Zúčastnilo sa ho viac ako päťtisíc ľudí, medzi ktorými neboli len veriaci, ale aj mnohí obyvatelia jeho mesta, ktorí síce cirkev nenavštevovali, ale si ho všetci vážili.

Cirkev si ho nesmierne cenila a ponúkli mu vynikajúci plat. Jack však vedel dobre investovať, a teda nepotreboval, aby ho cirkev platila. Túto sumu daroval späť na účely zboru. Počas svojho

života som nevidel mnoho ľudí, ktorí by boli Bohom požehnaní do takej miery ako tento brat. Takisto aj jeho manželka a dcéry ho vášnivo milovali. Žil v krásnom dome a mal mnoho priateľov. To, že Jack si svojho duchovného otca uctil finančne, ho predurčilo pre prijatie úžasného požehnania aj v mnohých ďalších oblastiach života.

Na našich zhromaždeniach

Si verný Bohu, keď sa staráš o cestujúcich učiteľov, ktorí prechádzajú poblíž, a to aj keď sú pre teba cudzincami. Tamojšej cirkvi rozpovedali o tvojom milujúcom priateľstve. Prosím, staraj sa o takýchto učiteľov spôsobom, ktorý je milý Bohu. Veď oni cestujú kvôli Pánovi, a od tých, čo sú neveriaci neprijímajú ničoho. Takže je našou úlohou podporovať ich, aby sme boli ich partnermi pri zvestovaní pravdy.

- Tretí Jánov list 5-8

(preklad New Living Translation)

Počas času, kedy som cestoval a slúžil v zboroch po celom svete, som si uvedomil, že je obrovský rozdiel v našej službe tam, kde nás prijímú s nadpriemernou pohostinnosťou a na miestach, kde náš tím vnímajú len ako bežných hostí.

Navštívil som napríklad miesta, kde som sa sám seba pýtal, prečo ma vlastne pozvali. Ubytovali nás totiž v ošarpaných hoteloch alebo motelloch; na izbe sme nenašli žiadnu balenú vodu či občerstvenie a nemali sme k dispozícii ani žiadnu hotelovú službu. V pastorovej kancelárii nás privítali s postojom: *Toto od teba očakávam* a nie so srdečnosťou a vďačnosťou za to, že som prišiel. Na iných miestach ma zase prijali akoby so slovami: „To, čo robíme my, je strašne dôležité, a tak si láskavo uvedom, akého úžasného privilegia sa ti dostalo tým, že sme ti ponúkli túto jedinečnú možnosť v našom zbore kázať.“

Po tom, ako ma predstavili zhromaždeniu, ľudia zostali sedieť na svojich stoličkách a s neskrývaným nezaujmom si ma obzerali od hlavy po päty. Akoby som čítal myšlienky, ktoré sa im vtedy možno prehánali hlavou: *Už sme to všetko počuli; čo je teda také zaujímavé na tom, čo nám tu chceš teraz hovoriť?* A keď som začal kázať, mal som pocit, že som na súdnom pojednávaní.

Z takýchto zhromaždení potom odchádzam úplne „zmorený“. Mám pocit, akoby som sa celučký čas duchovne prebíjal cez akúsi neviditeľnú stenu odporu a nie, že ľudia túžia odo mňa prijímať s hladom a očakávaním. Následne mi pastor podá šek na sumu, ktorá sa vyzbierala a je tak malá, že pokiaľ by mal z nej každý týždeň tento zbor vyžiť, tak by to bolo absolútne nemožné. Avšak s radosťou môžem povedať, že takéto prijatie nebýva až tak časté.

Raz sa mi stala takáto vec: ešte spolu s iným služobníkom som celý týždeň slúžil na jednej kresťanskej konferencii. Pastor oznámil, že počas tohto týždňa konferencie vyzbierali na zbierkach vyše dvestopäťdesiat tisíc dolárov (približne dvestodvadsať tisíc eur, pozn. prekladateľa). Mal som z toho naozaj úprimnú radosť. Pri mojom odchode mi však venovali šek na sumu šesťsto dolárov (asi päťsto eur, pozn. prekladateľa) pre našu službu. Nebolo to ani sprejitné; a ak by aj bolo, tak naozaj len veľmi mizerné; veď desať percent z tejto sumy by bolo dvadsaťpäť tisíc (asi dvadsaťdväť tisíc eur, pozn. prekladateľa). Teraz to však bolo len niečo viac ako dve desatiny percenta (0,2 percenta).

Zistil som, že takéto „incidenty“ nemajú na našu službu žiadny vplyv, Pán potom z iných zdrojov zabezpečí to, čo potrebujeme. Kedykoľvek som v minulosti dostal od zboru len „sprejitné“ (ak by sme to tak vôbec mohli nazvať), Pán to vyriešil tak, že som ešte v ten týždeň dostal nejaký väčší obnos poštou od súkromného darcu alebo sme dostali pozvanie slúžiť v inom zbere, ktorý nás požehnal veľkou zbierkou. Milujem takéto svedectvá, ktoré sú vlastne potvrdením toho, že Pán o mne a mojej situácii vie.

Boh bol vždy verný v napĺňaní všetkých našich potrieb, a preto sa finančné problémy či výzvy nikdy nestali príčinou mojich bezsenných nocí. Je mi však ľúto tých, ktorí takéto „omrvinky“ Božím služobníkom obetovali; minuli totiž možnosť prijať úžasné požehnanie za to, že prejavili úctu tomu, koho im Ježiš poslal.

Na druhej strane som slúžil na zhromaždeniach, kde sa ku mne hneď od chvíle, ako ma vyzdvihli na letisku, až do môjho odletu späť, správali s nadšením, neuveriteľne milo a preukazovali mi úprimnú pohostinnosť.

V mojej hotelovej izbe na mňa vtedy napríklad čakal veľký kôš plný ovocia, nápojov a občerstvenia, ktorý by mi pravdepodobne vystačil aj na celý týždeň. Cirkev sa už v mojej kancelárii dopredu informovala o aké občerstvenie mám záujem. Niekedy na mňa dokonca čakajú v mojej izbe aj darčeky, ako napríklad kvalitné pero, košľa, golfové palice alebo voda po holení. Ubytujú ma v tých najlepších hoteloch v okolí a zabezpečia mi aj hotelovú službu a ďalšie vymoženosti, ktoré mi počas cestovania pomôžu cítiť sa aspoň o trochu viac ako doma. Takto sa správajú nielen ku mne, ale aj voči tým, ktorí ma na cestách sprevádzajú.

Keď potom vyjdem na pódium, ľudia ma vítajú postojačky a s hlasným potleskom. Sú vďační Pánovi za to, že k nim posielajú jedného zo svojich poslov a už sa nevedia dočkať, kedy budú počuť Božie Slovo. Keď kážem, tak počúvajú pozorne; nikto sa počas zhromaždenia nepresúva ani nerozpráva, nechcú totiž nič z toho, čo pre nich Pán pripravil, minúť. S nadšením si užívajú Božiu prítomnosť počas služby a na záver sa nahnú k pultom s našimi knihami a brožúrami, aby z Božieho Slova „vydolovali“ ešte o trošku viac.

Tieto zbory zvyknú do našej kancelárie volať mesiace či dokonca roky neskôr a hovoria: „Tvoj príchod, akoby to všetko nakopol,“ alebo „Naši zamestnanci a cirkev sa totálne zmenili.

Akoby sme sa dostali na celkom novú úroveň. “Vtedy sa tak trochu pousmejem vo svojom vnútri, keďže možno len týždeň predtým som slúžil v cirkvi, ktorá nás brala ako bežných návštevníkov. Aj u nich som kázal presne na tú istú tému, mal ten istý cieľ, no i tak výsledky boli len nepatrné. A po tom, čo som od nich odišiel, sa mi už nikdy neozvali. To len opätovne potvrdzuje skutočnosť, že koľko požehnaní ľudia na zhromaždeniach dostanú, nesúvisí so mnou ako služobníkom, ale skôr od toho, akým spôsobom ma na konkrétnom mieste prijímú.

Ježiš povedal: „Ten, kto vás prijíma, mňa prijíma a kto mňa prijíma, prijíma Toho, ktorý ma poslal.“ Len sa nad tým zamysli: V prípade, že by bol Ježiš pastorom tvojho zboru, prípadne prišiel poslúžiť niektorý víkend, ako by si sa oňho postaral? Skutočnosť je tá, že to, ako sa správame k tým, ktorých nám On posiela, zodpovedá tomu, ako sa správame k Nemu a následne aj k nášmu Otcovi v nebi.

Cti si Pána

Pripomeňme si teraz, čo vlastne znamená riadiť sa v našich životoch pravidlom úcty. Pán hovorí: „Uctím si len tých, čo si uctia mňa. Tých, čo si nevážia mňa, nebudem si vážiť ani ja“ (1Sam 2:30).

Tieto slová musia byť vyryté do našich duší. Boh si na oplátku uctí tých, ktorí si ctia Jeho. Vyznaj nahlas tieto slová: „Pokiaľ si ctím Pána, aj On si potom uctí mňa.“ Vyslovuj ich neustále dookola, uvažuj nad nimi a dovoľ, nech sa hlboko zahniezdia v tvojom srdci. Tým, že svojím spôsobom života prejavuješ Pánovi úctu, vlastne spôsobíš, že aj On si ťa následne uctí. No nie je to úžasné? Pozrime sa teraz na túto pravdu ešte o trochu bližšie. V Prísloviach čítame:

„Ucti si Hospodina zo svojho majetku a z prvotín každej úrody.“

- Príslovia 3:9

Tento verš nás nabáda ctíť si Hospodina aj prostredníctvom nášho majetku. Anglický preklad The Amplified Bible tu hovorí: „Cti si Pána svojimi zdrojmi a tým, čoho máš dostatok [zo spravodlivej práce] a z prvotín všetkých svojich príjmov.“ Preklad Contemporary English Version tu uvádza: „Cti si Hospodina tým, že mu dáš peniaze.“ A tak jeden zo spôsobov, ako môžeme Pánovi prejavíť úctu, je dávať mu naše financie. Pýtam sa, ako mu ich môžeme dať? Veď on našu menu v nebi nepoužíva. Odpoveď je veľmi jednoduchá – môžeme ich namiesto toho dať tomu, koho nám On posielal.

Pokiaľ by si v Písme pozorne študoval tému desiatkov a obetí, uvedomíš si, že boli ustanovené pre tri hlavné dôvody. Prvým z nich bol postarať sa o ustanovených Božích služobníkov, ktorí nám slúžia, a ako sme už videli na začiatku tejto kapitoly, sú hodní „dvojnásobnej mzdy“. Druhým bolo postarať sa o potreby služobníka, aby sa potom mohol venovať službe a tretím bolo to, aby boli naplnené potreby chudobných, vdov, sirôt a cudzincov.

Ku každému z týchto dôvodov si teraz dovoľím priradiť aspoň jeden text Písma z mnohých, ktoré túto tému rozoberajú. Ten prvý nachádzame v Pavlových slovách, ktoré adresuje kresťanom v Korinte: „Keď sme teda medzi vami siali duchovné, je veľkou vecou žať telesné?... Preto aj Pán prikázal tak, aby tí, čo ohlasujú evanjelium, z evanjelia aj žili“ (1Kor 9:11,14).

Anglický preklad New Living Translation tu hovorí: „Pán prikázal, aby tí, ktorí zvestujú Dobrú správu, boli podporovaní tými, ktorí z toho majú prospech.“ Tento princíp vidíme takisto už v Starej zmluve. Dedičstvo kňazov a levitov pochádzalo práve z desiatkov ľudu. Títo totiž nedostali do dedičstva žiadne územie, kde by podobne ako iné kmene, mohli pracovať.

Ten druhý dôvod vidíme v Pavlových slovách, ktoré adresuje kresťanom vo Filipách:

A vy, zaiste veľmi dobre viete, Filipskí, že na počiatku mojej služby evanjelia, keď som opustil Makedóniu, žiadna cirkev (zhromaždenie) sa nestala mojím partnerom a neotvorila si [debetný či kreditný] účet tým, že by dali a prijali, okrem vás. Veď aj v Tesalonike ste poslali [mne príspevky] na moje potreby, a to nielen raz, ale opakovane... Avšak ja mám [vašu plnú sumu] a dokonca viac; mám všetko, čo potrebujem a som nadmieru zabezpečený, teraz keď som prijal po Epafrasovi dary, ktoré ste mi poslali. [Tieto sú] nádhernou obetnou vôňou, ktorú Boh víta a v ktorej má zaľúbenie.

- List Filipanom 4:15-16, 18

(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Tu vidíme, že to boli práve ich finančné dary, ktoré apoštolovi Pavlovi umožnili konať dielo, do ktorého ho Pán povolal. Jednoducho povedané, verejná služba si vyžaduje financie. Pavol to vyjadril slovami „nadmieru zabezpečený“. Vďaka dávaniu sa stali jeho partnermi pri evanjelizácii stratených.

No a čo sa nášho tretieho dôvodu týka, tak Boh v Starej zmluve prikazuje dávať desiatky levitovi (služobníkovi), cudzincovi, sirote a vdove (Dt 26:12). V Novej zmluve sa vedúci zhodli na nasledovnom: „Len aby sme pamätali na chudobných. To som sa aj usiloval robiť“ (Ga 2:10).

Pojem „chudobný“ zahŕňa cudzinca, sirotu a vdovu. Tým, že dávame služobníkovi, môžeme vlastne pomôcť núdzným, ktorých by sme inak nestretli.

Ako sme už uviedli, Boha si ctíme z našich financií tým, že dávame tým, ktorých On sám ustanovil do služby. To nás

privádza k otázke: „Kolkí dnes takisto znevažujú Boha tým, že zadržávajú finančné prostriedky, ktoré by mohli byť využité pre „dielo služby“? Mnohí žiadne desiatky ani neplatia a nedávajú ani finančné dary Pánovým služobníkom, ktorí do ich životov zasievajú duchovné pravdy. Ak služobník vyhlási zbierku, sťažujú sa slovami v zmysle: „Prečo len nemôže niekedy kázať bez toho, aby od nás drankal peniaze? V poslednom čase sa mi aj tak finančne nedarí.“ No ja sa na tomto mieste pýtam: „Nemohlo by práve to, že nedali Božie dielo na prvé miesto, a tak si seba uctili viac ako samotného Pána, byť dôvodom ich finančných „suchôt“?

Toto hovorí HOSPODIN Boh: Všimnite si, ako sa vám vedie! Zasiati ste veľa, no zožali málo. Máte jedlo, ale nie dosť na to, aby vás zasýtilo. Máte víno, no nie dosť na to, aby uhasilo váš smäd. Máte šaty, ale nie toľko, aby vás zahriali. Vaša mzda mizne, ako by ste ju dávali do deravých vreciek! Toto je, čo HOSPODIN Boh hovorí: Uvedomte si, ako sa vám vedie! Vyjdite teda do lesov, prineste odtiaľ drevo a opravte môj dom. Potom Ja v tom budem mať záľubenie a budem poctený, hovorí HOSPODIN. Očakávali ste bohaté žatvy, avšak mali ste len malé. A keď ste potom to, čo ste zožali, doniesli domov, Ja som do odviaľ. Prečo? Pretože môj dom je v ruinách, hovorí HOSPODIN Boh, ale vy ste všetci zaneprázdnení stavbou svojich vlastných domov.

- Aggeus 1:5-9 (preklad New Living Translation)

Môže to vôbec byť ešte o niečo jasnejšie? Len si predstavme, že by niektorí z hrdinov, ktorých si v Písme vážime, mali ten istý postoj k služobníkom, čo sa týka financií v ťažkých časoch ako mnohí veriaci dnes. V čase veľkého hladu za Eliáša zomrelo mnoho vdov. No čítame o jednej z nich, ktorá prežila práve kvôli tomu, že sa vo svojom živote riadila pravidlom úcty. Spolu so synom mali len tak-tak dosť múky a oleja na prípravu svojho posledného jedla a potom mali obaja zomrieť. No prorok jej prikázal, aby najprv jemu urobila malý posúch. Ach jaj, ak by to urobil dnes, tak by ho

za to napadli nielen v cirkvi, ale aj na sociálnych sieťach. Mnohí by ho kritizovali slovami: „Ako si si len dovolil zobrať niečo od ženy, ktorá je na pokraji smrti hladom? To ty si jej mal niečo dať.“ No Božie Slovo viedlo tohto proroka k tomu, že jej povedal, aby uprednostnila Boha tým, že najskôr nakrmi Jeho služobníka a pokiaľ si ho takýmto spôsobom uctí, potom si Boh následne uctí aj ju. Ona svoju časť naplnila a Boh tiež svoj sľub dodržal; počas celého obdobia sucha sa jej neminula múka ani olej (1Krl 17).

V prípade, že zadržujeme desiatky a dary tým, ktorých ku nám Pán posiela, tak v konečnom dôsledku škodíme len sami sebe, lebo tým vlastne znevažujeme samotného Pána. Boh skrze proroka hovorí:

„Smie človek okrádať Boha? Vy ma okrádate. Pýtate sa: „O čo ťa okrádame?“ O desiatky a pozdvihované obetné dary.“

- Malachiáš 3:8

Ak by som mal na výber, tak by som radšej vykradol banku, akoby som mal okradnúť samotného Boha. Prečo? Boha sa totiž bojím viac ako človeka. Som rád, že sa našťastie takto rozhodovať nepotrebujem; nechcem sa dopustiť ani jednej z týchto vecí. No Boh hovorí: „Okradli ste ma!“ Nehovorí tu: „Okradli ste mojich služobníkov!“ Avšak tým, že nedávame desiatky a zbierky Jeho služobníkom, ktorých nám posiela, vlastne znevažujeme Jeho samého. Ďalej pokračuje: „Prinášajte celé desiatky do zásobárne. Keď bude potrava v mojom dome, potom ma vyskúšajte,“ vraví Hospodin zástupov, „či vám neotvorím okná nebies a nevylejem na vás nadmieru požehnania. A bude po nedostatku“ (v. 10).

Všimni si, Boh sám hovorí na tomto mieste, že požehnanie z nášho dávania bude také enormné, „že ho bude až nadmieru“ (v anglickom origináli: „že nebudeme mať ani dosť miesta ho uskladniť“, pozn. prekladateľa). Tak v podstate toto požehnanie

bude akoby *nezmerateľné*. V minulosti som počul mnohých služobníkov kázať, že Pán naše financie a materiálne statky požehná do takej miery, že ich nebudeme ani schopní uskladiť. Tu sa však musíme na chvíľu pristaviť. Peniaze ako také sú totiž zmerateľnou veličinou. Dokonca i v prípade, že by som vlastnil finančné zdroje celého celučičkého sveta, bolo by možné ich nejakým spôsobom spočítať. Čo tu má Pán na mysli, keď hovorí, že nebudeme schopní obsiahnuť veľkosť odmeny, ktorá nás za naše dávanie čaká? Odpoveď nachádzame v Prísloviach:

„Ucti si Hospodina zo svojho majetku (toto predstavuje tvoje dary služobníkom alebo zbierky pre rôzne služby) a z prvotín každej úrody (toto sú tvoje desiatky); potom sa tvoje sýpky naplnia obilím a tvojimi lisami bude pretekať mušt.

- 3:9-10 (výrazy v zátvorke pridané autorom)

Tvoje „sýpky“ sú akoby tvoje sklady. Mohli by sem patriť napríklad vkladná knižka, skrine, palivová nádrž, garáž a iné. Na týchto miestach skladujeme naše merateľné hodnoty. Áno, On žehná našim financiám. No a čo je teda to požehnanie, ktoré nebudeme schopní ani uskladiť? Odpoveď nájdeme v ďalších riadkoch: „a tvojimi lisami bude pretekať mušt“. Lis alebo kaďa je akási veľká nádoba, určená na skladovanie vína. Písmo tu hovorí, že tieto nádoby nebudú môcť Božie požehnanie udržať - hovorí sa tu, že pretečú. Obrazom čoho je hroznový mušt alebo mladé víno? V Biblii vždy mušt predstavuje čerstvú prítomnosť Svätého Ducha. Pán hovorí, že keď Ho ctíš tým, že dávaš duchovným vedúcim – ich zborom či službám – prijmeš plné požehnanie prostredníctvom Jeho pretekajúcej prítomnosti! A toto je nepochybne to najúžasnejšie zaslúbenie, aké vôbec môžeme prijať.

Opakovane som vo svojom živote svedkom toho, ako tí, ktorí si svojich duchovných vodcov ctia skrze svoje financie, sú zároveň sami požehnaní aj v materiálnej oblasti a majú dostatok

na každý dobrý skutok, ktorý sa im naskytne. No má to ešte aj oveľa ďalekosiahlejšie následky. Všimol som si, že kráčajú v prekypujúcej Božej prítomnosti. Nie je to vôbec nič prekvapujúce, nakoľko sa jedná o zaslúbenie, ktoré nám dal sám Pán. Keď som tejto pravde porozumel, zodpovedalo mi to zároveň otázku, prečo som nebol schopný vnímať mocnú Božiu prítomnosť na zhromaždeniach, kde sa ľudia pravidlom úcty neriadili – pastor žil vo finančnej tiesni, alebo kde sa ku mne správali ako k bežnému návštevníkovi. Ľudia neboli štedrý. No pokiaľ svoj postoj zmenili a tento si aj dlhodobo udržali, tak potom bola Božia prítomnosť v ich zbore zrazu oveľa viac hmatateľná.

Ak si poskladáme pravdy z Božieho Slova, ktoré sme v tejto kapitole uviedli, do akejsi pomyselnéj mozaiky, nemôžeme si pri čítaní Písma nevšimnúť, že kedykoľvek sa ľud Boží rozhodol ochotne obetovať, diali sa zázraky, ľudia boli vyslobodzovaní, spasení, Božia prítomnosť zjavená na zemi a ľudia požehnaní. Samozrejme, Božie požehnanie si nikdy nemôžeme kúpiť; no toto je určitý duchovný princíp, ktorý ide ruka v ruku s Božou milosťou. Vypočujme si, čo Pavol hovorí veriacim v Makedónii: „A teraz, bratia, chceme, aby ste vedeli o milosti, ktorú Boh dal makedónskym zborom. Uprostred ich najťažšej skúšky, vytryskla ich prekypujúca radosť a ich prenesmierna chudoba vyústila do bohatej štedrosti. Som svedkom, že dali toľko, koľko len mohli a dokonca nad možnosť“ (2Kor 8:1-3, preklad New International Version).

Pavol tu pripisuje ich štedrosť priamemu vplyvu Božej milosti. Bola to milosť Božia, ktorá ich zmocnila k tomu, aby konali „nad svoje možnosti“. Podobne ako si nemôžeme kúpiť milosť, nemôžeme si kúpiť ani priazeň, no čo môžeme spraviť je, že sa rozhodneme žiť spôsobom, ktorý bude pre ne akousi živnou pôdou. A napríklad aj tým, že preukazujeme dvojnásobnú finančnú úctu tým, ktorí nám slúžia Božím Slovom, sa akoby „kvalifikujeme“ na prijatie úcty od nášho Pána; a táto nepochybné zahŕňa aj milosť a priazeň.

12

Úcta voči naším rovesníkom

Ten, kto vás ctí, mňa ctí a kto mňa ctí, ctí Toho, ktorý ma poslal. Ten, kto si ctí proroka, pretože je prorok, prijme odplatu proroka. A kto si ctí spravodlivého, pretože je spravodlivý, prijme odplatu spravodlivého. A ktokoľvek si uctí jedného z týchto maličkých čo i len pohárom čerstvej vody v mene učeníka, v pravde vám hovorím, že ho neminie odplata.

- Evanjelium podľa Matúša 10:40-42
(verše parafrázované autorom)

Teraz sa namiesto našich nadriadených zameriame na tých, ktorí sú s nami v rovnocennom postavení – našich rovesníkov. V tomto prípade patríme do tej istej spoločenskej skupiny. Túto úroveň definuje Pán Ježiš vo vyššie citovanom texte nasledovne: „Kto si *ctí* spravodlivého, pretože je spravodlivý, prijme odplatu spravodlivého.“

Dvojnásobná odmena

Túto oblasť si dovoľm ilustrovať pomocou svedectva. Už viacero rokov mám zvyk každoročne zobrať moju rodinu na vyhliadkovú

plavbu loďou. V tomto období žili ešte naši štyria synovia s nami a museli sa vyrovnáť so skutočnosťou, že sme spolu s Lisou intenzívne cestovali, aby sme mohli ľuďom po celom svete prinášať Božie Slovo. Pokiaľ mi pamäť slúži, tak si nespomínam, že by sa boli kvôli tomu niekedy sťažovali. Nielenže nás podporovali, ale boli dokonca aj nadšení z nášho povolania. Sme veľmi vďační Pánovi za to, že sa postaral o to, aby sme ich pravidelne na konci roka mohli odmeniť aspoň touto špeciálnou dovolenkou. Naši chalani si tieto plavby nesmierne užívali, počas tohto času si vypínali mobil a nekontrolovali si ani internetovú poštu. Bolo totiž našou nepísanou dohodou, že toto je náš „súkromný čas“, keď si vypneme počítače a za nič na svete nebudeme pracovať. Celý týždeň sme sa potom venovali len a len im.

Pamätám si, ako som sa jeden rok na konci našej týždennej dovolenky rozhodol telefonicky spojiť s riaditeľom oddelenia ľudských zdrojov našej organizácie. Tento na mňa okamžite vyrukoval s nie práve najlepšou správou. Dozvedel som sa, že počas našej dovolenky nám pastor v našom meste, ktorého som dobre poznal, „prebral“ jednu z našich kľúčových pracovníčok. Táto zamestnankyňa zodpovedala za oblasť medzinárodného predaja autorských práv pre všetky naše knižné publikácie. Asi vám teda nemusím zdôrazňovať, že jej miesto si vyžadovalo značné skúsenosti a znalosti. A okrem toho na zabezpečenie kvalitnej spolupráce s medzinárodnými vydavateľstvami je potrebné vynaložiť dlhodobé úsilie pri budovaní vzájomných vzťahov a kontaktov.

Určite ma pochopíte, keď poviem, že ma to prinajmenšom „rozhádzalo“. Snažil som sa odohnať akékoľvek zlé pocity voči tomuto pastorovi. Veď túto pracovníčku sme školili deväť mesiacov a on sa ani nenamáhal predtým sa mi ozvať a spýtať sa, či to nejako nepriaznivo našu organizáciu nezasiahne. Celkom by som jeho počínaniu aj rozumel, ak by nebol spasený a pracoval v sekulárnej sfére, ale keďže bol kresťanským služobníkom a

aj napriek tomu zamestnal niekoho z inej služby bez toho, aby sa predtým o tomto kroku porozprával tvárou v tvár, mi vôbec nedávalo zmysel. A už vôbec sa mi to nezdalo správne vo svetle princípov Božieho kráľovstva. No a aby toho nebolo dosť, bol aj mojím priateľom.

Pár dní som sa snažil dostať moje podráždené pocity pod kontrolu tak, že som sa modlil. Premýšľal som: „Ako len nájdeme za ňu vhodnú náhradu?“ Mal som obavy z toho, že zaučenie novej pracovníčky zhltnie naozaj more času. Snažil som sa potlačiť moje kritické myšlienky. Z celej sily som sa pokúšal aspoň porozumieť dôvodu jeho konania, no nenachádzal som žiadne logické vysvetlenie či ospravedlnenie jeho počínania. Ako sa len mohol zachovať takto necitlivo? Ako som sa tak modlil, asi o dva či tri dni Pán ku mne prehovoril: „Synu, chcem, aby si mu daroval svoje nové hodinky.“

Počas našej plavby som v jednom obchodíku na Jamajke našiel veľmi elegantné hodinky. Boli úplne nové, značky Citizen, fungovali na solárny pohon a vyzerali naozaj super. Nové hodinky som si už pár rokov nekúpil, a teda asi ani nemusím vysvetľovať, aký som bol z tohto úžasného úlovku nadšený.

Vo chvíli, keď Pán ku mne prehovoril, som si uvedomil Jeho múdre vedenie. Vnímal som, že týmto spôsobom mi, akoby dával možnosť, aby som sa zbavil akýchkoľvek negatívnych myšlienok, ktoré začali v mojom srdci voči tomuto pastorovi „bublať“ a aby som ich radšej nahradil postojom úcty. Snažil sa ma ochrániť od toho, aby som spadol do pasce urážky a zachránil si tak nielen vzťah s Ním samotným, ale a aj s týmto pastorom. Počas modlitby som sa najprv začal usmievať a nakoniec som sa rozosmial celkom nahlas. Udivila ma múdrosť a láskavosť môjho nebeského Otca, ktorý chcel mne aj môjmu bratovi pomôcť. Na Jeho požiadavku som s nadšením povedal moje „áno“ a v tej chvíli som si uvedomil, že ma, akoby mávnutím čarovného prútika, opustil akýkoľvek

hnev a zlosť. Zažil som akési instantné vyslobodenie. Teraz som bol dokonca plný nadšenia z toho, že môžem niečo darovať môjmu bratovi v Kristovi.

Ďalší večer sme spolu telefonovali. Teraz som už bol ako-tak pripravený sa s ním zhovárať, nakoľko som trochu „vychladol“. Napokon sa ukázalo, že dôvodom jeho kontroverzného správania bola vlastne chyba z nedbanlivosti. Vyznal, že veci vôbec nedomyslel a veľmi sa mi za to ospravedlňoval. V tomto momente si vďaka vzájomnej výmene názorov uvedomil, že to, čo urobil, nebolo správne. No ak by Pán nebol predtým jednal s mojím srdcom, mohol byť tento telefonát veľmi nepríjemný a spôsobiť zničujúce následky. Tón môjho hlasu a postoj mohli zapáliť v našom vzťahu zničujúci oheň nevraživosti.

Dovoľ mi teraz povedať nasledovné: výmena názorov je prospešná, pokiaľ sa deje so správnym postojom. Nie je ani tak dôležitá pre nás, ale pre druhú osobu, ktorú konfrontujeme. Povedal som mu na rovinu, prečo si myslím, že to, ako jednal, nebolo správne, avšak urobil som to s úprimným postojom lásky, a preto bol moje slová schopný poľahky prijať. Po ukončení nášho rozhovoru som sa spýtal, či sa môžem niekedy pri ňom zastaviť v kancelárii. Súhlasil a dohodli sme si stretnutie.

Keď ma uvidel, spozornel. Tú vec sme už totiž uzavreli, a teda sa divil, prečo som prišiel. Povedal som mu o mojej túžbe darovať mu hodinky. S dojatím mi povedal: „John, hodinky naozaj potrebujem.“ Potešilo ma, keď som to počul. Vybral som teda hodinky zo škatuľky a on si ich vyskúšal. No keďže moje zápästie je menšie, boli mu malé. Problém bol v tom, že sme nechali tie chýbajúce dieliky z náramku v klenotníctve na Jamajke. Prislúbil som mu teda, že ich objednáam priamo od výrobcu. Presviedčal ma, aby som si nerobil starosti, že on to vybaví, no ja som mu nechcel darovať neúplný darček.

Od tejto chvíle sme sa stali oveľa bližšími ako kedykoľvek predtým. Veľmi sa navzájom rešpektujeme. Som nadšený z toho, že moje hodinky nosí. Je pre mňa ďaleko väčšou radosťou, keď ich má on a nie ja. Taktiež som odvtedy pár ráz stretol našu bývalú zamestnankyňu a teší ma, že sa jej darí.

No aj tak bola predo mnou ešte stále výzva zaplniť prázdne miesto, ktoré po nej zostalo. S určitosťou som však vedel, že Pán sa o to postará. Jednal som totiž spôsobom, ktorý otvára dvere pre Jeho zaopatrenie.

A teraz vám ukážem požehnanie, ktoré som za môj postoj úcty prijal. O pár týždňov zamestnalo oddelenie ľudských zdrojov na uvedenú pozíciu zabezpečovania medzinárodných autorských práv ženu menom Darcie. Darcie by zrejme najlepšie vystihovalo meno „žena-tigrice“. Vo svojom živote som totiž stretol len veľmi málo ľudí, ktorí by mali takú silnú vášeň dostať Božie Slovo do celého sveta. Hneď ako k nám nastúpila, cítil som, akoby priniesla do plachiet čerstvý vietor. Niektorí z našich zamestnancov, ktorí na tejto pozícii pracovali v minulosti, pasívne čakali, čo sa bude diať, to sa však v žiadnom prípade nedalo povedať o Darcie. Po tom, čo sa za veci modlila, okamžite kontaktovala rozličné medzinárodné vydavateľstvá ohľadom vydania našich kníh.

Naša bývalá zamestnankyňa urobila nepochybne kus dobrej práce. Za deväť mesiacov sa jej podarilo napríklad zvýšiť počet jazykov, do ktorých sú naše publikácie preložené, z osemnásť na dvadsaťtri. Avšak Darcie dokázala za ten istý čas dosiahnuť nárast z pôvodných dvadsaťtri jazykov na štyridsať! Áno, čítaš správne. Prvá pracovníčka počet jazykov rozšírila o päť, no Darcie až o viac ako trojnásobok, t.j. sedemnášť nových jazykov, a to počas rovnakého obdobia. Vo chvíli, keď píšem túto knihu, už máme vďaka Božej milosti naše publikácie uverejnené vo viac ako sto jazykoch. Okrem toho sme boli schopní zdarma požehnať pastоров a kresťanských vedúcich po celom svete vo viac ako

dvesto národov rozličnými materiálmi v počte až dvadsať miliónov kusov.

Som presvedčený, že nič z tohto by sa neudialo, ak by som sa vtedy nebol rozhodol prejavíť tomu pastorovi, ktorý nám bez nášho vedomia našu pracovníčku prebral, úctu. Dostali sme odmenu; Slovo Božie, ktoré nám Pán zveril, sa tak môže dotýkať miliónov ľudských životov. Okrem iného táto žena dosiahla aj to, že sa jej podarilo naše knihy dostať v náklade desiatok tisíc kusov do rúk kresťanských vedúcich, ktorí pôsobia v krajinách, ktoré sú nepriateľské voči evanjeliu. Niektoré z týchto miest musím tajiť dokonca aj pred našimi partnermi v službe, aby som týchto vedúcich ochránil pred možným prenasledovaním.

Vlastne si ani neviem predstaviť nejakú väčšiu odmenu, ako práve privilégium dotknúť sa Božím Slovom čím viacerých životov. No to ešte nie je všetko, čo Pán urobil. Dostal som ešte jedno požehnanie, o ktorom sa mi ani nesnívalo. O pár mesiacov neskôr som v jedno nedelňé predpoludnie slúžil v istom meste. Po zhromaždení ma pastor pozval na obed. Spoločnosť nám robil aj istý podnikateľ. S týmto som sa potom stretol aj na pánskej toalete, kde sa ma spýtal: „John, pokiaľ by ste mali možnosť výberu, akú značku hodínok by ste si zvolili?“

Asi ani nemusím vysvetľovať, že ma to mierne vyviedlo z miery. Chvíľu som koktal a nakoniec som povedal: „No to radšej ani nechcete vedieť.“

No on sa nedal len tak poľahky odradiť: „Ale John, ja by som to naozaj rád vedel. Je nejaká špeciálna značka, po ktorej túžite?“

Keď som teda videl jeho neodbytnosť, pokračoval som: „No už niekoľko rokov snívam o značke Breitling.“

Len pre vysvetlenie - náramkové hodinky značky Breitling vyrába pobočka spoločnosti Bentley Motor. Sú veľmi drahé a

dajú sa zohnať len s ťažkosťami a aj to len v niektorých mestách Spojených štátov amerických. Pred pár rokmi som jeden takýto kus obdivoval na ruke istého muža. Ich dizajn sa mi veľmi páčil a pomyslel som si, že by to bolo naozaj úžasné raz ich aj osobne vlastniť. Veľmi milujem lietanie (hoci nie som pilot) a tieto hodinky boli pôvodne navrhnuté práve pre letcov. Nakoniec sme ich raz s Lisou objavili v obchode v jednom väčšom meste. No odradila nás ich cena, keďže som nechcel „vysoliť“ tolko peňazí za hodinky, ale aj tak sa mi veľmi páčili.

Keď som dohovoril, vyhrnul si zrazu tento podnikateľ rukáv svojho kabáta a odopol si úplne nové „Breitlingy“ z najnovšej série „Navitimer“. Potom mi ich pripol na ruku a s úsmevom povedal: „John, počas toho, ako ste dnes ráno kázali, vnímal som, ako mi Pán hovorí, aby som vám ich daroval.“

V tomto momente som sa, akoby úplne prestal ovládať – stratil som reč a bol som hlboko dojatý. Bolo zrejmé, že bez toho, aby mu to Pán povedal, nemohol v žiadnom prípade tento muž vedieť, že Breitling je moja obľúbená značka hodín. A aby toho nebolo dosť, tak sa jednalo o najnovšiu „leteckú“ edíciu. Aká bola vlastne pravdepodobnosť toho, že sa objavia na mojej ruke?

Keď už po pár hodinách môj šok z tohto daru ako-tak pominul, spomenul som si, ako som daroval svoje nové hodinky pred pár mesiacmi tomu pastorovi. Uvedomil som si, že Boh teraz vykonal presne to, čo sľúbil – spätne ma za môj postoj úcty požehnal. Pamätaj, že On hovorí: „Uctím si len tých, čo si uctia mňa. Tých, čo si nevážia mňa, nebudem si vážiť ani ja“ (1Sam 2:30). Možno namietneš: „Ale John, ty si predsa neprejavil úctu Bohu, ale pastorovi.“ Uvedom si, že Ježiš hovorí: „Lebo ten, kto si ctí môjho služobníka, Mňa si ctí a kto si Mňa ctí, ctí si môjho Otca“ (Mat 10:40, verš parafrázovaný autorom).

Kedykoľvek sa teraz pozriem na moje hodinky – a mám ich na ruke aj teraz, keď píšem tieto riadky – vnímam ich ako nádherný

dar od môjho Otca. Majú pre mňa oveľa väčšiu cenu, ako keby som si ich kúpil sám. A je to oveľa vzácnejšie, ako keby mi tento muž len tak daroval hocaké drahé hodinky. Takže nie je to len o hodinkách, ale o tých pocitoch, ktoré sa s tým spájajú a ktoré pre mňa tak veľa znamenajú. Nezabudni, Pán má vždy svoj spôsob ako požehnať tých, ktorí si Jeho služobníkov ctia.

Láska ide ruka v ruke s posvätnou bážňou

Pevne dúfam, že si po prečítaní predchádzajúcich kapitol začínaš stále zreteľnejšie uvedomovať pravdu, že prejaviť niekomu úctu ho vlastne znamená zároveň aj úprimne milovať. Na to, aby sme mohli kráčať v skutočnej úcte, je potrebná nielen posvätná bázeň, ale aj bezpodmienečná láska. V Písme čítame:

„Láska nech je nepokrytecká. Sprotivte si zlo, pridržajte sa dobra. Buďte si navzájom oddaní v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti.“

- List Rimanom 12:9-10

Ach, koľko vzácných pokladov je ukrytých v týchto veršoch! Tou prvou vecou, ktorú tu Pavol zdôrazňuje, je skutočnosť, že láska je bez pokrytectva. Websterov výkladový slovník z roku 1828 definuje „*pokrytectvo*“ ako „utajenie skutočného charakteru a pohnútok“. V praxi by to znamenalo človeka, ktorý vám svojimi činmi a slovami prejavuje úctu, avšak vo svojom vnútri vás kritizuje, žiarli na vás či vami dokonca pohŕda. Prípadne vás vo vašej neprítomnosti znižuje, ohovára a žaluje na vás. Na juhu Spojených štátov sa rozmohla kultúra, ktorá je pre takéto správanie dobrou živnou pôdou. Všetci sme už nepochybne počuli o príslovečnej „južanskej pohostinnosti“, „džentlmenovi z Juhu“ alebo „južanskej kráske“. Všetky tieto výrazy sa snažia vystihnúť kvality týchto ľudí, ako sú láskavosť a úctivosť. Skutočnosť je však iná - mnohí, ktorým sa aj takáto výchova v detstve dostala, sa naučili tieto hodnoty len predstierať, no nie podľa nich skutočne žiť.

Osobne som sa v minulosti stretol s niekoľkými „Južanmi“, ktorí v neprítomnosti iných o nich rozprávali veľmi hrubo, no akonáhle sa s nimi osobne stretli, tak sa k nim správali naoko s veľkou úctou, láskou a rešpektom. No v iným častiach krajiny to funguje trochu inak. Nakoľko tu sa od ľudí takéto hodnoty automaticky nevyžadujú, sú oveľa priamočiarejši. Napríklad na severovýchode krajiny mi ľudia povedia bez problémov na rovinu, čo si o mne skutočne myslia. Pre nich je totiž bežné, že ak sa im nepáči, dajú vám to jasne najavo. Nikdy sa neškolili v pretvárke, a teda je pre nich prirodzené držať sa faktov alebo lepšie povedané povedať veci na rovinu.

Ak máme žiť v postoji skutočnej a nefalšovanej úcty, musíme sa vyvarovať akéhokolvek pokrytectva. A pokiaľ chceme prijať od Pána odmenu, tak nemôžeme v žiadnom prípade úctu len predstierať – On falzifikát neodmeňuje. Pavol tu výslovne hovorí: „Láska nech je nepokrytecká. Sprotivte si zlo, pridržajte sa dobra. Buďte si navzájom oddaní v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti.“ Takže zdržiavať sa od zlého a pridržať sa toho, čo je dobré, je vlastne znakom Božej bázne. V Prísloviach 8:13 sa píše: „Mať bázeň pred Hospodinom znamená nenávidieť zlo.“ Je to práve Božia bázeň, ktorá nás chráni od zvodu. Alebo, inak povedané, nám zabraňuje v tom, aby sme sa stali „hluchými“ voči pokryteckému správaniu. Pozrime sa opäť na Božie napomenutie v tomto smere. Izaiáš hovorí: „Pretože tento ľud sa ku mne približuje svojimi slovami a ctí ma len navonok svojimi ústami, ale svoje srdcia vzdávajú ďaleko odo mňa a ich úcta predomnou pozostáva len z naučenej tradície“ (Iz 29:13, preklad New American Standard Bible).

Slovné spojenie „*naučená ľudská tradícia*“, alebo „*rutina*“ by sme mohli vysvetliť ako „časté opakovanie slov alebo zvukov, bez venovania pozornosti ich významu alebo princípom“. Pán tu hovorí, že ľudia mu preukazujú úctu len svojimi ústami, či ako to hovorí Izaiáš na iných miestach svojej knihy svojimi skutkami,

avšak ich srdce v tom nie je zainteresované. Je to akoby pokrytecká úcta, a teda vlastne žiadna úcta. Prečo sa správajú takto? Práve kvôli neprítomnosti Božej bázne - „ich úcta predou mnou“ je len obyčajným naučeným zvykom.

Podobný jav môžeme pozorovať aj v mnohých dnešných cirkvách. Niekedy sa o „vhodné správanie“ snažíme až natoľko, že celkom zabúdame na úprimnosť. Poďme si to ilustrovať na nasledovnom fiktívnom príklade. Povedzme, že Steve sa ponáhľa na zhromaždenie. Už mešká päť minút a potrebuje byť v cirkvi načas. Ako sa tak hrnie po preplnenej ulici, všimne si zrazu Jima, brata zo zboru, ktorého už pár mesiacov nevidel, ako kráča opačným smerom po druhej strane ulice. Pomyslí si: *Ach, toto naozaj nie. Dúfam, že ma Jim nevidí. Nemám teraz čas na debaty a ani ho nemám veľmi v láske.*

No zrazu sa vzájomne zazrú a Jim sa okamžite snaží prejsť na druhú stranu, aby sa so svojím bratom v Kristovi pozdravil. Steve si v tomto momente uvedomí, že si ho musí všimnúť, veď inak by predsa vyzeral ako nejaký „nezdvorilec“. A tak sa Steve uberá smerom k svojmu bratovi, ktorý teraz prechádza cez cestu. Steve začína rozhovor, veď sa predsa ponáhľa a potrebuje to mať čím skôr „z krku“: „Sláva Pánovi, Jim, ani nevieš, ako rád ťa vidím.“

Jim mu odzdraví a pýta sa ho, ako sa má.

Steve odpovedá: „Vďaka, všetko super. No vieš, momentálne meškám na zhromko, ale niekedy ti brnknem a zjďdeme si na spoločný obed.“ Potom sa rozlúčia.

Zrekapitulujme si teraz v krátkosti Stevov krátky rozhovor s Jimom. Tak teda po prvé: „Sláva Pánovi, ani nevieš, ako ťa rád vidím.“ No v skutočnosti Steve v tejto chvíli na Boha ani len nepomyslí, je to pre neho len prázdna naučená fráza, ktorou chcel *ukázať* svoje nadšenie a vieru pri stretnutí svojho spolubrata.

Ďalej to, že stretol Jima, ho vôbec nenadchlo, práve naopak – v skutočnosti dúfal, že si ho Jim nevšimne. Tak len vo svojej prvej vete sa uchýľuje k pretvárke a klamstvu, a to bez akéhokoľvek pocitu viny.

A teraz sa pozrime na to, čo mu Steve hovorí na rozlúčku: „Niekedy ti brknem a zájdem si na spoločný obed.“ No povedzme si to na rovinu - ani ho nenapadne Jimovi zavolať a stretnúť sa s ním počas obeda. Je to len spôsob, aby sa zachránil z tejto neprijemnej situácie, do ktorej sa dostal. Vlastne len ďalšie klamstvo.

Spýtajme sa teda: „Klamal by Steve zámerne?“ S najväčšou pravdepodobnosťou nie. Prečo teda nie je usvedčený? Jednoducho preto, že sa v dôsledku nedostatku bázne Pánovej vo svojom živote naučil milovať iných len naoko. Toto ho potom vedie k istému zabehanému životnému štýlu či rutine, ktorá „prázdnu“ lásku zaobaluje do prejavov skutočnej lásky a úcty.

Božia bázeň na druhej strane nám pripomína, že Pán pozná do tých najväčších podrobností každú našu myšlienku, zámer a každé slovo, ktoré vyjde z našich úst. V Deň súdu budeme vydávať aj počet z každého prázdneho slova (Mt 12:36). V Písme čítame: „Levícatá môžu biediť a hladovať, ale tým, čo hľadajú Hospodina, nič dobré nebude chýbať... Kto je ten muž, čo si obľúbil život a miluje dni, v ktorých by zažil dobro? Chráň si teda jazyk pred zlom, svoje pery pred lživými rečami“ (Ž 34:11, 13-14).

Och, aká dôležitá je pravá láska, ktorá vyviera z vášnivej túžby a kráčania v bázni Božej! A aké je na druhej strane strašné byť podvedený a žiť v pretvárke; jedine zbožná bázeň nás môže od tejto pasce ochrániť.

Pokladajte iných za vyšších od seba

Pavol pokračuje v Liste Rimanom týmito slovami: „Buďte si navzájom oddaní v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti“ (12:10). Úcta si vždy váži a uprednostňuje toho druhého. V ďalšom zo svojich listov píše Pavol takto:

Ak teda jestvuje nejaké povzbudenie v Kristovi, ak jestvuje nejaká útecha z lásky, nejaké spoločenstvo Ducha, nejaký súcit a milosrdenstvo, dovrite moju radosť: zmyšľajte rovnako, majte tú istú lásku, buďte jedna duša a jedna myseľ! Nič nerobte z ctižiadostivosti ani pre márnú slávu, ale radšej v pokore pokladajte iných za vyšších od seba a nevyhľadávajte každý iba svoje záujmy, ale aj záujmy druhých. Zmyšľajte medzi sebou tak, ako Kristus Ježiš.

- List Filipanom 2:1-5

To, že iných považujeme za vyšších od seba, vlastne znamená, že si ich vážime. Naše skutky a motívy by mali byť výsledkom modlitebnej sebareflexie práve vo svetle vyššie citovaných Pavlových slov. Pokiaľ túto pravdu uchopíme a dovolíme zakoreniť sa jej v našich srdciach, budeme žiť v hojnom Božom požehnaní.

Všimni si, že Pavol hovorí: „Zmyšľajte medzi sebou tak, ako Kristus Ježiš.“ Nikdy nezabudnem na slová, ktoré mi Pán adresoval v čase krátko po mojom obrátení. Keď som raz sedel za volantom môjho auta, počul som, ako mi povedal: „John, vedel si o tom, že ťa považujem za vyššieho od seba?“

Tieto slová ma dosť znepokojili a šokovaný som sa domnieval, že to musel prehovoriť nepriateľ, ktorý sa ma takýmito bohorúhačskými a povýšeneckými myšlienkami snaží podvieť. Veď ako by mohol inak Ten, ktorý stvoril celý svet aj všetko, čo je v ňom, mne, biednemu človeku povedať, že ma považuje za vyššieho od seba? Takmer som vtedy odpovedal: „Choď za mňa

satan, na pohoršenie si mi.“ No nejako som hlboko v mojom duchu cítil, že to bol hlas môjho Pána. Potreboval som sa však o tom plne uistiť, veď Písmo nám prikazuje, aby sme ako mladí vo viere „skúmali duchov“ (1Jn 4:1).

Keď som sa spamätal, povedal som: „Pane, nemôžem tomu len tak uveriť, musíš mi to potvrdiť aspoň trikrát z Novej zmluvy.“ Pri týchto slovách som sa triasol, ale vedel som, že konám správne.

V srdci som vnímal, že Pán proti mojej požiadavke nič nenamieta a dokonca sa mu páči, že som Ho o to požiadal. Takmer okamžite som vnímal jeho hlas: „Čo sa hovorí v Liste Filipanom 2:3?“

Keďže som tento verš vedel naspamäť, povedal som ho nahlas: „Nič nerobte z ctižiadostivosti ani pre márnú slávu, ale radšej v pokore pokladajte iných za vyšších od seba.“

Nato mi Pán povedal: „Tak tu máš to prvé potvrdenie.“

Ja som však rýchlo protirečil: „Ale Pane, to predsa nie je to, čo tu Pavol hovorí. On tieto slová adresoval veriacim vo Filipách, avšak nič sa tu nehovorí o tom, ako sa ku mne správaš Ty.“

Nato mi Pán ihneď odvetil: „John, ja nikdy neprikazujem mojím deťom robiť čokoľvek, čo by som nerobil aj Ja sám!“

To ma úplne dostalo.

Potom pokračoval: „Toto je problém tak mnohých rodín. Rodičia totiž vyžadujú od svojich detí veci, ktoré sami nerobia, alebo naopak im zakazujú robiť veci, ktorých sa oni sami dopúšťajú. Napríklad rodičia chcú od svojich detí, aby sa nehádali, no oni sa pravidelne pred ich očami hádajú. A potom sa ešte divia, prečo sa takto správajú ich deti. No ja takto nekonám.“

Ešte stále som bol trochu na pochybách, a teda som povedal: „V poriadku. No to je len jedno miesto Písma a ja potrebujem ešte ďalšie dve.“

Potom som počul: „Kto zomrel na kríži, ty alebo Ja?“

Zarazil som sa.

Potom pokračoval: „Visel som na kríži a niesol tvoje hriechy, nemoci, choroby, chudobu a odsúdenie práve kvôli tomu, že som ťa považoval za vyššieho od seba.“ (Verš, ktorý mi dal, bol z Prvého listu Petra 2:24.)

V tejto chvíli som už nepochyboval o tom, že hlas, ktorý som počul, bol naozaj Pánov. Uctil si ma (vážil) viac ako sám Seba, veď inak by predsa nezobral na Seba môj právoplatný rozsudok a nezomrel namiesto mňa. Vedel som, že o chvíľu sa dozviem aj to tretie miesto, ktoré toto potvrdzuje. A naozaj, bez toho, aby som sa znova spýtal, počul som vo svojom srdci tieto slová: „Toto je tretie potvrdenie: Budte si navzájom oddaní v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti“ (Rim 12:10). Potom povedal: „Ja som prvorodený medzi mnohými bratmi (Rim 8:29) a svojím postojom považujem mojich bratov a sestry za vyšších od seba.“

Toto sa samozrejme vzťahuje na každé dieťa Božie - nielen na mňa samotného. Doslovne považuje každého z nás za vyššieho od Seba. Toto sa zdá až príliš úžasné na to, aby sme to boli schopní prijať. Toto je pravá Božia láska.

Môžeš na to namietnuť: „Ale John, toto je predsa Ježiš Kristus. My nebudeme nikdy schopní milovať tak ako On.“ Prezradím ti úžasnú pravdu – áno, môžeme. Písmo hovorí, že Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého (Rim 5:5). A aj Pavlove vlastné slová nám to potvrdzujú. Počúvaj pozorne, čo povedal o svojich krajanoch:

S najvyššou pravdivosťou vyznávam pred Kristom – neklamem – a moje svedomie a Duch Svätý mi dosvedčujú, že to, čo hovorím je pravda. Srdce mám naplnené trpkým zármutkom pre môj ľud, mojich židovských bratov a sestry. Ochotne by som prijal byť naveky prekliaty – odrezaný od Krista! - len aby mohli byť spasení.

- List Rimanom 9:1-3
(preklad New Living Translation)

Pri týchto slovách sa aj po rokoch chvejem vo svojom duchu. Pavol tu úprimne vyznáva, že je ochotný byť sám naveky odrezaný od Krista, čiže sa vzdať spasenia na celú večnosť len preto, aby mohli byť jeho krajanovia spasení. Ako mohol bežný človek kráčať v takejto úžasnej láske a úcte? V žiadnom prípade nie je možné, aby takáto hlboká úcta bola výsledkom len prirodzenej ľudskej lásky - potrebujeme prijať ten Boží druh lásky, ktorou bol vedený aj sám Kristus. U Pavla takúto hlbokú úctu a lásku pozorujeme, ako to reflektujú aj vyššie citované slová. Dovoľ mi následne povedať toto: Duch Svätý by mu ani nebol dovolil tieto slová pre nás zaznamenať, pokiaľ by ich nemyslel úprimne. Nie je totiž možné klamať – zapísať do Písma slová, ktoré by boli obyčajným podvodom.

Uvedomuješ si vôbec ten úžasný potenciál, ktorý sa skrýva v životoch nás, znovuzrodených kresťanov? List Rimanom nám pripomína: „Veď láska Božia bola rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorý nám bol daný“ (preklad The Amplified Bible, Classic Edition). Toto je aj ten dôvod, pre ktorý Ježiš hovorí: „Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa navzájom milovali; ako som ja miloval vás, aby ste sa aj vy navzájom milovali“ (Jn 13:34). Novým prikázaním to nazýva preto, že v Starej zmluve ľudia neboli schopní chodiť v takejto láske. Láska Božia totiž ešte nebola rozliata v ich srdciach. Všimni si spojenie „ako som ja miloval vás“. On sa nám plne odovzdal. Keď bol odlúčený od svojho Otca, zvolal: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ (Mt 27:46).

Dobrovoľne sa stal chudobným, odlúčeným od Boha, aby sme my mohli dostať večný život. Uctil si nás tým najvyšším možným spôsobom a Pavol mohol to isté povedať o svojich krajanoch. Ach, Otče, pomôž nám prosím kráčať v takejto láske! Veď Ty si nás už k tomu dopredu zmocnil, my v tom však potrebujeme ďalej rásť s pomocou Ducha Svätého.

Moji drahí bratia a sestry, skutočná úcta je toto: ceníť si našich duchovných súrodencov a stratených vnímať ako cenných, hodnotných a vzácných. Ak to uchopíme, stane sa to akýmsi hnacím motorom našich životov – potom budem ochotne obetovať naše modlitby a financie na každé dobré Božie dielo. Mali by sme sa snažiť napodobňovať veriacich v Makedónii, ktorých dal apoštol Pavol za príklad aj korintským kresťanom práve kvôli ich hlbkej „Kristocentrickej“ úcte:

Priatelia, prajem si, aby ste vedeli, že cirkevné zbory v Makedónii ukázali aj ostatným, aký je Pán dobrý. Aj napriek tomu, že sami mali nedostatok a prechádzali ťažkými časmi, s radosťou štedro dali. Obetovali podľa svojich možností a dokonca aj viac, pretože to túžili spraviť. Dokonca nás žiadali a prosili, aby sme im dopriali tú úžasnú radosť z toho, že svoje peniaze dajú Božiemu ľudu. A urobili viac, ako sme sa nádejali. Sami seba najprv vydali Pánovi a potom aj nám, presne tak, ako to od nich Boh chcel. Bol to Títus, kto vás k tomuto dobrému dielu inšpiroval, preto sme ho prosili, aby vám pomohol aj dokončiť to, čo ste už započali. Všetko robíte lepšie ako ostatní. Máte silnejšiu vieru. Hovoríte lepšie a máte väčšie poznanie. Ste nedočkaví dávať a viac nás milujete. Teraz musíte teda obetovať ešte štedrejšie ako ktokoľvek iný. Toto nie je príkaz. Len skúšam pravosť vašej lásky vo svetle obáv, ktoré iní vyslovili. Veď viete, že náš Pán Ježiš Kristus bol dostatočne dobrosrdečný, keď sa vzdal všetkého bohatstva a stal sa chudobným, aby ste vy mohli zbohatnúť. Pred rokom ste obetovali ako prví

a dali ste, lebo ste to tak chceli. Počúvajte teda na moju radu. Domnievam sa totiž, že by ste mali dokončiť to, čo ste už začali. Ak dáte podľa toho, čo máte, dokážete tým, že ste rýchli dávať presne tak, ako ste o tom aj bez zaváhania premýšľali. Nezáleží na tom, koľko toho máte. Na čom záleží je to, koľko ste z toho, čo vlastníte, ochotní obetovať. Nesnažím sa iným uľahčiť život tým, že ho pritažím vám. No je spravodlivé, aby ste sa s nimi rozdelili, keďže vy máte veľa a oni málo.

- Druhý list Korinťanom 8:1-14
(preklad Contemporary English Version)

Pavol tu používa príklad makedónskych veriacich, ktorí svoj postoj úcty vyjadrili praktickým spôsobom, keď pomohli tým, ktorí to potrebovali. Tento ich dobrý skutok používa ako nástroj pre to, aby inšpiroval aj kresťanov v Korinte. Túžil totiž po tom, aby aj oni žili v súlade s Božou láskou, ktorá prebýva v srdciach všetkých Božích detí. Áno, presne tak. Božia láska sa už v našich srdciach nachádza. Potrebujeme ju však s pomocou Ducha Božieho rozvíjať. Nesnaž sa argumentovať: „Počkaj, toto predsa nie je vôbec môj štýl.“ Ak budeš reagovať takýmto spôsobom, nezažiješ vo svojom srdci tú pravú radosť z pomoci druhým a ani neobdržíš nič z tých úžasných požehnaní, ktoré ti Pán pripravil už tu na tejto zemi a potom aj raz vo večnosti.

Nedaj sa teda ničím a nikým odradiť, ale buď vytrvalý v prejavovaní úprimnej úcty voči ostatným veriacim. Ver mi, že to potom raz vo večnosti aj patrične oceníš.

13

Úcta voči naším podriadeným

Ten, kto vás ctí, mňa ctí a kto mňa ctí, ctí Toho, ktorý ma poslal. Ten, kto si ctí proroka, pretože je prorok, prijme odplatu proroka. A kto si ctí spravodlivého, pretože je spravodlivý, prijme odplatu spravodlivého. A ktokoľvek si uctí jedného z týchto maličkých čo i len pohárom čerstvej vody v mene učeníka, v pravde vám hovorím, že ho neminie odplata.

- Evanjelium podľa Matúša 10:40-42
(verše parafrázované autorom)

Pozrime sa teraz na postoj úcty voči tým, za ktorých nesieme pred Pánom zodpovednosť – našim podriadeným. Ježiš túto skupinu ľudí špecifikuje nasledovne: „A ktokoľvek si *uctí* jedného z týchto maličkých čo i len pohárom čerstvej vody v mene učeníka, v pravde vám hovorím, že ho neminie odplata.“

“Títo maličkí“

Výraz „maličkí“ Písmo používa v prípadoch, keď hovorí o malých deťoch alebo o tých, ktorí nám boli zverení. Na chvíľu sa

zamerajme práve na túto druhú oblasť, ktorá v kontexte rodiny predstavuje našich vlastných potomkov. Je neodškriepiteľným faktom, že v minulosti mnohí v postavení autority nielenže s „maličkými“ jednali zle, ale ich dokonca veľakrát aj zneužívali. Boha takéto správanie veľmi rozhorčuje. Veď aj Ježišove slová nás veru nenechávajú na pochybách, aké stanovisko náš Nebeský Otec k takémuto trestuhodnému správaniu zaujíma:

Beda bude tým, ktorí zvedú na hriech čo i len jedného z mojich najmenších nasledovníkov. Takým by sa stalo oveľa lepšie, keby im uviazali okolo krku ťažký balvan a hodili ich do najhlbšieho mora! Beda svetu, lebo zvádza ľudí na hriech. Vždy tu bude niečo, čo bude ľudí zvádzať hrešiť, ale ktokoľvek tak robí, beda mu. Nesprávajte sa kruto ani k jednému z týchto maličkých! Hovorím vám, že ich anjeli sú vždy z mojím Otcom v nebi.

- Evanjelium podľa Matúša 18:6-7, 10
(preklad The Contemporary English Version)

Takéto tvrdé varovanie by nám malo otvoriť oči. Ak Ježiš totiž o niekom vyhlasuje, že *mu je beda*, nemali by sme v žiadnom prípade pochybovať o tom, že mu naozaj bude beda. Prečo je Pán na tomto mieste taký prísny? Je tomu tak preto, že On sám ľudí autoritou poveruje. A pretože On je Láska, dáva ľuďom autoritu preto, aby iných milovali a chránili. Pokiaľ však niektorí Jeho autoritu znevažujú tým, že „maličkých“ zneužívajú, využívajú alebo im akýmkoľvek spôsobom ubližujú, urážajú tým Jeho samého. Možno sa domnievaš, že tomu tak nie je – *neurážajú tým predsa Jeho, ale len Jeho ľud*. No Ježiš hovorí niečo iné: „Amen, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili *jednému z týchto mojich najmenších bratov*, mne ste urobili“ (Mt 25:40, dôraz pridaný autorom). To znamená, že to, ako sa správame voči tým, za ktorých nesieme pred Pánom zodpovednosť, je vlastne totožné s tým, ako sa správame k samotnému Ježišovi. Skús si teraz v tomto svetle uvedomiť, ako sa ty sám správaš k svojim deťom, manželskému partnerovi, zamestnancom, študentom a podobne.

Tí, ktorí boli poverení autoritou, majú zodpovednosť druhých naprávať a vychovávať. Niekedy býva príčinou pádu „maličkých“ práve absencia nevyhnutnej nápravy zo strany autorít. Ak totiž ponecháme dieťa samé na seba, nakoniec z neho vychováme bezcharakterného jedinca. Aj apoštol Pavol vo svojom liste Korintňanom zdôrazňuje dôležitosť zbožnej disciplíny: „Možno sa vám zdá, že to s autoritou, ktorú mi zveril, už trochu preháňam, no ja si za svojim postojom stojím. Všetko, čo robím, má totiž slúžiť na vaše budovanie a nie na vašu škodu“ (2Kor 10:8, preklad The Message). Po prečítaní oboch Pavlových listov Korintňanom, vidíme, že od nich vyžadoval nekompromisnú disciplínu. A tak tým, že týchto „maličkých“ neprestajne naprával a vychovával, vlastne ukázal, ako vysoko si ich váži. Pavol dáva veci na pravú mieru, keď konštatuje, že Pán nám dáva autoritu preto, aby sme ju použili na budovanie iných, čo v praxi znamená slúžiť im a chrániť ich. Preto si aj ty ako vedúci potrebuješ zodpovedať nasledovnú otázku: „*Môžem skutočne povedať, že tieto hodnoty sú motiváciou aj mojej služby?*“ Ak si „maličkých“ naozaj ctíš, potom tvoja odpoveď bude kladná. A znamená to tiež, že budeš vždy pripravený ich aj naprávať v prípade, že si to daná situácia vyžaduje.

Áno, viem – sú aj mnohí, ktorí v tejto oblasti zachádzajú do extrémov. Sú to vedúci, ktorí Bohom danú autoritu zneužívajú na sebecké ciele, čo má za následok úplne opačný výsledok – pád „maličkých“. Takíto ľudia svojím správaním vlastne napáchajú viac škody ako úžitku. Je to veľakrát preto, že nevenujú dostatočný priestor modlitbe a zbožnému rozjímaniu s cieľom prijať od Pána lásku voči tým, ktorých im On zveril. Naše srdcia by mali horieť túžbou vidieť, ako sa tým, za ktorých nesieme zodpovednosť, v živote darí. Avšak ako sa máme zachovať v prípade, keď naši podriadení urobia veci, ktoré nie sú správne? Niet žiadnych pochyb o tom, že sa tak z času na čas stane. Alebo si už zabudol na to, ako to vyzeralo v tvojom vlastnom živote v čase, keď si bol ešte mladým a nevybudovaným kresťanom? Nevieť ako ty, no ja som

mojím duchovným autoritám spôsoboval pravidelný „hlavybôľ“. Robil som jednu hlúposť za druhou a často som padal do hriechu. A aby toho nebolo málo, bol som prchký, konal nepremyslene a hovoril vždy práve v tom najnevhodnejšom čase samé hlúposti a komentoval veci, o ktorých som nemal ani šajnu. No dnes som veľmi vďačný za to, že to moji vedúci so mnou nevzdali.

Spomínam si, ako sme sa kedysi dávno s Lisou rozhodli, že budeme našich zamestnancov cielene budovať a formovať. V tom čase sme zamestnávali naozaj len hŕstku ľudí (dnes ich máme niečo cez päťdesiat). Trápilo nás, keď sme videli chyby, ktorých sa stále dookola dopúšťali. Pamätám si, ako som raz Lise prorocky povedal múdrosť, ktorá nás oboch silno ovplyvnila. Slovo, ktoré som s ňou zdieľal, znelo nejako takto: „Lisa, pokiaľ by ľudia, ktorých nám Pán zveril, od nás nič nepotrebovali, prečo by nám ich potom vlastne dal do našej starostlivosti?“ Obaja sme s porozumením prikývli.

Vedenie cirkvi

Keďže som za roky navštívil už tisícky cirkví, mal som tú česť stretnúť sa naozaj z rozličnými vedúcimi zborov. Nebojím sa tvrdiť, že ma zvlášť inšpirujú služobníci, ktorí sú kreatívni a neváhajú na budovanie Božieho domu využiť hoc aj nové a nekonvenčné spôsoby. Tento prístup je totiž pre zasiahnutie nespasených oveľa efektívnejší. S jeho pomocou vytvárame v našich zboroch atmosféru, v ktorej sa neveriaci cítia vítaní. Okrem toho postupne vytláča staré, tradičné spôsoby fungovania duchovného spoločenstva, ktoré sa zdajú ľuďom, ktorí sú v cirkevnom prostredí noví, cudzími. V praxi to potom môže okrem iného znamenať, že sa snažíme na zhromaždení vyhnúť formálnemu oblečeniu, dvadsať rokov starým piesňam, „kresťanskému žargónu“ a používame multimédiá namiesto suchého „verklíkovaní“ oznamov. Osobne verím, že toto je Božia múdrosť pre vonkajšiu formu našich spoločenstiev.

Mimochodom, nikdy nezabudni, že Boh podporuje metódy, ktoré sa snažia na našich kresťanských zhromaždeniach vytvoriť priateľskú atmosféru pre návštevníkov a hľadajúcich. Apoštol Pavol napríklad hovorí v Prvom liste Korinťanom 10:33: „ako aj ja sa usilujem páčiť všetkým vo všetkom, a nehľadám, čo osoží mne, ale čo osoží mnohým, aby boli spasení“. Keď tu Pavol hovorí „vo všetkom“, má na mysli metódy, ktoré vo svojej službe používal pre zasiahanie stratených evanjeliom. Majme však na pamäti, že Pán je proti tomu, aby sme sa našim poslucháčom snažili všemožne zaľúbiť tým, že im prispôsobíme aj posolstvo, ktoré kážeme. Veď práve ten istý apoštol Pavol píše aj nasledovné slová: „Ide mi azda teraz o priazeň ľudí alebo Boha? Alebo sa usilujem zapáčiť ľuďom? Keby som sa ešte chcel páčiť ľuďom, nebol by som Kristovým služobníkom“ (Ga 1:10). To znamená, že len kvôli tomu, aby sme zasiahli čím viacerých, by sme nikdy nemali robiť kompromisy s posolstvom evanjelia. V opačnom prípade, žiaľ, bude výsledkom našej práce len vybudovanie nepravých učeníkov, ktorým hrozí, že v súdny deň si z Ježišových úst vypočujú takéto tvrdé slová: „Nikdy som vás nepoznal. Odídte odo mňa, páchatelia nepravostí!“ (Mt 7:20-23). No ich krv bude na našich rukách. Pavol povedal jednej skupine vedúcich, „Preto vám v dnešný deň dosvedčujem, že som čistý od krvi všetkých, lebo som vám ohlasoval celý Boží zámer, nič som nezamlčal“ (Sk 20:26-27). Nemôžeme kázať z Písma len povzbudzujúce pasáže, ktoré si sami vyberieme; potrebujeme ľudí taktiež varovať a naprávať (Kol 1:28).

Ježiš nám zreteľne hovorí, že Duch Svätý „ukáže svetu, čo je hriech“ (Jn 16:8). A teda zbor, ktorý namiesto toho, aby nazýval hriech svojich členov pravým menom a radšej im prináša „priateľské posolstvá“, sa podobá Laodicejskej cirkvi, o ktorej čítame v Zjavení Jána. Tomuto zhromaždeniu hrozilo, že ho Ježiš „vyvráti zo svojich úst“, lebo nedali priestor Jeho Svätému Duchu, aby ich očistil. Z tohto dôvodu im adresoval nasledovnú výzvu: „Hľa, stojím pri dverách a klopem“ (Zj 3:20). Na tomto príklade

teda zreteľne vidíme, aké nebezpečné je hlásať posolstvo, ktoré sa snaží prispôbiť ľuďom.

Na druhej strane na adresu metód, ktorých cieľom je zabezpečiť čo najvhodnejšie prostredie pre hľadajúcich, hovorí apoštol Pavol nasledovné slová:

Hoci som aj slobodný od nárokov a očakávaní ľudí, dobrovoľne som sa stal služobníkom všetkým z nich, len aby som získal čo najširšie spektrum ľudí: náboženských, nenáboženských, puntičkárskych moralistov, voľne žijúcich hriešnikov, porazených, skazených – kohokoľvek. Ich spôsobu života som sa však neprispôbil. Všetko som poznával v Kristovi – avšak vstúpil som do ich sveta a snažil som sa pochopiť veci z ich uhla pohľadu. Stal som sa služobníkom v každom ohľade, aby som mohol tých, ktorých stretnem, priviesť k životu, ktorý je vykúpený Bohom.

- Prvý list Korintánom 9:19-22
(preklad The Message)

Všimni si slová, ktoré tu Pavol hovorí: „vstúpil som do ich sveta a snažil som sa pochopiť veci z ich uhla pohľadu“. Nedávno som kázal stovkám pastorov a vyzval som ich, aby sa snažili vnímať svoju službu očami návštevníkov svojich zhromaždení a ľudí, pre ktorých je kresťanské prostredie úplne nové. Povedal som im: „Pokiaľ to zoberiete vážne, tak určite po tomto kázaní urobíte mnohí vo svojej službe zásadné zmeny.“

V Tele Kristovom by sme mali ísť s dobou, aj napríklad čo sa týka oblasti komunikácie a technológií. Ľudia vo svete by mali dokonca čerpať inšpiráciu z tvorivosti a pokroku, ktorývidia v cirkvi Ježiša Krista. Pýtam sa: „Prečo by mal svet robiť veci „tip-top“ a Božie kráľovstvo by sa malo uspokojiť len s tým, čo je zastaralé? Nie, takto by to naozaj nemalo byť! Podobne ako Daniel a ostatní

hebrejskí mládenci, ktorí boli múdrejší ako synovia najväčšieho impéria vtedajšej doby – Babylona, mali by aj nás ľudia zo sveta vyhľadávať kvôli naším kreatívnym nápadom.

Nerobme kompromisy s posolstvom Božieho Slova – kážme ho naozaj v moci Svätého Ducha, avšak odejme ho do šatu, ktorý bude blízky aj tým, ktorí nie sú na kresťanské prostredie zvyknutí. Naše posolstvo musí nepochybne priniesť silné usvedčenie v srdciach neposlušných a nespasených. Áno, máme od našich poslucháčov vyžadovať absolútne podriadenie sa Ježišovi Kristovi, čo znamená činiť pokánie z hriechu, bezbožnosti a svetských túžob a vydať Mu celé svoje životy. Avšak môžeme to robiť s radosťou a s použitím kreatívnych nápadov. Na to, aby sme boli kresťanmi, sa naozaj nemusíme vzdať nášho nadšenia a tvorivosti. Práve naopak - veď je to sám Kristus, ktorý tieto kvality svojim deťom hojne udeľuje. Pokiaľ si vážime „maličkých“, potom sa budeme snažiť ich zasiahnúť pokiaľ možno čo najefektívnejšie a s využitím rozličných kreatívnych metód. To je to, čo sa Bohu líbi.

Oživujúce alebo skôr ubíjajúce?

Vypočujme si teraz slová, ktoré apoštol Peter adresuje vedúcim cirkvi:

Varujem a radím starším medzi vami (pastorom a duchovným vodcom cirkvi) ako spolu starší... Paste (krmte, ochraňujte, veďte a starajte sa) o Božie stádo, čo je [vaša zodpovednosť], nie z prinútenia alebo povinnosti, ale dobrovoľne; nie nečestne, motivovaní výhodami a ziskami [súvisiacimi s úradom], ale dychtivo a radostne; nie dominantne [ako arogantní, diktátorskí či trúfalí] nad tými, ktorí vám boli zverení, ale buďte príkladom (spôsobmi a odzrkadľovaním kresťanského správania) stádu (zhromaždeniu).

- Prvý Petrov list 5:1-3

(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Cirkev nášho dvadsiateho prvého storočia môže byť organizovaná rozlične, pričom v jednotlivých zboroch môžeme vidieť naozaj rôznorodé spôsoby ich vedenia - tradičný, progresívny, legalistický, tímový, autoritatívny, zameraný na službu, mikromanažmentský a podobne. Avšak tento dlhý zoznam môžeme v podstate rozdeliť do dvoch hlavných kategórií: vedenie, ktoré je oživujúce alebo skôr to, ktoré je ubíjajúce. Rozdiel spočíva práve v postoji vedenia zboru.

Hoc aj navonok sa môže zdať, že niektorí služobníci toho dosiahli naozaj veľa, v skutočnosti nechávajú za sebou len skupinku zbitých, zranených či dokonca „mrtvých“ nasledovníkov. Na druhej strane sú tu tí, ktorí nielenže majú výsledky, ale aj neustále duchovne dvíhajú tých, ktorých vedú. Veľa z tohto súvisí práve s prítomnosťou postoja úcty či neúcty v živote kresťanského služobníka.

Služobníci s víziou od Pána zvyknú k svojmu poslaniu pristupovať dvojako. Na jednej strane vidíme takých, ktorým chýba akákoľvek úcta voči „maličkým“ a napokon spôsobia ich pád. To sú služobníci, ktorí vidia ľudí len ako akési „nástroje“, ktoré majú slúžiť ich vízii. Avšak skutočný vedúci, ktorý životy buduje, vidí svoju víziu ako nástroj služby ľuďom. Takýto služobník si váži tých, ktorí mu boli zverení. Aký dramatický rozdiel a všetko vlastne závisí od postoja srdca. Ježiš povedal: „Múdrost je ospravedlnená svojimi následkami“ (Mt 11:19, anglický preklad New Living Translation).

V zboroch som sa občas stretol aj s ľuďmi, ktorí boli citovo zničení (som rád, že je to naozaj len veľmi zriedkavý jav), zatiaľ čo v iných cirkvách som natrafil na zdravých veriacich a rodiny. Závisí to práve od postoja úcty.

Služobník s postojom úcty voči druhým bude totiž vždy povzbudzovať ľudí v ich duchovnom rozvoji a raste. Nemá väčšej

radosti, ako keď vidí, že jeho ovečky kráčajú v blízkom vzťahu s Kristom a rozvíjajú sa vo svojom duchovnom povolání. Toto sú totiž dva základné aspekty nášho kresťanského života a inými slovami ich nazývame aj „chodenie v pravde“. Pozrime sa teraz na to, čo hovorí Ján o tých, za ktorých niesol pred Pánom zodpovednosť: „Lebo som sa veľmi zaradoval, keď prišli bratia a vydávali svedectvo o tvojej vernosti pravde a o tom, ako naozaj kráčaš v pravde. Nemám väčšej radosti, ako keď počujem, že moje deti žijú v pravde“ (3Jn 1:3-4).

Kráčať v pravde znamená poznať Boha a slúžiť mu. Ježiš sa zmieňuje o tom, že tu budú veriaci, ktorí činili mocné činy v Jeho mene, avšak v Súdny deň im povie: „Odídte odo mňa, nepoznám vás.“ Chýbala im totiž tá najdôležitejšia súčasť spasenia – poznať Pána osobne. Dobrí kresťanskí vodcovia nikdy neprestanú zdôrazňovať dôležitosť osobného vzťahu s Pánom.

No a potom tam budú aj takí, ktorí si aj napriek tomu, že Boha poznali, vypočujú, že v nich nemá zaľúbenie. Hoci im zveril talenty, aby ich použili pri budovaní Jeho domu, svoju zodpovednosť ignorovali. V ten deň povie Majster tým, ktorí svoje talenty zakopali: „Ty zlý a lenivý sluha!“ (Mt 25:25, anglický preklad The New Living Translation).

Každý veriaci bol povolaný budovať Boží dom. V Liste apoštola Pavla Efezanom 2:10 sa zreteľne hovorí: „Veď sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi na to, aby sme konali dobré skutky, ktoré nám Boh už vopred pripravil.“ Neboli sme stvorení len niekým byť, ale aj niečo konať. Je tragické pozorovať, keď sa ľudia vo svojom učení dostanú do extrémov. Počul som kazateľov hovoriť: „Nie je dôležité to, čo konáme, ale to, kým sme; nie sme predsa len činiteľmi skutkov, ale sme v prvom rade ľudskými bytosťami.“ Hoc to na prvý pohľad vyzerá ako akási milá hra slov, v žiadnom prípade to nevystihuje pravú podstatu nášho kresťanského života. Pravdou je, že keď sa staneme kresťanmi,

prestaneme činiť vlastné skutky. Avšak Písmo nám zreteľne ukazuje, že po našom spasení vstupujeme teraz do Jeho skutkov. Naše životy majú následne niesť ovocie, ktoré je znakom pravosti našej viery (Jakubov list 2).

Učenie, ktoré nezdravo zdôrazňuje to, kým sme, na úkor toho, k čomu sme boli povolání, nás vlastne mylne utvrdzuje v domnienke, že úplne stačí, ak budeme chodiť do zboru a všetko ostatné sa vyrieši samo. Problémom je, že takýto pohľad nás potom zaslepí natoľko, že sa nikdy nestaneme aktívnymi veriacimi, ktorí sú pevne zasadení v dome Pánovom. A z Písma vieme, že len ak sme zasadení v cirkvi, môžeme rásť vo svojom povolaní od Pána. To, ako kráčame vo svojom povolaní, taktiež ovplyvní veľkosť našej odmeny v Súdny deň. Boli sme totiž v Kristovi Ježišovi stvorení pre konkrétne skutky; tieto skutky boli naplánované ešte pred naším narodením; a raz budeme vydávať počet z toho, či sme do nich vstúpili (Ž 139:16).

Kresťanský vedúci, ktorý vo svojom srdci prechováva voči „maličkým“ úctu, túži vidieť, ako kráčajú v pravde a dosiahnu toho v živote ešte dokonca oveľa viac ako on sám. Veď aj milujúci rodičia túžia po tom, aby to ich deti v živote dotiahli ďalej ako oni sami. Ježiš vyjadril svoju túžbu pre nás, ktorou je činiť väčšie skutky, ako činil On sám. Našou túžbou by teda malo byť toto vidieť aj v živote tých, ktorých vedieme. Srdcia služobníkov by mali horieť pre to, čo vo svojom liste zmieňuje apoštol Ján, a malo by sa to stať aj našou najväčšou radosťou.

Premýšľajte o týchto veciach

Každý múdry služobník, ktorému nejde len o nejaké krátkodobé výsledky, si váži svojich spolupracovníkov (samozrejme všetka vďaka, úcta, vďakyvzdanie a sláva patria len Bohu, avšak musíme pamätať na to, že Boh si pre svoje dielo používa ľudí). Jedným zo spôsobov, ako členom svojho tímu môže vedúci vyjadriť úctu,

je to, že ocení ich námahu. A nielen tak naoko, ale z úprimného srdca. Keďže som sám vedúci, usilujem sa neprestajne si mojich spolupracovníkov vážiť, veď sú pre mňa darom z neba. Snažím sa chrániť pred negatívnymi myšlienkami voči našim zamestnancom. Týmto spôsobom si zachovávam voči nim v srdci postoj úcty. Pavol nám hovorí:

Bratia, čo je pravdivé, čo chvályhodné, ctihodné a slušné, všetko, čo je spravodlivé, čo je čisté, všetko, čo je krásne a príjemné, čokoľvek je milé, sympatické a láskavé, ak je nejaká cnosť a dokonalosť, ak je niečo hodné chvály, premýšľajte o tom, vážte si to a venujte tomu pozornosť [zamerajte sa na tieto veci]...

- List Filipanom 4:8

(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Spomínam si na jedno obdobie nášho manželstva, kedy som bol z Lisy nadmieru rozčarovaný. A na rovinu povedané, nebol som z nej nijako zvlášť nadšený. Tento môj zlý postoj pretrvával už niekoľko mesiacov. Namiesto toho, aby sa to zlepšovalo, to bolo čoraz horšie. Raz som počas jednej našej nehody vyšiel z dverí nášho domu a vydal som sa na neďaleké pole. Nechcel som byť ani chvíľu v jej blízkosti. Ako som tak kráčal, vo svojom srdci a aj otvorene pred Pánom som na Lisu frflal. Keď som dorazil na pole, počul som zreteľne vo svojom srdci tieto slová: „Synu, chcem, aby si sa pokúsil nájsť niečo, čo Lisa robí dobre a ďakoval mi za to.“

Samozrejme, v tej chvíli som nebol ani za mak pozitívny. No spomenul som si aspoň na jednu vec, ktorá sa jej v žiadnom prípade nedala odoprieť: bola dobrou matkou. Myslieť na niečo iné mi však už moja frustrácia nedovolila. Tak som aspoň poďakoval Pánovi za to, že bola dobrou matkou mojím synom. A čuduj sa svete, spomenul som si na ďalšiu vec a ako som aj za túto Pánovi poďakoval, hneď sa mi vybavilo niečo iné. Toto trvalo

nejaký čas, až som si s dojatím uvedomil, akú úžasnú manželku to vlastne doma mám. Stalo sa niečo zaujímavé: začal som našu situáciu vidieť z celkom novej perspektívy – uvedomil som si, že pokým som sa sťažoval na Lisu, tak tým zlým manželom som bol vlastne ja sám. Akoby som v tej chvíli celkom precitol a začal som vidieť veci také, aké boli. Pomohlo mi to nadobudnúť Božiu perspektívu.

Keď som sa vrátil domov, začal som Lise vymenovávať jednu po druhej vlastnosti, ktoré som si na nej cenil a nemohol som sa zastaviť. Ako som pokračoval, mal som pocit, akoby moje slová automaticky plynuli z môjho srdca. Keď som odchádzal na pole, bola Lisa taká nahnevaná, že mi bolo jasné, že to bude trvať poriadne dlho, až sa dá náš vzťah ako tak do poriadku. Ale práve kvôli tomu, že som jej z hĺbky srdca po mojom príchode vyjadril úctu, udobrili sme sa takmer okamžite. Od toho dňa sme videli, ako do nášho manželstva prišlo uzdravenie a obnovenie a už nikdy viac sa nedostalo do kritického bodu, v ktorom bolo predtým.

No a pokiaľ sa budeme riadiť slovami z Pavlovho listu Filipanom 4:8, stane sa to isté aj vo vzťahu voči našim deťom, zamestnancom, študentom a členom zboru. Áno, budeme premýšľať o tom, čo je milé, dobré a príjemné vo vzťahu k tým, ktorých nám Pán zveril. Len sa skús zamyslieť, akú cenu majú tieto drahé duše v očiach nášho Nebeského Otca – sú predsa Jeho synmi a dcérami. V prípade, že zatiaľ aj nie sú spasení, môžeš sa zamerať na skutočnosť, že Ježiš si ich cenil tak veľmi, že za nich obetoval svoj vlastný život. V prípade, že získame takúto perspektívu, nielenže nepadneme do spárov postoja neúcty, ale Pán nás zároveň aj bohato požehná.

To však v žiadnom prípade neznamená, že by sme sa mali vyhnúť karhaniu a náprave tam, kde si to situácia vyžaduje. Áno, je našou povinnosťou iných usmerniť. Naše vlastné deti a

zamestnanci vedia, že si voči nim nedržíme žiadnu horkosť. Sú si vedomí toho, že hoci sme voči nim veľakrát prísni, po tom, ako uvedieme veci na správnu mieru, s nimi uvoľnene a priateľsky žartujeme. Podobne jedná aj náš Pán. Vždy keď nás náš Nebeský Otec pokára a my učiníme pokánie, je rýchly nám odpustiť a zabudnúť. Neprechováva voči nám žiadnu horkosť. Nedovolí, aby nás naša hanba sprevádzala všade, kam ideme. To je naopak práca nášho nepriateľa. Ale náš Boh pochováva naše neprávosti v mori zabudnutia. Jediná vec, ktorú od nás žiada, je, aby sme sa z Jeho výchovy poučili a neurobili v budúcnosti tú istú chybu. Všetky tie myšlienky lásky, úcty a nádeje nášho Otca voči nám ďaleko prevyšujú dokonca aj zrnká piesku na celej zemi (Ž 139).

Keď si vedúci ctí „maličkých“, tak tým v ich životoch uvoľňuje Boží dar. Keď potom vo svojom povolaní prekvitajú, má z toho požehnanie aj on sám. Vtedy sa totiž skrze ľudí vlastne napĺňa Jeho vízia od Pána. Niekedy ma udivujú pastori, ktorí znevažujú svojich zamestnancov. So svojimi ľuďmi hovoria tvrdým, vyžadujúcim tónom a spôsobom, akoby títo boli nejakí „tupci“. Títo istí ľudia potom používajú výroky typu: „Ach, vôbec nemám šťastie nájsť schopných ľudí. Potrebujem lepších zamestnancov.“ No veru žiaden div! Keďže si svojich ľudí nevážili, nemal ich ani Pán za čo odmeniť.

Finančne

Presne tak, ako si môžeme uctiť finančne našich vodcov, platí to aj o „maličkých“. Pár rokov nazad som sa Lisinej sekretárke snažil pomôcť s jej osobnými financiami a s vypracovaním jej mesačného rozpočtu. V tom období sme našich zamestnancov platili podľa platných kvót pre služobníkov v severoamerickom meste Colorado Springs. Keď som ako-tak už zrátal jej príjmy a plánované výdavky, uvedomil som si, že jej to vychádzalo naozaj len „veľmi tesne“. Zrazu zo mňa vyletelo: „Z takého platu nemôžeš predsa slušne vyžiť.“ A moja manželka, ktorá stála opodiaľ, so mnou plne súhlasila.

Ihneď som teda vyfukal číslo nášho hlavného ekonóma. Povedal som mu: „Práve som dokončil rozpočet Lisinej sekretárky. Naozaj jej neplatíme dosť. Nikto z našich zamestnancov by nemal žiť z takéhoto nízkeho príjmu. Chcem, aby sme zvýšili plat jej a aj našim ostatným zamestnancom na sumu [uviedol som konkrétnu cifru] za rok. Pri tom vôbec nezáleží na tom, či posielajú balíky alebo vybavujú telefonáty.“

Na druhej strane zostalo na moment ticho a o dlhú chvíľu hlavný ekonóm povedal: „Ak to urobíte, tak sa vám bude hlásiť najviac uchádzačov o prácu z celého mesta.“

Povedal som: „Toto nie je ten pravý dôvod mojej požiadavky. Naši zamestnanci vydali svoje životy, aby spolu s nami slúžili Bohu, a preto si prajem, aby boli za to aj náležite ocenení.“

V ten deň sa mnohým z našich zamestnancov výrazne zvýšil plat. Bolo to pre nich prekvapenie a asi nemusím zdôrazňovať, ako nesmierne ich táto správa potešila. Jedna mladá žena dokonca plánovala v ten týždeň podať výpoveď. Chcela sa presťahovať späť k svojej rodine v inom severoamerickom štáte, keďže jej finančná situácia bola veľmi zložitá. Avšak v ten deň sa jej ročná výplatná suma zvýšila o päťtisíc dolárov (približne štyritisíc dvestopäťdesiat eur, pozn. prekladateľa), a teda nakoniec výpoveď nepodala.

Po tejto udalosti u nás pracovala ešte veľa rokov a zakrátko nato sa stala aj vedúcou svojho oddelenia. Vypracovala sa na jednu z našich najproduktívnejších a najdôležitejších zamestnancov. A za roky, čo u nás pracovala, urobila naozaj milové pokroky. Až sa trasím pri predstave, o čo by ona a aj naša organizácia Messenger prišla, pokiaľ by bola vtedy od nás kvôli financiám odišla.

A čo je na tom úžasné - nedostali sme odmenu len za túto ženu, ale Pán požehnal aj celú našu službu. Od tej chvíle sa totiž výkony všetkých zamestnancov rapídne zvýšili. Dosiahli sme

novú úroveň efektivity. Prejavili sme úctu naším zamestnancom, čo malo za následok odmenu vo forme väčšej produktivity.

Musím však spomenúť jedno: „Ako som už povedal, Božou vôľou nie je nikdy si úctu nárokovať.“ Úctu by sme totiž mali vyhľadávať len z týchto dvoch dôvodov: prvý je ten, aby sme ju vo svojich srdciach odovzdali ďalej Bohu a potom aby tí, ktorí ju prejavia, boli za to požehnaní. Na začiatku mojej služby som slúžil ako vedľajší pastor v istej veľkej cirkvi. Dostávali sme tu len minimálnu mzdu. Náš mesačný príjem tak sotva pokryl naše životné náklady a už nám nezostávalo vôbec nič na nákup oblečenia či nábytku. S touto sumou sme súhlasili, lebo nám ju ponúkli. Nechceli sme byť tí, ktorí sa domáhajú svojich práv a správajú sa v termínoch Písma ako „nádenníci“.

No zvýšenie našej výplaty nám neponúkli ani po roku. Ba dokonca ani po dvoch. Teraz sme už namiesto jedného dieťaťa mali dve. Naše náklady na živobytie neprestajne rástli, no naša mzda bola taká istá ako na začiatku.

V tomto období jeden môj priateľ pôsobiaci v zbore podobne ako ja, ako pomocný pastor, ma zvykol počas tohto obdobia navštevovať v mojej kancelárii s ponukou pridať sa k nemu a ďalším, a požiadať tak o zdvihnutie našich plátov.

Moja reakcia bola negatívna a taktiež som aj jemu poradil, aby do toho nešiel. „Nie je mojou vecou im radiť, ako mi majú preukázať úctu,“ odvetil som mu na jeho slová.

No môj priateľ nesúhlasil: „John, vieš vôbec, že my so ženou potrebujeme, aby nás finančne podporovali naši rodičia, aby sme vôbec boli schopní ako rodina prežiť. Moji rodičia nám posielajú financie na živobytie.“

Nato som mu povedal, že hoci mi to je, samozrejme, veľmi ľúto, ja budem aj naďalej dôverovať Pánovi. Snažil som sa povzbudiť

jeho vieru a vysvetlil mu, že naším zdrojom je Pán a nie naša výplata. No nezdalo sa, že by to malo nejaký výraznejší efekt.

Klamal by som, ak by som nepripustil, že počas tohto obdobia bola naša rodina pod značným finančným tlakom, no na druhej strane sme počas všetkých týchto rokov mali pokoj a všetky naše potreby naplnené. V dome sme mali naozaj len minimum nábytku: rám postele bez hlavy, dve malé fotelky, zopár konferenčných stolíkov a lúč a kuchynský stôl so stoličkami. Avšak počas jedného roka Boh zázračne zaplnil náš dom nábytkom, pričom veľa z toho boli dizajnérske a na zákazku vyrobené kúsky. Až sme sa niekedy divili Božiemu zaopatreniu.

O niečo viac ako o dva roky nás pastor oddelil do služby cestujúcich služobníkov evanjelia. To znamenalo, že teraz sme už nedostávali žiadnu výplatu. Mali sme ušetrených okolo tristo dolárov (asi dvestopäťdesiatpäť eur, pozn. prekladateľa) a okrem toho nás každý mesiac čakali povinné splátky za dom a auto v celkovej sume tisíc dolárov (asi osemstopäťdesiat eur, pozn. prekladateľa). A aby to bolo ešte o niečo zaujímavejšie, Pán ma viedol počas modlitieb k tomu, aby som v žiadnom prípade pastorov, či už telefonicky alebo písomne, dopredu nikdy nežiadal, aby mi u nich dovolili slúžiť. Povedal mi, aby som mu plne dôveroval.

Napríklad koncom novembra 1989 ma očakávali len na dvoch miestach. Prvým z nich bol malý zbor, ktorý mal len okolo sto členov a stretával sa v dome smútku v severoamerickom štáte Južná Karolína. Tu som mal slúžiť v prvý januárový týždeň. To druhé miesto bolo naplánované na koniec februára a jednalo sa o malú cirkev s asi dvesto členmi v severoamerickom štáte Tennessee, a poslednú výplatu z nášho zboru sme dostali v posledný decembrový týždeň. Nezostávalo nám teda naozaj nič iné, ako dôverovať Pánovi.

Ak by som sa však nebol naučil veriť Mu v oblasti financií počas času, keď som pôsobil ešte ako pomocný pastor, s najväčšou pravdepodobnosťou by som nezvládol tlak, ktorý sa s naším vyslaním do služby spájal. Predstavovalo by to pre mňa príliš veľkú prekážku. Okrem toho by som sa snažil vyriešiť veci po „ľudsky“, namiesto toho, aby som dôveroval Pánovi. S najväčšou pravdepodobnosťou by som sa bol vtedy uchýlil k „žobraniu“ financií alebo hľadaniu rôznych metód, ako získať finančnú podporu, ktorú sme potrebovali. Toto by pravdepodobne zhltno všetku moju energiu a nezostal by mi už čas na hľadanie Pána ohľadom posolstva, ktoré chcel priniesť svojmu ľudu.

Takto sa vlastne tá nízka mzda, ktorú mi moja cirkev dávala, nakoniec pre mňa stala úžasným požehnaním. Ak by som bol vtedy počúvať môjho priateľa, ktorý chcel hlavného pastora požiadať o zvýšenie našej výplaty (povedať mu, ako si nás má uctiť), nie som si istý tým, že by sme boli tam, kde sme teraz. Počas prvého roku našej služby sme museli Pánovi veriť za tisíc dolárov týždenne (asi osemstopäťdesiat eur, pozn. prekladateľa). No a v čase, keď píšem túto knihu, tak musíme Bohu veriť za viac ako stodvadsaťpäťtisíc dolárov za týždeň (čo predstavuje okolo stošesťtisíc tristodvadsaťpäť eur, pozn. prekladateľa) pre zabezpečenie nerušeného fungovania našej služby. A úžasná správa je, že počas tridsiatich rokov nášho fungovania som neprišiel kvôli ustarostenosti o financie ani o tridsať sekúnd môjho spánku.

Pokiaľ pre niekoho pracuješ, rob to z celého srdca a za dohodnutú mzdu. Ak si svojho zamestnávateľa uctíš tým, že budeš robiť vynikajúcu prácu, budeš do toho dávať sto percent, Boh Ťa za to odmení. Stane sa tak buď cez tvojho zamestnávateľa, prípadne iným spôsobom. No nech sa to už udeje akokoľvek, jedno je isté – budeš požehnaný. V čase, keď nám naša cirkev platila len málo, Boh si nás mocne uctil – mali sme dom zariadený nábytkom, mali sme auto a jedlo na stole. Žili sme vysoko nad štandardom, ktorý

zodpovedal našej výplate. Písmo zo Žalmu 37:16: „Lepšie je to málo, čo má spravodlivý, než hojnosť, čo majú mnohí bezbožníci“ sa pre nás stalo veľmi aktuálnym. Boh si nás uctil.

Aké ponaučenie si môžeme z toho zobrať? Pokiaľ si zamestnancom, tak vedz, že ak vyjadríš úctu voči Bohu tým, že si svoju prácu budeš vykonávať na sto percent, budeš za to odmenený. A v prípade, že si zamestnávateľ, pamätaj, že pokiaľ sa rozhodneš svojím pracovníkom prejavovať úctu, pomôže to plne rozvinúť dary v ich životoch. A tým, kto z toho prijme to najväčšie požehnanie, budeš práve ty sám. Nikdy preto zamestnávateľa a pastori nepodceňujte svojich ľudí, v ich životoch sa totiž ukrýva veľké požehnanie, ktoré vám Pán chce skrze nich dať. Chopte sa ho teda tým, že im budete svoju úctu prejavovať všemožným spôsobom.

14

Úcta v domácnosti - deti

Po tom, čo som slúžil sedem rokov v miestnej cirkvi a takmer tridsať rokov ako cestujúci kazateľ, uvedomil som si paradox, že úcta nechýba v prvom rade v cirkvi či na našom pracovisku, ale v našich rodinách. Je totiž neodškriepiteľnou pravdou, že ak by rodičia boli pre svoje deti dobrým príkladom úcty v rodine, odzrkadlilo by sa to potom navonok aj v spoločenskej, občianskej či cirkevnej sfére.

Sila rodičovského slova

V jednej z predchádzajúcich kapitol sme rozoberali dôležitosť postoja úcty detí voči ich rodičom. Toto platí, samozrejme, aj naopak. Ctiť si niekoho znamená vlastne vážiť si ho. Teda ak si aj my svoje deti vážime, budeme sa k nim správať a komunikovať s nimi spôsobom, ktorý ich bude budovať.

Je mi niekedy až do plaču z toho, keď som svedkom, akým ponižujúcim spôsobom rodičia komunikujú so svojimi deťmi. Niekedy vidím, ako otec hovorí so svojou citlivou dcérou neuveriteľne tvrdo alebo iného otca, ktorý sa kriticky vyjadruje o športovom výkone svojho syna na ihrisku. Niekedy zas vidím matku, ktorá svoje deti na verejnosti otvorene ponižuje, lebo sa za ne hanbí a tak ďalej.

Keď bola moja manželka v období dospievania, odohralo sa v jej živote niečo, čo ju negatívne ovplyvnilo na mnoho rokov, a pritom sa tomuto incidentu dalo poľahky vyhnúť. Lisa bola aktívna tínedžerka a nikdy sa príliš nezaoberala svojou telesnou hmotnosťou. Hmotnosť si overovala len sporadicky, a to obvykle počas letných táborov a na hodinách telesnej výchovy. Každý nárast hmotnosti bol následkom jej normálneho telesného vývoja.

Lisa zvykla takmer počas celého roka závodne plávať za dva športové tímy. To znamenalo, že si bez akýchkoľvek výčitiek mohla potom dovoliť jesť v podstate čokoľvek a kedykoľvek chcela. Raz sa však pri pretekoch zranila, a teda na plávanie musela zabudnúť počas celého tretieho ročníka strednej školy. Hoci mala teraz nižší fyzický výdaj energie, stále prijímala rovnaké množstvo potravy ako v období, keď ešte tvrdo trénovala.

V jeden deň sa vrátila zo školy a zavolať si ju jej otec. Tento si Lisu s nevôľou poobzeral od hlavy po päty a potom ju požiadal, aby sa obrátila. Keď si ju „ošacoval“, povedal: „Počuj, tie rifle sú ti akési pritesné! Koľkože to vlastne vážiš?“ Lisa mu teda povedala číslo, ktoré jej ukázala váha počas letného tábora.

Otec však nesúhlasne vyhlásil: „Tolko vážiť v žiadnom prípade nemôžeš! Musíš mať minimálne 61 kg! Len sa odváž znova!“

Zahanbená a zmätená jeho slovami sa Lisa vybrala k váhe, ktorá bola v kúpeľni jej rodičov. Keď zistila, že váži takmer 64 kg zostala stáť ako obarená.

Povedala otcovi koľko naozaj váži. Ten jej bez akýchkoľvek škrupúl zase vysvetlil, že podľa neho je to pri jej výške neúnosne veľa. Prízvukoval jej, že takto nebude pre nijakého chlapca atraktívna a nikto ju nepozve ani na rande. Keď už otec svoju kázeň skončil, Lisa sa vrátila do svojej izby, vyzliekla sa a pozorne si svoje telo prezrela v zrkadle; a to bolo vlastne po prvýkrát, čo ho začala doslova nenávidieť.

Od tejto chvíle sa pre ňu telesná hmotnosť stala rozhodujúcim faktorom v jej živote. Svoje telo začala hodnotiť až príliš sebakriticky a umárala sa myšlienkami na svoju nadváhu. Začala pravidelne behať a obmedzila aj príjem potravy a naozaj – jej úsilie sa vyplatilo. Začali si ju všímať chlapci a ona si ich pozornosť náležite užívala. V mysli si to teda celé spojila takto: *Keď som štíhla, som silná a hodná lásky, a keď som tučná, tak nie som hodná.*

Takéto zmýšľanie ju vtiahlo do zničujúceho víru, až postupne padla do spárov anorexie a bulímie. Lisa mala teraz k jedlu akýsi dualistický vzťah lásky - nenávisť. Na jednej strane jedlo milovala, avšak nenávidela, keď priberala. Začala užívať rôzne prehánadlá a močopudné prípravky, aby sa jej telo očistilo a na konci tretieho ročníka strednej školy bola od nich už plne závislá. Zašlo to až tak ďaleko, že potom, čo nemala stolicu viac ako jeden mesiac, musela byť hospitalizovaná. Avšak keď mala Lisa dvadsaťdva rokov, Pán ju plne uzdravil a svoje svedectvo opísala vo svojej knihe *Si viac ako vážiš* (v anglickom origináli „You Are Not What You Weigh“).

No aj tak si potrebujeme položiť dôležitú otázku: „Mohlo sa mnohému z týchto vecí zabrániť v prípade, že by otec zareagoval odlišne? Čo ak by sa o nej vyjadroval radšej s povzbudením a prijatím a nekomentoval ponížujúcim spôsobom jej fyzický vzhľad? A pokiaľ by si zvolil konštruktívnejší spôsob riešenia jej optimálnej hmotnosti, bol by Lisin seba obraz odlišný?“

Moja skúsenosť z nášho manželstva túto teóriu potvrdzuje. Keď sme sa brali, Lisa vážila päťdesiatdva kilogramov. Snažil som sa jej neustále opakovať, aká je nádherná a ako dobre vo svojom oblečení vyzerá. Nikdy som neprestal moju manželku o tom uisťovať, dokonca ani po prvom roku nášho manželstva, alebo keď bola tehotná či kojila.

Neustále som jej hovoril: „Si nádherná.“ Alebo „Ak by mi povedali, keď som mal dvadsať, že moja žena bude po toľkých rokoch manželstva takáto krásavica, veru by som to náležite oslávil!“ Alebo „Fíha, dnes vyzeráš ešte lepšie ako vtedy, keď sme sa brali!“ Všetky tieto slová som, samozrejme, myslel vážne, lebo takto ju aj naozaj vidím. Mojmím zámerom je neustále hľadať spôsoby, ako Lisu budovať a povzbudzovať. Túto zodpovednosť mi Pán zveril, keďže som jej manželom.

Pavol to rozvíja ďalej: „Tak aj muži majú milovať svoje ženy ako vlastné telá. Kto miluje svoju ženu, miluje samého seba. Veď nikdy nikto nemal svoje telo v nenávisti, ale *živí ho* a opatruje, ako aj Kristus Cirkev“ (Ef 5:28-29, dôraz pridaný autorom). Všimnime si výraz *živí*; čo v podstate znamená zabezpečiť vhodné podmienky pre rast. Ja neustále hľadám možnosti, ako „živíť“ moju manželku mojimi slovami. O tomto bude pojednávať aj ďalšia kapitola tejto knihy, keďže je to súčasťou úcty ako takej.

Keď som moju manželku svojimi slovami a správaním „živil“, videl som, ako jej to pomáha neprestať veriť múdrosti a zaslúbeniam, ktoré jej Pán pri jej uzdravení dal. A zároveň som videl, ako jej Boh pomáhal jednať s vecami, ktoré ju ešte stále trápili. Tým, že som ju podporoval, vytvoril som atmosféru, v ktorej mohla moja manželka dôverovať Bohu bez akýchkoľvek prekážok. A tak dnes aj po tridsiatich siedmich rokoch manželstva a štyroch deťoch Lisa ešte stále váži rovnako ako v čase, keď sme sa brali. Keďže nezvykne chodiť do posilňovne, tak by podaktorí mohli namietat, že to má v génoch. Avšak ja viem, že to nie je pravda, veď mám ešte stále pred očami to plaché a neisté dievča, ktoré po dvadsiatke tak vehementne zápasilo so svojou hmotnosťou.

Deti sú odmenou od Pána

Rodičia môžu znevažovať svoje deti nielen svojimi tvrdými a negatívnymi slovami, ale aj tým, že ich nepochvália či nepovzbudia

vtedy, keď to najviac potrebujú. Pre deti je totiž povzbudenie, usmernenie či pochvala životne dôležité. Potrebujú nielen počuť, ale aj prakticky vidieť, že sú milované a cenené. Pokiaľ sa im toho nedostáva, hrozí nebezpečenstvo, že budú hľadať tieto veci na zlých miestach. To, čo potrebujú deti, je uznanie, avšak nanešťastie sa mnohí rodičia zameriavajú skôr na ich omyly a nedostatky, a tak komunikujú pravý opak toho, čo je pre zdravý vývoj ich dospievajúcich detí potrebné.

Takto môžu napáchať aj mnohé nenapraviteľné škody, a pritom možno stačilo, ak by im povedali len pár povzbudzujúcich slov a všetko by bolo v poriadku. Iróniou je, že títo rodičia nevidia práve dôležitosť úlohy, ktorú v tomto procese zohrávajú oni sami. Vo svojej frustrácii sa radšej svojim priateľom sťažujú, aké to so svojimi deťmi majú ťažké, a pritom veci, ktoré na svojich potomkoch kritizujú, by poľahky vyriešili, ak by im prejavili svoju úctu.

Slová rodiča sú pre dieťa naozaj esenciálne. Preto ak im adresujú slová porážky, zlyhania, slabosti či úpadku, prinesú im tak do života mnohé prekážky alebo dokonca spôsobia vážne problémy. Veľakrát sú rodičia, čím ďalej tým viac zo správania svojho dieťaťa sklamaní; obzvlášť keď vidia, ako sa ich zlé správanie ešte stupňuje a ako sa dostávajú do akéhosi pomyselného začarovaného kruhu. Pokiaľ si nedajú pozor, tak jedného dňa zistia, že namiesto toho, aby svoje deti motivovali, zamerali sa len na kritizovanie ich zlých stránok, čím sa vlastne ochudobnili o vzácne požehnanie, ktoré im Boh skrze ich deti túžil dať. Písmo nám hovorí:

„Dedičstvo Hospodina sú synovia, odmena je plod života.“

- Žalm 127:3

Písmo nám priamo hovorí, že Pán nás chce odmeniť práve skrze naše deti. Prečo si len viac rodičov neuvedomuje toto úžasné zaslúbenie, ktoré z tohto vzťahu dieťa - rodič plynie? Dokonca sa

mi zdá, že to vidia akoby opačne. Počujem často rodičov reptáť na adresu ich dospievajúcich detí: „Och, keby som len mohol môjho tínedžera niekde zamknúť, až kým nedovŕši aspoň vek dvadsať rokov.“ Alebo „Prečo len nemôžeme nejako obísť tieto roky dospievania?“ Aj sám som si takýchto podobných slov vypočul až-až v období, keď naši štyria synovia boli ešte len batolátá. Začalo ma to naozaj trápiť, až som sa začal sám seba pýtať: *Stanú sa z týchto chlapcov v dospievaní nejaké príšery?*

Rád by som sa s vami podelil so zjavením, ktoré majú len niektorí. V čase, keď dvaja naši najstarší synovia boli vo veku batoliat, slúžil som v zbore ako mládežnícky pastor. Toto mi otvorilo dvere do mnohých domácností, keďže súčasťou mojej práce bolo aj pastorálne poradenstvo. Za pomerne krátke obdobie som identifikoval v rodinách určité vzorce správania. Zistil som napríklad, že rodičia, ktorí svoju energiu zameriavajú na kritizovanie negatívneho správania svojich detí, vidia, ako sa ich správanie ešte zhorší. No rodičia, ktorí vyhlasovali nad svojimi deťmi Božie zaslúbenia, uvidia, ako sa tieto v ich živote naplnia. Toto dáva úplný zmysel aj vo svetle Druhého Pavlovho listu Korintňanom: „keďže nehľadíme na viditeľné, ale na neviditeľné; lebo viditeľné je dočasné, neviditeľné však večné“ (4:18).

Božie zaslúbenia sú vlastne fyzickými očami neviditeľné pravdy, ktoré nám Pán zaznamenáva vo svojom Slove s cieľom, aby sme sa nimi riadili. My s Lisou nad našimi deťmi vyhlasujeme neustále Božie zaslúbenia. Ešte predtým, ako vedeli rozprávať, sme ich nazývali „učeníkmi [vyučení Pánom a poslušní Jeho vôli], a veľký bude ich pokoj a nerušená bezpečnosť“ (Iz 54:13, preklad The Amplified Bible, Classic Edition). A že sú našimi šípami (Ž 127:4), narodení pre divy a zázraky (Iz 8:18) a iné podobné úžasné zaslúbenia z Božieho Slova.

Ich mená sme tiež vyberali veľmi pozorne, pričom sme najprv skúmali ich pôvodný význam a potom sme sa modlili k Bohu za

Jeho vedenie. Chceli sme nad nimi už dopredu vyhlasovať to, kým sa v budúcnosti stanú. Napríklad meno nášho prvorodeného - Addison Dávid znamená „milovaný, hodný dôvery“. Meno nášho ďalšieho syna - Austin Michael znamená „kráľovský, ktorý je ako Boh“. Náš tretí syn je Joshua Alexander a v preklade jeho meno znamená „Boh zachraňuje a obraňuje ľudstvo.“ A náš štvrtý sa volá Arden Christopher, čo znamená „Horlivý a ohnivý, ktorý je podobný Kristovi.“

Kedykoľvek ich oslovíme menom, pripomenie nám to zaslúbenia, ktoré nad nimi vyhlasujeme. Ako ich rodičia máme od Boha privilégium a autoritu uvoľňovať do ich života požehnanie. Každý z našich synov sa tak približuje významu svojho mena, a to nie preto, že to vyslovujeme, ale preto, že veríme slovám, ktoré vyznávame.

Myslíš si, že sme nikdy nezažili situácie, kedy sme skôr mohli veriť opaku toho, čo sme hovorili? Bolo by naivné domnievať sa, že nie. Boli obdobia, kedy sa naši synovia správali v priamom protiklade s významom svojho mena. Museli sme ich vtedy napraviť a potrestať. Avšak to, čo sme naprávali, bolo ich zlé správanie, ktoré sme nikdy nestotožňovali s ich charakterom. (Len pre objasnenie, zbožná konfrontácia je osožná, no nikdy by sme nemali odsúdiť človeka ako takého, ale len jeho správanie. V opačnom prípade totiž dosiahneme pravý opak.)

Jedna rodinná tragédia

Počas času, kedy som slúžil ako mládežnícky pastor, som sa naučil aj ďalšiu životnú lekcii: ak odmietneme zlé správanie potrestať, môže to mať nedozerané následky. Avšak ešte predtým, ako sa s vami podelím s príbehom, ktorý som sám zažil, dovoľte mi to priblížiť na základe Písma.

Kráľ Dávid mal mnoho synov od rôznych žien. Zameriame sa na dvoch z nich: na jeho najstaršieho, Amnóna a tretieho v

poradí, Absolóna. Amnón sa dopustil niečoho strašného voči svojej polovičnej sestre, Tamar, ktorá bola Absolónovou sestrou. Predstieral chorobu a požiadal otca, aby za ním poslal práve Tamar s jedlom. Keď táto k nemu prišla, poslal svojich sluhov von a zneužil ju. Nato sa mu znepáčila a vyhodil ju zo svojej izby. Znevážil tak princeznú - pannu a uvalil na jej život hanbu.

Keď sa o tom dozvedel jej brat Absolón, veľmi sa nad Amnónovým činom rozhneval a nesmierne ho za pohanenie svojej sestry znenávidel. Ticho čakal na to, že Dávid nepochybne vykoná nad Amnónom spravodlivý súd.

Avšak ako čas bežal, kráľ v tejto veci nijako nekonal, hoci to, čo sa stalo, odsudzoval. Absolón bol z toho zničený. Priviedol teda svoju sestru Tamar do svojho domu a tam sa o ňu staral.

Až dovtedy sa Tamar obliekala do kráľovského rúcha, ktoré bolo pre kráľovské dcéry – panny príznačné. Teraz sa však zahaľovala len do hanby. Krásna mladá dievčina, ktorá bola ešte pred nedávnom v úcte u všetkého ľudu, žila odrazu v ústraní. A okrem toho, kto sa s ňou teraz ožení, keď už nie je pannou? Bolo to veľmi nespravodlivé. Jej život sa skončil a na druhej strane muž, ktorý túto nehanebnosť spáchal, si žil, akoby sa ani nič nestalo. Celú váhu tohto incidentu niesla teda ona, keď musela hľadiť na svoj zbabraný život.

Absolón mal svoju smútiacu sestru neprestajne na očiach. Videl, ako sa jej sny rozplynuli a obrátili sa v nočnú moru. Absolón už čakal celý rok na to, že otec učiní spravodlivosti zadosť, no tento stále nekonal. Okrem nenávisťi voči bratovi Amnónovi sa v jeho srdci teraz zakorenila aj zášť voči otcovi.

Prešli dva roky a Absolónova nenávisť voči Amnónovi vyústila do podrobného plánu pomsty. Rozhodol sa Amnóna zavraždiť. Prečo by to neurobil, keď tí, ktorí mali právoplatnú autoritu sa len

tak nečinne prizerali? Raz Absolón usporiadal slávnosť na počesť všetkých Dávidových synov a vo chvíli, keď to Amnón najmenej čakal, ho Absolón zabil a ušiel do Gešúru. Jeho túžbe po odplate bolo konečne učinené zadosť. Avšak krivda, ktorú prechovával vo svojom srdci voči otcovi za to, že odmietal konať, počas jeho času vo vyhnanstve ešte vzrástla. Okrem toho ho prenasledovala myšlienka, ktorá ešte akoby prilievala olej do ohňa: *Prečo pre mňa môj otec vôbec neposlal?* Táto urážka tak nakoniec prerástla až do nenávisti.

Teraz boli Absolónove myšlienky čoraz viac otrávené horkosťou. To prispelo k tomu, že vedel o všetkých Dávidových slabostiach. Akoby celú jeho bytosť zahalil závoj kritiky. Avšak ešte stále v kútiku svojej duše dúfal, že otec pre neho predsa len čoskoro pošle. To sa však nestalo a jeho nenávisť sa ešte zväčšila.

Len si predstav, čo asi prebiehalo jeho myslou: *Eud môjho otca velebí, avšak v zaslepenosti nevidia jeho skutočný charakter. Veď on hľadá len svoj vlastný prospech a Boha má len ako zásterku. A pritom je ešte horší ako jeho predchodca, Saul! Ten prišiel o trón, lebo odmietol zabiť kráľa Amálekovcov a nezahubil zopár najlepších kusov ich oviec a volov. No môj otec spáchal cudzoložstvo so ženou jedného zo svojich najvernejších mužov a snažil sa to ešte prikryť tým, že tohto verného muža zabil. Je to vrah a cudzoložník – preto nepotrestal ani Amnóna!*

Absolón strávil v Gešúre tri roky. Počas tohto obdobia Dávid smútil nad smrťou svojho syna Amnóna a až Joáb presvedčil kráľa, aby priviedol Absolóna späť do Jeruzalema.

Čas bežal. Absolónova nenávisť ešte narastala, a tak začal okolo seba zhromažďovať tých, ktorí boli podobne ako aj on nespokojní s jeho otcom. Dosiahol to tým, že sa dal k dispozícii celému Izraelu. Vypočúval ich sťažnosti a zároveň nezabudol podotknúť, že pokiaľ by bol kráľom on, mohol by im pomôcť, avšak

nanešťastie ním nebol. Rozsudzoval prípady, na ktoré nemal kráľ čas. Je možné, že sa Absolón týchto prípadov ujal z dôvodu, že aj on sa vo svojom vlastnom živote nemohol dovolať spravodlivosti. Pôsobil dôveryhodným dojmom ako ten, kto sa úprimne zaujíma o problémy ľudí. Biblia nám prezrádza o Absolónovi, že „si naklonil“ srdce Izraelského ľudu, ktorý ho miloval viac ako jeho otca Dávida. Avšak naozaj sa o nich zaujímal alebo sa skôr snažil zvrhnúť svojho otca, ktorého teraz nenávidel?

Absolón stiahol Izrael na svoju stranu a povstal proti svojmu otcovi. Tento konflikt bol taký vážny, že Dávid musel utiecť, aby si zachránil holý život. Na chvíľu to aj vyzeralo tak, že Absolón sa stane novým kráľom, avšak karty sa obrátili, keď bol zabitý pri prenasledovaní Dávida. Bol potrestaný aj napriek tomu, že Dávid prikázal, aby sa jeho synovi nič nestalo.

Absolón sa stal obeťou svojej vlastnej nenávisti a horkosti. Hoc aj mal úžasný potenciál a bol následníkom trónu, zomrel v pomerne mladom veku. Mohlo byť všetko inak, pokiaľ by jeho otec Amnóna potrestal? Je to veľmi pravdepodobné. A čo Tamar? Tá pravdepodobne skončila sama a zahorknutá. Mohla by mať aj jej životná púť iný koniec, ak by jej otec s Amnónovým hriechom jednal? Nepochybne áno. Osobne som presvedčený, že tieto tragédie sa nemuseli vôbec stať, pokiaľ by Dávid svojím deťom vyjadril úctu tým, že by ich v duchu Božej disciplíny potrestal. Okrem toho tým, že Dávid odmietol potrestať jedno zo svojich detí, vlastne znevážil aj svoje ostatné deti.

Neúcta sa prejavuje absenciou trestu

Vráťme sa teraz k tomu, čo som si všimol ako mládežnícky pastor. Mnohí z rodičov, ktorí za mnou prišli do kancelárie kvôli problémom s ich deťmi, ich podobne ako aj Dávid odmietali trestať. Boli skalopevne presvedčení o tom, že je dôležité, aby svojim potomkom prejavovali aj napriek ich neposlušnému

správaníu „lásku“. No videl som, že ich teória v praxi nefunguje. Ich deti boli na tom naozaj veľmi zle – voči rodičom si vypestovali postoj vzbury a neúcty, čo výrazne ovplyvnilo aj ich vzťahy voči ostatným autoritám: či už v škole, zamestnaní, mládežníckej skupine a podobne.

Zaujímavé na tom celom je však to, že výsledkom toho, že rodičia týchto mladých ľudí „milovali“ a netrestali, bolo, že ich deti nimi opovrhovali. Bolo to ironické a zároveň tragické. Ironické preto, lebo práve to, čo sa snažili ich rodičia dosiahnuť – získať si lásku ich detí – malo za následok niečo celkom iné. A tragické z dôvodu, že tieto deti práve kvôli zlej výchove urobia mnohé nezdravé rozhodnutia, ktoré negatívne ovplyvnia ich rodiny v budúcnosti.

Spomínam si, ako som raz ostro konfrontoval jednu mladú ženu za to, akým spôsobom hovorila so svojimi rodičmi, keď boli spolu v mojej kancelárii. Pomyslel som si: *Prečo to vlastne robím? Prečo ju nenapravia jej otec alebo mama?* Oni však boli tiež jedni z tých, ktorí sa snažia svoje deti zo zlého správania vyliečiť tým, že ich budú „milovať“. A to aj napriek tomu, že Božie Slovo nám dáva v tomto smere celkom opačné usmernenie. To jest, že rodičia, ktorí svoje deti netrestajú, ich v skutočnosti nenávidia:

„Kto šetrí palicu, nenávidí syna, kto ho však miluje, včas ho vychováva.“

- Príslovia 13:24

Videl som, že keď potom títo mladí ľudia vyrástli, boli ich životy celkom rozvrátené. Vrhali sa do ťažkostí a problémov, ktorým by sa mohli vyhnúť, pokiaľ by mali v mladosti potrebnú výchovu. Prečo? Lebo: „Palica a pokarhanie dáva múdrosť, no samopašné dieťa robí hanbu svojej matke“. (Prís 29:15). Prečo sa títo rodičia neriadili radami Božieho Slova? No preto, že si mysleli, že oni sú múdrejší, a tým znevážili nielen Boha, ale aj svoje deti.

Videl som, ako sa v prípadoch, ktorých svedkom som bol, opakuje jeden a ten istý vzorec: kedykoľvek rodičia svoje deti za ich zlé správanie netrestali, ich deti nimi pohrdali. Na druhej strane, ak boli rodičia neprímerane tvrdí a svoje deti znevažovali, ich deti ich za to nenávideli. Ich duše boli častokrát zranené, čo neskôr u nich vyústilo do rôznych porúch osobnosti. Mnohé z týchto detí museli tiež neskôr v živote jednať so strachom.

Keď napríklad naše deti urobili niečo zlé, zistili sme, že disciplína je najefektívnejšia vtedy, ak je rýchla a k veci. Vedeli sme, že nie je zdravé si voči našim deťom držať nejaké negatívne pocity. Preto sme ich za konkrétny prehrešok potrestali a hneď nato sme im dali priateľskou atmosférou najavo, že teraz je medzi nami opäť všetko v poriadku. Po tom, čo sme im odpustili, sme sa k nim správali, akoby sa medzi nami nikdy nič nestalo. Veď aj Boh po tom, ako nám odpustil, si už viac na naše hriechy nespomína. Disciplína je teda akýmsi nástrojom, aby sa naše deti poučili zo svojich chýb a prijali odpustenie.

Vo výchove našich detí to bola Lisa, ktorá uprednostňovala prejavovať úctu voči našim synom prostredníctvom povzbudzovania, preukazovania svojej lásky a náklonnosti. Ja som zase praktizoval pravidelnú zbožnú disciplínu. Postupne sme sa však naučili, ako tieto naše silné stránky sklbiť. Ja som od Lisy napríklad prebral prejavovanie náklonnosti k našim deťom, či už verbálne alebo fyzicky, a skrze môj príklad sa zas Lisa naučila ceníť si disciplínu. Vďaka tomu, že sme spojili silné stránky, ktoré nám obom Pán dal, sme videli, ako Pán naše deti žehná.

Odmena prišla skôr, ako sme očakávali

Náš najstarší syn, Addison, ukončil stredoškolské štúdium s vyznamenaním a bol prijatý na jednu z desiatich najlepších obchodných univerzít v Spojených štátoch amerických. Štúdium mal začať v septembri roku 2005.

Počas leta nám Addison pravidelne vypomáhal v našej službe. A nebolo tomu inak ani teraz, keď mal na jeseň nastúpiť na univerzitné štúdium. Na začiatku júla mi však zavolať a s viditeľnou nervozitou v hlase sa ma spýtal: „Ocko, môžeme sa o niečom pozhovárať?“

Okamžite som videl, že sa jedná o niečo vážne a pripravil som sa na to. Odpovedal som: „Samozrejme. Čo by si mi rád povedal?“

Povedal mi: „Ocko, vieš, v septembri nechcem nastúpiť na univerzitu. Rád by som totiž pokračoval pracovať v našej službe. Chcem tebe a mame pomáhať šíriť posolstvo Božieho slova.“

Odpovedal som mu takmer okamžite. Vedel som totiž, že kráča s Pánom a neprišiel by za mnou s niečím, za čo sa predtým nemodlil. Cítil som v srdci, že je to správne a bol som z toho nadšený a poctený. Povedal som mu: „To by bolo naozaj úžasné – radi by sme ťa mali medzi nami ako člena nášho tímu na plný úväzok.“

A teraz vám poviem, čo sa udialo za posledný rok a pol. Po tom, ako Addison pre nás pracoval len niekoľko mesiacov, prišiel za mnou riaditeľ oddelenia ľudských zdrojov a navrhol Addisona na pozíciu vedúceho pre oddelenie cirkevných vzťahov. Toto oddelenie už fungovalo viac rokov a malo na starosti distribúciu obsahu našich materiálov a pracovných zošitov, ktoré sú súčasťou mnohých našich kníh pre zbory a pastorov. Vo chvíli, ako píšem tieto riadky, je v Spojených štátoch amerických okolo dvadsaťpäťtisíc zborov a v Austrálii viac ako tisíc cirkví, ktoré ich používajú.

Návrh na Addisonovo povýšenie nebol podaný preto, že by bol naším synom. Obzvlášť som môjmu tímu zdôraznil, že si neželám, aby sa ľudia k mojím deťom správali nejako odlišne. Nazdávam sa, že to majú ešte ďaleko zložitejšie, lebo musia

simultánne zvládnuť úlohu zamestnanca a aj člena rodiny. Teda keď sám manažér mojich zamestnancov o takéto niečo požiadal, vedel som, že to bolo výsostne kvôli pracovným výsledkom a vedúcim schopnostiam môjho syna.

Jeho odporúčanie som vtedy s radosťou prijal a ešte aj dnes ma udivuje, čo všetko sa následne udialo. Napríklad počas nasledujúceho roka sa naše oddelenie pre medzizborové vzťahy rozrástlo až trojnásobne. Kdekoľvek som cestoval, privítali ma v zboroch príbehmi o tom, ako pastori nadviazali úžasné vzťahy s perfektnou skupinou chlapíkov z Addisonovho oddelenia. Addison má dar motivácie a budovania tímu a jeho nadšenie je naozaj nákazlivé. Pod jeho vedením sa jeho tím modlil za pastоров, odpovedali im na otázky a ich požiadavky sa snažili vyriešiť čo najskôr.

Na vlastnej koži som zažil, že tým, že som prejavil môjmu synovi úctu, Boh požehnal nielen mňa, ale skrze neho aj celú organizáciu. Ježiš nám povedal, že keď si uctíme „jedného z týchto maličkých“, neprídeme o svoju odmenu. Môj najstarší syn nás odbremenil a rozšíril naše vzťahy spôsobom, akým sa nám ani nesnívalo. Mnohé z našich kľúčových kontaktov sme tiež nadviazali len vďaka nemu. Kto by si to len bol pomyslel, že tento dvadsaťročný mladík má takéto úžasný potenciál? A to už ani nehovorím o úžasnom požehnaní, keď mnohé cirkvi, ktoré pravdepodobne ani nikdy nenavštívim, prijali Božie Slovo práve skrze materiály, ktoré im jeho oddelenie sprostredkovalo. Mnohé životy tak boli ovplyvnené pre večnosť!

O nejaký čas nato náš riaditeľ oddelenia ľudských zdrojov odišiel do dôchodku. Celé naše vedenie vtedy silne vnímalo, že Addison je tou správnou voľbou na pozíciu zástupcu konateľa našej organizácie. On toto miesto s vďačnosťou prijal. O pár rokov nato sme videli, ako pod jeho vedením náš tím porástol vo vzájomnej jednote a efektívite. Zmeny boli takmer dych

berúce. Takto naša organizácia dosiahla oveľa viac, ako som vôbec kedykoľvek v minulosti sníval. Máme úžasné výsledky a atmosféra našej organizácie sa dnes vyznačuje zábavou, radosťou a úžasnou efektívnosťou.

Náš druhorodený syn, Austin, sa rok po svojej promócií na vysokej škole stal členom nášho tímu a zamestnali sme ho na pozícii marketingového manažéra. Hneď od začiatku prichádzal s novými spôsobmi, ako by sme naše poslanstvo mohli rozširovať efektívnejšie. Vytvoril tím, ktorý dosiahol, že kniha *Bezkonkurečná* (Without Rival, pozn. prekladateľa), ktorú napísala moja manželka, sa ocitla medzi najpredávanejšími titulmi v rebríčku bestsellerov *New York Times*, a jedna z mojich kníh *Zničte kryptonit* (Killing Kryptonite v anglickom origináli, pozn. prekladateľa) sa umiestnila vo viacerých rebríčkoch na domácej i medzinárodnej úrovni, vrátane *USA Today*. Keď Lisa vydala svoju ďalšiu knihu, vydavateľ dokonca požiadal Austina, aby mu jeho pracovný tím robil marketing.

Náš tretí syn, Alec, sa k nášmu tímu pripojil po tom, čo promoval za inžiniera. Má talent vidieť veci inými očami, čo mu umožnilo vytvoriť krátke filmy, ktoré majú schopnosť odzbrojiť ľudí a komunikovať tvrdé pravdy na rovinu. Tieto videá sú veľmi mocné a majú milióny zhliadnutí na Youtube a Facebooku a zasahujú ľudské životy hlbokým spôsobom. Keď píšem túto knihu, vedie našu producentskú spoločnosť, Messenger Studios.

No a náš v poradí štvrtý syn, Arden, sa k nášmu tímu pridal taktiež po tom, čo slúžil v niektorých miestnych cirkvách vo Virgínii a Austrálii. Keď sa stal členom nášho tímu, založil oddelenie organizácie Messenger International s názvom Synovia a dcéry, ktoré sa špecializuje na komunikovanie nášho poslanstva generácii Y (inak aj Mileniáni, demografická kohorta narodených v rokoch 1980 - 1995, pozn. prekladateľa) a generácii Z (aj Zoomeri alebo post Mileniáni, spoločenská generácia

narodených v rokoch 1996-2009, pozn. prekladateľa) ako rovesník k rovesníkovi. O tejto predĺženej ruke našej organizácie Messenger počúvam takmer všade kam cestujem a užívam si, keď vidím nadšených mladých mužov a ženy pripravených získať svet pre Ježiša s dôrazom na čistotu a jednotu.

Stojím v údive nad našimi štyrmi synmi. Roky som sa modlil: „Otče, toto nie sú moji chlapci, oni patria Tebe. Ja som len správcom tých, ktorí sú Tvoji. Preto, Pane, môžeš s nimi urobiť čokoľvek sa Ti líbi. Pokiaľ chceš, aby boli na druhom konci sveta, nech sa deje Tvoja vôľa. Len sa modlím, aby naplnili Tvoju vôľu pre ich životy.“

A to, čo som sa modlil, myslím naozaj vážne. Viem, že sa môže stať, že jedného dňa môžeme byť od seba vzdialení, keď budú robiť iné veci, avšak nateraz nám Pán dal privilégium pracovať blízko našich synov. Užívame si, keď vidíme, ako sú životy ľudí premieňané skrze rozličné dary, ktoré nám Pán zveril.

Teraz, keď sme s Lisou už takmer pred šesťdesiatkou, sa snažíme o to, aby sme na tejto zemi zanechali večnú stopu a radujeme sa z toho, keď vidíme, ako nová generácia napreduje. Dvaja z našich synov podpísali s rôznymi vydavateľstvami veľké projekty na vydávanie našich kníh a sme v úžase nad tým, akým úžasným požehnaním sú aj pre svojich zamestnancov.

Toto isté vidím aj pri ostatných rodičoch, ktorí si svoje deti zo srdca vážia. Pokiaľ deti vidia, že im preukazujú úctu, bude sa im dariť v každej oblasti ich života. A to sa stane potom požehnaním pre tých, ktorí im úctu prejavili. Toto je Jeho Slovo, plán a duchovný zákon, ktorý ustanovil sám Pán Ježiš Kristus. Rodičom, ktorí sa snažia svoje deti vychovávať a milovať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia a v súlade s Božím Slovom im preukazovať úctu, Pán zaslúbil odmenu. Ak žijeme takýmto spôsobom, tak potom naše najlepšie roky budú namiesto trápenia naplnené radosťou, silou a povzbudením.

15

Úcta v rodine - manželka

V prostredí rodiny sa majú autorite podriaďovať nielen deti, ale aj manželky. Prv sme už rozoberali, aké je dôležité, aby si manželka ctíla svojho muža. No platí to nielen pri deťoch, ale aj v tomto prípade.

Cti si svoju manželku

Peter hovorí:

„Podobne i muži, nažívajte so svojimi ženami vo vedomí, že žena je ako krehká nádoba, a preukazujte im úctu, pretože sú spoludedičkami milosti života. Tak vašim modlitbám nebude nič prekážať.“

- Prvý Petrov list 3:7

Apoštol Peter tu zdôrazňuje, že naše manželky si máme ctíť. Avšak niektorí muži radi vysvetľujú tento verš v zmysle, že žena je menejcenná v duchovných veciach. Nie, výraz „slabšia nádoba“ neznamená, že tvoja manželka je menej ako ty, ale znamená to, že nemôže zdvihnúť takú istú váhu ako ty! Nie je ničím prekvapujúcim, že fyzická sila normálnej ženy je menšia ako sila bežného muža. Anglický preklad The Amplified Bible to

vyjadruje slovami „ctiť si ženu ako [fyzicky slabšiu]“. A teraz sa pozrime na Petrove slová očami anglického prekladu *The New Living Translation*: „A podobne si musia muži ctíť svoje manželky. Spolunažívajte s ňou s porozumením. Možnože je slabšia ako ty, avšak je ti rovnocenná v dare nového života, ktorý ti Boh dal. A pokiaľ sa k nej nebudeš správať tak, ako by si mal, *nebudú tvoje modlitby vypočuté*“ (dôraz pridaný autorom).

Áno, sme rovnocennými partnermi – spoludedičmi Božej milosti. Obzvlášť zaujímavé sú posledné slová tohto verša, ktoré ukrývajú prekvapujúce a pozoruhodné vyjadrenie, ktoré sa týka vypočutia modlitieb: pokiaľ si muž svoju manželku neváži, *nebudú jeho modlitby vypočuté*. Toto zistenie by nám malo otvoriť oči! Veď život takéhoto človeka by bol potom naozaj veľmi biedny.

Len si to predstav: „v trónnej sále *nebudú počúvať tvoje modlitby*, ba tvoje slová sa ani nedostanú do Božích uší v prípade, že si svoju manželku nevážiš. Takéto vyhlásenie mi úplne stačí na to, aby som mu venoval čo najväčšiu pozornosť. A zvlášť my, manželia, by sme sa nad týmito slovami mali tiež s čo najväčšou vážnosťou zamyslieť. Dobrou správou však je, že to platí aj naopak – pokiaľ si ctíš svoju manželku, budeš pred Pána predstupovať so smelosťou.

Teraz by som sa rád krátko prihovril k vám, milí manželia. Správaš sa k svojej manželke ako k cennej bytosti? Počúvaš pozorne, čo ti hovorí alebo sa jej skôr vyhýbaš a vo vnútri si myslíš: *Ach, zase tá precitlivelá ženská?* Osobne som v tejto oblasti dostal tvrdú lekciu. Krátko po svadbe som zvykol rady mojej manželky brať na ľahkú váhu. No s odstupom času som zistil, že veci, ktoré hovorila, boli ovplyvnené Božou múdrosťou. V tomto období som seba považoval za oveľa duchovnejšieho, a pritom som ani len netušil, ako veľmi sa mýlim.

Ako som však s odstupom času pravidelne zisťoval, že Lisa mala vo viacerých záležitostiach vlastne pravdu, predložil som

to raz Pánovi na modlitbe. Nesúhlasne som mu na adresu mojej manželky povedal: „Bože, niekedy sa modlím denne aj dve hodiny a ona možno len desať či dvadsať minút, a mnohokrát to robí dokonca ešte v sprche.“ (Aj v tomto prípade som sa však mýlil; moja manželka žije životom modlitby a pravidelne a každodenne s Pánom komunikuje – čo je niečo, čo som sa ja naučil robiť až neskôr.)

Pokračoval som: „Prečo potom má veľakrát v dôležitých veciach pravdu, no ja sa mýlim?“

Pán mi okamžite odpovedal: „Syn môj, nakresli si na kus papiera kruh.“

Urobil som tak.

„Teraz celé vnútro kruhu vyplň písmenom X.“

Presne to som aj spravil.

Potom pokračoval: „Nakresli v strede tohto kruhu čiaru [aby si vytvoril dve polovice]. Zistíš, že polovica znaku X je na jednej a polovica na druhej strane kruhu.“

Dal som Pánovi za pravdu.

Následne mi povedal: „Znak X predstavuje moju múdrosť a radu, teda informácie, ktoré potrebuješ k robeniu dobrých rozhodnutí. Hoci tento kruh je len jeden, skladá sa z dvoch polovic. Ty predstavuješ jednu z nich a Lisa tú druhú. Ste jedným telom, ako aj tento kruh, no zároveň aj dvoma polovicami, keďže ste dvoma rôznymi jednotlivcami. Tento kruh však nemôže byť nikdy úplný, pokiaľ sa zameriavaš len na jeho druhú polovicu.“

Potom pokračoval: „Potrebuješ si uvedomiť, že polovica z múdrosti a rád, ktoré ti dávam, je práve na Lisinej strane. Ty si

však až doposiaľ robil všetky dôležité rodinné rozhodnutia len na základe informácií na tvojej vlastnej strane kruhu a vôbec si sa nesnažil získať informácie z jej polovice. Áno, ja ti dávam múdrosť, ktorú potrebuješ, avšak ako rozumný vodca v rodine sa potrebuješ naučiť, ako získať od Lisy múdrosť, ktorú som zjavil len jej. To znamená, že predtým, než spravíš ako vodca v rodine konečné rozhodnutie, potrebujete dať obe tieto polovice dohromady.“

Toto jedno stretnutie s Pánom zmenilo od základu moje manželstvo. Zrazu som si uvedomil, že predtým, ako som vstúpil do manželstva, som bol akoby úplným kruhom, no po tom, ako som sa oženil a stal som sa jedným telom s mojou ženou, už viac nemôžem žiť tak, ako keby som bol slobodný.

Slabšia nádoba

Pozrime sa na Petrove slová ešte raz: „Podobne i muži, nažívajte so svojimi ženami vo vedomí, že žena je ako krehká nádoba, a preukazujte im úctu, pretože sú spoludedičkami milosti života. Tak vašim modlitbám nebude nič prekážať.“ S našimi manželkami musíme žiť s porozumením. Slová, ktoré mi Pán ukázal na modlitbe a ktoré som tu s vami práve zdieľal, mi poskytli potrebný rozmer, aby som mohol žiť s mojou manželkou tým správnym spôsobom.

Božie Slovo nám poskytuje aj mnohé ďalšie potrebné rady pre to, ako s našimi manželkami úspešne spolunažívať. Mnoho rozvodov by sa nemuselo vôbec udiť, pokiaľ by len muži venovali aspoň trochu pozornosti skúmaniu rozdielov medzi fungovaním muža a ženy. Ak zoberieme mužský a ženský element a umiestnime ich vedľa seba, uvidíme úplný Boží obraz. Božiu prirodzenosť nemôžeme totiž plne vidieť odzrkadlenú len v mužskej alebo len výsostne ženskej prirodzenosti. Ako to vieme? Písmo nám hovorí: „Boh stvoril človeka (*ľudstvo alebo ľudské bytosti*) na svoj

obraz; na Boží obraz ho stvoril. Stvoril ich ako muža a ženu“ (Gn 1:27, výrazy v zátvorke pridané autorom).

Hospodin „ho“ stvoril na svoj obraz, ale výraz „ho“ sa píše ako „muž a žena“. Písmo sa špecificky zmieňuje o tom, že ľudstvo musí byť zastúpené mužským aj ženským elementom, a ľudská rasa je stvorená na Boží obraz. Preto Pavol hovorí: „Ibaže v Pánovi nieto ani ženy bez muža, ani muža bez ženy“ (1Kor 11:11).

Ak sa vrátíme k Petrovým slovám, tento hovorí, že muž si má vážiť svoju manželku pre dve veci: najskôr ako slabšiu nádobu a potom ako spoludedičku milosti života. Pozrime sa teda v krátkosti na to prvé. Svoje ženy si máme vážiť ako slabšie nádoby. To znamená, že sa k nim budeme správať ako k dáмам. My, muži, sme silní a svoju silu máme použiť práve na ochranu našich manželiek. Toto napomenutie sa vzťahuje aj na také bežné veci, ako napríklad že im otvoríme dvere, vysunieme stoličku v reštaurácii, aby si mohli sadnúť, chránime ich pred drzými ľuďmi a podobne.

Kedže my, muži, sme hlavou rodiny, mali by sme sa všemožne snažiť svoju manželku uprednostňovať. V praxi to napríklad znamená, že ak máš financie na kúpu slávnostných šiat len pre jedného z vás, tak jej svoju úctu preukážeš tým, že budeš trvať na tom, že šaty sa kúpia práve jej a nie tebe. Alebo pri výbere dovolenkovej destinácie to môže znamenať, že uprednostníš miesto, ktoré si vybrala ona. Ten, kto je v Božom kráľovstve vo vedúcej pozícii, má totiž druhým slúžiť a nie vládnuť. Jediný prípad, kedy sa ako manžel rozhodneš preferovať tvoje rozhodnutie, bude v prípade, že si si istý, že to je tá najlepšia alternatíva pre tvoju manželku, vašu rodinu alebo Božie kráľovstvo. Inak by si mal vždy uprednostniť jej túžby pred tými svojimi. Jedným z dôvodov, prečo si bol ustanovený vodcom nad ňou, je ten, že máš za ňu klásť svoj život. Toto znamená si svoju manželku ctíť. Ak to robíš, budeš požehnaný, dostaneš odmenu a tvojim modlitbám nebude stáť nič v ceste.

Spoludedička

Peter nám hovorí, že tým druhým dôvodom, prečo si máme naše manželky vážiť, je skutočnosť, že sú spoludedičkami večného života. To znamená, že sú pred Bohom s nami v rovnocennom postavení. Skutočnosť, že si muž, ešte neznamená, že máš pred Bohom nejaké výhody. Sú niektorí, ktorí tejto lži uverili a domnievajú sa, že muž je žene nadradený, čo je však absurdné. Toto klamstvo sa stalo výsledkom šovinistického zmýšľania mužov, ktorí sa za to raz budú pred Bohom zodpovedať. Počas mojej dvadsať rokov trvajúcej cestujúcej služby a na základe podrobného skúmania Písma som videl, že Boh odopiera svoju priazeň rodinám či cirkvám, ktoré sa na ženy v porovnaní s mužmi pozerajú ako na menejcenné duchovné bytosti. Na týchto miestach sa skôr stretneš s duchovným útlakom, ťažobou a poviazaním.

Musíme si teda položiť zopár otázok. Prečo máme dnes cirkvi, kde nie sú ženy súčasťou vedúcich tímov služobníkov? Prečo ženy nemajú možnosť slúžiť na nedelnom zhromaždení? Prečo v niektorých zboroch nie sú ženy pastormi? Prečo vo vedení cirkvi zaznievajú len „otcovské“, avšak nie „materské“ hlasy? Veď cirkev bez matkinho hlasu sa podobá rodine, kde deti vyrastajú bez matky a len s otcom. Samozrejme, je to možné, ale chýba tu veľmi dôležitý vplyv a deti veľmi trpia. Boh dáva v rodinách mužom, kde matky buď tragicky zahynuli, alebo ich opustili, špeciálnu milosť vychovať zdravých jedincov. Avšak v prípade, že cirkvi vedome utišujú hlasy matiek, umlčia tak aj Božiu múdrosť a prídu o Božiu milosť.

Možnože namietneš: „Ale Písmo predsa hovorí, že vedúci má byť mužom jednej ženy.“ Pozrime sa teda bližšie na to, čo vlastne Pavol píše: „Cirkevný vedúci musí byť bez chyby; môže mať len jednu manželku“ (1Tim 3:2, The Good News Translation).

Áno, je pravdou, že tento text zmiňuje špecifické pohlavie, keď hovorí, že vedúci služobník môže mať len jednu manželku. Avšak musíme sa naň pozrieť v kontexte celého Písma. Pavol totiž píše ľuďom, ktorí poznali starozmluvné Písma. A v Starej zmluve nachádzame mnohé prípady, keď mal muž aj viacero žien: Abrahám, kráľ Dávid, Šalamún, Jákob, Elkana (manžel Anny a Peninny) a mnohí ďalší.

No na druhej strane nikde na stránkach Starej zmluvy nenachádzame zmienku o tom, že by žena mala viacero manželov. Nielenže to nebolo zvykom, ale bolo to aj zakázané, keďže to bolo v rozpore so zákonom. Tak prečo by potom vôbec Pavol usmerňoval cirkev, že žena vo vedúcej pozícii má povolené mať len jedného manžela? Nebolo to nutné. Môže sa ti zdať, že zachádzam príliš ďaleko, no ak by sme sa aj snažili brať jeho slová naozaj doslovne, museli by sme potom z vedúcich pozícií v cirkvi diskvalifikovať aj slobodných mužov, veď je zrejmé, že títo nie sú taktiež mužmi jednej ženy. No a pri takomto výklade by vlastne ani apoštol Pavol nespĺňal predpoklady pre vedúcu pozíciu v cirkvi, čo je absurdné. Problémom je, že mnohí z nás sú v tejto oblasti až príliš úzkoprsí.

To, na čom skutočne záleží, nie je pohlavie služobníka, ale Božie povolanie a Jeho dar. Muži, ktorí odhovorili, či už svoje manželky alebo sestry v zbore, aby vstúpili do Božieho povolania pre svoj život, tak vlastne do veľkej miery uzavreli nebeské prieduchy nad svojimi vlastnými rodinami a službou. Áno, môžu byť v určitých oblastiach požehnaní, avšak nezažijú úplné Božie požehnanie.

Telo Kristovo bolo ochromené práve kvôli neúčtivému správaniu sa voči ženám. Dobrou správou však je, že to tak nezostane navždy. Prorok Jóel a apoštol Peter prostredníctvom Ducha Svätého predpovedali úplné obnovenie služby žien v posledných časoch cirkvi.

Títo Boží muži povedali: „Toto je to, čo učiním v posledných dňoch, hovorí Hospodin: Na každého vylejem zo svojho Ducha. Vaši synovia a dcéry budú vyhlasovať moje Slovo; vaši mládenci budú vidieť zjavenia a starci budú mať sny. Áno, dokonca aj na mojich služobníkoch, na mužov aj ženy, vylejem zo svojho Ducha v tie dni, a budú hlásať moje posolstvo“ (Sk 2:17-18, preklad The Good News Translation). Všimni si – hovorí sa tu, že muži aj ženy budú hlásať Božie Slovo.

Toto predpovedal už žalmista: „Pán prikázal hovoriť a veľký je zástup zvestovateľiek víťazstva“ (Ž 68:12). Kto sú teda tí, ktorí zvestujú Božie Slovo? Odpoveď nám poskytnú referencie ďalších prekladov Písma: „Hospodin dáva slovo [moci]; ženy, ktoré nesú a zvestujú [zvesť] sú veľkým zástupom“ (Ž 68:11, preklad The Amplified Bible, Classic Edition).

Zaujímavosťou je, že žalmista tu nezmieňuje mužov a ženy, ale špecificky sa zameriava na ženy. A pozrime sa na ďalšie preklady: „Pán vydal príkaz a mnoho žien nieslo zvesť“ (The Good News Translation); alebo „Pán oznamuje víťazstvo a zástupy žien kričia radostnú zvesť!“ (The New Living Translation). Úlohou žien je teda hlásať Božie Slovo, a to nielen ženám, ale nepochybne aj mužom. Túto pravdu nám potvrdzuje aj sám Ježiš. Či to nie je zaujímavé, že prvou evanjelistkou bola práve Mária Magdaléna? Ustanovil ju samotný Pán. Čítame: „Ježiš jej povedal: Nedotýkaj sa ma zato, že som ešte nevystúpil k Otcovi, ale choď k mojim bratom a povedz im: ‚Vystupujem k svojmu Otcovi a k vášmu Otcovi, k svojmu Bohu a k vášmu Bohu.‘ Mária Magdaléna šla a oznámila učeníkom: Videla som Pána! a že tieto veci jej on povedal“ (Jn 20:17-18).

Podme si to rozobrať hlbšie. V Lukášovom evanjeliu vystupuje Mária ako hlavná hovorkyňa. Ježiš poslal nielen ju, ale aj skupinu ďalších žien, aby oznámili apoštolom správu o Jeho vzkriesení. Čítame: „Bola to Mária Magdaléna, Jana a Mária Jakubova a s

nimi aj ostatné, ktoré to rozprávali apoštolom“ (24:10). Tu vidíme, že ženy zvestovali mužom Božie Slovo a dialo sa tak dokonca na základe Ježišovho príkazu!

A či nie je zaujímavé, že prvou osobou, ktorá v chráme zvestovala mužom aj ženám Mesiášov príchod bola práve prorokyňa Anna? Ako prvý o tom Jozefovi a Márii hovoril Simeon, avšak zástupom v chráme to hlásala Anna. Čítame: „Práve v tej chvíli prišla aj ona, vebila Boha a všetkým, čo očakávali vykúpenie Jeruzalema, rozprávala o dieťati“ (Lk 2:38).

A čo štyri Filipove dcéry, ktoré hlásali Božie Slovo? Čítame: „Mal štyri dcéry panny, ktoré hlásali Božie posolstvo“ (Sk 21:9, preklad The Good News Translation). Na základe Božej inšpirácie hlásali Pánovo Slovo. Ako vlastne môžeme naplniť Veľké poslanie, keď polovica Tela Kristovho nie je v úcte a bránime jej, aby naplnila svoje povolanie? Pokiaľ muži podporujú Božie povolanie v životoch svojich žien, budú za to bohato odmenení. Môj život je toho svedectvom.

(Pozn.: V Novej zmluve nájdeme niektoré miesta Písma, ktoré môžu na prvý pohľad pôsobiť tak, že protirečia tomu, čo píšem. No tieto pasáže musia byť podrobne preskúmané, aby sme videli skutočný zámer ich autora, čo však nie je náplňou tejto knihy. No na túto tému máme k dispozícii fundované materiály uznávaných služobníkov, ktorí sa týmito veršami podrobne zaoberali, pričom by som rád spomenul aspoň jednu publikáciu *Why Not Women?* (A prečo nie práve ženy?, pozn. prekladateľa) od autorov Lorena Cunninghama a Dávida Joela Hamiltona.)

Moja manželka

Lise museli vo veku piatich rokov vyoperovať jedno oko. Trpela totiž ochorením s názvom sietnicový blastóm, čo je inak povedané rakovina sietnice oka. Od času, kedy navštevovala školu až do

dneška, má v pravej očnej jamke namiesto oka protézu. Asi si vieš dobre predstaviť, že v škole bola terčom poznámok a posmechu. Nedospelí spolužiaci jej dávali okrem iného prezývky ako „Kyklop“ či „Jednoočko“. Veľakrát prichádzala na obed domov zo školy s plačom. Jej mama ju múdro viedla k tomu, aby bola silná a týchto posmievačov sa snažila ignorovať, ale aj tak preto veľmi trpela.

Na strednej škole boli pre ňu značnou výzvou obzvlášť dva predmety, ktoré potrebovala k úspešnému ukončeniu štúdia. Jeden z nich bol rétorika a ten druhý písanie na stroji. Po tom, čo sa snažila v obidvoch z nich uspieť, no nedarilo sa jej to, rozprávala sa so študijným poradcom a požiadala ho o udelenie výnimky, aby z nich nemusela byť klasifikovaná. Veď akoby sa mohla postaviť pred ľudí a rozprávať? A strojopis sa zdal tiež nemožný, keďže stratila akékoľvek vnímanie priestoru. Jej poradca to, samozrejme, pochopil a súcitne jej udelil na obidva predmety výnimku a ako náhradu jej navrhol iné dva predmety.

Ako som už uviedol, Lisa bola spasená na konci svojho vysokoškolského štúdia. Zakrátko nato sme sa zobrali a presťahovali do Dallasu v severoamerickom štáte Texas, kde sme navštevovali jeden veľký zbor. Jeden čas bola veľmi uzatvorená a nie veľmi spoločenská. Sestry v cirkvi jej správanie vnímali ako povýšenecké a namyslené. No skutočnosť bola celkom iná, ako sa mohlo navonok zdať. Ešte stále si totiž niesla traumy z chirurgického odstránenia oka a posmechu, ktorý sa s ňou viedol počas jej študentských rokov.

Na začiatku nášho manželstva sme potrebovali obaja zarábať, a tak sa Lisa zamestnala v jednej firme, ktorá sa zaoberala priamym predajom produktov starostlivosti o pleť a make-upu. Bol som na niektorých z jej prezentácií a všimol som si, že v tejto oblasti je moja manželka naozaj veľmi nadaná a produkty, ktoré predáva aj dokonale poznala. Jej problémom však bolo, že bola nadmieru

hanblivá. Bála sa o produktoch s ľuďmi komunikovať a bol som to ja, kto musel namiesto nej nadväzovať kontakty so zákazníkmi a organizovať rôzne prezentácie.

O rok neskôr, ako sme tak prechádzali luxusným oddelením istého obchodného domu v Dallase, som jej povedal: „Lisa, mala by si sa zamestnať v kozmetickom odvetví. Si predsa oveľa lepšia ako tieto ženy, ktoré predávajú kozmetiku a robia make-up.“

Hádala sa so mnou, avšak v ten istý týždeň ju poslal zamestnávateľ do iného obchodu v istom obchodnom dome. Vždy, keď prešla dverami toho obchodu, jej v ušiach zneli moje slová. Tak sa napokon tajne rozhodla prihlásiť a na svoje veľké prekvapenie ju aj prijali!

Zamestnali ju ako zástupkyňu pre radu produktov Elizabeth Arden. Jej predchodkyňa, ktorá túto značku predávala, nemala žiadne výsledky. No Lisa bola schopná do pár týždňov po svojom nástupe predať takmer celý sortiment na sklade. Jeden deň sa obrátila na to, že počula buchnutie kufríka na predajný pult – bol to riaditeľ spoločnosti. Povedal: „Lisa, ideme na obed. Ty tu končíš!“

Keď sa spýtala, čo to znamená, dozvedela sa, že ju povýšili na pozíciu účtovného koordinátora, teraz teda dozerala na šestnásť obchodov v oblasti Dallasu a Fort Worthu, jeden v Novom Mexiku a ďalší v Oklahome. A ani nie o dva roky nato bola povýšená na miesto zástupkyne marketingového oddelenia spoločnosti a spravovala oblasť ôsmich severoamerických štátov. Zvýšili jej výrazne výplatu a dostala aj ďalšie benefity, ako napríklad celkom nové firemné auto značky Ford Thunderbird. Skús uhádnuť, kto sa v ňom vozil a dokonca ho niekedy aj riadil? A kto si užíval zvýšenie jej výplaty? No predsa ja. To sa naozaj nazýva požehnanie za prejavenie úcty.

O niekoľko rokov nato sme sa presťahovali na Floridu, kde som slúžil ako mládežnícky pastor v istej veľkej cirkvi. Po pár mesiacoch som našim mládežníkom oznámil, že Lisa im bude nasledujúci týždeň slúžiť namiesto mňa. Uvedomil som si totiž, že Pán dal toho Lise veľa a všimol si, ako dobre vyučuje a komunikuje doma. Bol som si teda istý, že to bez problémov zvládne aj pred skupinou mládežníkov.

No asi nemusím zdôrazňovať, že môj oznam sa stretol so značným odporom - nie zo strany mladých ľudí, ale práve zo strany Lisy. Celý týždeň sa tomu bránila so slovami: „Na toto ma nikdy nenahovoríš! K mladým nemôžem hovoriť, nemám im čo dať.“ Ja som ju však uistil o opaku a o tom, že Boh jej to pomôže zvládnuť. Videl som v jej živote totiž dar, ktorý som nechcel nechať ležať len tak ladom.

O týždeň nato sa k nim prihovorila a bolo to vynikajúce. Mladí boli veľmi nadšení, keď si Lisu vypočuli. Zapojil som ju teda do služby ešte niekoľkokrát v nasledujúcich mesiacoch. Vždy som sa však u nej stretol s rovnakým odporom. Protestovala: „Už som naozaj kázala všetko, čo som vedela.“

Reagoval som so smiechom, „No ja to robím týždeň čo týždeň a vždy som závislý na Pánovi.“ Avšak nezdalo sa, že by to malo nejaký účinok. Všimol som si však, že kedykoľvek slúžila, bol som z toho nesmierne požehnaný. A aj mladí ju milovali.

Po tom, čo som už nebol zamestnaný u môjho pastora, ale zbor ma vyslal do služby, ktorú robíme aj dnes, som v tom pokračoval. Vždy keď kážem po zboroch na malých konferenciách, tak oznámim bez toho, aby som sa Lisy najskôr spýtal, že na ďalšom zhromaždení k nim prehovorí ona. Keď som to urobil prvý raz, Lisa sa na mňa rozhnevala natoľko, že mi nedala spať polovicu noci. „To nemôže byť pravda, že si oznámil, že budem kázať. Toto predsa nie je mládežnícke stretnutie, ale konferencia mimo mesta. To je tvoja zodpovednosť, nie moja.“

Potom sa ma spýtala, o čom som kázal, keďže zostala na izbe, aby uložila deti do postele. Keď som jej odpovedal, vybuchla. „Dnes večer si kázal jediné slovo, ktoré som mala na srdci, tak čo mám teda hovoriť zajtra?“

Odpovedal som: „Miláčik, je toho toľko, čo ťa Pán naučil a títo ľudia to potrebujú počuť.“

No ona sa so mnou hádala až do tretej nad ránom. Napokon som sa rozosmial a povedal: „Zlatko, nezabudni, prosím, že o deviatej kážeš. To znamená, že máš už len šesť hodín, tak si radšej trochu zdriemni.“ Asi nemusím zdôrazňovať, že druhé ráno to Lisa zvládla naozaj bravúrne. Mala úžasné posolstvo a ľudia ho vynikajúco prijali. Praktizoval som to aj v ďalších mestách a slúžila, čím ďalej tým mocnejšie.

Na tomto mieste by som rád niečo podotkol. V žiadnom prípade tým nechcem povedať, že by to bolo pre ňu jednoduché. Raz napríklad, keď prehovorila po prvýkrát k zmiešanej skupinke vo veku univerzitných študentov a tých, čo práve nastúpili do zamestnania, skupina mužov demonštratívne povstala a opustila sálu. Odmietli totiž počúvať ženu, ktorá vyučuje. V tej chvíli sa k nim Lisa chcela pridať. Nikdy sa nehrnula do toho, aby verejne prednášala. Robila to len a len na základe poslušnosti voči Pánovi.

To isté sa týka aj písania

No a to isté som sa snažil robiť aj v oblasti písania. Napísal som tri knihy a Lisa mi pomáhala s ich úpravou. Zistil som, že je nadanou spisovateľkou a napríklad moja tretia kniha, *Satanova návnada* (The Bait of Satan v anglickom origináli, pozn. prekladateľa) sa stala domácim bestsellerom. Spomínam si, ako som raz prišiel za vydavateľom so slovami: „Moja manželka má príbeh o tom, ako ju Pán v istých oblastiach jej života vyslobodil z moci strachu a kontroly. Myslím, že by ste mali Lisu povzbudiť k napísaniu knihy namiesto mňa.“

O pár týždňov nato prišiel tento vydavateľ k nám domov. To, čo Lisa nevedela, bolo, že neprišiel za mnou, ale za ňou. Pozrela sa na mňa s výrazom: „Čo má toto všetko znamenať?“

Dojednali si stretnutie, aby mohla s ich zamestnancom prediskutovať, čo bolo v jej srdci. Po chvíli povedal: „Váš manžel je presvedčený o tom, že máte veľmi dôležité poslanstvo, ktoré by malo byť vydané knižne. A keď som si ho vypočul, som o tom presvedčený teraz aj ja.“

K dnešnému dňu už Lisa napísala viacero kníh, medzi ktorými sú aj niektoré z bestsellerov a viaceré sa umiestnili aj v rebríčku najpredávanejších kníh *New York Times*. Prostredníctvom svojich kníh sa dotkla mnohých životov po celom svete. Každoročne takto vlastne zasahuje desiatky tisíc ľudí po celom svete.

Len si to uvedom - jedná sa o ženu, ktorá bola oslobodená od rétoriky a strojopisu. A čo dnes pravidelne robí? Prihovára sa tisícom ľudí, či už na pódiu, prostredníctvom televízie alebo iných médií a píše knihy! Ako to teda bolo možné? Svoju strachu sa postavila tvárou v tvár skrze Božiu milosť. Kvôli výzve jej manžela, ktorý rozpoznať a uctiť si Boží dar v Jeho dcére, tak boli požehnané mnohé životy. Čo by sa teda stalo, ak by si všetci manželia v cirkvi ctili svoje manželky podobným spôsobom?

Možno ťa zaujíma, aké požehnanie mi Pán dal za to, že som si ctí svoju ženu. Bolo ich toľko, že nemám priestor ich ani všetky vypočítať. Lisin život prekvitá na každej úrovni, a to nielen v oblasti služby. Ak sa niekto stane slobodným, je v pravde slobodný. Tým istým spôsobom, ako Božia milosť pôsobiaca v mojom živote otvorila Lise dvere, jej dar následne urobil to isté v mojom živote. Práve kvôli Lise sa predom mnou otvorili mnohé dôležité dvere pre službu po celom svete. Na mnohých miestach, kam ma pozvali, vedúci vyhlásili: „Tvoja manželka sa takým hlbokým spôsobom dotkla životov našich žien, tak sme museli pozvať aj teba.“

Ďalšou z mojich odmiien je skutočnosť, že moja manželka sa v živote cíti naplnená. Pokiaľ niekto vo svojom živote totiž nenasleduje Božie povolanie, je jeho srdce obťažené, lebo nežije v tom, do čoho ho Pán povolal. Je pod bremenom. No pokiaľ sa nachádzame v Božej vôli, Ježiš hovorí, že Jeho bremeno je ľahké (Mt 11:29-30). Potom je radosťou pre Neho pracovať, a to dokonca i vtedy, ak vo svojom živote čelíme práve kvôli nasledovaniu Božieho plánu pre náš život čoraz ťažším a početnejším útokom. Moja manželka je dnes oveľa šťastnejšia a nadšenejšia, či už ako Božia dcéra, manželka, matka a služobníčka evanjelia. Pokiaľ by niektorá z týchto oblastí v jej živote absentovala, trpeli by tým aj ostatné oblasti. Lisa sa vždy snažila o správne zoradenie svojich životných priorít – to znamená, že pred službou uprednostňovala našu rodinu. No vždy tam bola prítomná aj úžasná Božia milosť, ktorá jej umožnila cestovať a naplňovať Božie povolanie pre jej život. Naše manželstvo nebolo nikdy tak naplnené a naša láska taká silná, ako keď poslúchame Božie povolanie pre naše životy.

Ďalšou odmenou, a myslím, že aj tou najväčšou, je to, že státisíce životov boli zasiahnuté skrze Lisu Božím Slovom. Raz budeme mať to privilégium vidieť tie nedozerné následky jej práce pred Baránkovým trónom. Spomínam si, ako som mojím synom položil nasledovnú otázku: „Chalani, vnímate moje a Lisino časté cestovanie kvôli službe ako niečo negatívne? Máte pocit, akoby vám nás Pán zobral alebo naopak pozitívne ako svoj podiel na službe – ako možnosť, aby vaši rodičia poslúžili núdzným po celom svete?“

Náš najstarší syn vtedy odpovedal ako prvý: „Ocko, vidíme to ako našu účasť na službe. Je to spôsob, ako sa aj my môžeme dotknúť životov ľudí pre kráľovstvo Božie.“ A ďalší naši synovia s ním plne súhlasili.

V tej chvíli sme sa na seba s Lisou zahľadeli s nevýslovným výrazom vďačnosti. Uvedomili sme si totiž veľkosť Božej milosti

pri Jeho služobníkoch, ktorí ho jednoducho poslúchajú. Naši synovia zaiste prijmu veľkú odmenu, a to nielen na tejto zemi, ale aj raz na večnosti. Je to naozaj úžasné, keď vidíme požehnanie za náš postoj úcty. Na začiatku sme si to ani nejako zvlášť neuvedomovali, no keď sme zistili, že Božie Slovo zasľubuje: „Ak budeš naozaj počúvať hlas Hospodina, svojho Boha, zachovávať a uskutočňovať všetky jeho príkazy, ktoré ti dnes dávam, Hospodin, tvoj Boh, ťa vyvýši nad všetky národy zeme. Keď budeš poslúchať slovo Hospodina, svojho Boha, spočinú na tebe všetky tieto požehnanie a budú ťa sprevádzať“ (Dt 28:1-2). Boli sme veľmi dojatí.

Nikdy však nezabudnime na to, že úctu nemáme druhým preukazovať preto, aby sme za to boli odmenení, ale preto, lebo to je Božou vôľou a naším potešením. Potom do nášho života príde zaiste Božie požehnanie, presne tak, ako je nesporné, že semeno prinesie svoju úrodu. Tak aj každá skutočná úcta nesie so sebou odplatu. Preto, manželia, neváhajte! Nech je vašim životným štýlom preukazovanie úcty voči vašim manželkám, veď požehnanie, ktoré vám cez ne Pán pripravil je väčšie, ako si vôbec dokážete predstaviť!

16

Úcta voči všetkým ľuďom

Pozrime sa teraz v krátkosti na postoj úcty voči ľuďom, ktorí nie sú ani našimi rodinnými príslušníkmi, súrodencami v Kristovi, prípadne našimi spolupracovníkmi - jednoducho voči všetkým, s ktorými sa stretávame v našom bežnom živote. Apoštol Peter sa v tomto ohľade vyjadril veľmi priamočiaro:

„Všetkých si uctite.“

- Prvý Petrov list 2:17

Zreteľnejšie by sa to dalo vyjadriť naozaj len veľmi ťažko. Pozrime sa na iné preklady: „Preukazujte rešpekt všetkým ľuďom [správajte sa k nim s úctou]“ (preklad The Amplified Bible, Classic Edition) a „Správajte sa ku všetkým s dôstojnosťou“ (preklad The Message) a znova „Všetkým preukazujte vážnosť“ (preklad The New Living Translation). Ježiš túto kategóriu ľudí láskyplne nazýva „náš blížny“. Áno, viem, že ten známy príbeh dobre poznáš; pozrime sa naň však teraz očami anglického prekladu The Message:

„Raz išiel jeden muž z Jeruzalema do Jericha. Na ceste ho prepadli lupiči. Vzali mu odev, zbili ho a nechali ho

tam len-tak polomŕtveho ležať. Našťastie tou cestou išiel kňaz, no keď ho videl, prešiel na druhú stranu. Potom tadiaľ išiel náboženský muž – levita, no aj ten zraneného obišiel. Prišiel k nemu Samaritán, ktorý išiel tou cestou. Keď uvidel, v akom je stave, zľutoval sa nad ním. Poskytol mu prvú pomoc, vyčistil a obviazal jeho rany. Položil ho na svojho osla, priviezol ho do hostinca a zabezpečil mu všetko, čo potreboval. Ráno vybral dva strieborniaky a dal ich hostinskému so slovami, 'Dobre sa o neho postaraj. Pokiaľ by si vynaložil viac, pripíš to na môj účet – zaplatím ti to, keď pôjdem naspäť.' Čo myslíte? Ktorý z týchto troch bol bližný mužovi, ktorého prepadli zbojníci? „Ten, kto sa k nemu správal milosrdne,“ odpovedal učiteľ zákona. Ježiš mu povedal, „Chod' a čin podobne.“

- Evanjelium podľa Lukáša 10:30-38

Kňaz a levita, si tohto muža na pokraji smrti nevážili. No cudzinec, Samaritán, áno. Písmo nám zreteľne hovorí, že „sa nad ním zľutoval“. Pripomeňme si, že pravá úcta prúdi zo srdca. Tento Samaritán neľutoval obetovať svoj čas a postarať sa o to, aby tento muž zostal na živu. Ba dokonca išiel aj nad rámec toho, čo sa vyžadovalo a ubytoval ho v hostinci. V skutočnosti vynaložil svoju dvojdennú mzdu na človeka, ktorého predtým nikdy nestretol. A aby to urobil, nepotreboval ani slovo od Pána a ani sa nemusel za to modliť. Jednoducho len spravil to, čo bolo nevyhnutné, lebo jeho srdce bolo plné lásky, milosrdenstva a rešpektu voči druhým. Toto je klasický príklad toho, čo to znamená uctiť si všetkých ľudí.

Aktuálne príklady

Úžasný príklad, ktorý toto objasňuje, sa týka môjho priateľa Billa Wilsona. Keď mal jedenásť, matka mu povedala, aby si vonku sadol na vodovodné potrubie a počkal na ňu, kým sa vráti. No ona už nikdy neprišla. Našiel ho až jeden kresťanský brat a zaplatil mu účasť na letnom tábore. Takýto nesebecký skutok zanechal na Billovom živote hlbokú stopu.

O niekoľko rokov nato, založil Bill Willson službu Metro Ministries, ktorá zasahuje viac ako dvadsaťtisíc detí každý týždeň v meste New York City. Bill túto službu dodnes aj vedie. Šoféruje autobus a spolu so svojimi zamestnancami a ďalšími dobrovoľníkmi slúžia v oblastiach, ktoré potrebujú zúfalo počuť evanjelium, a to nielen slovom, ale aj skutkom. Robia naozaj úžasnú službu, ktorá zachránila už tisícky životov nielen v New Yorku, ale aj na iných miestach. Bill inšpiroval aj mnoho ďalších nielen v Spojených štátoch amerických, ale aj v zahraničí k tomu, aby si vážili bezbranné deti a založil početné pobočky Metro Ministries po celom svete.

Podobne ako Bill aj iní zasahujú diskriminovaných alebo bezbranných ľudí. A my im tiež môžeme v tejto službe pomôcť. Ako vlastne? Najlepším spôsobom je podporiť ich evanjelizačné aktivity, či už finančne, alebo prostredníctvom našich modlitieb. Uvedomuješ si vôbec, čo by sa mohlo udiať, pokiaľ by každý znovuzrodený kresťan podporoval takéto služby podľa svojich možností? Uvedomuješ si vôbec koľko ľudí by mohlo byť spasených? Skús si teraz na chvíľu predstaviť, že ten zranený muž z Ježišovho podobenstva predstavuje hriešnika a Samaritán zase znovuzrodeného veriaceho. Po tom, čo sa o neho tento muž postaral, by si nepochybne od neho rád vypočul evanjelium. Avšak pokiaľ by týmto kresťanom bol kňaz či levita z nášho príbehu, tak by sa až tak veľmi tento zranený muž o evanjelium nezaujímal. Ak totiž bude v našich srdciach horieť plameň Božej lásky, budeme si ctiť všetkých ľudí a budeme takéto služby aj finančne podporovať. Dotkneme sa tak tých, ktorí to zúfalo potrebujú a zároveň im pomôžeme prísť do kontaktu s evanjeliom Ježiša Krista.

Iný spôsob, ako pomôcť, je sa do takejto služby aj osobne zapojiť. Aby sa tak udialo, nemusíš sa fyzicky presťahovať do Brooklinu, New Yorku alebo iného vzdialeného mesta, kde sídlia podobné služby ako tá Billova - úplne totiž stačí, ak sa pridáš k aktivitám svojho miestneho zboru. A vôbec nezáleží na tom, že sa podobné

aktivity v tvojom zbere konajú možno len raz mesačne – aj tak sa budeš dotýkať mnohých ľudských životov. Takáto organizovaná a pravidelná služba je totiž pre trpiacich veľmi potrebná. Okrem toho spoločne toho môžeme urobiť oveľa viac ako jednotlivci. To však v žiadnom prípade neznamená, že by sme mali zaznávať podobné snahy na osobnej rovine, veď o takúto službu sa jednalo aj v prípade Samaritána. Avšak na druhej strane Písmo zdôrazňuje efektívnosť kolektívnej práce: „Päť poženie stovku a sto prinúti k útoku desaťtisíc“ (Lv 26:8, preklad The Amplified Bible, Classic Edition).

Pokiaľ svoje sily spojíme, budeme v našej službe oveľa efektívnejší. Nezabúdajme, Boh založil svoju cirkev tak, aby sme potrebovali jeden druhého. Pavol píše, že Telo Kristovo sa buduje vtedy, keď jeho údy pracujú spoločne (Ef 4:16). Toto je teda aj ďalší dôvod, prečo by sme mali byť pevne zasadení v miestnom zbere. V podstate to znamená, že pokiaľ by si každý jeden úd svoju úlohu zodpovedne plnil, a to či už jednotlivo, alebo organizovane, mali by sme nespočetne veľa svedectiev podobných tomu Billovmu.

Musíme však podotknúť, že nech už je akokoľvek Billova služba dôležitá, nie je dostačujúca. Jestvuje totiž aj nespočet tých, ktorí netrpia chudobou, majú všetko potrebné pre živobytie či dokonca žijú v luxuse, ale majú zranené či trpiace duše. Mnohí z nich žijú v bohatých štvrtiach, nielen v tých zanedbaných. V podstate ich nájdeme všade. Stretávame sa s nimi v potravinách, v obchodnom dome, na pracovisku. Sú osamotenými či zranenými ľuďmi a potrebujú vidieť, že si ich niekto váži. Oni sú tiež naši blížni.

Stretávame sa s nimi každodenne. Avšak niekedy práve kvôli tomu, že sme príliš zameraní na samých seba, nie sme schopní vidieť ich potreby. Čím som starší, viac a viac si uvedomujem, aké je to vlastne jednoduché takýchto ľudí osloviť. Všetko sa to začína tým, že si v srdci uvedomíme Pánov príkaz prejaviť im

úctu. Pokiaľ tak robíme, staneme sa zrazu citlivými a sme hoc aj nevedomky vedení Božím Duchom. Potom im vlastne úplne prirodzene každodenne slúžime.

Pokiaľ si druhých vážime, tak zaiste nebudeme ignorovať alebo sa správať drzo voči tým, ktorých nám Pán privádza do cesty - práve naopak, budeme sa pohybovať v božskom prúde, ktorý prináša živú vodu smädným. Miesto Písma, ktoré som si v tejto súvislosti zamiloval a držal sa ho, je nasledovné: „Pán, Hospodin, mi dal jazyk učeníkov, aby som vedel unaveného posilniť slovom. Ráno čo ráno mi prebúdza ucho, aby som počúval ako učenici“ (Iz 50:4).

Aj ty môžeš veriť Bohu za toto zaslúbenie. Mnohí sa rozhodnú mlčať práve kvôli strachu z toho, že by mohli povedať nejakú hlúposť. Avšak pokiaľ budeš veriť tomu, čo sa v tomto verši hovorí, môžeš si byť istý tým, že tvoje slová prinesú život, uzdravenie a silu ustatým a opusteným v duši.

Tu to však nekončí. Výraz „všetci ľudia“ ďaleko presahuje opustených. Každý jeden človek, s ktorým sa stretieme, bude prekviatať, pokiaľ mu prejavíme úctu. Každé slovo, ktoré vyslovíme zo srdca, našim poslucháčom prinesie život. Obzvlášť to zahŕňa miliardy tých, s ktorými sa stretávame denne a ktorých pravdepodobne stretieme len raz. Môže to byť osoba vo výťahu, letuška alebo operátor, s ktorým telefonicky hovoríme. Môžeme si ich uctiť srdečným pozdravom či úprimným úsmevom.

Spomínam si, ako som sa raz počas mojich potuliek jedným z londýnskych parkov stretol s istou ženou zo Strednej Európy. Kráčala oproti mne so sklonenou hlavou a ja som zrazu pocítil voči nej Božie milosrdenstvo. Vedel som, že druhí ľudia a hlavne muži s ňou nikdy nejednali ako s cennou bytosťou. Spolucítil som s ňou, a tak som jej pri stretnutí zámerne zaprial veľmi srdečne „Dobré ráno.“ Pozrela sa na mňa takmer neveriacky. Akoby som

zrazu počul jej myšlienky: Ako je možné, že muž zo Západu sa tak milo prihovára žene – cudzinke?

No ešte predtým, ako by sa mala vôbec čas týmito myšlienkami zaoberať, zvíťazila v nej túžba byť v úcte. Jej výzor sa od základu premenil a placho mi na pozdrav odpovedala. Pravdepodobne sa s ňou na tejto zemi už nikdy nestretnem, avšak som presvedčený o tom, že Božia láska, ktorá vyšla z môjho srdca, v nej zasiala večné semeno, ktoré časom prinesie úrodu. Každý z nás môže mať na to vieru, no potrebujeme sa rozhodnúť žiť Duchom s presvedčením, že naším zámerom nie je len holá existencia, ale sme veľvyslancami, ktorí žijú v nadprirodzenej moci Božej, aby prinášali ľuďom Boží život.

Zdá sa ti, že usmievať sa na ľudí alebo sa milo prihovoriť cudziemu človeku je príliš zložité? Je to príťažké uveriť tomu, že každé slovo, ktoré vyjde z našich úst prinesie druhým život? Zaiste áno, ale len v prípade, že ti chýba viera v Božiu moc a úcta v tvojom srdci k druhým ľuďom. Avšak, ak poprosíš Pána, aby tvoje srdce naplnil úprimnou úctou voči tým, za ktorých On zomrel, tak to nepochybné učiní, veď je to Jeho vlastnou túžbou.

Cesta života

Celý tvoj život sa obráti o stoosemdesiat stupňov vo chvíli, keď Pána požiadaš, aby ti daroval úctu voči všetkým ľuďom. Odteraz sa budeš k čašníkovi či servírke správať úplne inak. Nebudeš len tak civieť na menu, aby si si následne objednal, ale sa im pozrieš priamo do očí a srdečne ich pozdravíš, keď prídu k tvojmu stolu. Predtým ako si objednáš jedlo, spýtaš sa ich na meno. Kedykoľvek ich o niečo požiadaš, oslovíš ich menom a vďačnosť za ich službu vyjadríš slovne a aj finančne. Nedaj im len sprepitné vo výške pätnásť percent, ale ak si ich vážiš, tak potom aspoň vo výške dvadsať a viac percent.

Urob vždy viac, ako čo sa od teba vyžaduje. Neuspokoj sa s priemerom. Spýtaj sa sám seba, ako veľmi si toho čašníka ceníš. A verím, že si odpovedal, že natolko, že Ježiš za neho alebo za ňu zomrel.

S ľútosťou musím povedať, že som zažil prípady, keď ma služobníci pozvali do reštaurácie a videl som, ako dali našej obsluhu naozaj mizerné sprepitné. Raz som zažil, že môj hosťiteľ nechal také katastrofálne sprepitné, že som cítil potrebu niečo spraviť. Ako sme s tým pastorom vyšli von a mierili na parkovisko, povedal som mu: „Vyzdvihni, prosím, auto, no ja musím ešte odbehnúť do reštaurácie.“ Pokiaľ vyzdvihol auto, vrátil som sa a položil na stôl väčšie sprepitné. Ved' ako by som bol mohol dovoliť, aby naša obsluha bola takto podradne ohodnotená, a to zvlášť, keď náš čašník veľmi dobre vedel, že sme tam prišli rovno zo zhromaždenia?

Spomínam si, ako sme raz našej obsluhu s Lisou nechali päťdesiat percentné sprepitné. Vedel som totiž, že na základe nášho rozhovoru táto čašníčka vyrozumela, že sme Božími služobníkmi. Uvedomili sme si, že sme akýmsi „spojovacím článkom“ medzi ňou a Pánom, a teda sme chceli, aby vedela, že si ju Pán váži. Odišli sme skôr ako zistila, koľko sme jej nechali, no som presvedčený o tom, že sa jej to dotklo a zanechalo to na nej dojem. Pavol píše: „Lebo sme Kristovou vôňou, príjemnou Bohu uprostred tých, čo získavajú spásu aj medzi tými, čo hynú“ (2Kor 2:15). Dúfam, že po tejto skúsenosti bude táto žena vnímať kresťanskú službu v pozitívnom svetle a môže jej to v budúcnosti pomôcť prijať evanjelium od niekoho iného.

Pokiaľ prejavíš úctu tým, ktorí ti slúžia, veľa rás sa stane, že sa ti dostane nejakého uprednostnenia – ako napríklad väčšie porcie, extra jedlo, lepšie služby alebo iné prekvapenia. Nezabúdajme však, že pre nás veriacich by sa nikdy nemala stať motívom pre preukazovanie úcty druhým ľuďom túžba získať

akékoľvek výhody. No ak ich potom získame, je to samozrejme len plus. S Lisou zvykneme často na letisku využívať službu parkovania obsluhou. No a keďže lietame naozaj frekventovane, služba si všimla poznávaciu značku nášho auta. Pokiaľ je tam viac pracovníkov obsluhy, takmer všetci sa rozbehnú práve k nášmu autu, aby sa nás ujali. Prečo? Lebo im dáme kvalitné sprepitné. Snažíme sa im vždy prihovoriť a spýtať sa, ako sa majú oni a ich rodiny. Na letisku, z ktorého zvyčajne odlietame, existuje služba parkovania auta s obsluhou buď na krytom parkovisku, alebo na nekrytom, ktoré nie je chránené pred nepriazňou počasia. No moje auto vždy zaparkujú pod strechu. To sa nazýva odplata za prejavenie úcty.

No a podobne to funguje aj v potravinách, kde zvykneme nakupovať. Keď ide so mnou a Lisou niekedy nakupovať naša návšteva, neodpustí si poznámku: „Je vôbec v tomto obchode niekto, kto vás nepozná?“ A to nie je vôbec kvôli tomu, že by sme boli známymi autormi či služobníkmi, mnohí z nich o tom ani vôbec netušia. Je to preto, že s nimi nadväzujeme rozhovory a pýtame sa, ako sa im darí. A niektorí, ktorí vedia, čo robíme, nás zase, keď prechádzajú niečím ťažkým, zvyknú požiadať o modlitbu. Keď vstúpime, tak sa ich tváre rozžiaria a veľakrát dostaneme extra porcie či zľavy, ktoré iní nedostanú. A znovu sa pýtam - prejavujeme im úctu z dôvodu, aby sme z toho sami profitovali? Nie a tisíckrát nie. Robíme to preto, lebo Pán nám prikazuje, aby sme si druhých ctili.

Praktické príklady

Teraz uvediem zopár príkladov toho, čo to znamená ctíť si druhých. Ak sa s niekým stretneš, zahľad sa mu do očí, rozprávaj s ním milo a daj mu poznať, že je pre teba dôležitý. Nesnaž sa len dosiahnuť, čo chceš, ako napríklad vybavenie objednávky, požiadavky, nákupu a podobne. Ale snaž sa radšej využiť čas a spýtaj sa ich, ako sa majú. A pokiaľ máš priestor, nezostaň len pri

jednej otázke, ale snaž sa zistiť, čo je pre nich dôležité. Ak totiž tí druhí zistia, že sa o nich zaujímaš, otvorí sa ti dvere pre ten najväčší dar - zdieľať sa s evanjeliom Ježiša Krista. No pokiaľ im neukážeš, že si ich ceníš a budeš sa snažiť im kázať evanjelium, vo väčšine prípadov budú mať pocit zneužitia – budú sa cítiť ako ďalšia „trofej“ či „obrátenec“ do tvojej zbierky.

Snaž sa premýšľať, čo by si mohol pre druhých urobiť nad bežný či „očakávaný“ rámec – možno im môžeš venovať malý darček, sprepitné, hoci sa to nevyžaduje alebo pomôcť s nejakou záležitosťou. Čo takto ponúknuť smetiariovi sytený nápoj alebo pohostiť niekoho, kto ti doma robí nejaké práce? Alebo odhrnúť sneh z prístupovej cesty susedovi alebo na ich úplné prekvapenie im pokosiť trávnik? Prejavovať ľuďom úctu môže byť dokonca zábava, a to obzvlášť vtedy, keď to vôbec nečakajú. Tieto maličkosti ťa odlišia od druhých a spôsobia, že ľudia budú mať túžbu počuť evanjelium.

A znova, to najdôležitejšie je požiadať Pána, aby do tvojho srdca vložil nefalšovanú úctu voči všetkým ľuďom. Pokiaľ sa totiž budeš snažiť iným prejavovať úctu bez toho, aby bol tento postoj skutočne zakorenený v tvojom srdci, bude to vyzeráť umelo alebo prinajmenšom plytko. A bude to mať celkom iný efekt, ako si pôvodne očakával. Neúprimnosť sa vidí veľmi ľahko a väčšina ľudí má na to „nos“. Na konci poslednej kapitoly sa budeme spoločne modliť k Pánovi, aby naše srdcia naplnil pravou úctou. Slovo Božie v tejto knihe malo za cieľ posilniť tvoju vieru a vyprovokovať v tvojom živote hlad po týchto veciach. V tejto chvíli nám teda už nezostáva nič iné, len o to Pána požiadať. No skôr, ako tak spravíme, musíme si rozobrať ešte jednu veľmi dôležitú oblasť.

17

Úcta voči Bohu

No a nakoniec, samozrejme, nemôžeme opomenúť ešte poslednú oblasť, hoci nie čo sa dôležitosti týka. Práve naopak – práve ona je totiž tou najdôležitejšou. Veď jediný spôsob, ako môžeme žiť život úcty voči druhým je, že v prvom rade prejavujeme úctu samotnému Pánovi. Zotrváť v postoji úcty je možné len vtedy, keď si budeme ctiť Jeho samého viac ako čokoľvek alebo kohokoľvek. Aj Príslovia 3:9 nám prikazujú „ctiť si Hospodina“.

Áno, máme si Ho ctiť, vážiť, rešpektovať a vyvyšovať nad čokoľvek či kohokoľvek iného. Pokiaľ si však ctíme niečo alebo niekoho viac ako Jeho, vlastne Ho tým znevažujeme. On sám je Veľký Kráľ, a teda je hoden prijať všetok náš rešpekt, nielen nejakú malú časť. Len On sám je hoden toho, aby naša úcta voči Nemu prerástla v uctievanie.

Pamätaj si, že našim najvyšším cieľom je ctiť si Pána. Preto všetka úcta, ktorú vyjadrujeme autoritám, našim rovesníkom a „maličkým“, má vždy smerovať k Ježišovi a následne k Otcovi. A teda v prípade, že ľuďom preukazujeme väčšiu úctu a poslušnosť ako Bohu, potrebujeme si uvedomiť, že to nie je pravá úcta, ale len akási jej napodobenina alebo dokonca modloslužba.

Strácajúca sa úcta

Eli bol veľkňazom. Keď bol Samuel ešte malým chlapcom, spravoval svätostánok. Synov mal darebákov, ktorí nemali úctu voči Hospodinovi, Jeho ľudu, ani svojím povinnostiam ako kňazi. Najlepšie časti obetí si nechávali pre seba a pokiaľ tí, ktorí ich obetovali proti tomu niečo namietali, neváhali voči nim použiť hoc aj násilie.

Eli dobre vedel o nešľachetnom správaní svojich synov, nielen čo sa týka obetí, ale aj o ich zvädzaní mladých dievčat, ktoré slúžili pred vchodom do svätostánku. Nakoniec ich predsa len napomenul slovami: „Dopočul som sa o bezbožnostiach, ktoré páchate. Prečo pokračujete páchať zlo? Synovia moji, skončite s tým! Totiž, nepočúvam o vás dobré správy od Božieho ľudu“ (1Sam 2:23-24, preklad The New Living Translation).

No i napriek tomu, že ich pokarhal, dovolil im pokračovať v ich kňazskej službe. Sám mal z toho totiž úžitok, keďže správanie jeho synov vlastne nahrávalo jeho „obžerskému“ spôsobu života. Pokiaľ by si Hospodina skutočne ctil, bol by im zakázal v službe pokračovať. Nahradil by ich spravodlivými mužmi, ktorí by zo srdca slúžili Hospodinovi a ľudu. Vypočujme si teraz, čo Pán povedal Elimu skrze proroka:

Jedného dňa prišiel za Élim prorok a odovzdal mu posolstvo od Hospodina: „Či som sa nevyjavil tvojím predkom, keď Izraelci boli otrokmi v Egypte? Vyvolil som si tvojho predchodcu Árona spomedzi všetkým príbuzných, aby bol mojím kňazom, aby obetoval na mojom oltári spaľované obete, páčil kadidlo a bol zaodetý do kňazského odevu pri službe. Spaľované obete som predpísal vám, kňazom. Prečo teda opovrhujete mojimi obeťami s hostinou a pokrmovými

obeťami? Prečo si *ctíš* svojich synov viac ako mňa – lebo ty a aj oni ste stučneli z najlepších obetí môjho ľudu!“

- Prvá Samuelova kniha 2:27-29

(preklad The New Living Translation,
dôraz pridaný autorom)

Prorok odhalil Eliho motívy. Upozornil ho, že uprednostnil úžitok, ktorý mal z najlepších obetí pred svojou integritou. Hospodin skrze proroka vyriekol, že Eli si *uctil* svojich synov viac ako Jeho. Oznamil mu, že z tohto dôvodu nielenže od Pána neprijme požehnanie, ale práve naopak – utrpí veľkú stratu. Len si teraz všimni ďalšie slová, ktoré mu Pán skrze proroka adresuje:

„Preto toto hovorí Hospodin, Boh Izraela: Nedovolím, aby pokračovali neprávosti, ktorých sa dopúšťaš! Zaslúbil som, že z tvojej vetvy kmeňa Léviho vzídu vždy moji kňazi. Avšak ja si uctím len tých, ktorí si uctia mňa a opovrhnem tými, ktorí mnou opovrhujú. Tvojej rodine učiním koniec, a teda už viac nebudú predo mnou slúžiť ako kňazi. Všetci členovia tvojej rodiny zomrú predčasne. Nikto z nich sa nedožije plnosti dní. So žiarlivosťou budeš pozorovať, ako na Izrael vylejem hojnosť. Avšak nikto z tvojej rodiny si nebude užívať plnohodnotný život. Tí, ktorí aj zostanú nažive, prežijú svoje dni v smútku a zármutku a ich deti budú povraždené. A aby som potvrdil, že tieto slová sú pravdivé, spôsobím, že tvoji dvaja synovia, Chofní a Pinchás, zahynú v ten istý deň! Potom pozdvihnem verného kňaza, ktorý mi bude slúžiť a činiť, čo mu poviem. Požehnám jeho potomstvo a z jeho rodiny vyjdú kňazi pre mojich pomazaných kráľov až naveky. Potom všetci tvoji potomci sa sklonia pred jeho potomkami a budú žobrať o peniaze a jedlo. ‘Prosím,’ povedia, ‘daj nám službu medzi kňazmi, aby sme mali dostatok jedla.’“

- Prvá Samuelova kniha 2:30-36

(preklad The New Living Translation)

Pán tu zaslúbil, že pozdvihne verného kňaza, ktorý uprednostní poslušnosť pred Hospodinom pred hľadaním svojej vlastnej chvály alebo chvály od ľudí. Toto je prejav skutočnej úcty. Odmenou pre kňaza, ktorý mal nahradiť Eliho, bolo, že on a jeho potomstvo nikdy neprídu o svoj úrad a okrem toho budú nadmieru požehnaní.

Abrahámova úcta

Abrahám si uctil Boha práve týmto spôsobom. Izák bol pre neho ten najdôležitejší. Na svojho zaslúbeného syna čakal dvadsaťpäť rokov. Miloval ho viac ako čokoľvek alebo kohokoľvek. Avšak raz sa Abrahámovi v noci zjavil Hospodin a žiadal ho, aby Ho uprednostnil pred svojím vlastným synom. Požiadal ho, aby svojho syna zabil. Vieš si vôbec predstaviť ten nepredstaviteľný zmätok, ktorý sa zmocnil Abrahámovej duše? Nemohli ho totiž požiadať o nič ťažšie. Ak by mu hoc aj povedali, že sa má vzdať všetkého, čo vlastní, bolo by to oveľa jednoduchšie, ako vzdať sa toho, skrze ktorého mal jeho rod pokračovať. No vidíme, že Abrahám sa zachoval úplne rozdielne než Eli. Čítame: „Ďalšie ráno vstal Abrahám zavčasu“ (Gn 22:3, preklad The New Living Translation). Nezaváhal ani na chvíľu, ale vydal sa na druhý deň zavčas rána na cestu, aby poslúchol Hospodinov príkaz.

Abrahám si ctí Hospodina viac ako čokoľvek. Toto bol dôvod, prečo tesne predtým, ako vzťahol svoju ruku na Izáka, aby ho usmrtil, zavolať na neho anjel: „Neubližuj chlapcovi, lebo teraz viem, že sa v pravde bojíš Hospodina. Neodoprel si mi totiž ani svojho jediného syna“ (v. 12, preklad The New Living Translation). Len pre zopakovanie, skutočná úcta je prirodzeným následkom svätej bázne v našich životoch. A teraz sa pozrime na odmenu, ktorú prijal Abrahám ako odplatu za tento prejav najvyššej úcty:

Potom z neba zase zavolať anjel Hospodinov na Abraháma:

„Toto hovorí Hospodin: Keďže si ma poslúchol, a neodoprel si mi ani svojho milovaného syna, prisahám sám na seba, že ťa bohato požehnám. Rozmnožím tvoje potomstvo v nespočetné milióny, tak ako hviezdy na nebi a piesok na morskom brehu. Porazia svojich nepriateľov a skrze tvoje potomstvo budú požehnané všetky čelade zeme – a to kvôli tomu, že si ma poslúchol.“

- Genezis 22:15-18

(preklad The New Living Translation)

Pamätaj, že úcta býva vždy odmenená bez ohľadu na to, či prejavíš Bohu svoju úctu priamo alebo nepriamo tým, že si uctíš jeho služobníkov.

Mojžišovo zlé rozhodnutie

Ďalším, ktorý len-len že všetko nestratil kvôli tomu, že si uctil niekoho iného namiesto Pána, bol Mojžiš. Dopustil sa vážnej chyby, ktorá Boha rozhnevala natoľko, že mu dokonca išlo o život. Čítame: „Cestou, keď sa Mojžiš s rodinou zastavil, aby tam prenocovali, stretol sa Hospodin s Mojžišom tvárou v tvár a chcel ho zabiť“ (Ex 4:24, preklad The New Living Translation).

Predtým ako si túto udalosť rozoberieme, musíme si bližšie vysvetliť, čo sa tu vlastne udialo. Len prednedávnom sa mu Hospodin zjavil v ohnivom kre. Hospodin oznámil, že si vyvolil Mojžiša, aby vyslobodil Jeho ľud z egyptského otroctva. Mojžiš zostúpil z vrchu, zobral ženu a deti a teraz bol na ceste do Egypta, aby naplnil to, čo mu Boh povedal. No v prvú noc, keď sa utáborili, Boh sa mu zjavil a chcel ho zabiť. Čože? Boh chcel zabiť muža, o ktorom zaslúbil, že vyslobodí jeho ľud? Trpí Boh schizofréniou? Nie a tisíckrát nie! Čo sa to teda vlastne udialo?

No keď Mojžiš zišiel dole z hory, kde sa s ním Hospodin stretol v horiacom kre, jeho manželka bola jednou z prvých osôb, ktoré s

ním prišli do kontaktu. Nepochybne videla, že Mojžiš mal nejaký hlboký zážitok a spýtala sa ho na to. Viem si živo predstaviť ich rozhovor: „Miláčik!“ vykrikol Mojžiš. „Len si to predstav, Boh sa mi zjavil a povedal mi, že sa mám vrátiť do Egypta a vyslobodiť môj ľud z faraónovho otroctva. V podstate tým vysloboditeľom, o ktorom sme už dlho polemizovali, som vlastne ja.“ Nato povedala jeho žena Cippóra: „To je úžasné, zlatko. Ideme do toho. A kedyže to vlastne odchádzame?“

Mojžiš odpovedá: „Najlepšie hneď. No ešte predtým musím niečo zariadiť. Vieš, tam na vrchu mi Boh pripomenul zmluvu, ktorú učinil s Abrahámom. Povedal mi, že musíme oboch našich synov obrezať.“

Ona na to reaguje: „Samozrejme, začnime teda s naším najstarším synom Geršónom.“

Nato Cippóra bola svedkom toho, ako Mojžiš ich syna obrezal.

Tu sa na chvíľu zastavme. Bol som pri obriezke nášho tretieho syna. Lekár, ktorý ju vykonával, nám povedal, že sa máme pred zákrokom dobre pripraviť. Povedal nám, že nikdy už u Aleca bolesti podobnej intenzity neuvidíme. Vo chvíli, keď sa doktor nahol a urobil rez, videl som ako každá bunka Alecovej bytosti kričala. Ja sám som bol v agónii len z toho, že som pozoroval, ako veľmi trpí.

Prenesme to na Cippóru. Bola svedkom toho, ako jej najstarší syn kričí, narieka a skrúca sa od bolesti. Pravdepodobne ju to poriadne vystrašilo. Ako len jej manžel môže takéto niečo urobiť ich milovanému synovi? Premýšľa, koho si to vlastne zobrala za manžela. Čo sa to s ním na tej hore stalo? Ako to, že Boh, ktorého stretol, je takýto krvilačný a tvrdý?

Tak sa do toho celého teraz zapojí ako matka. Postaví sa medzi Mojžiša a najmladšieho syna, Eliezera. Dá si ruky v bok, nohy

zapustí pevne do zeme a protestne vypne hrud'. Niet žiadnych pochybností o tom, čo chce povedať: *Neopováž sa spraviť ani krok*. Protestuje: „V žiadnom prípade to nespravíš znova. Toto je moje dieťa a úplne stačí, že som bola svedkom takejto krutosti a hrozného mučenia pri Geršómovi. Čo si ty vlastne za manžela?!“

A viem si veľmi dobre predstaviť tú manželskú hádku, ktorá za tým pravdepodobne nasledovala.

Ona argumentuje, potom kričí a možno sa aj Mojžišovi vyhráža. Hádajú sa celý deň, celú noc až do nasledujúceho rána. Nevarí sa a vyhrážky sa každú hodinu ešte vyhrocujú. Mojžišovi sa to zdá nekonečné a nesmierne ho to vyčerpáva.

Napokon je už Mojžiš unavený z odporu svojej ženy, a teda premýšľa: *Už ma nebaví bojovať, mám pred sebou predsa úlohu, mám na svojom živote Božie povolanie, aby som vyslobodil celý národ a je čas začať*. Tak to napokon vzdáva a hovorí: „V poriadku, poďme teda.“

Na ich ceste do Egypta však zrazu prichádza na miesto, kde táborili, sám Boh a chce Mojžiša usmrtiť, lebo svoju ženu si ctil viac ako Jeho. A toto nie je pre Božieho vyvoleného prípustné. Rozhodol sa Mojžiša zabiť a nájsť si za neho náhradu. Avšak keď si jeho žena uvedomí, aké nebezpečenstvo jej manželovi hrozí, chytí sa rozumu a svojho syna sama obreže. Čítame: „[Je zrejmé, že jedného zo svojich synov neobrezal, lebo mu v tom manželka zabránila, no teraz videla, že jeho život je v ohrození] Cippóra si vzala kamenný nôž a obrezala predkožku svojho syna a hodila ju na [Mojžišove] nohy a povedala, zaiste si mi ženíchom krvi!“ (Ex 4:25, preklad The Amplified Bible, Classic Edition).

Keď to spravila: „Hospodin ho nechal na pokoji“ (v. 26, preklad The New Living Translation). Raz sa ma Pán počas modlitby spýtal: „Mal som v úmysle zabiť Mojžiša alebo jeho ženu?“

Triezvo som odpovedal: „Mojžiša.“

Potom mi Pán povedal: „Správne. Lebo Mojžišovi som nariadil obriezku jeho synov. On bol hlavou rodiny, no rozhodol sa uprednostniť nároky svojej ženy pred tým, čo som mu prikázal Ja. Bola to teda jeho vina.“ To mi ukázalo, aké dôležité je vyvarovať sa kompromisov s pravdou len preto, aby sme sa zapáčili tým, ktorí sú pod našou autoritou.

Mojžiš konal skôr ako *udržiavateľ pokoja* a nie ako *činitel' pokoja*. Ježiš nikdy nepovedal: „Požehnaní, ktorí *udržiavajú pokoj*“ (Mt 5:9), ale „Požehnaní, ktorí *tvoria pokoj*.“ *Udržiavateľ pokoja* bude robiť kompromisy s pravdou, len aby udržal akýsi falošný pocit pokoja. Hociktorý Boží služobník tak môže veľmi ľahko spadnúť do tejto pasce. V podstate takýmto správaním prejavujeme úctu tomu, koho vidíme namiesto Toho, ktorého nevidíme. No Pán takéto správanie nenávidí.

Na druhej strane *tvorca pokoja* sa v prípade, že to je potrebné, nebojí ani konfrontácie. Jeho cieľom je totiž dosiahnuť skutočný pokoj. Preto Ježiš povedal: „A odo dní Jána Krstiteľa až po dnes, kráľovstvo nebeské trpelo násilné útoky a násilní muži ho uchvacujú nasilu [ako hodnotnú cenu – podiel v nebeskom kráľovstve sa získava s tým najohnivejším zanietením a intenzívnym úsilím]“ (Mt 11:12, preklad The Amplified Bible, Classic Edition). Kráľovstvo Božie je pokoj (Rim 14:17), a aby sme mohli zažívať ten pravý pokoj, musíme sa z času na čas rozhodnúť aj pre konfrontáciu.

Udržiavateľov pokoja na druhej strane často motivujú sebecké záujmy. Chcú sa vyhnúť nepohodlnému životu alebo si chcú ponechať výhody, ktoré z druhých majú, presne ako to robil aj Eli so svojimi synmi.

Mojžiš sa pravdepodobne z tejto udalosti poučil a zrejme už nikdy potom nerobil kompromisy s pravdou len preto, aby

vyhovel niekomu inému. V podstate sa tento pád na začiatku jeho služby stal pre neho akýmsi mílnikom, miestom poznania, kde sa v jeho srdci udomácnilo skalopevné presvedčenie. Výsledkom toho bolo, že po zbytok svojho života bol mocným vodcom.

Eliho prípad je však rozdielny. Vo svojej vedúcej pozícii nebol vôbec nejakým začiatčovníkom, ako to bolo u Mojžiša. Bol už skúseným veteránom. Veľmi dobre si bol svojich činov vedomý. No Mojžiš sa možno len usiloval byť dobrým manželom. Bol úprimný, ale zároveň sa aj úprimne mýlil.

Výzva vo vzťahoch v rodine

Pokiaľ budeš podrobne skúmať príbehy, ktoré v tejto kapitole spomínam, zistíš, že každý jeden z nich sa vlastne odohráva v kontexte rodiny. Príbehy Eliho a Abraháma sa týkali detí, ten Mojžišov jeho ženy. V tejto chvíli sa pre nás teda Ježišove slová o rodine, akoby stávali oveľa viac zrozumiteľnejšími:

„Nenazdávajte sa, že som prišiel priniesť pokoj na zem. Neprišiel som priniesť pokoj, ale meč. Lebo som prišiel postaviť syna proti otcovi, a dcéru proti matke a nevestu proti svokre a vlastní domáci budú človeku nepriateľmi. Kto miluje (ctí si) otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden. A kto miluje (ctí si) syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden.

- Evanjelium podľa Matúša 10:34-37
(výrazy v zátvorke pridané autorom)

Ak robíme kompromisy s Božou vôľou, ktorú nám zjavuje vo svojom Slove, len kvôli tomu, aby sme prejavili niekomu úctu - hoc aj členovi našej rodiny, tak v podstate hrešíme voči samému Bohu. Verím, že si uvedomujete tú vážnosť – Ježišove slová v tejto oblasti sú naozaj veľmi priamočiare a prísne. Dôvody nám približujú práve vyššie uvedené príklady. Eli nemal možnosť

vyhnúť sa súdu, ktorý Pán vyslovil nad jeho rodinou. To, že si uctil svojich synov viac ako Hospodina, ho stálo naozaj veľa.

Tu sa skrýva práve tá správna rovnováha, čo sa týka úcty. Celá táto kniha rozoberala dôležitosť prejavovať úctu druhým ľuďom, no musíme opätovne zdôrazniť, že ak našu úctu prejavujeme niekomu alebo niečomu viac ako Bohu samotnému, stáva sa táto vlastne neúctou či dokonca modloslužbou, a vo väčšine prípadov má aj vážne následky. Nič a nikto nemôže dostať väčšiu úctu ako On sám. On je totiž Boh, Kráľ a náš Spasiteľ. Túto pravdu musíme mať vo všetkom, čo robíme, zreteľne pred očami.

Úcta sa meria poslušnosťou

V Písme máme zaznamenaných nespočet príkladov, kedy si ľudia ctili niekoho viac ako Boha. Nikdy to však nemalo dobrý koniec. Následky, ktoré vyplynuli z toho, že si niekto cenil viac osobu, ktorá bola pod jeho autoritou, sme už vykreslili, a to isté, samozrejme, platí aj pri našich rovesníkoch či našich nadriadených.

Jeden príbeh, ktorý ma naozaj prebral, sa týka mladého a starého proroka, ktorý nám zaznamenáva Kniha kráľov. Boh prikázal mladému prorokovi z Judska, aby išiel do Bételu a volal proti modloslužobnému oltáru, na ktorom obetoval kráľ Járobeám. Urobil tak, a Boh tento oltár rozpoltil a popol z neho sa rozsypal presne podľa prorokovho slova.

Kráľ Járobeám bol udivený, ako rýchlo sa splnilo slovo Božieho muža a nad Božou mocou, ktorá uzdravila jeho ruku. A tak pozval tohto proroka do svojho paláca, aby ho tam pohostil a odmenil. Na čo „Boží muž však povedal kráľovi: Nepôjdem s tebou ani za polovicu tvojho domu. Na tomto mieste nesmiem jesť chlieb ani piť vodu. V Hospodinovom slove som dostal príkaz: „Nesmieš jesť chlieb ani piť vodu, ani sa vrátiť predošlou cestou.“ (1Kr 13:8-9).

Odišiel teda inou cestou a vracal sa do Judska. Na ceste ho však stretol starý prorok a pozval ho zajať si niečo do jeho domu. Mladý prorok zopakoval aj jemu, čo mu Boh prikázal – že nemá nič jesť ani piť, nemá sa vrátiť tou istou cestou a že ho nemôže doprevádzať. Nato mu prorok povedal: „Ale, veď aj aj som prorok. A anjel mi dal toto posolstvo od Hospodina: Pozvi ho k sebe domov, nakrm ho a napoj.“ Avšak starý muž mu klamal (v. 18, preklad The New Living Translation).

No tento mladý prorok si vážil slová staršieho proroka a išiel s ním domov. Počas jedla zrazu k nemu zaznelo slovo Hospodinovo, pretože neuposlúchol Boží hlas, nevojde do hrobu svojich otcov.

Nato odišiel do Judska, avšak na ceste sa stretol s levom a ten ho zabil. No lev jeho mŕtvolu nezožral, ani jeho osla, na ktorom prorok cestoval. Keď sa o tom dopočul starý prorok, povedal s presvedčením: „Hospodin ho preto vydal napospas levovi. Ten ho roztrhal a usmrtil podľa slova, ktoré mu dal Hospodin.“ (v. 26).

Mladý prorok si vážil starého proroka. Tento rešpekt voči starším si pravdepodobne vypestoval ešte v mladosti. Bol silno presvedčený o tom, že je potrebné prejavíť úctu voči tým, ktorí boli v Pánovej službe dlhšie ako on sám, čo je, samozrejme, dobrý postoj. Avšak musí v tom byť aj rovnováha. Fatálna chyba, ktorej sa tento mladý prorok dopustil, spočívala v tom, že si ctil slová staršieho proroka viac ako slová Hospodinove. A draho za to zaplatil.

Nová zmluva nám dáva podobný príklad zo života Petra. Apoštol Pavol píše:

Keď prišiel Peter do Antiochie, konfrontoval som ho tvárou v tvár, lebo prekročil hranicu. Toto sa udialo. Predtým ako prišli určití ľudia od Jakuba, Peter pravidelne

jedával s veriacimi z pohanov. Avšak keď dorazila skupina konzervatívne zmýšľajúcich z Jeruzalema, vedome sa stiahol a zrazu sa oddelil ako to len bolo možné od svojich nežidovských priateľov. Tak veľmi sa totiž bál konzervatívne zmýšľajúcich Židov, ktorí sa snažili presadzovať starý systém obriezky. Nanešťastie sa aj zvyšok Židov z cirkvi v Antiochii pripojil k jeho pokrytectvu a dokonca aj Barnabáš sa pridal k tomuto divadlu.

- List Galaťanom 2:11-13 (preklad The Message)

Prečo sa zrazu začali Peter, Barnabáš a ostatní Židia oddeľovať od veriacich spomedzi pohanov, hoci dovtedy s nimi nemali žiaden problém stolovať? Odpoveď je jednoduchá – svojich priateľov postavili nad pravdu, čo napokon vyústilo do ich ustráchaného a pokryteckého správania. Peter poznal pravdu, veď mu bola zjavená samotným Pánom vo videní v Joppe. Pán mu špecificky povedal: „Nič z toho, čo Boh prehlásil za čisté, nemaj za nečisté“ (Sk 10:15, preklad The Good News Translation).

Áno, rozumiem veľmi dobre tomu, že niekedy je pre nás omnoho jednoduchšie prejaviť úctu osobe, ktorú vidíme, ako Tomu, ktorého fyzickými očami vidieť nemôžeme. No toto by nemal byť náš životný štýl. Potrebujeme si vypestovať jasné zásady. Napríklad to znamená, že keď nás osoba, ktorú rešpektujeme alebo milujeme, požiada, nabáda alebo sa snaží presvedčiť nás urobiť niečo, o čom vieme, že je v rozpore s Božím Slovom, nemôžeme v žiadnom prípade postaviť jej prania nad tie Božie.

Kedy úctu neprejsť

No sú aj prípady, kedy úctu druhým nemáme preukázať. Hoci sa to nedeje často, musíme to spomenúť, aby sme neupadli do hriechu. Čítame:

Ako sneh v lete a dážď v čase žatvy, tak sa ani úcta nehodí [sebaistému bláznovi].

- Príslovia 26:1
(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Uctiť si blázna je také bláznivé ako priväzovať kameň k praku.

- Príslovia 26:8
(preklad The New Living Translation)

Ak priviažeš kameň k praku, nezraníš totiž druhého, ale len seba. A ako sa to dotýka nášho každodenného života? Najskôr sa teda spýtajme, kto je blázon. No je to ten, kto vo svojom srdci hovorí, že Boh nie je (Ž 53:1), ten, kto šíri ohovárania (Prís 10:18), neprestajne koná zlo (Prís 10:23), neprestajne sa vidí vo svojich očiach ako spravodlivý a nehľadá zbožnú radu (Prís 12:15), hovorí nafúkané a pyšné slová (Prís 14:3), je sebaistý a pohŕda múdrosťou, poznaním a nápravou (Prís 15:5, 18:2) – a toto je len zopár z definícií blázna v Písme. V skratke môžeme povedať, že Nová zmluva často takéhoto človeka definuje ako antikrista, keďže takíto ľudia žijú v priamom rozpore s Ježišovou vôľou a Jeho učením.

Pokiaľ si takého človeka pre jeho bláznovstvo uctíme, vlastne si tým sami škodíme a je to presne tak, akoby kameň z praku trafil nás samotných. Vo svojom Druhom liste nám to apoštol Ján približuje nasledovne:

Ak k vám niekto príde a neprináša učenie [nie je verný Ježišovmu učeniu], takéhoto neprijmite [neprijímajte ho, neprivítajte ho alebo nevítajte] do [svojho] domu, ani mu nepoprajte všetko dobré a ani ho nepovzbudte. Lebo kto by mu prial úspech [kto by ho povzbudzoval, prial mu všetko dobré] má účasť na jeho zlých skutkoch.

- Druhý Jánov list 10-11
(preklad The Amplified Bible, Classic Edition)

Nie je múdre ctiť si nečestné správanie, prípadne presvedčenia, ktoré sú v rozpore s Kristovým učením. V prípade, že to robíme, máme vlastne podiel na ich hriechu.

Ako si úctu získať

A nakoniec, ako sme už aj prv spomenuli, vyžadovanie úcty je v rozpore s Božou vôľou. Ak manžel počuje vyučovanie o úcte a po príchode domov ju vyžaduje od svojej manželky a detí, tak absolútne minul podstatu tohto posolstva. To isté platí, samozrejme, aj pre ostatných, ktorí zastávajú nejakú pozíciu autority. Na druhej strane nás Písmo učí, že sú veci, ktoré môžeme urobiť, pokiaľ chceme, aby nám iní prejavovali úctu:

Získaj múdrosť, nadobudni rozumnosť, nezabudni na moje slová a neodkloň sa od nich. Neopušť ju a bude ťa chrániť, miluj ju a bude ťa strážiť. Začiatkom múdrosti je toto: získaj múdrosť, za všetko, čo si nadobudol, kúp si rozumnosť. Povznies ju a povýši ťa, *poctí ťa*, ak si ju privinieš.

- Príslovia 4:5-8 (dôraz pridaný autorom)

Pokiaľ teda prijmeš múdrosť, dostane sa ti aj úcty. Počiatkom múdrosti je bázeň pred Hospodinom. Pokiaľ máme bázeň pred Pánom, uveríme a uposlúchneme Jeho Slovo v každej oblasti nášho života. Budeme túžiť vždy poslúchať Jeho príkazy a ponaučenia. Zistil som, že niektorí ľudia sa neustále snažia prispôbiť si Božie Slovo svojmu životnému štýlu a presvedčeniam. Kedykoľvek potom čítajú Písmo, tak tam vždy vidia len to, *čomu sami veria*, namiesto toho, aby *verili tomu, čo čítajú*. To prvé je zavádzanie a to druhé je zas znakom Božej bázne, ktorá prívádza k múdrosti.

Tí, ktorí sa z celej sily snažia žiť spravodlivo, milujú milosrdenstvo a v pokore kráčajú pred Bohom, sú rýchli činiť pokánia a veriť Bohu. V prípade, že je to nevyhnutné, radi prijmú aj nápravu. Písmo nám hovorí: „Chudoba s hanbou postihnú

toho, čo nedbá na napomínanie, no ten, čo prijíma pokarhanie, bude poctený“ (Prís 13:18). Protikladom hanby je úcta. Pokiaľ sa bránime v našom živote náprave, tak sa vlastne otvárame neúcte, no ak milujeme pravdu viac ako osobné potešenie alebo pôžitok, prinesie nám to úctu.

Zjednodušene povedané: „Odmenou za pokoru a bázeň pred Hospodinom je bohatstvo, sláva a život“ (Prís 22:4). Pán nám zaslubuje, že sa nám dostane úcty v prípade, že sa snažíme o zbožnosť. Nemusí sa tak stať okamžite, no jedno je isté – raz to určite príde. Už som v službe desaťročia a počas tohto času som sa snažil všímať si tých, ktorí kráčajú v neustálych Božích požehnaniach. Videl som, že u niektorých to nejaký čas aj vyzeralo, že za svoju vernosť nebudú nikdy odmenení. Neprestali však očakávať na Pána a nakoniec uvideli veľkú úctu a požehnanie.

Udržanie si postoja úcty

Aby sme si postoj úcty aj udržali, potrebujeme zostať pokorní v našom duchu. Bez ohľadu na to, ako veľmi nás Pán požehnal, si musíme neustále pripomínať, že nič z toho, čo máme, sme nezískali vlastnou zásluhou. Keď sme s Lisou rozbiehali našu cestovateľskú službu, nemali sme toho veľa, ani sme neboli žiadaní ako služobníci. No rozhodli sme sa investovať to najlepšie práve do dverí, ktoré Pán pred nami otvoril.

Po tom čo sme po mnohé roky videli, ako sú naše potreby zaopatrené takmer „v jedenástej hodine“, prehovoril raz ku mne Pán počas modlitby: „Synu, odteraz teba, rodinu a tvoju službu začnem žehnať spôsobom, ktorý ďaleko prevyšuje tvoje najsmelšie sny. Budeš hojne zaopatrený a rozšíri sa aj vplyv tvojej služby. No zároveň to bude pre teba skúškou. V časoch sucha si mi veril vo všetkom: čo máš hovoriť, ako vynaložiť financie, kam ísť a tak ďalej. A keď ťa nadmieru požehnám, budeš sa zrazu so Mnou dohadovať alebo budeš aj naďalej pokračovať dôverovať Mne v

tom, čo máš hovoriť? Použiješ svoje peniaze svojvoľne alebo sa budeš i naďalej radiť so Mnou? Nebudeš sa Ma viac pýtať kam máš ísť a čo máš robiť a zabudneš na to, odkiaľ si vyšiel?“

Potom povedal: „Ludia padli väčšinou v časoch hojnosti a nie v čase sucha.“

Pamätám si, ako som išiel domov (nachádzal som sa na opustenom mieste v blízkosti nášho domu) a zdieľal som sa s mojou manželkou s tým, čo mi Pán povedal na modlitbe. S prekvapením sa na mňa zahľadela a povedala: „John, ak by si mi bol povedal len tú prvú časť o tom, že Boh má v pláne nás hojne požehnať, tak by som od radosti začala tancovať, no keďže som si vypočula aj varovanie, naplnila ma svätá bázeň.“

Mlčky som prikývol.

Pavol sa celý život nazýval ako „najmenší z apoštolov“, „najmenší spomedzi svätých“ a „najväčší hriešnik“. Nikdy nezabudol na to, odkiaľ vyšiel a ani tú večnú pravdu, že všetko, čo vlastnil, bolo vlastne Božím darom. Preto napísal: „Ved' kto ti dal prednosť? Čo máš, čo by si nebol dostal? Keď si teda dostal, prečo sa chváliš, ako by si nebol dostal“ (1Kor 4:7). Ak takto žijeme pred Pánom v pokore, tak nestratíme to, na čom sme pracovali. Pripomeňme si verš Písma, ktorým sme začali túto knihu: „Dávajte si pozor, aby ste nestratili to, na čom ste pracovali, ale aby ste dostali úplnú odmenu“ (2 Jn 8). Sme neustále vyzývaní, aby sme neprišli o ovocie našej práce:

„Pýcha znižuje človeka, ale pokorný duchom si zachová česť.“

- Príslovia 29:23

(anglický preklad The New King James Version,
dôraz pridaný autorom)

Všimni si, prosím, výraz *zachová*. Zachováme si a budeme rásť v úcte, pokiaľ budeme kráčať v bázni Pánovej a nefalšovanej pokore. Nikdy nezabudni na to, z akej strašnej smrti ťa Ježiš zachránil. Pamätaj na Jeho lásku a na to, že každý človek, s ktorým sa stretneš, je rovnako cenný. Preukazuj im teda úctu, ktorú im aj On sám prejavil tým, že za nich zomrel a potom získaš úctu aj ty sám, prijmeš Jeho požehnanie a aj si udržíš to, čo si prijal.

Záver

Neustále sme v tejto knihe zdôrazňovali skutočnosť, že tá pravá a nefalšovaná úcta vychádza zo srdca. Jedným z najefektívnejších spôsobov, ako sa môže naše srdce meniť, je cez opravdivú modlitbu. Preto by som ťa na tomto mieste rád povzbudil, aby si každodenne prosil Pána na modlitbe, aby z tvojho srdca neprestajne pretekala Jeho láska, svätá bázeň a postoj úcty. Aby sme teraz túto knihu uzavreli, avšak nie posolstvo v tvojom srdci – ktoré verím bude pokračovať prinášať ovocie v tvojom živote – rád by som sa teraz spolu s tebou pomodlil za to, aby Pán do tvojho života vylial tú pravú úctu voči tým, ktorých ti pošle do cesty. No a pre prípad, že si úctu voči niektorým ľuďom aj zanedbal, začnem túto modlitbu prosbou o odpustenie. Modlime sa teda spoločne takto:

Nebeský Otče, ďakujem Ti, že si ku mne prehováral prostredníctvom tejto knihy. Prichádzam k Tebe a chcem Ťa prosiť o odpustenie. Odpusť mi, prosím, že som veľakrát neprejavil úctu voči tým, ktorých si mi Ty poslal do cesty. Za to, že som častokrát nerešpektoval a nepodriadil sa mojím nadriadeným, takisto mojím rovesníkom a často som si nevážil tých, ktorí sú mojimi podriadenými a napokon za to, že nie vždy som si zo srdca ctíť všetkých mužov a ženy, ktorých som stretol. Prosím, Pane Ježišu, očisti ma svojou krvou, keď činím pokánie z mojej necitlivosti voči konkrétnym ľuďom.

Ponor, prosím, moje srdce a dušu do skutočnej úcty.

Túžim po tom, aby v mojom srdci bola bohato rozliata Božia bázeň a Božia láska. Prosím, zapáľ moje srdce rovnakou túžbou, ako aj to Tvoje horí vidieť, ako sú muži a ženy cenení, milovaní, rešpektovaní a ctení. Modlím sa za to vo viere a prijímam to práve teraz, modliac sa o to v mene Ježiš. Amen.

Modli sa v zmysle týchto riadkov denne, kráčaj v poslušnosti voči Božiemu Slovu a budeš vidieť, ako si viac a viac menený na pravú podobu vyslanca Božieho kráľovstva. Okrem toho dostaneš veľkú odmenu a zažiješ radosť a naplnenie vo svojom srdci. Prijmi moju vďaku za tvoju lásku a službu nášmu Kráľovi.

Tomu však, ktorý vás môže uchrániť pred pádom a nepoškvrnených postaviť s plesaním pred svoju slávu, jedinému Bohu, nášmu Spasiteľovi skrze Ježiša Krista, nášho Pána, sláva, veleba, moc a vláda pred všetkými vekmi teraz i na všetky veky. Amen..

- Júdov list 1:24-25

DODATOK

Spasenie je dostupné pre všetkých

Pokiaľ svojimi ústami vyznáš, že Ježiš je Pán a veríš vo svojom srdci, že Ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo do správneho postavenia s Bohom sa dostávaš tým, že veríš vo svojom srdci a prostredníctvom vyznania svojich úst si spasený.

- List Rimanom 10:9-10
(preklad The New Living Translation)

Božou túžbou je, aby si žil život v plnosti. On je nadšený z teba a plánu, ktorý má pre tvoj život. No jestvuje len jedna cesta k dosiahnutiu tvojho životného zámeru: prijať spasenie skrze Božieho Syna, Ježiša Krista.

Práve skrze Ježišovu smrť a Jeho vzkriesenie ti Boh ako svojmu milovanému dieťaťu otvoril cestu do svojho kráľovstva. Ježišova obeť na kríži ti umožnila prijať zdarma večný a plnohodnotný život. Pán ti ponúka dar večného života, ktorý si nemôžeš nijako zabezpečiť či zaslúžiť.

Aby si však mohol tento vzácny dar prijať, potrebuješ najskôr uznať svoj hriech, že si až doposiaľ žil podľa seba a nezávisle

na svojom Stvoriteľovi. Veď práve toto je aj koreňom všetkého hriechu, ktorého si sa vo svojom živote dopustil. Pokánie je pre prijatie spasenia nevyhnutné. Apoštol Peter to takisto hovorí veľmi jasne vo svojej kázni, v ktorej sa prihováral zástupu, z ktorého prijalo spasenie až päťtisíc ľudí: „Preto kajajte sa a obráťte, aby vám boli zahladené hriechy“ (Sk 3:19). Božie Slovo hovorí, že každý človek sa rodí ako otrok hriechu. Toto otroctvo má korene ešte v hriechu prvého človeka, Adama, ktorý ako prvý neuposlúchol Boha. Pokánie je slobodným rozhodnutím človeka odvrátiť sa od poslušnosti svojmu ja a satanovi, otcovi lži a v poslušnosti sa teraz obrátiť k tvojmu novému Pánovi, Ježišovi Kristovi – ktorý za teba obetoval svoj život.

Potrebuješ urobiť Ježiša „Pánom“ svojho života. To znamená plne mu zveriť svoj život (ducha, dušu aj telo) – celú tvoju bytosť a imanie. Vo chvíli, keď sa tak stane, sa On stáva tvojím zvrchovaným Pánom. V tom momente ťa Boh vyslobodí z temnoty a preniesie ťa do svetla a slávy svojho kráľovstva. Jednoducho povedané, prešiel si zo smrti do života – stal si sa Jeho dieťaťom!

Pokiaľ chceš prijať záchranu skrze Krista, modli sa, prosím, nasledovne:

Nebeský Bože, uznávam, že som hriešnik, ktorý nebol schopný naplniť Tvoje spravodlivé požiadavky. Za môj hriech by som si zaslúžil byť naveky odsúdený. Avšak ďakujem Ti za to, že si ma neponechal len tak napospas, lebo verím, že si poslal Ježiša Krista, Tvojho jednorodeného Syna, ktorý sa narodil z Márie Panny, aby za mňa zomrel a vyniesol moje hriechy na kríž. Verím, že na tretí deň vstal z mŕtvych a sedí po Tvojej pravici ako môj Pán a Spasiteľ. Preto dnes činím pokánie z mojej nezávislosti na Tebe a vyznávam Krista ako večného Pána môjho života.

Ježišu, vyznávam, že Ty si môj Pán a Spasiteľ. Vstúp, prosím, skrze svojho Ducha do môjho života a učiň ma Božím dieťaťom. Zriekam sa temnoty, ktorej som sa kedysi pridržal a vyznávam, že oddnes už nebudem viac žiť pre seba. Avšak mocou Tvojej milosti budem žiť pre Teba, ktorý si za mňa Seba samého obetoval, aby som mohol žiť večne.

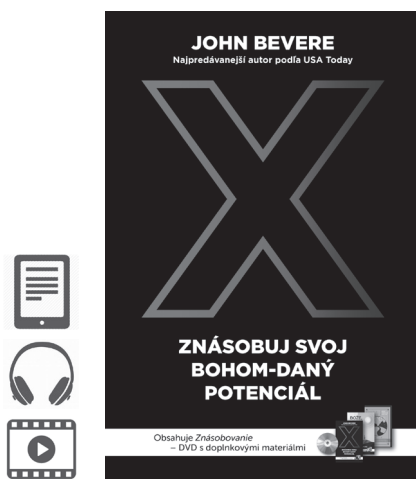
Vďaka Ti, Pane, môj život je odteraz plne Tvoj a ako Tvoje Slovo zasľubuje, nebudem nikdy zahanbený. V mene Ježiša, amen.

Vítam ťa v Božej rodine! Rád by som ťa povzbudil k tomu, aby si sa s touto radostnou správou podelil s nejakým ďalším veriacim. Taktiež je dôležité, aby si sa stal súčasťou živej miestnej cirkvi, ktorá verí Božiemu Slovu a pripojil sa tak k ďalším, ktorí ťa budú v tvojej novonájdenej viere povzbudzovať.

Práve si sa vydal na tú najúžasnejšiu cestu. Kiež teda prosperuješ v zjavení, milosti a priateľstve s Pánom každý jeden deň!

ZNÁSOBOVANIE

Znásobuj svoj Bohom-daný potenciál

Cítiš sa niekedy v Božom kráľovstve ako divák? Možno aj vieš, že existuje niečo, čo by si mohol spraviť, len to nedokážeš presne uchopiť. Väčšina z nás túži po tom, aby ich život mal veľký vplyv, no zároveň zápasí s otázkami typu:

- Ako si môžem byť istý/á, že sa neminiem Božej vôle pre mňa?
- Akú rolu pri budovaní Božieho kráľovstva zohráva moje jedinečné obdarovanie?
- Ako sa môžem ubezpečiť o tom, že naplňam svoj Bohom-daný potenciál?
- Je moje povolanie menej dôležité, ako keby som bol/a v duchovnej službe?
- Ako môžem vyvážiť odpočívanie v Božej milosti a zmysluplnú aktivitu v prospech Jeho kráľovstva?
- Ako môžem prelomiť strach a napredovať aj vtedy, keď to vyzerá neisto a riskantne?

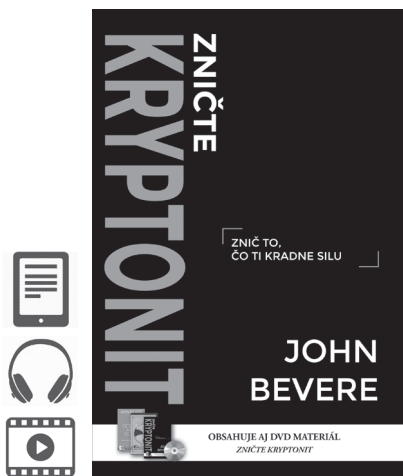
Najlepšie predávaný autor John Bevere v tejto hlbokoj knihe vychádza z pozorného skúmania Písma a používa silné príbehy, aby čitateľovi pomohol odlišne uvažovať o jeho povolaní, a prečo je také dôležité pre Boha. Pri čítaní týchto stránok budete zmocnení k znásobovaniu vašich Bohom-daných darov a k vykročeniu k dosahovaniu vášho potenciálu.

Ak ste pripravení na to, aby ste vymenili nečinnosť za nejaký väčší zámer, nachádzate sa práve na začiatku tejto cesty.

Dostupné na: MessengerX.com

ZNIČTE KRYPTONIT

Zbavte sa toho, čo vás okráda o silu

Podobne ako Superman, ktorý dokáže preskočiť akúkoľvek prekážku a poraziť všetkých nepriateľov, aj Kristovi nasledovníci majú nadprirodzenú schopnosť víťaziť nad výzvami, ktorým čelia. Avšak problémom tak pre Supermana, ako aj pre nás je kryptonit, ktorý nás okráda o našu silu.

Samozrejme, že Superman aj kryptonit sú fiktívni. Duchovný kryptonit ale nie je.

Táto kniha ponúka odpovede na otázku, prečo mnohí z nás nie sú schopní zakúšať nadprirodzenú silu, ktorá bola zrejماً u kresťanov prvého storočia.

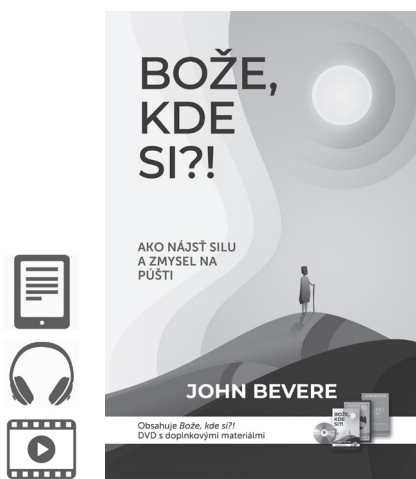
John Bevere v knihe Zničte kryptonit odhaľuje, čo to ten kryptonit je, prečo kompromituje naše spoločenstvá a ako sa dá vyslobodiť z jeho pút.

Zničte kryptonit nie je nič pre zbabelcov, no zároveň to nie je ani návod na rýchly úspech. Je to skutočná pravda pre každého nasledovníka Krista, ktorý sa túži vydať na náročnú, ale osožnú cestu premeny.

Dostupné na: MessengerX.com

BOŽE, KDE SI?

Ako nájsť silu a zmysel na púšti

Možno ste kedysi počuli Boha hovoriť, no teraz sa vám zdá, že je ticho. Možno ste napredovali vo viere, no teraz ako keby nikde neviete nájsť Jeho prítomnosť. Vitajte na púšti – na mieste, ktoré sa nachádza medzi tým, ako prijímame Božie zaslúbenie a tým, ako ho vidíme sa realizovať.

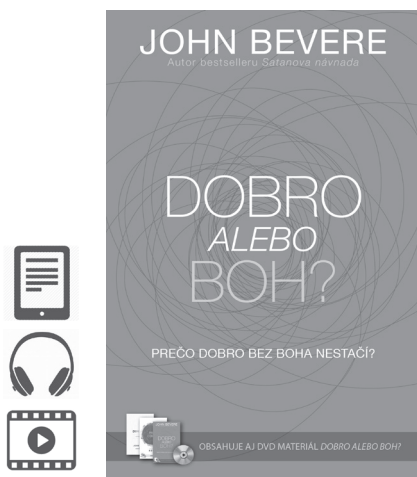
Mám pre vás ale dobrú správu – nehovoríme tu o nehostinnej pustatine. Boh používa púšť na to, aby nás pripravil a vystrojil pre naše životné poslanie – samozrejme len vtedy, ak cez ňu prejdeme správne. Na rozdiel od toho, čo si možno mnohí myslia, prechádzať týmto obdobím neznamená, že iba očakávame na Boha. Pri prechádzaní púšťou zohráva každý z nás svoju rolu. Veľkú rolu. A ak nechcete mrhať časom a zacykliť sa tam, je dôležité vedieť, o čom tá púšť je.

Najlepšie predávaný autor John Bevere v tejto poučnej knihe prináša kľúčové biblické pohľady a hlboké príbehy, ktoré vám pomôžu v zorientovaní sa pri prechádzaní týmto suchým alebo náročným obdobím – aby ste mohli vstúpiť do všetkého, čo má Boh pre vás pripravené.

Dostupné na: MessengerX.com

DOBRO ALEBO BOH?

Prečo byť dobrým bez Boha nestačí?

Ak je niečo dobré, musí to byť od Boha, či nie?

Zdá sa, že v týchto dňoch sú slová dobro a Boh používané ako synonymá. Myslíme si, že to, čo je vo všeobecnosti prijímané ako dobré, musí byť v súlade s Božou vôľou. Štedrosť, pokora, spravodlivosť – dobro. Sebecko, arogancia, krutosť – zlo. Rozdiel medzi týmito kategóriami je pomerne jasný.

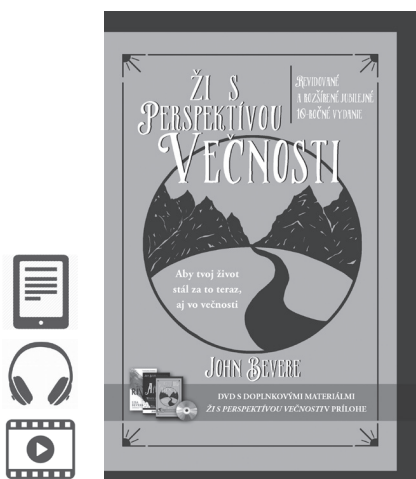
Naozaj však za tým nie je niečo viac? Ak je dobro také zřejmé, prečo potom Biblia hovorí, že potrebujeme mať schopnosť rozlišovať, aby sme ho rozoznali?

Dobro alebo Boh? nie je iba nejakým svoj-pomocným posolstvom. Táto kniha vás bude volať k niečomu viac, než len k zmene vášho správania. Zmocní vás k tomu, aby ste zakúšali Boha na takej úrovni, ktorá zmení každý aspekt vášho života.

Dostupné na: MessengerX.com

ŽI S PERSPEKTÍVOU VEČNOSTI

Aby tvoj život stál za to teraz, aj vo večnosti

Tento pozemský život je ako para, no mnohí z nás ho žijú tak, ako keby nás už na druhej strane nič nečakalo. Avšak spôsob, akým žijeme tento život, rozhodne o tom, ako strávime večnosť. Písmo nám hovorí, že veriacich čakajú rôzne úrovne odmien – od sledovania, ako všetko na čom človek pracoval pohltí oheň súdu, až po spolu-vládnutie so samotným Kristom.

Vychádzajúc z princípov v 2. Korintánom 5,9-11 nám John Bevere pripomína, že všetci veriaci sa postavia pred Krista, aby prijali odmenu za to, ako prežili svoj život. Mnohí z nás budú šokovaní, keď sa dozvedia, že väčšinu nášho času sme strávili vecami, ktoré nemajú žiadny vplyv na večnú odmenu.

Ako teda môžeme robiť v živote to, čo je podstatné? V knihe *Ži s perspektívou večnosti* sa naučíte objavovať svoje povolanie a rozmnožovať to, čo vám Boh zveril. Keď získate perspektívu večnosti, budete zároveň zmocnení k tomu, aby ste pracovali na tom, čo pretrvá.

Dostupné na: MessengerX.com

DUCH SVÄTÝ

Viete o Ňom - No poznáte Ho?

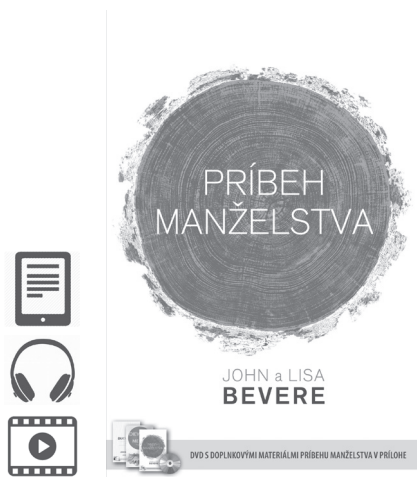
Učeníci boli s Ježišom tri roky – chodili s Ním a počúvali všetko, čo hovoril. Napriek tomu Ježiš svojim najbližším priateľom povedal, že musí od nich odísť, aby mohol prísť Duch Svätý – a že to pre nich bude dobré, keď sa to tak stane (Ján 16,7; 13-14). Ak to platilo pre učeníkov, ktorí boli s Ježišom každý deň, o čo viac potrebujeme dnes my, aby v našich životoch zohrával Duch Svätý aktívnu rolu?

Je smutné, že Duch je častokrát nepochopený a kvôli tomu mnohí nemajú ani poňatia, kým je a ako sa vo vzťahu k nám prejavuje. Duch Svätý je často vykresľovaný ako niečo „čudné“. Avšak Biblia jasne hovorí, že Duch nie je niečo. Je to niekto – osoba, ktorá slúbila, že vždy bude po vašom boku. John Bevere vás v tejto interaktívnej knihe pozýva k osobnému objavovaniu najprehľadanejšej a najnepochopenejšej osoby v Cirkvi: Ducha Svätého.

Nenechajte si ujsť tento úžasný úvod.

Dostupné na: MessengerX.com

PRÍBEH MANŽELSTVA

Kedysi dávno... bolo manželstvo navždy. Bola to zmluva, ktorá spájala jedného muža s jednou ženou. Tento ich zväzok robil oboch silnejšími, cnostnejšími a obaja boli vďaka nemu lepšími modelmi toho, kým boli stvorení. Spolu sa mali lepšie, ako keby každý z nich žil osamote. Svadobný obrad bol iba začiatkom. Bol vstupnou bránou k budovaniu stavu – „a žili šťastne, až kým nepomreli.“

Každé rozhodnutie a čin mal nejakým spôsobom prispievať k budovaniu ich vzájomného zjednoteného života. Manžel a manželka vstupovali do veľkého, neznámeho priestoru – no so spojenými srdcami, rukami a hlasmi, ktoré boli vyjadrením lásky k ich Stvoriteľovi.

Ako sme mohli stratiť spojenie s týmto úžasným ľúbostným príbehom? John a Lisa Bevere vás v knihe *Príbeh manželstva* pozývajú k znovuobjaveniu Božieho pôvodného plánu. Už či ste ženatý/vydatá, slobodný/á alebo zasnúbený/á, váš príbeh je súčasťou Jeho príbehu.

Dostupné na: MessengerX.com

NEOBLOMNÝ

Hľadanie pravdy vo svete plnom možnosti

Ak by niekedy nastal čas byť neoblomný v láske a pravde, tak je to dnes. Boh je láska. Boh je pravda. Láska aj pravda sú nadčasové, presahujúce naše súčasné trendy a možnosti. Niekedy tá najlákavejšia vec, akú môžeme urobiť je hovoriť pravdu. Avšak, ak chceme pravdu hovoriť, musíme ju najprv začať žiť.

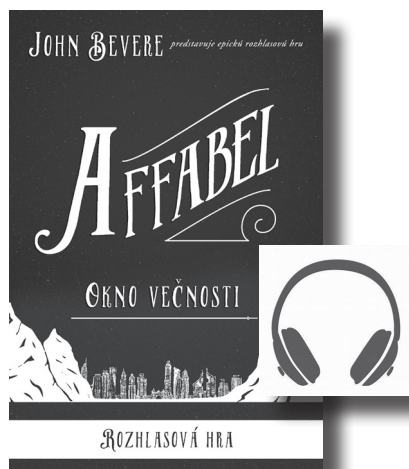
Bestsellerová autorka Lisa Bevere nás prostredníctvom Biblie a príbehov zoberie na cestu k jedinému miestu, kde nielen, že môžeme zostávať v neochvejnej Božej pravde a láske, ale kde sa z nás môžu stať neoblomní ľudia, ktorí sú nepohnutelní, rozhodní a neochvejní.

Boh nám zjaví svoj plán, ak budeme zotrvať v Ňom. Práve na tomto mieste nás tvaruje a formuje. Ak zostávame v Kristovi, našom pevnom základe, formuje nás k neoblomnosti.

Dostupné na: MessengerX.com

AFFABEL

Audio divadelná hra o okne do večnosti

Zamysleli ste sa už dostatočne nad večnosťou? Možno síce viete, kde ju strávite, no viete aj to, ako ju strávite?

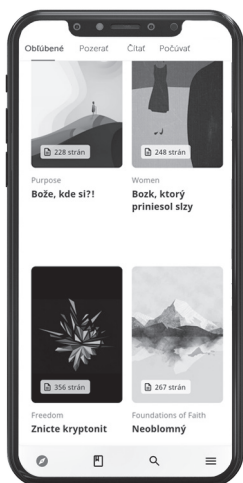
Pre veriacich je veľmi podstatné, aby žili s perspektívou večnosti, aj keď večnosť je možno ťažko uchopiteľná. Táto epická audio dráma, vychádzajúca z knihy Johna Bevera *Ži s perspektívou večnosti*, ponúka pohľad na to, čo leží za hranicami našej pozemskej reality.

Pridajte sa k majestátnemu Kráľovi Jalynovi, temnému páňovi Dagonovi, k Láskavej, k Nezávislému a k ostatným, a spolu s nimi preskúmajte zázračnú krajinu *Affabel* a jej hrozný protiklad Ríše Osamelosti. Váš život bude premenený počas toho, ako budú jednotlivé postavy tejto drámy odhaľovať, čo je vo vašom srdci.

Dostupné na: MessengerX.com

X MessengerX

Cesta učeníctva pre každého, kdekoľvek

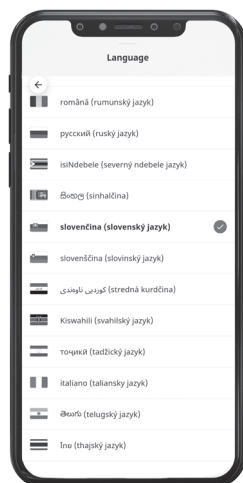

- Zdarma vo viac ako 110 rôznych jazykoch
- Dostupná ako aplikácia, aj online
- Zdroje vytvorené pre vaš rast
- Sledujte svoje pokroky a svoju cestu učeníctva

Získajte kompletnú Messenger knižnicu obsahujúcu všetky materiály o učeníctve, vrátane elektronických kníh, audiokníh, krátkych filmov, video vyučovanií, Biblií a oveľa viac, ktoré budete môcť pozerať, čítať či ich počúvať na všetkých vašich zariadeniach.

MessengerX.com

Download on the
App Store

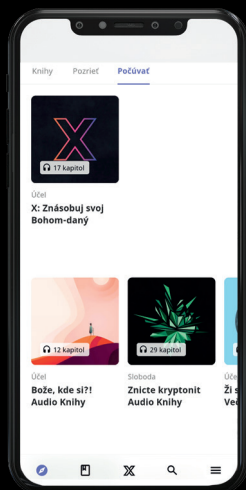

GET IT ON
Google Play

Dostupné celosvetovo prostredníctvom App Store a Google Play

X MessengerX

Formovanie učeníkov pre kohokoľvek a kdekoľvek

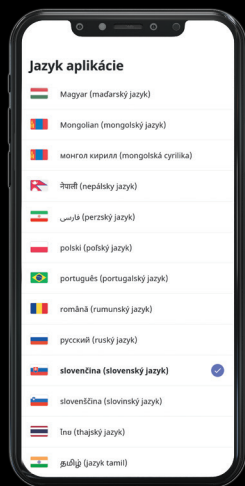

- dostupné zdarma vo viac ako **110 rozličných jazykoch**
- ako mobilná aplikácia online
- materiály pre tvoj duchovný rast
- možnosť sledovať tvoje napredovanie a aj cestu ako učeníka nášho Pána

Získaj celú zbierku materiálov na budovanie učeníkov z knižnice Messenger, ktorá obsahuje elektronické knihy, audio knihy, krátke filmy, video vyučovania, Biblie a ešte oveľa viac, ktoré budeš môcť sledovať, čítať či počúvať na všetkých твоjich elektronických zariadeniach.

MessengerX.com

Dostupné celosvetovo prostredníctvom App Store a Google Play

John Bevere má naozaj zriedkavý talent detailne rozobrať biblický text. Niet teda žiadnych pochyb o tom, že mnohé z jeho čerstvých a v skutku zaujímavých vhladov čitateľa doslova uchvátia.

-USA Publishers Weekly

Asi by sme nenašli kresťana, ktorý by vedome chcel Pána obmedzovať, no aj napriek tomu mu mnohí z nás nevedomky bránime v našich životoch konať tým, že ignorujeme taký dôležitý duchovný princíp, akým je práve úcta.

Hoci sa tento koncept, akoby z našej kultúry dnes už nadobro vytratil, posolstvo tejto knihy ti pomôže uvedomiť si, že práve on je bytostne dôležitý pre uvoľnenie Božej vôle do každej oblasti nášho života.

Vo svojej knihe *Úcta prináša odmenu* jeden z najlepšie predávaných autorov, John Bevere, vysvetľuje, ako ťa životný štýl úcty privedie do súladu s tým, ako Boh premýšľa a kým je, a zároveň ti pomôže prijať požehnanie, ktoré pre teba má.

Pomocou harmónie hlbokých biblických právd a relevantných príkladov, ktoré fungovanie týchto princípov demonštrujú v praxi, ti táto kniha ponúka čerstvý pohľad na túto dávno zabudnutú cnosť – a čo je ešte dôležitejšie, rozhorlí v tebe vašenň tieto pravdy aplikovať v každej oblasti tvojho života.

JOHN BEVERE je medzinárodný rečník a jeden z najlepšie predávaných autorov, známy svojím odvážnym a nekompromisným postojom k Písmu. Spolu s manželkou Lisou založili organizáciu Messenger International – ktorá má za cieľ vybudovať radikálnych veriacich, ktorí sa stanú priekopníkmi zmien v našom svete. Ak je John práve doma, v štáte Colorado, pravdepodobne ho nachytáte, ako so svojou rodinou hrá karty, prípadne sa snaží nahovoriť Lisu, aby si s ním šla zahrať golf.

Táto kniha je darom od autora
a NIE JE URČENÁ NA PREDAJ.

X Pre bezplatné stahovanie a pozieranie
videí navštívte **MessengerX.com**.
MessengerX

SYLOAM
WWW.SYLOAM.EU

M **MESSENGER**
INTERNATIONAL
MessengerInternational.org

CHCETE VIAC?
NAKLENUJTE TOTO.

